{ }ü ü i P·PÅ·n¤·º ’ ħ·^ ·ÛdGÐÅ·qº·Û

hô·GÅ¾·z¼· ‘ ħ·qº·Ûdħ¾Ð·

ŸÅ· ‘ ·z·zŸÝÅ·Åô ü

zXb·‘ ü i P·z·hP·PÅ·qº·Ûdô ü

¤²h·q·qô

Åħ¼· ‘ ÅÅ·ƒ·b·ÛdGħzÁÅ·„ÆÅ¸P·hGħ¾GÅ ü

Åħ¼·,ÅÅ·hqħ¤²b·DP·ü

༄༅། །དྲང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྨིང་པོའི་དགོངས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཨོཾ་མཆོད་བརྗོད།

༄༅། །བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་རྣ་བ་ཐོས་འཛམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།། ཀུན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཀུན་གྱི་ལྷ་ངན་དུ་བ་ཀུན་བཅོམ་པ། །ཀུན་གྱི་འཇིགས་པ་ཀུན་ལས་སྐྱོབ་མཛད་པའི། །ཀུན་གྱི་འདུན་མཆོག་ཕྱག་འཚལ་པོར་འདུད། །དེ་ཡིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ལམ་སྲོལ་སྐྲོ། །ཇི་བཞིན་འབྱེད་མཁས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་དང་། །རྒྱུད་མཆོག་གཉིས་ལ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི། །པཾ་གླུད་དམ་པའི་ཚོགས་ལ་སྨིན་ནས་འདུད། །དེ་ལས་འོངས་པའི་མན་ངག་ལེགས་ཚལ་ཏུ་རྣམས། །ཉམས་ལྷོང་ཚོད་མས་གཞན་ལ་ལེགས་འདོམས་པ། །ཨ་ཏི་ཤ་དང་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་སོགས།། བཀའ་གདམས་དགེ་ཚཧེས་ཡོངས་ལ་སྨིན་ནས་འདུད། །དེ་ཐྱིར་ལེགས་ཚཧད་སྨིན་པའི་ཁྲིད་ཆུལ་གྱིས། །རྣག་ཚད་ཉམ་བའི་གཡང་ལས་དེས་དྲངས་ཏེ། །ཟབ་ལམ་དབུ་མར་འཞིད་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཐར་འདོད་དེད་དཔོན་མཆོག་དེར་སྨིན་ནས་འདུད།། ཅེ་ཉིད་སྐར་ཡང་བྱོན་པར་ངྷའི་མཚན། །རྒྱལ་བསྟན་དྲི་མེད་རྩ་བ་རྣངས་ནས་འཕྲོན།། ཀདག་འདྲ་བློ་དམན་འཞིད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས། །རྒྱུལ་ཡོངས་འཕྲོན་མཆོག་དེར་སྨིན་ནས་འདུད། །རྒྱལ་ཀུན་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་བཟང་རྣམས།

སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་བསྒོལ་བའི་མན་ངག་མཆོག །མཆོག་དམན་ཡོངས་ལ་འདོམས་མཁས་བ་ཀའ་དྲིན་ཅན། །གསུམ་ལྡན་བྱམས་པའི་དཔལ་དེར་སྐྱིང་ནས་འདུག། སྐྱིགས་མའི་སྐྱིགས་མ་འདུལ་བའི་མཐུ་སྟོབས་ཅན། །དཔག་ཡས་བསྐལ་པར་འབད་ཀྱང་རྟོག་རྐྱེས་དཀའི་གནས། །ཇི་བཞིན་མ་འདྲེས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མིག །སྟེང་མཛོད་གངས་ཅན་མགོན་པོར་སྐྱིང་ནས་འདུག། ❊རྒྱལ་བསྟན་ཚུལ་བཞིན་སྤྱང་བའི་མཐུ་རྩལ་ཅན། ❊རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་དང་སྦྱོལ་མཛོད་ལ། །མ་གཡེལ་སྐྱེར་དུ་བྱོན་ཅིག་འགལ་རྐྱེན་སེལ། །མ་གཡེལ་སྐྱེར་དུ་བྱོན་ཅིག་མཐུན་རྐྱེན་སྐྱབས།

❊ རྩོམ་པ་དམ་བཅའ།

དེང་དུས་ཐུན་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་དམན། །དེ་བས་རྩོགས་དཀའི་གནས་ལ་འཇུག་པ་དགོན། ❊འོན་ཀྱང་གྲོགས་མཆོག་མཁྱེན་རབ་ཡངས་པའི་མཐུས། །བདག་གིས་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་འདིར་གསལ་བྱ།

❊ བློ་ལྡན་གཉན་པར་བསྐུལ་བ།

ཞེས་འདིར། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱང་མཆེ་མས་མིག་བརླན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བློ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཅི་བར་བསྟན་པའི་སྟོབས་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱངས་སྟོབས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཡངས་པར་མ་ཟད། སྟོན་གོམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་མོས་པ་བརྟན་པའི་རྟགས་དེ་ལྟན་ཞིག་གིས་འདིའི་ཚུལ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་ན་སྲིད་

པ་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་ནུས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་མིན་ཀྱང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་པས་ཞུགས་ཤིང་ཤས་ཆེ་བས་ཁེངས་ཤེས་འདོད་ཡོད་པ། འདིའི་གཞུང་ལ་འཇུས་པའི་ཚེ་གཞན་ལྟ་བུ་གཏུགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་གར་མི་སྟོང་པར་འདིའི་ཚུལ་ལ་སྐོ་དུ་མ་ནས་འབད་པར་རིགས་སོ།།

❀ བྱང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

དེ་ཡང་། སྤྱག་བསྟལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐར། རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། བྱིས་ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། འཇིགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་འདུག །དེས་ན་རང་ཅག་ཀུན་མི་འདོད་པ་ནི་སྤྱག་བསྟལ་འདི་རང་ཡིན་ལ། དེ་མ་འདོད་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར། མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྟལ་འདི་རང་སྐྱོང་དགོས་པ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་། འདིའི་རྒྱུ་རྐང་ཀོང་མཉེས་པས་ལན་པར་འདུག་པས། དགེ་རིས་པར་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་དེ་དོས་བཟློང་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་སྐྱེ་བའི་ཐོ་ཡོད་ཀྱིས་མ་འབད་པས་ཆོག་པ་ཙམ་འདུག་ལེགས་པར་སེམས་དང་། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ་ལས། །སྟོང་པ་ཉི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མིར་ཅེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཅིང་། །དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཇུང་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེས་ཇི་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སུ་ཆུད་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ནི་དེས་པར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དྲང་དེས་བྱེ་ནས་འཇུག་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པ་གཅིག་པུས་མི་ཆོག་པས་བསམ་པ་དང་

སྟོམ་པ་ལ་འཇུག་དགོས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐོས་པས་མང་པོ་མི་ཤེས་བས་མ་པ་དང་བསྟོམས་པས་མང་པོ་ཤེས་འོང་གསུངས་པ་བཞིན། འདི་ཙང་ཡང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་གཅོ་བོར་བྱེད་དགོས་པ་འདུག་ཅེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཧཱ་བའི་སྐྱིང་པོ་འདི་ཇི་ལྟར་བཀླ་བའི་དོན།། གླུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལྟ་བའི་ཐུ་རུགས་འཛོག་ཚུལ་རྣམས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་དེས་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འདིར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། ཁྱིད་དམིགས་དང་བསྟུན་ཏེ་བློའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་གང་སྒོམ་ཚུལ་དང་། སྒོང་བ་འདོན་ཚུལ་གཅོ་བོར་བྱས་ནས་ཟཧཱ་བར་བྱའོ།། དེ་ལ་སྤྱིར་དངོས་མཚུག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསམ་ན། དང་པོ་སྤྱིར་བའི་ཆོས་ནི་དྲུག་སྟེ། ཁྱིད་ཡིག་ལམ་རིམ་སྒོ་འབྱེད་དུ་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་སྐབས། ཐུབ་དབང་དང་སྡོམ་ཀྱི་ཐུ་བོ་སོགས་ལེགས་ཟཧཱ་སྐྱིང་པོའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་གསལ་བའི་བློ་མ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་སྐབས་དོན་ཡིན་ཞེ།།

❀ དྲང་དེས་འབྱེད་ཚུལ་འཛོས་དང་བཅས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

དངོས་གཞི་དྲང་དེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱེད་ཚུལ་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་དེས་འབྱེད་ཚུལ་ལ་ཡང་། དྲང་དེས་འབྱེད་ཚུལ་འཛོས་དང་བཅས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀླ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ནི། དྲང་དེས་ཀྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཕྱེད་པར་

གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་རང་ལེགས་ཀྱིས་ཞུགས་ན། བསྟན་ཚོད་ཙམ་ལ་ཞེན་ནས་ལྟ་བའི་ཐུ་རགས་མི་ཤེས་པ་བོད་སྤུ་མ་རྣམས་ལ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བསྟན་པའི་ཚེ་ཡང་སྣང་བའི་རིགས་བཞིན་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐོག་མར་སྟོམ་པའི་ཚེ་ཡང་དཔྱད་སྟོམ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་སྟོམ་དགོས་པ་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་སྟོང་པ་འཆར་དགོས་པ་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་ཕྱོགས་ལ་དེས་པ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་དེས་པ་ཆེ་ར་ལགྷོ་དགོས་པ་མན་ངག་གི་སྐྱིང་པོར་མཛད་དེ། ལམ་གཙོར་ཡང་། ནམ་ཞིག་རེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསླུར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། རེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀུན་འཇིག་ན། རེ་ཤེ་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་མ་ཉམས་བར་ཡོད་བཞིན་དུ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐས་བར་རྩོམ་པ་འགའ་རེས་ཀྱང་ཐོག་མར་སེམས་ལ་གནས་པ་ཆུང་ངུ་རེ་བཙལ་ནས། དེའི་མཐར་སེམས་ལྟང་མ་བསྟན་དུ་འཛོག་ཐུབ་ན་ལྟ་བ་ལ་གོ་བ་བོགས་ཆེན་དོ་ཡོད་པས། འདི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གཟུང་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ཙུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་སྣང་བ་ཙམ་རྟོག་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཐལ་ལོ། དེ་ལྟའི་རིགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་རྟོན་པར་མི་བྱའོ།། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་དང་བཅས་ཏེ་ཟཕད་ན། རྟེ་བཙུམ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ནི། དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། དགེ་སློང་དག་གམ་མ་ཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྟེགས་བཅད་བརྟུན་པའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །ཟླང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཀྱིས་མིན། ཞེས་མདོ་ཁུངས་སུ་བྱས་ཏེ་ལེགས་ཟཕད་སྐྱིང་པོར་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་མ་ཁས་པ་

རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལུ་ཡང་དབྱངས་བརྡར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ ཚད་སྐྱེ་ཐབེན་པར་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར། བསྟན་དོན་དང་། དགོངས་དོན། བརྗོད་བྱའི་དོན་གཞན་དུ་དང་རྒྱ་མི་རྒྱ་གྲུབ་པར་རྣམས་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་རྩ་ བ་དང་འགྲེལ་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་གལ་ཏེ་ཆེར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ ཕྱིར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་དྲང་དེས་འབྱེད་པའི་ཚེ། ལུང་ཚམ་གྱིས་མི་ འབྱེད་པར་ཤེང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱེད་པ་བཞིན། གང་ཟག་གྱི་ལྷོངས་འདིར་ཡང་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལེགས་པར་བསྟུར་ཏེ། རྩ་འགྲེལ་སྦྱོར་བའི་ཚཁད་སྤོལ་དར་བ་དང་། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་མཆན་གྱིས་ འགྲེལ་བའི་ལུགས་སྤོལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་བཀའ་གདམས་པའི་དག་བའི་ཚཁེས་གཉེན་ ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་ཉམས་ལྷོད་གི་སྐོན་ནས་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ བར་སྐབས་སུ་ཉམས་པ་རྣམས་སླར་ཡང་རྟེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལུགས་སྤོལ་དེ་ དག་ལྟར་གསལ་བ་མཛད་དེ། བེའུ་བུམ་ལག་མཁྱེལ་ཚལ་ལ་མན་ངག་ཏུ་བྱེད་པ་རྣམ་ པ་ཀུན་ཏུ་དོར་ནས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་འཛེར་ཞེས་བའི་སྤྲོལ་ལེགས་ པར་འཛུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རི་གས་སོ།།

❀ མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྦྱོང་གི་དྲི་བ་དང་འགྲེང་རྐང་བདུན་ལ་ཁྲིད་ཚོས་ དེ་ལྟར་སྤྲོར་ཚུལ།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་ནས་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་ལ་ཡང་། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྦྱོང་ གི་དྲི་བ། འགལ་བ་དེ་སྦྱོང་བའི་ལན། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་པའོ།། དང་པོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཞུ་ལགས་སོ།། ཞེས་བའི་བར་གསུངས། དེན་ནི། དེ་ཡང་གསུང་བའོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྐོར་ནས་བསྟན་པ་ལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱང་ཞིང་། ཀུང་གི་སྒྲས་ནི་ཕྱང་པོ་སོགས་སུ་མ་ཟད། ཕྱང་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་བཀའ་སྩལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། མཛོད་ལས། གང་དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་དག་འཕགས་བཅས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་སོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་གནས་ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བར་བྱེད་པ་ཡང་ལས་ཉོན་སྤྲ་མའི་གཞན་དབང་གིས་འཁོར་བ་མ་གཏོགས། རང་དབང་གིས་འཁོར་རྒྱུ་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་སྤྲུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དང་ཚུལ་ལམ་རང་བཞིན། ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐོར་ནས་སྤྲུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་ཡང་ལས་ཉོན་སྤྲ་མའི་གཞན་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཙམ་དུ་མཐོང་དགོས་སོ།། དེས་ན་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་བའི་སྤྲུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྷ་རྟས་པའི་སྤྲུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྷ། ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་ཚུལ་ཡོད་པ་བཞིན་ཉི་ཕྱང་པོ་འདིའི་ཐོག་ཏུའང་སྤྲུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་དུག་དང་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྲུག་བསྔལ་ཚུལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་སྦྱར་ལ། སྤྲུག་བསྔལ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བྱུང་ན། རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་དེ་དེས་པར་སྤང་དགོས་སོ་ཞེས་བོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྤང་བ་དང་ཞེས་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། རང་ཅག་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་ནས་སྤྲུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་

གཞིའི་རྩ་བའམ་གཙོ་བོའི་ཐུང་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཐུང་པོ་འདི་ཉིད་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བཀའ་སྩལ་བར་མཛད་དོ།། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཟས་གཞིའི་བར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཚུལ་ཡང་སྟར་གྱི་ཐུང་པོ་དང་རིགས་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ཚུལ་འདི་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གནད་ཆེ་ཞིང་། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་སྡོམ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ཏུ་འདུག་པས་ན། འདིའི་དོན་ཞིབ་པར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ།། དེ་བཞིན་པ་བཞི་ལ་ཡང་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་དང་། སྐང་གཉེན་གྱི་སྐོ་ནས་ཕྱེ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བ་གཉིས་ལ་སྟོང་ན། དེ་ཡང་ཐུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་དེའི་རྣམས་ལ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཚུལ་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟད་པ་ན་དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་འདོད་སྐྱེས་ནས་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། དེ་ཡང་མདོར་བྱུང་མགོ་གཅོད་པ་ཙམ་ཀྱིས་མི་ཚེགས་པས། ས་བོན་སྤང་པ་དགོས་ཤིང་། དེའི་ལག་རྩེས་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་འོང་བས་དེ་ལ་མདོར་དུ་བྱ་འདོད་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་མདོར་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤྲོང་འདོད་ཡོད་བ་གཅིག་པུས་མི་ཚེགས་པས། འགོག་བདེན་མདོར་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་དང་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་ནི་ལམ་བདེན་སྒོམ་པ་འདི་རང་ཡིན་པས། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཟློང་དོར་ལ་མ་ཁས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཟློ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་དེ་ནི་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བསམ་དགོས་ཤིང་། དུ་དུང་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་དང་ལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་

ཚོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱ་འགྲེལ་སོགས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོའི་ཚད་མའི་ལམ་བསྟོགས། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་མདོན་རྟོག་ལམ་བསྟོགས་སོགས་རང་ལྷོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་གསལ་བར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འཇུངས་པ་དགོས་སོ། །སྒམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སྤོག་སྟོས་པ་ནི། སྒམས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒམས་སྣ་ཚོགས་པ་སྒམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྒམས་དུ་མ་སྒམས་དྲུག་ལ་བྱས་ནས་དབྱེ་བ་མཛད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་དང་གི་སྒྲ་ཡང་འབྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས། གང་འབྱེད་ན། སྒམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། སྒམས་དུ་མ་དང་། སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་ཁྱད་ཆོས་ལྡའི་སྐོ་ནས་ཕྱེ་བས་དང་སྒྲ་འབྱེད་པའི་སྒྲས་འབྱེད་ལུགས་ནི་དེའོ།། དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་ལྡ་ལྡའི་སྐོ་ནས་འབྱེད་ཚུལ་སོགས་ནི། ཞིབ་པ་རྗེ་རབྦའི་མཚན་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་དགོངས་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདི་ལྟར་ཕྱེ་བ་དེ་ཡང་། ལུང་ཚམ་གྱིས་མི་འབྱེད་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱེད་དགོས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། བེའུ་བུམ་ལཱ་མཁིལ་ཙམ་ལ་མན་ངག་ཏུ་མི་འཛིན་པར། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་གཞུང་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་གཅིག་བྱོགས་སུ་གཅིག་བཏང་སྟེ། གདམས་ངག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ཕྱོགས་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་བཀྲལ་བ་ཡིན་པས། འདིས་གཞིར་བྱས་ཏེ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་བློ་བྱོས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱས་པའི་སྐོ་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གཅིག་བྱོགས་སུ་གཅིག་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཐོས་པ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐོམ་མང་བ་ཡང་གོ་ཚུལ་འདི་དག་ལ་རག་ལུས་པས། ཚུལ་འདི་ལ་སྐོ་དུ་མ་ནས་འབད་པར་རིགས་སོ།། དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྱེས་ཤུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་ཁྱད་ཆོས་

སུ་བྲེད་ཚུལ་ནི་དོགེའི་ཁྲད་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྒང་བྲལམ་དོར་བྱའི་ཁྲད་པར་མི་མཐུན་པ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱང་པ་ནི་མི་བརྗེད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་གོང་གི་ཁྲད་ཚོས་དེ་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་དྲན་པས་སྤུ་རེ་བཟུང་ན། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བས་ན་སྐབས་ཞིང་འབྱུང་བ་ཞེས་སྨྲར་ལ། དེ་ལྟར་བྱུང་བས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནུས་པའམ་འབྲས་བུ་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ན་འཕེལ་ཞིང་ཞེས་སྨྲར་ལ། དེ་ཉིད་མི་ཟད་པ་དང་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་ལ་ཡངས་པ་ཉིད་ཅེས་སྨྲར་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་འགྲེས་ཏང་འདི་རྣམས་སྒང་གཉེན་དུ་སྨྲར་ནས་རྒྱུད་སྟེང་དུ་འཁེལ་འེས་ཤེག་བྱེད་ན། འགྲེལ་ཚུལ་འདིས་ཀྱང་ས་བོན་ཙམ་འོང་ཅིང་། རྒྱས་པ་ནི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་ཡན་ཏན་བསྡུས་གྲྭ་ལམ་སྦྱིའི་ངོ་བོ་རྣམས་ལས་བཅལ་བར་བྱའོ།། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དོགས་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཁྲད་ཆོས་ལྔའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྨྲར་ནས། གང་གི་མ་སྐྱེས་པ་དང་གང་གི་མ་འགགས་པ་སོགས་སྒོར་དགོས་པས། དེ་ཡང་གཟུགས་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཆོད་ན། གཟུགས་གང་དག་གིས་ཁྱབ་ཅིང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱབ་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར

ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ།། དོན་དུ་ན། གཞན་དབང་གྱི་བཏགས་ཀྱི་གཤིས་སུ་སོང་བ་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་དེར་མ་གྲུབ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པ་བཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེར་ཡང་གསལ་ཞིང་གནད་ཀྱང་ཆེའོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་གྱི་བཏགས་ཀྱི་གཤིས་སུ་སོང་བ་ཞེས་པའི་དོན། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་དོས་བཟུང་ན། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་དེ་གཞན་དབང་དང་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་མིང་བརྟ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཤིས་སུ་སོང་བར་འཛིག་དགོས་པ་ལས། དེ་དེར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་དགོས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་རིགས་འགྲེའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུམ་འཛིག་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཞག་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པའི་ཚུལ་ནི། ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་རང་དབང་གི་སྟེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པར་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་ཚུལ་སྣོང་ལུགས་དངོས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེས་མ་སྐྱེས་བ་དང་མ་འགགས་པར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡང་། སྣོང་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་བ་དང་། རེ་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་འགགས་པའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་མ་འགགས་པ་འོང་བ་ནི། དབུགས་དབུས་སུ་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། སོས་དུས་སུ་མྱུ་གུ་མ་འགགས་པ་

ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འགག་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ཙམ་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པར་མི་འཇོག་པས།། རྒྱུན་དེ་དག་ཚང་མིན་ལ་མ་ལྷོས་པར་རང་གི་ངོ་བོའམ་རང་གི་རང་བཞིན་ནས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པར་འཇོག་དགོས་པས་ན། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་སྨྲར་ནས་བཀའ་སྩལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།། སྨྲོར་ཚུལ་འདི་ནི་མདོ་ཚན་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་འབྱེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་བདག་གིས། དོ་བོ་ཉིད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་ཤུགས་པ་ལགས་པས། སྒྲས་ཟིན་ཚོད་ཙམ་ལ་ཆ་བཞག་བྱས་ན་འགལ་འདུ་འོང་བའི་ཚུལ་ཡང་འདིས་རང་ཤེས་སོ།། སྒྲས་ཟིན་གྱི་འགལ་བ་སྤྲོང་ཚུལ་གསལ་བར། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་མཐའ་གཅིག་དུ་ལེགས་པར་ཟཧཏ་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདི་ཡང་འགལ་སྤྲོང་གི་དྲི་བ་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ། འགལ་བ་སྤྲོང་བའི་ལན་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ནི།

❀ དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྤྲོང་བའི་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དབེ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། ཁངོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།། དཔལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་

བསྟན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གོང་དུ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འགལ་སྤྲོང་གི་དྲི་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་འགོད་པ་མཛད་ནས། དཔེ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་གསུངས་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དང་སྒྲུབ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མིན་པས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་བསྟན་དོན་སྐྱེ་ཐཁས་བློང་དུ་མི་རྟོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་དགོངས་དོན་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་ཉོར་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་པ་སེར་བཞག་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྟོན་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྟོན་བའི་དགོངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། འདིའི་དོན་ཞིབ་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། བློ་དམན་ལ་གོ་བའི་བའི་ཕྱིར་གོང་དུ་ཡང་སྟོས་ཟིན་པས། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་སྐོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་འདི་ཉིད། གཞན་དབང་གདགས་གཞིར་བྱས་པའི་སྐྱེ་དུ་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་བགག་གཞན་དབང་དེས་སྐྱེ་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་འཛོག་པ་གཅོོད་པིན་པས། གོང་གི་གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ལ་མཐར་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་བསྟན་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སར་འཕྲིད་པར་མཛད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་དང་འཕྲིད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྣམ་ཐུ་པར་ཡང་། དོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཀྱི། ཁོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། ཁབོོ་བས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། ཁོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཚིག་དོན་ཐུང་ཟད་འགྲེལ་ན་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་

བོ་ཉིད་ནི། ཞེས་དོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ལ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དགོངས་གཞི་བླངས་ནས་བསྟན་དོན་འཛིག་པ་ནི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གོང་གི་མདོའི་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡོག་ཏུ་དགྱེས་ཚུལ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟས་ཤིང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཟཕད་ན་གོ་སླ་བར་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་ལྡོག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་ཡང་གོང་དུ་རྒྱས་པར་སྦྱར་ཟིན་པ་བཞིན་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་མདོའི་སྐབས་ཟིན་ཙམ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྨིར་བཏང་ལ་འཛོག་ན།ཿ མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ཡང་རང་གི་ངོ་བོའོ་ཞེས་གྲུབ་པས་ཁྱད་ཆོས་ལྡའི་དང་པོ་རང་གི་ངོ་བོའོ་མ་གྲུབ་པར་ཡང་སྨིར་མི་རིགས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་བཏགས་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཞེས་སྨིར་རུ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྨིར་ཀྱང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་མི་སྨིར་རོ།། གཞན་དབང་ནི་སྨིར་རུ་རྟེན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་ཅན་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤོང་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ན། ཁྱད་ཆོས་ལྟ་ཡོ་གང་དང་ཡང་མི་སྨིར་རོ།། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྨིར་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་དགོངས་པའི་དོན་མ་བྱངས་པར་སྐྱས་ཟིན་ཙམ་ཞིག་སྨིར་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་ཟེ་བ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་

སྐྱེད་པོ་ནི་དགོངས་པའི་དོན་བློངས་ནས་ཁྱད་པར་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། དྲང་དེས་ལེགས་པར་འབྱེད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། དེས་ན་འགོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས། སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ན་འགལ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་འགལ་བ་འདིས་ཤེས་སོ། དགོངས་པ་བློངས་ནས་འགལ་བ་མེད་པར་བཞག་པ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པས་དགོངས་གཞི་གཉིས་མི་འགལ་བ་འདིས་རངས་ཤེས་སོ།། དེའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་འདི་ཡང་སྒྲས་ཟིན་ཚོད་ལྟར་བྱས་ན་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བའི་དོ་བོ་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པའི་དོ་བོ་ཡོད་པས་སྒྲས་ཟིན་ཁས་ལེན་མི་ཐུབ་པས་དགོངས་པ་གཞན་ལེན་དགོས་པས་མངལ་ན། དེ་ནི་མདོའི་སྐབས་ཀྱི་མདོར་བསྡུན་ཡིན་པས་མདོར་བསྡུན་གྱི་དོན་རྒྱས་བཞག་ཀྱིས་བཀླལ་བ་ལ་དགོངས་པ་གཞན་བློངས་པའི་དོན་མི་ཐུབ་པས་ཤེས་སོ། ཡང་སྒྲ་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་ཅིང་། གཞན་དབང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་གི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས། སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་གྲུབ་པ་བཀག་པས། དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ན།

དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཉིད་སྒྲུབ་བ་འདི་དག་བྱ་བཅད་ལྟོག་ནས་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་བས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་སྒྲུབཞེན་ནོ།།

❋ ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་ཕྱོགས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་དགག་པ།

དེ་ཡང་འདིའི་ཚོག་ཟིན་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་མང་པོར། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་བཞག་ཅིང་། བོད་སྔ་ན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་ཀྱི། དོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནོ།། ཞེས་འཆད་དགོས་པ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་སྐྱས་ཟིན་ཙམ་ལ་ཞེན་ནས་མདོར་བསྡུན་རྒྱས་བཞག་སྟོང་ལོང་མ་བྱུང་བར། སྐྱས་ཟིན་ཚོད་ཙམ་ཞིག་ལ་འབྱུལ་ཏེ་ནོར་བ་ཡིན་པས། མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་ཀུན་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ།།

❋ ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཞག་པ།

དེའི་ཕྱིར་མདོར་བསྡུན་རྒྱས་བཞག་སྟོང་ནས་བཞག་ན། དེ་ཡང་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཞག་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་གསུངས་ན། བསྡུན་བཅོས་ལེགས་པར་བཞག་པའི་སློབ་དོར་འདིར་གལ་ཏེ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་སྟོང་ན། དེ་གསུམ་གང་ཡིན། དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྨོས་ན། ཞེས་གསུངས་ནས། སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོགས་པ་སྟ་བསུ་བར་

མཛད་དོ།། མདོར་བསྡུན་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ། གསལ་བར་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟར། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། དེ་ནི་མིང་དང་བརྗོད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ མདོའི་དམིགས་འབྱེད་ལུགས་དགོངས་རྒྱན་ལ་ཞལ་འཕངས་དང་བཅས་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གསལ་བར་བཤད་པ།

དེའི་དོན་ལ་མདོའི་དམིགས་འབྱེད་པ་ནི། དགོངས་རྒྱན་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཅེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྐབས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲེལ་ན། དེ་ཡང་། དེ་ལ་ཞེས་པ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དང་པོ་དེ་ལ་སྦྱོར་དགོས་ཤིང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི།ཞ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས། རྣམས་ཞེས་མངའ་ཆོག་གིས་སྦྱོས་སོ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེའི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་མིང་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཏོ་རང་གི་དོ་བོའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་ན། མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྨོས་སོ། །འདི་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པས། གཟུགས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ།

གཟུགས་ཞེས་བའི་མིང་དང་བརྗས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་ནན་གྱིས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ལ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
དེས་རིགས་འགྱེད། ཅེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནི་དྲི་བ་ཡིན་ལ། དྲི་བའི་ལན་ནི།
འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་པར་མཛད་དོ། ཅེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་
པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་དེས་པར་བཟུང་ནས། མིང་དང་བརྗས་རྣམ་པར་
བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དེ་ནི་བློས་བཀར་ནས་དོས་ཟིན་པར་བྱེད་ན།
གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་མར་གཟུགས་ཀྱི་མིང་དང་བརྗ་སྟེར་ཞིང་། དེའི་མིང་དང་བརྗ་
ལ་བལྟོས་ནས་གཟུགས་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བཅུག་པ་ན་མིང་དང་བརྗའི་དབང་ཁོ་ནས་
བཞག་པའི་འདུ་རྣམ་གཟུགས་དང་ཁྱད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ནི། མིང་བརྗས་
བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྐྱབ་ཡོགས་ནས་མིང་
བརྗས་བཞག་ཅམ་ཡིན་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གཟུགས་མིན་བཞིན་དུ་
གཟུགས་དང་ཁྱད་མེད་ལྟ་བུར་མིང་བརྗའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་
བག་ཆགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
སྟུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མིང་བརྗས་
འཇོག་ནུས་ཙམ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡང་འདི་པས་མི་འཇོག་པས་དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། མཚན་ཉིད་དོ་སྐྱེ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།
དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་རང་གི་མྱོང་བས་དེས་བྱས་
ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་ནམ་དེས་པ་ན་གཟུགས་དེ་མིང་བརྗའི་ཡུལ་དུ་
འཆར་ལ། དེ་ཡང་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་
གཟུགས་དངོས་དང་ཁྱད་མེད་ཀྱི་འདུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཤར་ཞིང་། དེ་ལ་རྟོག་པས་ཞེན་ས་
དང་འབྲལ་སར་བྱས་ནས་གཟུགས་འཛིན་པ་ཡིན་པས། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་

གཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་གཟུགས་ཉིད་ངོས་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་མི་འཛིན་པས། རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་ཞེན་གཞི་དང་ཞེན་ཡུལ་ནི་གཏན་ནས་མི་འདྲའོ། །སྒྲིང་ཡང་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་ཞེན་གཞི་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་རང་ཡོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཐལ་ཆེར་གསལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་ཞེན་གཞིའི་སྐོར་འདི་གང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྒྲོང་བ་རྣལ་དུ་བཏོན་པའི་མན་ངག་ཚི་ཐི་བ་ཞིག་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེས་ན་ཀུན་བཏགས་ལ་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱ་ཡི། མཚན་མཆོག་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ལ་ངོས་མི་བཟུང་ངོ་།། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་ཟིན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ནི། མིང་བརྗོ་ལ་བལྟོས་མ་བལྟོས་ཀྱི་སྐོ་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱད་པར་དེས་འབྲེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཁད་པའི་སྣེ་ངེས་ལས། ཀུན་བཏགས་ལ་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་གནས་པ་ལ་བྱའོ།། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཚོད་ནི་མིང་དང་བརྗོ་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ། བཞག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། འཛིག་ལུགས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས། ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་། འདིའི་དོན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་གྲུབ་མེད་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ་ཞེས་ཡིན་ནོ།། འདིར་ཞེས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་

ཞེས་སྨྲོར་ཞིང་། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་མིང་བརྗོད་འཛིག་ཉམ་ཚམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་གང་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཆུ་འཛིག་པའི་སྐབས་སུ་མཁོ་པའི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། ནམ་མཁའ་དང་སྨིག་མཚན་སོགས་ནི་དེར་མི་མཁོ་བས་མི་འཛིག་ལ། མིང་བརྗོད་བཞག་ཚམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། དེས་ན་འདིའི་དོན་དངོས་ཟིན་ལ་མི་སྨྲོར་བར་སྨྲོར་བཏང་ལ་བཞག་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་མིང་བརྗོད་ལ་བལྟོས་མ་བལྟོས་ལ་འཛིག་པ་ནི། ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མིང་བརྗོད་འཛིག་ཉམ་ཚམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། མིང་བརྗོད་འཛིག་མི་ཉམ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པ་ནི། སྨྲོ་མཚན་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྣམས་འཛིག་པས་གཞན་རྟག་ཚམ་ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མིང་བརྗོད་བཞག་ཚམ་ཡིན་པ་ཡང་མིང་བརྗོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བ་ལ་བལྟོས་ནས་གོ་དགོས་པས་དེས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། སྨྲོར་མིང་དང་བརྗོད་གཞིར་འཛིག་རྟུའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པ་དང་། མིང་དང་བརྗོད་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པར་ཡང་མི་འཛིག་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཚམ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་ཚམ་སྐྱས་གཅོད་ཚུལ་གཉིས་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།། དེའི་ཕྱིར་ཚམ་སྐྱས་གཅོད་ཚུལ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཅོད་ལ། སེམས་ཚམ་པས་ནི་མིང་བརྗོད་ལ་ལུ་ཤར་བ་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཀོ་རྟུ་ཡོད་པ་ཚམ་ཞིག་གཅོད་པས་ཚམ་སྐྱས་གཅོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་མཚན་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་དོས་ཟིན་པར་བྱ་དགོས་པས། བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་

ལྟོ་ལྷིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ནས། བུམ་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཚེ་ཐ་སྙད་ལ་བྱང་ཞིང་མིང་དོན་འབྱེལ་བའི་དོན་གོ་བ་ན། བུམ་པ་མཐོང་རེས་ཀྱིས་ལྟོ་ལྷིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་གོ་བ་ཙམ་ནི། དེ་འདྲའི་མིང་དོན་སྦྱེལ་པའི་བརྡ་ལ་བྱང་བའི་དབང་གིས་གོ་བ་ཡིན་ལ། གོ་ཚོད་དེ་ཙམ་ནི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་བློའི་འཛིག་ཚུལ་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་འཛིག་རྟེན་རང་བ་གཉིས་དང་ཡང་མཐུན་ཞིང་། བུམ་པའི་དོ་བོ་འཛིག་ཚུལ་ནི་ཆེས་མི་མཐུན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་འཛིག་རྟེན་རང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གོང་གི་འཛིག་ཚུལ་དེ་ཙམ་ཀྱིས་ཆོག་ལ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་བུམ་པ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིག་པའི་ཚུལ་ནི་ཡིན་ནོ།། དེ་དང་སེམས་ཚམ་པ་གཉིས་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ཡང་། སེམས་ཚམ་པས་བུམ་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་དེའི་དབང་ཚམ་ཀྱིས་འཛིག་མི་ནུས་པར་མིང་གི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་བཙལ་ནས་འཛིག་དགོས་པས་གནད་ཀྱིས་བུམ་པས་མཆོག་ཆེས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འཛིག་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་བུམ་པས་མཆོག་ཆེས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིག་ནུས་པས་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་མི་མཐུན་པའི་རྟ་བ་ནི་དེ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་སེམས་ཚམ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་རྟོག་པས་བཏགས་ཚམ་མིན་པར་རང་གི་དོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་འདི་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་མིན་པས་དེ་ལྟར་སྨྲོ་རོ།། དེས་ན་འཛིག་ཚུལ་འདིའི་ཚིག་རིགས་ཀྱི་མིང་ཚམ་འདུ་ཡང་དོན་

ཐོབ་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ནི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པའི་ཆོས་གཏན་ནས་མི་འདོད་པས། རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་བཞག་ཆོག་པས། ཙམ་སྐྱེས་གཅིག་ཚུལ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཇོག་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་གཉིས་ཀྱང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་འཇོན་པ་ཡོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇོན་པ་ཡོད་དགོས་པའི། དེ་ཡང་བྱམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སེམས་ཙམ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཇོན་པའི་ཚེ། རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོན་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇོན་ཏྱི། དེའི་འཇོན་ཚུལ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་དེས་པར་འོང་བས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོན་པ་ཡོད་གསུང་བའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཞི་འགའ་ཞིག་སྟུང་ཀའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་དོན་མ་ཚང་བས་སྟ་མ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོན་པ་ཡོད་གསུང་བའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་འགའ་ཞིག་སྟ་མ་ལྟར་མི་འཇོན་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་དོན་མ་ཚང་བས་སྟ་མ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོན་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཐལ་དེ་རྣམས་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པར་འཇོན་དུ་རུང་བས་ན། ཐྱི་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོན་པ་ནི་ཡོད་དགོས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་

ཡིན་ལ། སྣོད་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཙམ་ཞེག་འདྲི་ན་འབྲེལ་མི་ཆེ་བས། འོན། གཞི་གྲུབ་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་པས་ཤེས་ཁྱབ་ཅེས་འདྲི་ན་མ་ཁྱབ་ཅེས་ལན་འདེབས་ལུགས་ཤེ་འདུག །འདི་ལ་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཀྱི་ལན་གང་བཏབ་ཀྱང་མི་བདེ་བར་འདུག་པས། དེ་ལས་རྒྱས་པར་སྤྲོས་ན་དེང་སང་གི་རྩོད་པར་མ་ཚོར་བ་ཙམ་འོང་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱོ་ཉེན་འདུག་པས་མ་སྤྲོས་སོ།།

❀ གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཚུལ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། དེ་ནི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཇོག་དགོས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་དུ་འཇོག་པས། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་གས་གཞི་གཞན་དབང་རེ་འཇོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་འདི་བ་མཛོད་ནས། དེའི་ལན་དུ་འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་མིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ནི་ཁོ་

རང་ལ་བལྟོས་པའི་སྡུམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་དོ་བོ་གཅིག་མིན་པས་གཞན་ཞེས་སྨྲར་ལ། གཞན་གྱི་སྟོབས་སམ། དེའི་དབང་གིས་བྱང་བ་མ་གཏོགས་བདག་ཉིད་དེ། བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཚན་ཚུན་དུས་མཚུངས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལས་བྱང་བ་མིན་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཁད་པའི་སྙིང་པོར། གཞན་དབང་ལ་མེད་རྒྱུའི་སྐྱེ་བཞམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རྒྱུ་ཆུན་སྡུ་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས།། སྐྱེ་ཚུལ་གཞན་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་བྱེད་ན། དེ་ནི་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། འདིའི་རང་དབང་ཚུལ་ཡང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རང་དབང་བའི་འཇོག་ཚུལ་དང་ཆེས་འདྲ་སྟེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རང་དབང་ཚུལ་ལ་ཚོགས་པ་ལ་དབང་ཚུལ་དང་རྒྱུན་ལ་དབང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་རྒྱུན་ལ་དབང་ཚུལ་དང་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཚེ། སྐད་ཅིག་སྡུ་མར་མཐུད་པའི་ཆ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས། བདག་ཉིད་དམ་རང་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྐེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཆུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རང་དབང་གིས་མི་སྐྱེས་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བསྡུ་བ་ལས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ཏེ། །བྱང་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྒྱུ་ཆུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རྐེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཀོད་པ་འདི་ཡང་ཞན་ཚུན་ལྡོག་གྱུབ་ཀྱི་རྐེན་འབྱུང་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྲས་སྡུ་ཐྱིའི་རྐེན་འབྱུང་ཡིན་པས་འདིའི་འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་ཚུལ་མིན་པས། དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བར་འཇོག་བས་ན། འདིའི་རྐེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཆུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ལ། དེས་རང་

དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་རང་དབང་ཚུལ་ཡང་རྒྱུན་ལ་བརྟེས་པའི་རང་དབང་ཚུལ་ཡིན་པ་ཤེས་ནུས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་བསྟུབས་པ་འདིས་ཅུང་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འགྱུར་བས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་རང་ཆུ་སྒྲུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ཐུ་མོའི་གྱུབ་ཚུལ་ཆང་གསུངས་པ་ཡང་དེས་རང་ཤེས་པས་སྐལ་བཟང་ཐོབ་བོ།། དེས་ན་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ནི་མི་འཛེགས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་རྣམས་ཆུ་ཤུན་སྦ་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ན་རྟེག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱེ་བས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཚང་བ་ཡིན་ནོ།།

❀ གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་ཆུས་པར་ཟཕད་པ།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཆུས་པར་ཟཕད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཟཕད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཆོས་གང་དག་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།།

ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དོས་བཟུང་བའི་ཚེ་ཡོངས་གྱུབ་དོས་བཟུང་དགོས་ལ། དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་བའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་གཞན་དབང་ལ་དོས་བཟུང་དགོས་པས། གཞན་དབང་ཡོངས་གྱུབ་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྱུབ་པ་ཙམ་ལ་བྱ་ཡི། ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་མ་གྱུབ་པ་ལ་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྱུབ་མིན་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཞག་གི །ཡོངས་གྱུབ་དང་དོ་བོ་མི་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་མིན་ལ། དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དྲི་བ་ལ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སྨོས་ནས། དེ་སྟོན་པ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཆོས་གང་དག་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིས་ཀྱིས་ཅེས་གཞན་དབང་དོས་བཟུང་ནས། དེ་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་རང་དབང་གི་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གོང་དུ་ཟཕད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་གྱུབ་མིན་པས་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་བསྟན་ཀྱི་འབྲུ་གནོན་དོས་བཟུང་ལུགས་ཡིན་ཀྱི། སྤྱིར་གཞན་དབང་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་མེད་པ་མིན་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དབང་རང་རྒྱུ་སྟབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྱུབ་མིན་ཟེར་བ་ཡང་མིན་པས། རང་རྒྱུ་སྟབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྱུབ་ཀྱུ་འཛིག་པ་རྟེ་བཅུག་བ་དང་མཐུན་དགོས་ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་བསྟན་གྱི་ཡོངས་གྱུབ་ལ་གཅོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྱུབ་འཛིག་པ་ཡང་མ་ཁས་པ་ཐལ་ཆེར་མཐུན་ནོ།།

❀ ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་

དེས་ན་གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་དངོས་སུ་སྨོས་ནས། ཀུན་བཏགས་ལ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གཞན་དབང་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་སྤྲིན་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏགས་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་སྤྲིན་པ་དག་ཚུལ་དངོས་སུ་མི་འདྲུག་པས་ན། ཀུན་བཏགས་ལ་དེ་འདྲའི་དྲྭགས་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཡང་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་རོ།། དེས་ན་ཀུན་བཏགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྨྲོང་བ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ལྡོག་ནས་ཡིན་ལ། མཚན་བཞིར་བཀར་ནས་ནི་མིན་ཞིང་། སྤྱི་ལྡོག་ནས་འཇོག་ལུགས་ཀྱང་གཞན་དབང་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས། མིང་དང་བརྗོད་དོགོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་དེས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཚུལ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ཏེ་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟོམས་པས་སྤྲིན་པ་དག་པར་འགྱུར་ཚུལ་འཇོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་རྟེན་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་དགོས་པས་ན། གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདྲུར་བའི་དྲྭགས་པ་སྐྱེ་བས་དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སྨྲར་རོ། ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་སྟོང་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་མི་རིགས་བས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་སྟྲོ་ལྡོག་ནས་འཇོག་མི་ཤེས་སོ། དེའི་ཕྱིར་མཚན་བཞིར་བཀར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཇོག་དགོས་པས། དེའི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་

གངགས་གཞིར་བཞག་ནས་དེ་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པས། འཛིག་ཚུལ་འདི་ཞི་སྒྲིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འཛིག་དགོས་པས། ཀུན་བཏགས་ལ་ཡང་འཛིག་གོ །འདིའི་སྐོར་གསལ་བ་དགོངས་རྒྱན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

❀ གཞན་དབང་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བསམས་ན། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར། གཞན་དབང་གི་ནང་ནས་ཀུང་རྣམ་པཤེས་པ་གདགས་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་བསྒོམས་ན་བློ་བསྐྱེད་ཆེ་བས། དེའི་ཚུལ་ཡང་། ཐོག་མར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། བྱང་པར་གཿཞི་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ན་རྣམ་པཤེས་པ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་མིང་དང་བརྗོད་དབང་གིས་བློ་བུར་དུ་འཆར་བ་མ་ཡིན་པར། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ནས་སོང་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བ་དེ་ཡང་མངོན་དུ་རྣམ་པར་གཞོམས་པའི་ཚེ་ཐོག་མེད་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་ཐ་སྙད་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཆར་ཞིང་། སྣང་བ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པའི་རྣམ་པཤེས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཀྱང་སྣང་ངོར། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རྣམ་པཤེས་པ་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཞིར་སོང་ཚོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཞིག་ཡོད་པས། སྣང་བའི་དེས་ཤེས་པའི་འཇུག་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། སྣང་བའི་དེསཤེས་པའི་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐོག་མེད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས། དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཞིར་རྣམ་པཤེས་པ་ཡོད་པས།

བཞག་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱོང་དགོས་པས། དེ་སྐྱོང་བའི་ཚེ་སེམས་ལ་སེམས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ནས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་ན་སེམས་ལ་སེམས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་དེ་བཙལ་བ་ན་རྣམ་དགོས་ལ། དེ་རྣམ་ནས་སེམས་ལ་བལྟོས་བ་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་རིག་ཙམ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ཡང་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་མིང་བརྗ་ལ་བལྟོས་པའི་སྣང་བ་མི་འཆར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་གསལ་རིག་གི་ཚ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་འཛིན་སྟོམ་ཡུན་བསྲིངས་པ་ན། སྔར་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་པ་དེ་ཡང་རྫི་ཐུབ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་གཏན་ནས་འོག་པ་ན་སེམས་སྤྲིའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་གསལ་རིག་གི་ཚ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་བ་དེ་ཉིད་གསལ་ལེར་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆར་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འཆར་བ་ཡིན་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ངང་ཚུལ་བྱེད་པ་ཡང་རང་གཞན་ཀུན་ལ་མངོན་པ་དེ་ཁ་ཡིན་མོད། དེ་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་དང་མ་སྦྱར་བར་རང་གི་སྐྱོང་བ་གཅིག་པུར་ཆ་བཞག་བྱས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཆེན་མོ་དང་སྦྱར་ན་གཞན་དབང་ཀུན་བཏང་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ཡིས་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་ན། གཞུང་ཆེན་མོ་དང་སྦྱར་ན་གཞན་དབང་ཀུན་བཏང་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ཡིས་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བས་སུ་ཞེ། སེམས་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་སྐྱོམ་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་སེམས་དེ་སེམས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་མིང་བརྗ་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་གསུང་ཀྱི། སེམས་གཅིག་པུ་བསྐོམས་པས་ནི་སྐྱེ་བ་ཟད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཀྱི། སེམས་གཅིག་པུ་བསྐོམས་པས་ནི་སྐྱེ་བ་ཟད་པར་མ་གསུངས་པས། སྐབས་འདིའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ཚོད་ཀྱི་དོན་དེ་ཡང་མ་ཚང་འདུག་གོ་འདི་ནི་རྟེ་རིན་པོ་ཆེས་གསར་བཟོ་མིན་གྱི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསྟན་དགོས་སོ།། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་

གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ནི་འཐད་ལྡན་ཡིན་ལ་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་སྣང་ཚུལ་ཡང་སེམས་དེ་སེམས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ནམ་དེས་པ་ན། དེས་ཤེས་དེ་ཁའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་དེ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་དེས་ནུས་པ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དེས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྣབས་ཀྱི་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་པའི་དོན་འཛིགས་དགོས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དང་འབས་ཤུག་བྱེད་པའི་སྣབས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་དོན་གཅིག་ནས་མི་འདྲའོ།། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཚུལ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་པར་བྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་ཚད་ལྡན་ཀུན་མཐུན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཅོོད་འཛིགཿདགོས་པའི་གནད་དམ་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་དེས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་གསལ་དུ་འགྲོན་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྟོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམ་སེམས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་དེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམ་སེམས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་དེས་ནུས་པས། དེས་པ་དེ་ལ་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མྱོང་བ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་དེས་ཤེས་སྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ནས་དེ་འདྲའི་དེས་ཚུལ་ལ་བལྟོས་པ་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་ལས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་དེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་

རེས་པ་འདིའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རེས་ཤེས་དེའི་རྒྱུན་འཛིན་སྒོམ་གྱི་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ན་སེམས་ཀྱི་གསལ་རིག་གི་ཚ་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་དེ་ཉིད་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་སྒོབ་པ་དག་པར་འགྱུར་རམ་སྣང་བའི་དོགས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྐྱེས་པ་ཙམ་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་དོགས་པ་སྐྱེས་པ་ལྟར་གཞན་དབང་གི་ཚོས་རྣམས་རྣམ་དག་ལམ་བྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཇོག་པ་ནི་མིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་བྱི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་མིན་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་ནི་ཡིན་ནོ། ཅོན་དུ། གཞན་དབང་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་གཞན་དབང་གི་སྟེང་གི་སྐྱོ་སྐུར་བྱི་མཐའ་གང་ཡང་མེ་ལོ་ནུས་ཤིང་། གཞན་དབང་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་སྐྱོ་སྐུར་བྱི་མཐའ་གཉིས་མེ་ལོ་ནུས་ཤེས་ན། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཐོག་མར་གཞན་དབང་དོས་བཟུང་ནས། དེ་ནས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་འབྱོང་པར་མཛད་དེ་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་བྱི་དམིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཞེས་དྲོགས་པའི་ལན་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་གཞན་དབང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མཛད་པས། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གཞན་དབང་དོས་བཟུང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་དེས་ཤེས་དེའི་རྒྱུན་བསྒྲུབས་པའི་བྱོ་རྒྱུན་ཆོག་ལམ་བྱི་ཆོད་དུ་སོང་པའི་བྱོ་དེ་ཡིད་ཤེས་ཐུ་མོའམ། ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་བསྟེ་ཅི་ཐུབ་བྱེད་པ་ནི་མན་ངག་བློ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་གཞན་དབང་དོས་འཛིན་པའི་ཆོ་

སེམས་དོས་བཟུང་ནས། དེ་དོས་ཟིན་པ་ན་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་གཅིག་པུ་ལ། ཐོག་མ་ནས་ཅོམ་འཛོག་བྱས་ནས་བསྒོམས་པས་ནི། སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ལོག་རྟོག་གང་ཡང་སེལ་མི་ནུས་ལ། དེ་ནས་སེམས་ལྡང་མ་བསྟན་དུ་བཏང་ནས་བསྒོམས་པས་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལ་བོགས་ཆེ་བའི་མན་ངག་ཡོད་ཟེར་བ་ཡང་བདེན་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནི་ཅི་དང་འདྲ་ན་སྐྱའི་སྟེང་གི་རྟག་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་འདོད་པ་ན་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་མི་སྒོམ་པར། སྐྱ་རྒྱང་བསྒོམ་པ་དང་ཕྲད་པར་ཅི་འདྲག་སོམས་ཤིག

❀ དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཉིད་མཁྱེན་གཉིར་རྗེས་གཟུང་རྗེ་རང་བ་ཁྲོས་དང་བཅས་ཞལ་གདམས་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ།

ཚུལ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མཚོག་ཏུ་མ་མེད་པར་འབྱེད་པའི་རྩ་བར་འདུག་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཁད་པའི་སྨིན་བོའི་ཡང་དོན་གྱི་དཀའ་སའི་གནད་ཆེ་སར་འདུག་པས། བདག་ཙཱ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་གསལ་བར་འབྱེད་རྒྱུ་འོང་བ་འདི་ཡང་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྱེལ་ནི་རྟེའི་སྐྱབ་གནས་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་ཞི་གས་སོར་བྱས་པའི་མཐུ་དང་། ཁྲོད་པར་བློ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྟ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་མགོན་ལྟ་གཅིག་དམ་པར་ཁ་ཙམ་མིན་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། རྟེ་ཉིད་སྐར་ཡང་བྱོན་པ་རྟེ་ཤར་ཐལ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས་དངོས་སུ་འོངས་པ་རྣམས་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པས། ཚུལ་འདི་ནི་ཡི་གེར་འགོད་པ་ཡོངས་ཀྱང་བྱོགས་མཆོག་དམ་ཆོག་གཅིན་དོན་གཉེར་ཆེ་བས་བགོད་པ་ཡིན་ནོ།།

❀ ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན། གཞན་ཡང་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། གོང་དུ་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པས། འདིའི་དོན་དམ་པ་ནི་ཚོས་བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཚོས་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་པས། འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་དམྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ར

མི་འགྱུར་ཞིང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡང་འཛོག་དགོས་པས་ཆོས་ཆོས་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་དོགས་པ་ཡང་གྱུར་མཐར་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ལ། ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་པ་ཙམ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཡོངས་གྱུབ་ཏུ་འཛོག་དགོས་པས། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྱུབ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པ་དེ་ཡང་སྨྲོང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།།

❖ ཡོངས་གྱུབ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་དགག་པ།

ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཆོས་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་པ་ཙམ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བློ་ཡུལ་དུ་ཞར་བ་ལ་བལྟོས་ནས་གོ་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། དེའི་སྟེང་གི་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྱུབ་ཀྱང་དགག་བྱའི་བཅད་ལྡོག་ཙམ་ནས་མི་འཛོག་པར་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པ་ཡང་མང་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་འབྱུལ་གཞི་བསྟེད་པའི་གཞི་ཆེཤོས་སུ་འདུག་པས། འདོད་ཚུལ་དེ་ནི་དབྱིས་ཕྱིན་པར་དགག་དགོས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་ཡང་། ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་དགག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྱུབ་འཛོག་པར་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྱུབ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་བཅད་ལྡོག་ནས་མི་

འཛོག་པར། ཆོས་ཉིད་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྣང་བར་རང་དབང་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་འགལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་བཅད་ལྡོག་ནས་འཛོག་དགོས་པ་དེ་ཡང་། རང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན། དགག་བྱ་བཅད་པའི་བཅད་ཙམ་ཞིག་འཆར་གྱི། དགག་པའི་དོག་གང་ཡིན་དང་། དགག་པ་ཡིན་མིན་དང་ཡོད་མེད་སོགས་གང་གི་འང་རྣམ་པ་མི་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱི། དགག་པའི་དོ་བོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་འཛོག་པ་ཡང་མིན་ལ། དགག་བྱ་བཅད་པའི་ཤུལ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འཛོག་ཅིང་། ཆོས་ཀྱང་དེ་མི་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཁཱཊ་སྐྱེང་པོར་ཡོངས་གྲུབ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་དོ་བོ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དགག་པའི་རང་གི་དོ་བོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ། རང་གི་དོ་བོས་མེད་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོས་མེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་དོན་ཀྱིས་བསྟན་ནས། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་སྨྲོར་བར་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དངོས་སུ་སྨྲོར་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

❁ མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ།། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཀོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཀོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས། རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐད་དེ་ལ་ཞེས་སྦྱར་ནས་སྦྱོར་ཚུལ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་འདྲ་བར་སྦྱར་ལ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཅེས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཏོག་མེད་ཀྱང་མིང་དང་རྟོག་པས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཅེས་བཏགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་གྲུབ་པར་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་བཞག་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དབེར་འཛིག་པ་ཡིན་པས་དབེ་དོན་དེ་ནི་མཚུངས་ལ། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ།། ཡང་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་འབོད་པར་མཛད་ནས། གཞན་དབང་དེ་ལ་ཞེས་སྒྲ་མའི་དབེ་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་སྒྲུལ་གཞིའི་རྣེའུ་ཤེས་བྱ་བ་ཏིལ་དུ་མེད་བཞིན་བྱ། སྒྲ་མའི་སྒྲགས་རྗེས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་དེར་སྣང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་དབང་

ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་བལྟོས་པའི་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་བ་འདི་ཡང་། སྒྱུ་མ་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་དཔེ་དོན་སྟུར་བའོ། །དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟང་ལྟར་ཡིན་ལ། དགག་བྱའི་དོན་དམ་པ་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་བལྟ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེས་སྟོང་པའི་དོན་དང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་གཅིག་ཅེས་སྟོས་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཙམ་ལ་མ་ཟད་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ཀྱང་དགག་བྱའི་དོན་དམ་དེས་སྟོང་པར་བལྟ་དགོས་ཞེས་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཡིན་ལ། གཞན་གཉིས་དེ་དངོས་མིན་ཀྱང་གཞན་དབང་ནི་གདགས་གཞིར་བྱས་པའི་སྐྱོན་ཞིང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་སྨྲི་ལྡོག་ཙམ་ནས་སྟོང་ན་མི་བདེ་བས་དེས་སྟོང་པར་མི་འཛོག་ཀྱང་མཚན་བཞིར་བཀར་ནས་ནི་དེས་སྟོང་པར་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀུན་བཏགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བལྟ་ཚུལ་འདི་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་རྟ་བར་གཏུགས་ནས་བསམས་ན་བལྟ་ཚུལ་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཅིག་པུ་ལ་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་འབོད་པར་མཛད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་ཞེས་སྒྲུབ་ནས་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདྲ་ཚུལ་ཡང་ནམ་མཁའི་ཐོག་མ་དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་ཚིག་ཡུལ་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་པ་འཕགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཅིག་པུ་ལ་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་འབོད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་ཞེས་སྒྲུབ་ནས་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདྲ་ཚུལ་ཡང་ནམ་མཁའི་ཐོག་མ་དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་ཚིག་ཡུལ་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཅིག་པུ་

❁ གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་འདེབས་པས་དོ་བོ་ཉིད་བཞན་གཉིས་ལའང་སྐྱེ་འདེབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ།

དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་རྣམས་མདོར་བསྡུན་རྒྱས་བཤད་དུས་དང་བཅས་པའི་སྐོ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་རང་གི་བློས་གང་དཔོག་གསལ་བར་ཤེ་བ་ཡིན་པས། དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གའི་དགོངས་པའི་དོན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱིས་བཀལ་བ་ལྟ་གཞིར་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཅིག་པུ་ལ་སྣང་ན་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ལ། གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་པ་བཏབ་ན་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་སྐྱེ་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་བས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གা་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གা་ལ་སྐྱེ་པ་འདེབས་པ་འདིའི་རྒྱུ་བ་ནི། མདོ་སྡེ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེས་ཟེན་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། མདོའི་སྐྱེས་ཟེན་ལྟར་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་ཟུང་མེད་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མ་ཁས་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བའི་གཙོ་བོར་འཛིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྐྱེས་ཟེན་ལྟར་མི་འཛིགས་ཤིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་བཞིན་ལེན་ལ་དེ་ནི་གོང་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དབེ་དགོངས་ཀེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་

དུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཏེ་ཆོས་དེ་ལ་མོས་ཀུང་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བོ་ཉོད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ།། མ་འགགས་པ་ཁོ་ནའོ།། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཁོ་ནའོ།། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ།། ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ།། དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་པ་འདེབས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་པ་འདེབས་སོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ཞི་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།། དེའི་དོན་ཞིབ་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་ཟཽཏ་པ་ཞེས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དགོངས་པ་བླངས་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་བསྟེལ་ནས་བལྟ་དགོས་ཞེས་དབེའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་དེའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མོས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དགོངས་དོན་རབ་ཏུ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་མི་ཤེས་པར། གཟུགས་སོགས་

ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བོ་དྷི་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་ཟིན་ལ་ཞེན་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ཡང་སྨྲས་ཟིན་ལ། མདོའ་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོའ་མེད་པར་འཛིག་ན་ཞི་འཛིག་ཚུལ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བལྟོས་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོའ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་བཏབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཱ་ལ་དངོས་སུ་བསྐུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ངོ་བོའ་མེད་ཅེས་བའི་སྐབས་ཟིན་ཙམ་ལ་སྙུང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱི། ངོ་བོའ་ཉིད་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་བ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ཁྱིད་ཞེས་བ་མན་ཀྱིས་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིད་ཀྱིར་ཞེས་བ་མན་ཀྱིས་སྐུར་བ་འདེབས་ཚུལ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྟོན་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོའ་གྲུབ་པར་ཤེས་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་མ་ཤེས་པས། ཀུན་བཏགས་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གང་དག་གིས་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲས་པ་དེས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་ཅེས་སྐྱེ་བ་བཏབ་པར་དོན་ཀྱིས་སྟོན་པར་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གա་ལ་སྐྱེ་བ་འདེ་བས་པར་སོང་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར་ཡང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བ་དང་འགགཀ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་ན་ཡང་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་འདེ་བས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱེ་འདེ་བས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ ཀུན་བཏགས་སྒྲུབ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པ།

གཉིས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྒྲུབས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་ལ་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་ཟཧཏ་པ་བཞིན་འདིར་སྒྲུ་བ་མེད་པ་དང་འགགས་པ་མེད་པ་གང་ལ་དགོངས་ན། ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ལ་དགོངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ལ་དགོངས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་བ་མེད་པ་འགགས་པ་མེད་པ་ཞེས་པའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ཀུན་བཏགས་ནི་སྒྲུ་མེད་འགགས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་བ་མེད་འགགས་པ་མེད། དེ་བཞིན་དུ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུ་མེད་འགགས་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་ལ་སྒྲུ་འགགས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེར་དགོངས་པ་མི་འཛོག་པ་འདིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲུ་འགགས་མེད་པ་སོགས་ཟུར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གа་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གа་ལ་

དགོངས་ནས་དོ་དོ་མེད་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་ཉིད་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དེ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དེ་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་བྱེད་པས། དེའི་སྐབས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་དགག་ཐུགས་ནས་འཇོག་ཅིང་། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱབས་ཐུགས་ནས་སྙོམས་པ་ཡང་གཞན་དབང་དེར་མི་འཇོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་བམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགག་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བརྒལ་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་ཡང་འགལ་སྤྲོང་གི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་ཡེ་ཟིན་ཅིང་དེ་ཡང་གསར་བུ་བ་རྣམས་ལ་མཁོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོང་དུ་ཟཕད་པ་ཡིན་གྱི། གོ་རིམ་འབྲེལ་ཚགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདི་ར་ཟཕད་ན་ལེགས་སོ། །དེའི་འཕྲོས་ཅུང་ཟད་འབྱུ་བསྡུན་ན་དེ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པའི་མྱ་ངན་ནི་ཀུན་ཏེན་ཡིན་ལ། འདས་པ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་དང་བུལ་བའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། བུལ་ཚུལ་ཡང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲིན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྲོངས་ཏེ་དག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལས་འདི་ནི་ཐ་མལ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དག་ཆ་ལ་ནི་ཀུན་ཏེན་ལས་དག་པའི་ཐབས་སྤང་གཞན་ཞིག་བརྟེན་ནས་དག་དགོས་པ་མིན་པས་རྩད་བཞིན་གྱིས་དག་པས་ཀྱང་ཞེས་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་བརྒྱས་པ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱར་བའི་

དོན་ནོ།།

❀ ཡོངས་གྲུབ་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པ།

དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་པ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གང་ལ་དགོངས་ན་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ཤིང་།
དེའི་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་ཡིན། དེའི་
དབང་གིས་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཡང་ཡིན་པས། འདིའི་དོན་ཟིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་
ཡོངས་གྲུབ་དོན་ལ་འཇོག་གོ །ཁྱིའི་ཕྱིར་ནི་སྡུར་དང་བྲལ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཆོས་བདག་མེད་
པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གསུངས་པས། ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པར་བསྟན་ཅིང་། ཡོངས་
གྲུབ་དེ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་ཏེ་སྡུ་མ་སྡུ་མའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུར་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་
ཏེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དུས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་བ་ཀག་པའི་རྣམ་པར་
གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཁོ་ནའི་སྐྱས་ཀྱིན་རྟོག་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་བཅད་
ནས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་དགོས་པར་བསྟན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ནི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇོག་ཅིང་། དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡིན་ལ་དེ་འདུས་མ་བྱས་
པར་འཇོག་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་བདག་གིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཡང་འཇོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་

དེ་ནི་སྔ་ཕྱིའི་དུས་ཀུན་ཏུ་ཚོས་བདག་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཙམ་གྱི་རྣམ་པར་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྒྲིང་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པར་ཡང་འཇོག་དགོས་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་ཟིན་གྱི་དགོངས་པ་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་བྱུབ་ལ་དགོངས་ཀྱི། གཞན་དབང་ལ་མ་དགོངས་གསུངས་པ་ཡང་སྒྲིའི་གྲུབ་ཚུལ་དེའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡོངས་བྱུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བྱུབ་ཚུལ་སྒྲིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཚོང་བར་མ་ཟད། དགག་བྱ་ཚོས་བདག་བཀག་པས་རབ་ཏུ་ཞེ་བ་ཙམ་གྱི་འདུས་མ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དེས་པར་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ནི་ཞེས་དེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་མཚན་གྱིས་བཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་བཞག་ལ། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡང་སྤང་མ་བྱལ་བ་ཞི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་བྱལ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པར་སྤང་ནས་བྱལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་སྤྱངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཇོག་ཚུལ་ནི། ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་གཞན་དབང་ལ་མ་དགོངས་པར་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་བྱུབ་ལ་དགོངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཅལ་དགོངས་

པའི་ཁྱད་པར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དམིགས་འབྲེལ་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ།

ཅ། ཀུན་བཏུས་སུ་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན།

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་ཟཁད་པའི་དོན་ནི། དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འདྲ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་བཏགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ།། ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དེ་ལྟར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བའོ།། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཚུལ་འདི་ཡང་། གོང་གི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་སྙམ་ངུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པས་ཟུང་དུ་འགྲེལ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ནི་སྐྱེ་མེད་འགགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་གཞན་དབང་མི་འཇོག་པ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཞེས་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་པར་མཛད་ཅིང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ནི་གཞན་དབང་

བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཨཱཏ་ལས་འགལ་བ་མེད་དོ།། ཡང་གཞན་དབང་དེ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་མི་འཛོག་པ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཞན་ཆེ་བས་མ་བཞག་ལ། དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་དགོངས་ཚུལ་ཡང་ལེགས་ཤིན་པོར། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་དོ་བོ་མེད་རྒྱུ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐེ་ཚོར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་བ་དང་མ་འགགས་ལ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་གདོད་མ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་དགོངས་གཞི་ལེན་ལུགས་ལ་ཡང་ཚོག་ཟིན་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་རེ་འདུག་ཀྱང་འདི་དག་གི་དོན་ཐེ་ལྟ་བ་བཞིན་གསལ་བ་ནི་དགོངས་རྒྱུན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

❀ དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་གདགས་གཞིར་གཞན་དབང་འཛོག་ཚུལ་སོགས་རྣེ་རྟ་བའི་གསུང་རྒྱུན་བཞིན་འགོད་པ།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དོས་བཟུང་བ་ལ་ཀུན་བཏགས་དོས་བཟུང་བ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོས་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྡར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེའི་ཞེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་

བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྗོད་རྟམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྲོད་ཡུལ་ནི་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གཞན་དབང་དང་། གཞན་དབང་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་གཞན་དབང་ངོ་། འདི་ནི་གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་འདོགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་གནས་སུ་གཞན་དབང་ཉིད་འཛིག་པས་གནས་ཞེས་སྨྲར་ལ། གཞན་དབང་དེ་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་པའི་མིང་དང་གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚིག་ལ་བལྟོས་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་འཛིག་དགོས་པས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་སྨྲར་རོ། །དེ་ཡང་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞིར་འགྱོ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་ཚུལ་གསུམ་འཛིག་དགོས་ལ།ཅ དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་མཚོན་ན། འདི་གཟུགས་སོ་སྐྱེ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་གི་རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་དོས་བཟུང་ན་གཟུགས་དོས་བཟུང་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་དེས་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྐྱེ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྐྱེ་དུ་འཛིན་པ་ན་རྟོག་པ་དེས་གཟུགས་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་ནི། གཉིས་སྣང་གི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་རྟམ་གཟུགས་དང་ཁྱད་མེད་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་པ་དེ་ལ་རྟོག་པས་འབྱུལ་སར་བྱས་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ལ་མིང་བརྗོད་ཡུལ་དུ་འགྱོ་ཚོད་ཙམ་གྱི་གཟུགས་ཤིག་འཆར་བ་དེ་ནི་སྨྲོ་གཟུགས་དངོས་མིན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་དངོས་ལྟར་བྱང་སྣང་བས། གཟུགས་དངོས་གནས་ལ་

བསྟོས་ན་དེ་མིན་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་དེར་བཏགས་པས་ན་འདོགས་ཚུལ་འདི་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་བཏགས་ཚུལ་ལོ།། ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་གཞིའམ་རྩ་བའི་རྟེན་གི་གཟུགས་དེ་ཡིན་པས་ན་གཟུགས་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་གཟུགས་དེ་ལ་ཐོག་མར་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཞིག་བཏགས་པ་ན་དེ་འདྲའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལས་ཕྱེ་སྟེ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞིང་། གཟུགས་ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་དེས་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་མཚོན་མར་བྱས་ཏེ་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ན་མིང་རྒྱུ་མཚན་ནམ་མཚན་མར་བྱས་ཏེ་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་པས་ན། དེ་འདྲའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་བསྟོས་པའི་འདུ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པར་ཡང་བཞག་ཅོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་དེས་མཚན་མ་བཞག་ས་ནི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་དེ་གཟུགས་མིན་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་ནས་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་མཚོན་པའི་རྟགས་སམ་མཚན་མ་བྱས་ནས་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་འདུ་ཤེས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲུ་རིས་ཕྱེ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པས་ན། གཟུགས་ལ་བསྟོས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཚུལ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་དེས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་ཟིན་པ་དང་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་འཛིན་ཚུལ་ཡང་ཡིན་ནོ།། ཨཁང་ཚུལ་འདི་ནི་རྟེ་རིལ་བའི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན་པས་བྱིན་རླབས་ཀྱང་ཆེའོ།།

❀ གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ།

དེས་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འཛིན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་

གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་དོ་བོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ།། ཞེས་བྱང་པར་དུ་མིང་དང་བརྗོད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཚུལ་ཡང་སྨྲིར་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་འཛིག་པས་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཞེས་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཡང་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཀུན་བཏགས་པར་སོང་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་སྤྲོར་བས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་ཀུན་བཏགས་པ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པར་འཛིག་དགོས་པ་ནི་བཟློས་ས་བཟློས་འཛིག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་དོ་བོ་དང་བྱང་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་བཏགས་ཚུལ་དེ་ཡང་མིང་དང་བརྗོད་བཏགས་པའི་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་པས། དེ་ཐོ་ཡུལ་དུ་ཤཱཀ་བ་ན་མིང་བརྗོ་ཐོ་ཡུལ་དུ་ཤཱཀ་བ་ལ་བཟློས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀ་ཡང་མིང་བརྗོད་འཛིག་ཚོམ་གྱིས་ཀུན་བཏགས་ལ་འཛིག་དགོས་པར་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་མིང་དང་བརྗོད་རྣམ་པར་བཞག་ཚོམ་ཞེས་པའི་ཚོམ་སྒྲས་དངོས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཅོད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞི་གང་ལ་བཟློས་ནས་གཅོད་ན་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གཅོད་པས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་། བརྗོད་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་དེ་ནི་གོང་དུ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ། །ཡང་མིང་དང་བརྗེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་མིང་བརྗ་ལ་བཟློས་ནས་གོ་དགོས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་དེ་ནི་གོང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་དོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་རིགས་པས་ཀྱང་འགོག་མི་རིགས་སོ། །དེ་ཉིད་མཚན་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་འཛིག་ན་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་འཛུག་པའི་འཛུག་གཞི་

ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་མིང་དང་བརྗོད་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་ཚ་དེ་འཇོག་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་ཚ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བལྟོས་ནས་བརྗ་འབྲེལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་གོ་བས། དེ་ཡང་རྫ་བའི་རྒྱུ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བགེགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་གོ་དགོས་པ་ནི་སྨྲིང་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ་ལ། འདིར་ནི་དེའི་ཐོག་ཏུ་མིང་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་སྦྱོལ་ཏེ་འཇོག་དགོས་པས་ན། མིང་བརྗོད་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱང་གཅོ་ཆེ་བས་མིང་དང་སྦྱོལ་ནས་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ནམ་མཁའ་དང་སྨྲི་མཚན་སོགས་མིང་བརྗས་འཇོག་ནུས་མིན་པའི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་ཀྱང་མིང་དང་སྦྱོལ་ནས་གོ་མི་དགོས་ཤིང་མིང་བརྗོད་པའི་ལག་རྗེས་དང་མིང་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་ཚང་མི་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་དང་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཇོག་དགོས་པ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྐྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རང་འཛིན་རྟོག་པས་སྐྲོ་བཏགས་ཚུལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་སྐྲོ་འདོགས་པ། དེས་འདོགས་ཚུལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཞིན་འཛིན་པ་ན་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་སྣང་མེད་མ་ཡིན་པ་སྣ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་བ་གང་ཡང་མི་འཛིན་ཞིང་། ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་རྟོག་པའི་སྣང་ཚུལ་དང་རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ།། རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་དང་སྣང་མེད་དུ་སོང་བའི་ཆོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞིན་སྨྲིང་ནམ་མཁའ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྐྲོ་བཏགས་སུ་འཇོག་རྒྱུའི་ནམ་མཁའ་དེ་ཡིན་པ། དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འཇོག་པ་ཡང་དེ་ཞིན་རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་གྱི་དབང་ཙམ་དུ་སོང་བ་དེ་ལས་བྱང་དུ་ཏོ་རང་གི་གྲུབ་ཚུལ་དང་ཡིན་ཚུལ་གཞན་མེད་པས་ན་ཙམ་སྦྱ་སྨྲང་བ་ཡིན་ནོ།། ཙམ་སྦྱ་དེས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་གཅོད་པས་དེ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ཡང་དེས་གྲུབ་བོ།། ཡང་ནམ་མཁའ་དེ་

ཁོ་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་སྐྱོ་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚུལ་ལམ་སྟོད་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོག་པ་ཁོ་རང་གི་སྣང་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་འཛིག་པ་དེ་ལ་སྐྱོ་བཏགས་པའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་། དེ་སྐྱོ་བཏགས་པར་འགྱོ་བ་དེ་ཡང་བག་ཆགས་སྤྱ་མའི་དབང་གིས་འགྱོ་བ་ཡིན་ཀྱི་རང་དབང་གིས་འགྱོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་སྤྱ་མའི་དབང་གིས་འགྱོ་ཚུལ་ཡང་མདོར་བར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ནི་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱོ་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་འོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་སྐྱོ་འདོགས་ཚུལ་སྤྲ་ཚོགས་བྱེད་ཅིང་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་མིང་བརྗོའི་གཞིར་སྐྱོ་འདོགས་ཚུལ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱང་བྱེད་པས།ཁ འདོགས་ཚུལ་འདི་ནི་དགག་བྱའི། སྐྱོ་འདོགས་ཚུལ་ཙམ་དང་མི་འདྲ་བར་སྐྱོ་བཏགས་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཡང་དགག་བྱའི་སྐྱོ་འདོགས་ཚུལ་ནི། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་པ། དེ་ནི་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཛིན་ཅིང་། འཛིན་ཚུལ་དེ་རྣམས་ནི་མདོར་བར་བརྗོད་པ་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་དང་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྐྱོ་བཏགས་ཚུལ་རྣམས་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཚིག་ཙམ་ཡིན་པས། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁར་འཛིན་པ་དེ་ནི་དོན་ལ་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་གནས་པ་ན་ནམ་མཁའ་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་གྲུབ་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཀྱི་དོན་ཟཧད་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚངས་ལ་གཞན་དབང་དང་ཡང་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ནི་དོན་དེ་མི་

ཚང་དོ། །ཡང་རྟོག་པའི་འདོགས་ཚུལ་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འདོགས་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་དང་། ཞེན་ཡུལ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་གསུམ་ནི་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་དང་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་དང་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་འཛོག་ཅིང་། དེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་འཛོག་པ་དང་འདྲ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཛོག་དགོས་པས་ན། རྟོག་པས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འདོགས་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བས་གཅོོད་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་དོན་གོང་དུ་ཟཕད་པ་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་འདི་འདྲའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རྒྱུ་མཚན་སྤྱི་སྟེལ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་འདི་ཡང་བློས་དང་བསྦྱངས་ཏེ་ཡུན་རིང་བསམས་ན་དེས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་པས་གློགས་མཆོག་རྣམས་བློ་སྣ་ཐུང་བར་བག་ཕབ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛོད་ཅིག་དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ཐུབ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣར་བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་སྐུར་མི་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཤཕད་སྨྲིང་པོར། དེ་ལ་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་བསྟན་ལ་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། འདི་གཞུགས་ཐུབ་དོ་ཞེས་དོ་བོ་དང་གཞུགས་ཐུབ་སྐྱེའོ་ཞེས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ནི་བྱེ་བག་གམ་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༥ ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་གཞན་དབང་དོས་བཟུང་བ།

གཞན་དབང་དོས་བཟུང་བ་ནི། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོང་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་

དེ་ནི་གཞན་ཏྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དོན་ནི་སྔར་ལྟར་འདྲ་ལ། གཞན་དབང་གདགས་གཞིར་འགྲོ་ཚུལ་གསུམ་ཡང་གོང་དུ་ཟཁདཀ་ཟིན་ཅིང་། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཅྱུང་མེད་དུ་སྦྱར་འདུག་པ་དེ་ནི་གནད་ཆེ་ཞིང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་སྐབས་སུ་གདགས་གཞི་ནི་གཞན་དབང་མ་གཏོགས་གཞན་གཉིས་མི་འཛོག་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲི་ལྟོག་ནས་ཡིན་ཏྱི་མཚན་གཞིར་བཀར་ནས་མིན་པ་ཡང་འདིས་ཤེས་ནུས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་སྒྲི་ལྟོག་ནས་ཡིན་ཚུལ་ཡང་གཞན་དབང་སྒྲིར་བདགས་གཞིར་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་སྣོ་ནས་ཀུན་བཏགས་པས་ན་ཀུན་བཏགས་ནི་དེ་ལ་བཏགས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དེའི་གཤིས་སུ་གཞན་དབང་གྲུབ་ན་དགག་བྱ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་དེས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་འཛོག་དགོས་པས། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་སྒྲི་ལྟོག་ནས་གདགས་གཞི་བཏགས་ཚོས་སུ་འཛོག་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཀུན་བཏགས། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བར་བསྟན་པས་ཀྱང་དེའི་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་མིན་ཞིང་འབྲེལ་ཡང་མི་ཚགས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཉིད་གདགས་གཞིར་འགྲོ་ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲི་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་སྙིང་དོའོ། དངོས་གང་གིས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་། གསུམ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ངོས་བཟུང་བ།

ཡོངས་གྲུབ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོང་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་

པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།། གཞན་དབང་གིས་གཞན་གཞིར་འགྲོ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྐོར་ནས་སོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཤིས་སུ་སོང་བར་འཛིག་དགོས་པས་དེ་ནི་དགག་བྱ་ཡིན་ལ། གཞན་དབང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་ཅིང་། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོའམ་མཚན་ཉིད་དེར་མ་གྲུབ་པས་ན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་དང་ཡོང་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པ་མིན་པར་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པའི་དོན་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་འཛིག་དགོས་པས་ན། ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཅེས་སྨྲར་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་ལྟ་ཅི་ཞུག་བྱ་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཙམ་དུ་འཛིག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྟོང་ཚུལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྒོམས་བྱས་སྟོང་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དབང་དང་དེ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་བོ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མི་འཇོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་ཡང་སྟོང་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་དོ་བོའི་སྟོང་ཚུལ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དོན་དུ་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དོ་བོར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཉཊ་སྨིང་པོར། མདོ་འདིས་སྟོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་འགལ་བའོ། །སྟོང་ལུགས་ཀྱང་ས་ཕྱོགས་བྱམ་པས་སྟོང་བ་ལྟར་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱ་སེར་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་དོ་བོར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་དེའི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་པོ་གང་ཟི་ཡང་དོན་མ་ཚང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚང་བས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་འཇིག་མེད་པ་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་སྣོད་པས་རྣམ་པར་མ་དག་ཅིང་རང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་ཤེས་སྣོད་དག་པར་འགྱུར་པ་དང་ལྡོག། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡན་ཚར་ཚད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། །སྒྲ་དང་འཇིག་མེད་ཐེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའང་མེད། །རྣམ་པར་དག་འགྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐུབ་ཡུལ་དུ་ཞར་བ་ན་ལྟ་བོ་དེས་མཆོག་བར་བྱེད་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་འཛིན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་

བྱེ་འཛོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་འཛོག་ཅིང་། འཛོག་ཚུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཡང་སྟོན་པས་ཇི་ལྟར་གསུངས་བ་བཞིན་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གོ་བ་ལྟར། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཱཀ་སྨིན་པོར། དེ་དག་ནི་སྟར་འགལ་སྤྲོང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཤཱཀ་པའི་གཟུགས་ལྟ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད། གསུམ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཤཱཀ་པར་བདག་གིས་གོའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❁ རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་པས་བཀག་ཚམ་འཛོག་ཚུལ་དང་ཚམ་སྒྲས་གཅད་བྱ་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ།

དེ་ན་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་སྒྲུབ་ཡོད་ཚུལ་ཙམ་གི་འདྲ་སྟེ། རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་། རྟེན་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་པ་དང་བཀག་དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་པ་ནི་འདྲའོ།། དེ་ཡང་རང་གིས་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་ནི་ཆོས་གང་ཡང་བློ་གཞོན་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་སྒོང་ཚུལ་མི་འཛོག་ལ། འདིར་ནི་དེའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་སྒོང་ལུགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཛོག་དགོས་པས། སྐབས་འདིར་ཀུན་བཏགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་གཞི་གྲུབ་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་འཛོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་བློ་གཞོན་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་དོན་གྱི་སྒོང་ཚུལ་བཙལ་ནས་འཛོག་

པ་གཞིར་བཞག་སྟེ་དེའི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་འཇོག་པས། དེའི་དོན་ཡང་རྟོག་པའི་སྣང་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་ཙམ་དང་ཐུན་མོང་དུ་སོང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་ཁོ་ར་དེ་གི་སྟོང་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མེད་པ་ཞེག་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དོན་འཇོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པའི་སྣང་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བློ་གཞོན་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་འདྲའོ།། དེའི་ཕྱིར་མེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བློ་གཞོན་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཞེས་པའི་སྣབས་ཀྱི་ཙམ་སྒྲའི་གཅོད་ཚུལ་གཉིས་ཆེས་མི་འདྲ་བ་དེས་ཀྱང་ཤེས་སོ།།

༥ དེ་དག་གིས་བྱུབ་དོན།

བཞི་པ་དེ་དག་གིས་བྱུབ་པའི་དོན་ཞུས་ཚུལ་ལ་མདོ་འགོངས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཐུང་ངུར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོ་འགོངས་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལྷ་ར་ཀྲ་སིར་དྲང་སྲོང་བཟླ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངཚོར་རྣང་དུ་བྱུང་བ། ཞེས་པ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདི་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་སྐབས་མ་མཆིས་པ་དེས་བའི་དོན་ལགས་ཏེ་རྟོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

❀ མདོའི་ཚོག་དོན་རྒྱང་ཟད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མདོའི་དོན་རྒྱང་ཟད་བཤད་པ་ལ་ཡང་མདོའི་ཚོག་དོན་བཤད་པ་དང་། དྲང་དེས་ཀྱི་རྒྱུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོའི་ཚོག་དོན་ནི། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་སུ། དེ་བསྐོར་བའི་གནས་ཡུལ་ལྷ་ར་ཀྲི་སི་གས་ཅན་དང་བརྟེན་བྱ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོའི་ཚོག་གཉིས་པས་བསྟན་ཅིང་། ཚོས་འཁོར་གྱི་དོན་དང་བསྟགས་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་། ཚོས་འཁོར་བསྐོར་རྒྱུ་བཞི་བས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དེ་ལ་ཡང་ཁྲུངས་ཚོས་བཞིའི་ཁྲུངས་པར་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་ལྟ་བས་བསྟན་ཏོ།། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་བ་ནི་བསྐོར་བ་པོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་གནས་བྱ་ཆོད་ཁུང་པོའི་རི་ར། བརྟེན་བྱ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་མཚོས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མ་མཚོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དགའ་བར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་ཏོ།། དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་པ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པའི་རྣམ་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་མང་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་མི་མངོན་པའི་རྣམ་པར་བསྟུར་བ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་དོན་མ་ཡིན་པར་དགོངས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ།། དེར་ཡོད་པ་དེ་ཡང་དངོས་སུ་གསལ་པོར་མ་མཛད་པར་མཁྱུད་པ་སྟེ་སྟེད་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པས་ན། དོན་དུ་དགོངས་པའི་དོན་སྨས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆོས་པ་སྟེ་འདིའི་གོང་ན་ཁྲུངས་པར་དུ་འཕགས་པའི་དེས་དོན་ཀྱི་མདོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་མཆོས་པ་ནི་སྨས་ཟིན་ལྟར་ལས་དགོངས་པའི་བསྟན་དོན་ཁྲུངས་པར་ཅན་གཞན་

མཆིས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་ཞིང་བསྟན་དོན་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བས་བདེ་དོན་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་སོགས་ཆོལ་བ་གཞན་ཀྱིས་རྟོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་བཞི་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་དོན་འབྲེལ་བཤད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ནི་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཕེན་ཚེག་གིས་གསུངས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནི་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བརྟོད་བྱ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཚུལ་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་ཚུལ་དེ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་ངོ་མཚར་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བློ་ཆ་མཆིས་པ་དང་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་བརྟོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གསལ་བ་གཞན་མེད་པས་ན་བློ་ན་མ་མཆིས་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐབས་དང་བརྟོད་བྱའི་དོན་དེར་མི་གནས་པའི་གཞན་དུ་གཞི་གཱ་པའི་སྐབས་མེད་པས་ན་སྐབས་མ་མཆིས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་བསྟན་པ་ལྟར་དོན་དུ་བདེན་མི་དགོས་པས་ན་དེས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་བཞག་པ་ལ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིན་བརྩེད་གཞུག་ལ། གསུམ་པར་དེ་ལྟར་མི་འཇུག་པས་ན་སྟོང་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་བརྟོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོན་པར་འདུ་ཤདར་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བས། བར་བའི་

སྐབས་སུ་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྤར་ལྟར་ཁྱད་པར་མ་ཐེ་བས་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལྡང་དུ་མི་རུངཞིང་། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་འདྲའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་རྟོམ་པར་ཐེ་ནས་གསུངས་པས་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལྡང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོམ་པར་ཐེ་སྟེ་ཚེད་དུ་གསུང་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་རིགས་ཅན་ཡོད་ལ། འཕེར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོར་དེས་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་འཕེར་ལོ་དང་པོའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་གཉིས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་དབུ་མ་པ་འཇོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཚཀཔ་སྨིངས་པོར། འཕེར་ལོ་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་པ་བར་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཆམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་སྔ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐོ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དགོངས་པ་ཡང་ཆོས་ཆམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་གསུངས་པར་འབྲ་བས་གཅིག་གོ འདི་དག་ཞིབ་པ་ལེགས་ཚཀཔ་སྨིངས་པོ་དང་། དེའི་དགོངས་རྒྱན་དང་བཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཐོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

༣ དྲང་དེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཚཀཔ་པ།

གཉིས་པ་དྲང་དེས་ཀྱི་ཚུལ་ཚཀཔ་པ་ནི། དེ་ཡང་འཕེར་ལོ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཕེར་དང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཕེར་དང་། གསུམ་པ་ལེགས་པར་རྟོམ་པར་ཐེ་བའི་ཆོས་འཕེར་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དྲང་དེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་བརྗོད་བྱའི་སྐོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་འཕེར་ལོ་དང་པོས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཅ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་ཤིང་། འཕེར་ལོ་བར་པར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཅ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་

གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དྲང་དེས་སྐུ་འཛོིག་ཚུལ་ནི། རང་གི་བསྟན་དོན་སྐྱེ་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བ་དྲང་དོན་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་བླང་དུ་རུང་བ་དེས་དོན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཛོིག་པ་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་ཀྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་ཀྱི་མདོར་འཛོིག་དགོས་པཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཛོིག་པ་དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་པའི་ནང་གི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་པར་ཕྱེ་སྟེ་འཛོིག་པས། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཉ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དོན་ལ་མི་གནས་པས་སྐྱེ་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུངཞིང་། བར་པར་དེ་གསུམ་གཉ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་ལ་མི་གནས་པས་སྐྱེ་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་ལ། ཐ་མར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པས། དེ་ནི་དོན་ལ་གནས་ཤིང་སྐྱེ་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲང་དེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་འདི་ཡང་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བ་དང་དྲིས་ལན་མཛད་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་དྲང་དེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དྲིས་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་བ་ཡིན་གྱི། དུས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲང་དེས་སུ་བཞེད་པ། དེ་ཡང་དུས་དང་པོར་ཡུལ་ལྷར་ཤཱཀྱ་སེར་ལྡེ་སྡེ་ལཨཱཧ་ཐབས་རྒྱམ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསྒྲབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྒྲབ་བྱ་དང་། དུས་གཉིས་པར་གསུངས་ཀྱང་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་མ་བརྒམས་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱང་འགལ་སྟོང་ཉིས་པ་ལྟར་ཀྱི་དོགས་པ་མེད་པས་ཁང་དོན་དུ་སྟོན་མི་དགོས་ཤིང་།

དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཐ་མ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མདོ་འདིས་དེས་དོན་དུ་སྐྱེབ་མི་དགོས་པས་དེ་གསུམ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འཐད་དོ།།

❀ ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་དོན་ཕྱོགས་སྡུ་མ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ།

ཡང་བོད་སྤྱི་མ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་བློ་འབྲལ་བས་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱི། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་དོན་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བའི་དོན་མིན་ཀྱི། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བདེན་མི་བདེན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་ཕྱོགས་སྡུ་འདིས་འདོད་པ་ལྟར་འཐད་སྣམ་ནས་དྲང་དེས་འབྲེལ་ཆུལ་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་འགོཏས་པར་བྱེད་ལ། འདིར་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལེགས་ཚཞད་སྐྱིང་པོར། དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མདོ་འདིར་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཏྲ་བ་བྱུང་ལུགས་དང་། དེ་ལ་སྟོན་པས་ལན་བཏབ་ལུགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་དེས་སུ་བཞག་ལུགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པར་དྲང་དེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པའི་སྐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་རྟོད་པར་སྣང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ།

གཉིས་པ། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས་སོ།། དང་པོའི་བསྟན་པ་ལས། དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་ཞེན་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་རྣམཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཁྱངས་སུ་འཇོག་པར་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་བྱང་ས་དང་བསྡུ་བ་ཐེག་བསྡུས་རྣམས་ལས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལྟར་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པས་ན། སློབ་དཔོན་འདིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་བརྟེན་ཚུལ་ནི་ལྟར་རོ། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཉིད་རྣམ་པ་ལྔ་པར་མཛད་དགོས་ཏེ་མི་ཕམ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དང་དབུས་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུའང་མདོ་སྡེ་འདིའི་དོན་དཔེའིན་ཏྲ་མཐུན་པར་མཛད་པས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་

འཕེབས་པ་ན་གཙོ་བོར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྟེ་བསྟན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། དེ་ནས་བྱང་ས་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་གཉིས་པོ།། ལེགས་པར་སྣང་ཀེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་འབད་པས། །མི་ཕམ་ཆོས་རྟེའི་གཞུང་དང་རྟེས་འབྲང་གི །གཞུང་ཀུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པ་ཞལ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ་ལ། མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་སྤྲིར་བསྟན་པ་དང་། སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་། དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་དེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་བྱང་ས་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྡུ་བ་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ།། དང་པོ་བྱང་ས་ནས་གསུངས་ཚུལ་ནི། སྒོ་སྐུང་དུ་ལྟ་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་འགོག་པའི་ཚུལ་འོ།། དང་པོ་ནི། བྱང་ས་ལས། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒོ་བཀག་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པ་སྟངས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ལ་སྐུར་པ་བཀའ་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པ་སྟང་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྒོ་སྐུར་དུ་ལྟ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ཏྲ་བ་དང་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་མཛད་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་མཆོན་ན། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ཅེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་སྒྲོ་བཀགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལེགས་པར་མ་ཟིན་པ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཚོད་ལ་མི་གནས་པར་དེ་ལས་ཡར་ཐལ་ཏེ་སྒྲོ་བཀགས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པ་ནི་

གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་སྟོང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས། དོན་དུ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། ལེགས་པར་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཚོད་དེ་ལས་མར་ཐལ་ཏེ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སོང་བས་གཟུགས་ནི་སྤྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ན་སྤྲངས་པ་ཞེས་སྨྲར་རོ།། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་སྐུར་སྤྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་དགོས་ཏེ། ལེགས་ཝཱཧ་སྨིར་པོར། སྤྲོ་སྐུར་སྤྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོ་སྐུར་བྲེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཚོག་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྲོ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྤྲོ་ཇི་ལྟར་འདོགས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་གདགས་གཞིར་བྱས་པའི་ཐོག་ཏུ་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི། གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟེ་བའི་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་འོ་འདི་ནི་ནམ་མཁའི་མ་སྟེས་པའོ། ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་ཚིག་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་ཚོས་དེ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གོ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཚེ་ན་མིང་གིས་བཀག་པའི་དོན་ཞིག་ཟློག་ཡུལ་དུ་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་དོན་ནམ་དོ་བོ་དེ་

མིང་གི་ཚོག་ཀྱང་མིན་ལ་མིང་གི་ཚོག་དེས་བཀག་པའི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཞེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གོ་ན་དེ་དང་མཉམ་དུ་གཟུགས་དང་མིང་དོན་སྟེ་ལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་འཇུ་རྣམ་གཟུགས་དང་ཁྲད་མེད་དུ་འཆར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མིང་གི་གཞིར་སྣང་ཙམ་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་བཀར་ནས་ཚོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ངེས་འཛིན་ན། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་སྣང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་འཇུ་རྣམ་དེ་ཉིད་ངེས་འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པའི་ངུ་ཡོད་དོ།། ཞེས་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ནོ།།

❀ བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐུར་བར་འདེབས་ཚུལ།

དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འོ་ན་སྐུར་བར་བཏབ་པའི་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བཏགས་པའི་ཚོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་བཏགས་པའི་ཚོག་གིས་མཚན་མའི་གཞིར་འགྲོ་ལུགས་བཏགས་པའི་ཚོག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ཏེ་མིང་གི་མཚན་མ་བཞག་པ་ན། གཟུགས་དེ་དེ་འདྲའི་མིང་གི་གཞིར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ཚོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་དང་གཞི་དེའི་རྫ་བའི་རྟེན་དུ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འཛིག་དགོས་པས་ན། གཟུགས་དེ་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞིར་

གཞི་དང་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ནས་སོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་སྣུར་ན་བརྟེད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རང་མཚན་བརྟེད་མེད་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་སྣང་དང་བལ་བའི་ཡང་དག་པ། དེ་ལྟར་བལ་ཚུལ་ཡང་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་ལ་གཏུག་དགོས་ཤིང་། ཁོ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་རང་རིག་གིས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་མཚན་བརྟེད་མེད་ཀྱི་བརྟེད་དུ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་རྣམས་ཀྱི་དོན་རང་རིག་གི་ངོར་ཡོད་ཚུལ་དང་སྦྱོར་དགོས་པས། དོན་དུ་ན་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བའི་ཚ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོར་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་སྐད་པ་འདེའབས་པ་དེས་ནི་དངོས་པོའི་ཡོད་ཚུལ་དང་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ལས་ཉམས་ཀྱི་ཆུད་ཟོས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལས་ཉམས་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི། ལྟ་བ་གཉན་ལ་ཕབ་ཀེ། །མཐར་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆུད་འདུལ་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ་མཚོག་ཏུ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོས་གང་ཡང་མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་འདིས་ནི།། ཚོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆགས་སྡང་གི་རྩ་བ་བྲེག་ཅིང་། རྟེན་བཀུར་སྟན་གཏགས་གང་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བར་བྲེད་པས་འདི་ཉི་འདས་པར་སྲུན་འབྲིན་དགོས་པར་མཐོང་ནས་བརྟན་པོར་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཀང་སྐྱེས་པོར། སྒྲོ་སྐྱེ་གཉིས་ཀའི་དོན་མངོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཚོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་

དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཞེན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་སོ། །བཏགས་པའི་ཚོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་ནི་བཏགས་པའི་ཚོག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་ཞེས་པས་ཟཕད་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་བཞིའོ། །དེ་ཉིད་བརྟེད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་འཇིན་པ་ནི་སྐུར་འདེབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་ལ་ཚིག་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོ་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་སྤུ་གསུངས་པས་ན་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་འཇིན་པ་སྐུར་འདེབས་སྤུ་བཞག་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་དོ།། ཡང་བཏགས་པའི་ཚོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་དང་རྟེན་གཉིས་ཀ་དོན་བསྟན་གཞན་དབང་ལ་སྒྲོར་བ་གཅོ་འོ་ཡིན་ནའང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་དོན་ཀྱིས་ཐོབ་པས་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བརྟེད་དུ་མེད་པའི་དོན་ཐོབ་ཅིང་།

❦ གཞན་དབང་བརྟེད་དུ་མེད་ཚུལ་གྱི་དོན་ཟཕད་པ།

དེ་ཡང་བརྟེད་དུ་མེད་ཚུལ། ཆོས་གང་ལ་བལྟོས་ནས་བརྟེད་དུ་མེད་པར་འཇོག་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་དོར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལ་ནི་ཁོ་ན་ཡང་མེད་ལ་འདོགས་པ་ཡང་མེད་དོ།། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་སོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་དོ་ཙམ་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་

ཀུང་མེད་དགོས་ཤིང་། ཁོ་ན་དང་ཡང་གི་སྒྲས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཚམ་དུ་མ་ཟད་གཟུགས་སོགས་སུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀུང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐུར་བ་འདེབས་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་སོགས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲིང་མེད་པར་འཛིན་པ་ཚམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐུར་འདེབས་ཡིན་པས། དེས་ན་གདགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་དེར་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

❀ སྒྲོ་འདོགས་དང་དེའི་མཐའ་དོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་འགོག་ཚུལ།

གཉིས་པ། སྒོ་སྐུར་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་དོ་བོ་གཉིས་དོས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུང་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་ནས་འདོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དེར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡུལ་ཅན་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་འདོགས་སྤོང་ཚུལ་དང་དེའི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

༥ སྐུང་འདེབས་དང་དེའི་མཐའ་དོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་འགོག་ཚུལ།

སྐུང་འདེབས་ནི་བྱང་སა་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གདགས་སུ་རྟེན་གི་མེད་དུ་ཟིན་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གདགས་སུ་མེད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་འདོགས་པའི་ཆོག་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རྟེན་གི་མེད་དུ་ཟིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གདགས་པའི་ཆོག་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་མེད་དོ།། དེ་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་དུ་ཟིན་ན་ནི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བས་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་དཔེའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གདགས་སུ་རྟེན་བ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་དོགས་དང་བྲལ་པར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་གདགས་པའི་ཆོག་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡང་དོན་ལ་མི་གནས་པས་བཏགས་པའི་དོ་གོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིས་བཀླ་བ་ཡིན་ནོ།། ཡང་དེ་ལ་ཞེས་པའི་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སྨྲོར་ཚུལ་དེ་ལ་སྨྲོར་ཡང་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་ན་དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་མཚན་གཞིར་བ་ཀར་ནས་དེ་ལ་དོ་གོ་དང་བྲལ་པར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོག་གིས་འདོགས་པ་ན་གདགས་གཞི་ཀུན་བཏགས་དེ་མེད་ན་དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ནི་དམིགས་བསལ་

ལོ། དེའི་ཕྱིར་གང་གས་གཞི་བཀག་ས་ཆོས་དང་དོན་བསྟན་ལ་སྟོར་ཚུལ་འདིས་ནི་སྐྱེ་འཇིག་ཀྱི་མཐའ་དེ་ཉིད་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ལྡུང་བ་འདི་ཡང་དོགས་སྟོང་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞུང་གི་དངོས་ཟིན་གཞན་དབང་ལ་སྟོར་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྐྱེ་འདེགས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ནི་བསྟུ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོར་ཞིག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྟུ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟུ་བ་རྣམས་གཅོོད་ཡིན་ནོ།། དོན་གྱིས་ནི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པར་འདོད་པས་སྟོང་ཉིད་སྐྱེ་འདེགས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་མ་ཟད། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་འདི་དང་མིང་ཙམ་འཛུ་ཡང་དོན་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་དེས་ནི་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཡོད་གོ་ཡང་མི་ཆོད་དོ། །དེས་ན་འདིའི་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་འགག་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་འགག་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་འདིའི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱོལ་བར་བྱེད་མི་སྣུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཀྱང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་དོར་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་གྱི། སྟོང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྟུལ་དུ། ཞེན་པའི་འཁྲུལ་དོར་ཐག་པ་སྟུལ་ཡིན་ལ་སྟོང་ཐག་པ་སྟུལ་དུ་གྲུབ་མ་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འཛིག་མཉེས་ཤིང་། འཁྲུལ་དོར་རྒྱུ་འབྲས་ཙམ་བཞག་པས་རྒྱུ་འབྲས་དངོས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པར་སོང་བས་ན་སྐྱེ་འདེབས་ཙམ་ཡོད་མི་རྣུས་སོ།། ཡང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཀག་ཡོད་མིང་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་རིགས་པས་ན་ཆད་ལྟའི་གཅོོད་

འགྲུར་བར་བྱེད་དེ།

❁ གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བར་འདེབས་པས་དེ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་སོགས།

བྱང་སེམས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཅིག་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཟེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དག་ཐོས་ནས་ཚལ་དབའི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཉེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པར་བརྟགས་ཏེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱང་ངོ། འདི་ནི་དཔོན་ལ་ཡིན་ནོ། །སྤུ་འདི་ལྟར་ལྟ་བ་དེ་ཉི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྨྲའོ། །དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་གང་གས་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལྟ་ཡོད་པར་གা་ལ་ཡང་སྐྱར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ། སྐྱར་བ་བཏབ་པས་ན་མེད་པར་ལྟ་བའི་གཙོ་བོར་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བ་གང་ཟག་དེ་དག་ལ། ཁ་ཅིག་ཅེས་སྨོས་ནས་དེ་དག་གིས་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དགོངས་པའི་དོན་བྱ། ཡོད་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཟཕད་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཉེས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་

ཞེས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྟེ་བ་དེ་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞི་དང་ཡོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་སོང་བས་ན། དེ་ལ་འདོགས་པའི་ཚིག་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་དོ་བོའམ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོར་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་སོང་བ་དེས་ན་གདགས་གཞི་བཀག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་མེད་པར་ལྟ་བའི་བཅོ་བོར་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་སྐྱ་ཡི་སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟེན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་སར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་གཀན་ལ་འབེབས་པ་དང་དེའི་བདག་འཛིན་སྤྱོང་པ་ཙམ་མི་དཀའ་བས་སྨོ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་ཡོང་གྱུར་གཀན་ལ་འབེབས་པ་དང་དེའི་བདག་མེད་སྒོམ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དངོས་སུ་གཀན་ལ་མི་འབེབས་པར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྱུབ་གཅོོས་དངོས་སུ་གཀན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གཀན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་བྱིས་ལོག་པར་ཟིན་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡང་མེད་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་ཡང་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་ཡང་ཡོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ

པས་རྟམ་པར་སྨིན་པ་ཆེས་ལྷི་བ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་ལྷ་བ་ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་ལ། གནས་པ་དེ་ན་མུན་ནག་རྟུང་གྲང་ལྡང་། དེས་ནི་རྟས་པའང་འཇིག་པའི་ནད་སྨིང་ན། བདག་ལ་ཕན་འདོད་སུ་ཞེག་དེ་རྟ་འཚུག ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་སྨྲོ་སྐུར་གཉིས་དང་ཁྲད་པར་སྐུར་འདེབས་ལས་བློ་བའི་ཐབས་ལ་འཚུག་དགོས་སོ། འོ་ན་སྨྲོ་སྐུར་ཀྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་སྣང་བའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་གང་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རྟམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་གཅོ་བོ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་ལྷ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཚཊ་སྨིང་པོར། དེ་ལྷར་སྨྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སྣང་བས་ན་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་སྐུར་འདེབས་སྣང་བས་མེད་པའི་མཐའ་སྣང་བས་གཉིས་སུ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡང་ཡིན་ཞིང་འདི་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་མཐར་ཐུག་ཚཊ་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལེགས་ཚཊ་སྨིང་པོར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྷར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་དོ་བོ་དང་ཁྲད་པར་གྱི་ཚོགས་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོ་དེའི་སྟོ་ནས་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོ་བོ་དང་ཁྲད་པར་གྱི་ཚོགས་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོ་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏགས་དེས་སྟོང་པའི་ལྷག་མ་ནི་གང་གས་གི་དངོས་པོ་ཙམ་དང་འདོགས་པ་ཙམ་ཡོད་པར་བྱང་སར་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ་དངོས་པོ་ཙམ་དང་འདོགས་པ་ཙམ་ཡོད་པར་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་འཇོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་གཟུགས་སོགས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོ་དེས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གཞན་ཡིན་ཞིང་། རྟམ་གཞག་གིས་སྣང་བའི་སྟོང་པ་འཇོག་པ་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་ཆོས་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ།

དེས་སྟོང་པ་ན་གདགས་གཞི་ཙམ་ཡང་ལྷག་མར་མ་ལུས་པར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་མེད་པར་སོང་བ་ཡིན་ཚད་ལྟ་བ་ལྟར་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་སར་ཡང་དངོས་པོ་སྟ་མ་གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་བློ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། འདིའི་དངོས་པོ་སྟ་མ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་འདེ་བས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བྱེད་པས་མཐའ་དེ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

༥ བསྟུ་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སྔས་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དྲིས་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ།

གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ནས་བཞད་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་དྲིས་ལན་བྱ་བ་དང་། ལན་བཏབ་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྟུ་པ་ལས། ཞེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་བཟུང་བས། འདི་སྐད་ཅེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཞེག་པ་ཚེན་པོ་བ་ནི་དེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀར་འཛོག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་འདུ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་ཚུལ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དོན་དམ་པ་ནི་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བཙོངས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་

དྲིས་པ་ན་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འདོགས་པ་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱར་ན་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དབུ་མ་པ་དེ་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་འབོད་པ་མཛད་ནས། འདི་སྐད་ཅེས་དྲིས་པ་ན་དོན་དམ་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ནི། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་ཀྱང་། བརྫུན་པའི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོས་འཛིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། །ཡུལ་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་བདེན་འཛིན་འདིའོ།། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ཡང་དབུ་མ་པས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་འདི་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲིས་པ་ན། དབུ་མ་པས་འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཞེས་ལན་བཏབ་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་རང་གི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། བཏགས་ཙམ་དང་། མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཙམ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་མེད་པ་ལ། རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་མིན་པས། འདིའི་དོན་ཞེན་གྱི་དབུ་མ་པ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་གཅོ་བོ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར། དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་དོ་བོ་ནི་བདེན་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ དེ་འདྲའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་དོས་འཛིན་འགོག་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བ་ཐེག་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལན་བཏབ་པའི་ཚིགས་དགག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བའོ།། དང་པོ་ནི་བསྟུན་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དོགོཉ་དུ་དམིགས་པ་དེ་མདོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་མདོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། གལ་ཏེ་མདོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་མདོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་།། གལ་ཏེ་མདོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མདོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱར་མི་རུང་ཞེས་གསུངས་སོ།། ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོའི་ཉིད་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ནང་གི་མདོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཡོད་པ་མིན་པ་མི་འཐད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབུ་མ་པས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་མེད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མདོན་པར་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེས་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེས་ན་འདོགས་པའི་གཞི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སོང་ན་དེ་ལ་བཏགས་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགལ་བ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དོན་དམ་པའི་དོས་འཛིན་འགོག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་

ལས།། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྡན་པ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་དྲིས་པ་ན་གཡ་ཀ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བསྟོད་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་འོན་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་དེ། གཡ་ཀ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་མི་རུང་ངོ་།། གཡ་ཀ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་དམིགས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅིང་རྟག་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲིས་པ་ན་ཚོས་གང་ལ་རང་གང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་པ་དེ་དམིགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་དབུ་མ་པས་དེ་ལྟར་མི་གཞོད་དེ། དེ་འདྲའི་བློ་དེ་ཉིད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ལ། གཡ་ཀ་ཡོད་ན་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་མི་རུང་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར

དམིགས་ཀྱང་དམིགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས། དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ནས་བཀག་པའོ།།

❀ གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པར་བྱས་ནས་དོགས་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བསྟུ་བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒོ་སྣར་གྱི་ཚུལ།

དེས་ན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་པ་འདི་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ཏེ་སྐྱོན་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་མ་བསྟན་པར། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་གཅོོིན་རྫོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་སྐྱོན་གཉིས་པ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཉཊད་སྨིང་པོར། དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱོན་མ་བསྟན་པར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འདོགས་པའོ་དང་། གང་གས་བཞི་ཡིན་པས་མ་ངེས་པ་རྣམས་གཅོོིས་པར་འདི་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྫོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་

ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྟོང་
འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་འདེའབས་ཀྱི་མཐའ་
ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་སྟོང་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ།
བྱང་ས་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་གཞན་ཀྱི་
དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་
ཚུལ་བྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཀྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།
དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཚུལ་གཞན་དབང་དང་འདྲ་
ལ་ཀུན་བཏགས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་
བཏགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། མདོར་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་མིང་
གང་དང་མདོན་པར་བརྗོད་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་
བརྗོད་པར་བྱའམ། འོན་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲས་པ་ཐ་
སྙད་ལས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་
མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་གདགས་གཞི་
མདོན་པར་རྟོགས་པ་སོགས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་དག་ལ་སོ་སོའི་མིང་གང་དང་
གང་བརྗོད་པ་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པས་མདོན་པར་བརྗོད་པ་གང་བྱས་པ་དེའི་
སྐོ་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་ལ། དེའི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་། གཟུགས་འཇོག་པ་ན་གཟུགས་
ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་དང་དེའི་དོན་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཇོག་པ་གཉིས་ལས། དེ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གོ་
བ་ན་དེ་མིང་གི་གཞིར་སོང་ཚོད་ཙམ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཀུན་
བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་དེའི་གཞིར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་
ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ནི་མིང་དང་རྟོག་པའི་

ཞེན་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། མིང་དང་རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་མིང་དང་རྟོག་པ་ལ་མ་བཟློས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནས་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་མིང་དང་རྟོག་པ་ལ་བཟློས་ནས་དེའི་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཞག་ཚོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ཀྱང་། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གཟུགས་ཡིན་པ་དང་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བས་ཚོག་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་དག་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་བསྟུ་ལས། དེ་ལ་མདོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་མིང་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཡོད་པའི་གཟུགས་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱེད་ན་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་གང་གི་དབང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་ན་མདོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་སྣང་བའི་གཟུགས་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་མི་སྲིད་པས་བཏགས་ཡོད་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་དེས་སོ། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ཁ་ཅིག་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་

ཁྱོད་པར་སོགས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་བྱང་སེ། བསྟུ་བ་སོགས་དང་འགལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། ཇི་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིན་པོར། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དེས་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཐྱོགས་ལ་སྐད་དུ་མེད་པའི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ།།

❀ རང་གི་བློན་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བ།

གཉིས་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་བྱང་སེམས་དང་བསྟུ་བར། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ནི་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།། རྒྱུ་ལས་བྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པར་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་སྟེ་དོ་ཐ་དད་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བདག་མེད་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ། རྒྱུ་ལས་བྱང་བ། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་པ་ཡང་མི་རིགས་ཤིང་། དེས་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འདུས་བྱས་ལ་དོན་དམ་མི་རྟུང་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུས་མཐའ་རྣ་འགྲེལ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་ཞིང་། འདི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཟིན་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ།

དབུས་མཐའ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ལྟ་སྨོན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ལ་ནི་གཞན་དབང་མི་འཇོག་གོ། ཡང་བསྟུ་པར། རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་སྤོང་ངོ། ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་ཡིན་པས། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་དེ་མིན་ཞེ། །བསྟུ་པ་དང་དགོངས་འགྲེལ། དབུས་མཐའ་སོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བསྟུ་པ་ལས། རྒྱ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་ཡོད་པར་བརྗོད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི། རྒྱ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་འཇིག་ཚུལ་ཡང་མིང་རྒྱ་མཚན་ལ་མཆོག་ན། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ཏེ་མིང་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གོ་བ་ན་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྣང་བ་དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་རྟུན་པར་སོང་ནས་རྒྱ་མཚན་དེ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་ཚེ་འཕྲལ་ཡིན་ལ། ཡང་མིང་རྒྱ་མཚན་གྱི་མཚན་མ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་དོངས་སུ་མཐོང་བ་ལ་གཉིས་སྣང་གི་འབྲུལ་པས་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པའི་སྐོན་ཀྱང་བཞག་ཆོག་གོ །དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་ཡོད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།། དེས་ན་མིང་རྒྱ་མཚན་མིད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་

པ་རྣོག་པ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིག་དགོས་པ་ཡང་འདིའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ།།

༥ འཛིག་ཚུལ་སྔ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ།

དེས་ན་སྒྲིབ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་ཡོད་པར་འཛིག་ཚུལ་ནི། ཐ་སྣད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་ཚུལ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐ་སྣད་དུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཞིག་ལ་འཛིག་པས་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀུན་བཏགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་ལ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣད་ནི་མིང་དང་རྟོག་པའི་ཐ་སྣད་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡང་ཐལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་བ་དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྣད་དུ་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་གང་གི་སྣོ་ནས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྟོག་གེ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཤེས་པ་གང་གི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་གསལ་བར་བྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་བསྟུ་པ་ལས། མདོར་པར་འཇོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་

པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་དེས་རྟག་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ།། དེ་ལྟ་བས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཚོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་དེས་ཀུན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཤིན་པར་བརྟེད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་བའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བརྟེད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི། རྟག་གསུངས། དེའི་ངོ་ནི། གཟུགས་ལ་མཆོག་ན་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་བྱེད་ཚུལ་བར། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྲུབ་པའི་ངོ་བོ་རང་རིག་ལ་གཏུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རང་རིག་ལ་གཏུགས་ནས་འཛིག་ན་རང་མཚན་བརྟེད་མེད་འཛིག་ཚུལ་དུ་འགྱོ་ལ། འདིར་ནི་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ངོན་འབྱེལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པས་དེ་ནི་མངོན་པར་བརྟེད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཅས་ཏེ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ཞེས་སྨོས་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མངོན་པར་བརྟེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་སྣང་བའི་གཟུགས་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་གཟུགས་དངོས་གནས་པ་དང་ཁྲད་མེད་དུ་སྣང་ཡང་སྣང་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་གཟུགས་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པར་ནི་གང་གི་སྟོང་ནས་ཀྱང་འཛིག་ཚུལ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གཟུགས་དངོས་གནས་པའི་ཐུས་ཀྱི་སྟོང་ནས་ཀྱང་མི་འཛིག་པར་མ་ཟད། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཐུས་ཀྱི་སྟོང་ནས་ཀྱང་མེད་

པས།། གཟུགས་དངོས་གནས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གི་སྐོ་ནས་ཐུགས་སུ་བྱུབ་པ་ཡང་མེད་ཅིང་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་ཡང་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་ཐུགས་སུ་བྱུབ་པ་ནི་གཞན་དབང་དང་། དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ལ་བྱེད་པས་དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་ཞིང་། དེས་ན་མདོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྣང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་གྱི་གཟུགས་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་ན་གཟུགས་མིན་ལ། དེ་གཟུགས་མིན་ཀྱང་གཟུགས་སུ་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་གཟུགས་སུ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ།། ཞེས་སྟོན་རོ། །འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་གཅོོད་ཅེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྣང་ཚུལ་ནི་སྟོང་ཐུན་དང་དགོངས་རྒྱན་སོགས་སུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དབང་ནི་མདོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་མིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཚན་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་བཟུང་ནས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་མིང་གི་མཚན་མ་དང་མིང་གི་གཞིར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེས་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་མཚན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པས། དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོོད་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རང་མཚན་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པས་འདིའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་རིག་མདོན་སུམ་ལ་གཅོོོ

དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཀྱང་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས། ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པ་འདིའི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས། དེའི་སྐོ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་རྫས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་རིག་བྱའི་ཞེས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་ཡང་སྒྲི་ལྡོག་ནས་རྫས་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྫས་ཡོད་དང་། ཀུན་བཏགས་ནི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞན་དབང་དེ་རྫས་ཡོད་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གཉིས་ཀར་བཞག་ཚོག་པ་དགོངས་རྒྱུན་དང་མཐུན་ནོ།།

❀ བསྟུ་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྫས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར།

དེ་ཡང་རྫས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྡོག་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར། རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པར་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཚོས་གང་ལ་ཡང་རང་གི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིག་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཤིག་ལ་

བསྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་འཛོག་རྒྱུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཐུབ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་པའི་བཀག་ལས་ཡོད་ནི་ཐུབ་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་སྟེ། ཐུབ་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་ཐུབ་པོའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ལ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་པས། དེའི་ཚམ་སྐྱས་ནི་དངོས་སུ་ཐུབ་པོ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་གཅིད་ལ་ཤུགས་ལ་ཐུབ་པོ་ལས་དོན་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་དང་བརྟེན་པ་ཡང་གཅིད་པས་ན། གང་ཟག་ཐུབ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་པའི་བཀག་ལས་བཀག་པའི་བཀག་ཡོད་དང་ཆུང་མི་འདྲའོ། ཁེ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ཐུབ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་པའི་བཀག་ཡོད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ཐུབ་པོ་དེ་གང་ཟག་འདོགས་པའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། གདགས་གཞི་ཐུབ་པོ་དེ་ནི་གང་ཟག་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གང་ཟག་ལས་གཞན་ཡིན་པར་འཛོག་ལ། དེ་ལ་བསྟོས་པ་དང་བརྟེན་པའི་དབང་ཁོ་ནས་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་དུ་བཀག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས།། ཐུབ་པོའི་རྟོག་ལས་ཟུར་དུ་གང་ཟག་གམ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོག་ཐུ་མོ་ཡང་འཛོག་རྒྱུ་མེད་པས་གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་ནི་ཐུབ་པོ་དང་རྟོག་གཅིག་ཡིན་ནོ། ཁེ་ཡང་གང་ཟག་ཐུབ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་བཀག་ཡོད་ཀྱི་ཁོ་རང་མིན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་གྱུར་ཏོ། ཁེ་ཡང་ཆ་ལ་བཀག་པའི་བཀག་ཡོད་དང་ཆུང་མི་འདྲ་བ་ནི་ཐུབ་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་གཞན་ལ་མི་རྟེན་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ནའི་ཀྱི་ཁོ་རང་མིན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་གྱུར་ཏོ། ཁེ་ཡང་ཆ་ལ་བཀག་པའི་བཀག་ཡོད་དང་ཆུང་མི་འདྲ་བ་ནི་བཀག་པ་ན་ཚཞི་རེ་རེ་དང་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་

གང་ཡང་བྱམ་པ་ཡིན་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆུ་མཚན་གྱིས་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིག་ལ། དེའི་ཙམ་སྐྱས་ནི་ཆ་ཤས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ཆ་ཅན་དང་ཡན་ལག་ཅན་བྱམ་པ་ཡིན་པར་གཅོད་ཅིང་། གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་ནི་ཕུང་པོའི་ནང་ནས་གང་ཟག་ཡིན་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་མིན་ལ་དེའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་མི་འདྲ་ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཀྱང་མི་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ནི། ཚོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་བལྟོས་ནས་བཟུང་དགོས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་བག་ཆགས་བཟུང་དགོས་པའི་ཆུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་གོ །དེའི་ཕྱིར་གང་གས་གཞི་གཞན་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་། ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་། ཚོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་བལྟོས་ནས་བཟུང་དགོས་པའི་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ནི་ནང་ཞན་ཆུལ་ཁྱད་ཅིའང་འདུ་ཡང་དེ་རྣམས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་ཞིང་དེ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

❀ དངོས་བཏགས་མ་བྱེ་ནས་ཇས་ཡོད་ལ་བཞིར་འཛིག་ཚུལ།

ཡང་ཇས་ཡོད་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་སྤྱིར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་འབྱེད་ན། བརྟན་པའི་ཇས་ཡོད་། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཇས་ཡོད། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཇས་ཡོད། རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དང་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྐྱས་བཇོད་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཇས་ཡོད་དང་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛིག་པ་ཚད་མའི་གཞུང་དང་མཐུན་ནོ། །དེས་ན། ཇས་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་ཇས་ཡོད་ཀྱི་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་

རྫས་ཡོད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རང་རྒྱུ་ཐུབ་ཚུལ་ཡང་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛོག་པ་ན་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་གཞན་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་བ་དང་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ཁོ་རང་གི་ངོ་གདོང་ནས་དོས་བཟུང་ཚེག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་ལྟ་བུ་འཛོག་པ་ཡིན་པས་ཞིབ་པ་ལམ་རིམ་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་ལྟ་ཁྱིད་དུ་གསལ་ལོ།།

❀ དབུས་མཐའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་དམ་གསུམ་དོས་བཟུང་བ།

འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་འཛོག་ཚུལ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་ཐོབ་དང་སྒྲུབ་པ་ནི། །དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དོན་དམ་པ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ། སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ནི་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ན་དོན་དོན་དམ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས། ཐོག་མར་དེ་ཉིད་གཉན་ལ་འབེབས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་དེ་ལ་གསལ་སྣང་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིམ་གྱིས་གསལ་སྣང་བཏོན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅོོོ

རྣམ་གཉིས་ཏེ། ཁ་ཅིག་སྤྱོད་ནར་བརྟོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྟོད་དོ།། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་བྱས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་མི་འཛོག་པར་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་སྣོན་པ་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཡང་འཛོག་དགོས་ལ།

❁ སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དང་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་སྣང་རྟོགས་ཚུལ།

དེ་ལྟར་བཞག་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདིར་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ནི་རང་རིག་ཏུ་ཡང་བཞེད་པས་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱོང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་ལ་བལྟོས་ནས་འཇོག་ན། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དང་། དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྟོང་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐོན་ནས་འཇོག་དགོས་ལ། དེའི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་གཟུགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་དེས་པ་དང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་

བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་དེས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་དེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ནམ་རྟོགས་པ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉིས་སྣང་འབྲལ་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་འོག་སྟེ་སེམས་ཀྱི་གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་དེས་བྱང་ཞིང་བྱེད་བའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྐྱེས་འདུག་པས། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་རང་རིག་ཏུ་འཛིག་དགོས་སམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེས་ལ་གཞན་དག་ལ་ནི་རང་རིག་ཏུ་འཛིག་པ་ཡང་མངའ་།། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་རང་རིག་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རྒྱུད་བ་དང་རྟོགས་པ་ལ། ཡིག་ཆའི་འཛིག་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་གང་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་འཛིག་དགོས་ཤེད་།ཡེ་ཤེས་ནི་དེར་འཛིག་པའི་དོན་མེད་ལ། དེ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛིག་པ་དབུས་མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚད་སྨིན་པོར། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། ཡུལ་གང་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྟམ་ན། ཡུལ་གང་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སྨིན་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། །ཆོུ་མཚོའི་ཁ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་དུ་གྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་དང་འཛིན་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་གིས་མ་བསླད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་དམ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བློ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མཚོའི་ཐ་རོལ་ཀུ་བགྲོད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཡང་ཐོབ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སྟེ་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་དུ་གྲགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་། ལེགས་ཚལ་སྨིང་པོར། དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་སྟ་མ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་དབུ་མ་པ་རྣམས་གཞན་དབང་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་པས། དེས་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་དང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་ཡང་གནད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ལ་བྱེད་པས། སྨོན་དཔོན་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མང་བ་ནི། ལེགས་ཚལ་སྨིང་པོར། སྨོན་དཔོན་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཕྱི་མིའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❁ ཡང་བསྡུ་བའི་སྐབས་སུ་ཀུན་བཏགས་དང་བཞན་དབང་གྱུར་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

ཡང་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡང་། བསྡུ་བ་ལས། རྒྱུ་མཚན་དང་རྣམ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་དང་གང་དག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ལ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གོ་བ་ན་གཟུགས་དེ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་མིང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་གཞིས་སྣང་འགྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ཚུལ་ནི་གང་གསུངས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེར་སོང་ལ། དེའི་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྐྱའ་བའི་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་ན། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པས། དེའི་སྣང་ངོར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཆར་ཞིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་དེ་མིང་བརྗོད་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་ཡང་སྣང་བས་ན། སྣང་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབ་ནས་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཀའ་པའི་རྒྱས་བཏབ་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་མཐུན་ནོ།། ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་སུ་མཛད་དེ་ལེགས་བཤད་སྐྱོང་པོར་གསུངས་སོ། །རྣམ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་པ་ནི་མིང་དང་བརྗོད་པ་སྐྱེ་གྱིས་

བཀག་སར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྤྱིར་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་འཇོག་པར་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་མིང་རྒྱ་མཚན་ནི་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་ལ། མིང་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟུས་པ་ལས། ཞེས་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་མིང་ཡང་ཡིན་ལ། མིང་གང་ཡིན་པ་དེ་འང་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རེ་ཤིག་མིང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ།། རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ་མིང་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མིང་རྒྱ་མཚན་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་པོ་དག་གོ །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

❁ རྣམ་ཚཊད་རིག་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་དོན།

སྐབས་འདིའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱོ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་ལ། དེའི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་རྣམ་ཚཊད་རིག་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་སོ།། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་བརྗོད་པ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་

བ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཤད་བའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀོ་གྲས་བརྒལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཀོ་གྲའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་གོ་རིམ་བཅེན་པའི་བདེན་ཚུལ་གཉིས་དོས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་པ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་མིང་དོན་འབྲེས་ནས་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་གཉིས་སྣང་ངོ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེང་། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་གཉིས་དང་འབྲེལ་པའི་དོར་བདེན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་མིང་དང་སྤྲེལ་ནས་གཟུགས་འཛིན་སྐྱེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཚེ་སྣང་དོར་གཟུགས་དེ་མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཤར་བའི་གཟུགས་དེ་དང་གཟུགས་དངོས་གནས་པ་གཉིས་སྣང་དོར་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་སྣང་བས་ན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྣང་ངའི་བཙུན་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྣང་དོར་བཙུན་ཀྱང་གཟུགས་དེ་འཛིན་སྐྱེས་སམ་དེས་ཀྱང་ཤེས་པ་དོན་ལ་གནས་པ་ལྟར་འཛིན་པས་ན་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་གཅིག་ལ་སྣང་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་འཇོག་ཚུལ་ནི་ཡང་ཡིན་པས། དོན་དུ་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པའིཤེས་པ་འབྱུལ་པའི་དོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་བཞག་ཀྱང་ཆོག་གོ། །འདིའི་དངོས་བསྟན་ལ་ནི་བཙོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་ལ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་འཇོག་པ་དང་དོན་འབྲེའོ། །དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ཤད་བའི་འབབ་སྟེགས་ཀོ་གྲའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་པ་དང་སྤྲོར་ཚུལ་མཚུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་སྣང་དོ་དང་དེས་དོ་གཉིས་ཀར་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པར་མཚུངས་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཇོག་ལ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་

དམ་དུ་བྱས་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཚམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་མིན་གྱི། །རྒྱུ་མཚན་དང་རྣམ་རྟོག་གྱིན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་འགལ་རྣའི་དོན་དམ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ནི་གཞན་དབང་གི་ནང་ནས་ཀུང་འབྱེད་རྒྱང་བས་མི་འདྲ་ཞིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་རྟེན་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་བཞག་ཅོག་གོ །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་ལ་བསྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་དུ་འཇོག་པས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་འཇོག་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟུ་བ་ཁྱངས་སུ་མཛད་དེ་ལེགས་ཉཧཏ་སྨིང་དོར། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེའི་རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་འཇོག་ཚུལ་ནི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེའི་འཇོག་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བར་འཇོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

❀ ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཡོང་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་ཚུལ།

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤཱཀ་དེགས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཡོང་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་དེར་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དབུ་མ་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྨིན་བྱོང་བ་པོ་དོན་དམ་པ་ཡོད་ན་ནི། འོ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྨིན་བྱོང་བ་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པས་ན་དེ་མི་དམིགས་པ་མི་རིགས་སོ།། ཞེས་འགལ་བ་བསྟན་ནས་རྩོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མིང་དང་བརྗོད་པ་དང་གདགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་མིང་དུ་ཡང་ཡོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོད་དུ་རྟོག་ལ་རག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིང་སོགས་བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ།། དེ་ལྟར་ལན་བཏབ་པས་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་ནི་མི་དུ་ཡང་ཡོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡང་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་ཚུར་མཚན་དང་རྣམ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཤཱཀ་

སྐྱེད་པོར། དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྔ་མ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྔོ་པས་དེ་ལྟར་འགལ་བ་བསྟན་ནས་རྟོད་པ་དེའི་སྐྱོན་དེ་སུ་ལ་འཇུག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིག་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་རྟྲས་སུ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དོན་དམ་གཉིས་པའི་འཛིག་ཚུལ་རྣམ་དག་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་དེ་མིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་པར་བཞག་འདུག་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྤྲོས་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ནི་མིང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་ཤེས་རྣམས་འཛིག་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་བདེན་གཉིས་འཛིག་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ།།

❀ དབུས་མཐའ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ལ་དངོས་བཀག་མ་བྱེ་ནས་གསུམ་དུ་འཛིག་ཚུལ།

ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། བཀག་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བརྗོད་པ་རགས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་བཀག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་བརྗོད་ཀྱི་སྟོང་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་སྟོང་ན་བཀག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་

བཀའས་དང་། ཤེས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་གཞན་དབང་དང་། བརྟེད་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཡོངས་གྱུབ་དང་སྦྱོར་དགོས་ཤིང་། ཡོངས་གྱུབ་ལ་བརྟེད་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཅེས་སྦྱར་བ་ཡང་དབུ་མ་པའི་ཚེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀུན་སྤྱོད་ཀུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་དགོངས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པས་ཡོངས་གྱུབ་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་སྐད་པའིཤེས་པས་འཛིག་དགོས་པ་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཐུས་བཀའས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དང་། ཀུན་སྤྱོད་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར་རྣམས་ཤིན་པར་ཤེད་ན། གྱུབ་མཐའི་གནད་འགག་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐབས་འདིར་ཡང་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་གཉིས་ནི་ཀུན་སྤྱོད་བདེན་པ་དང་། ཡོངས་གྱུབ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛིག་པ་ཙམ་དབུ་མ་པ་དང་འབྲ་ཡང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྱུབ་བདེན་པར་གྱུབ་པར་འཛིག་པ་ནི་ཆས་མི་མཐུན་ནོ།། ཐུས་བཀའས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཐུས་བཀའས་ཀྱི་ཁྲད་པར་འབྱེད་པ་ཙམ་སྨོས་འབྲ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་ཐུས་ཡོད་མི་འདོད་ཅིང་བཀའས་ཡོད་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་ཀུ་ཐ་བས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་མི་འབྲའོ། །འདི་པས་ཐུས་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཞག་ན་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་གྲུབ་ཚད་ལས་མ་འདས་པས་མི་འཛིག་ཅིང་། ཤེས་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཛིག་ཚུལ་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཡང་འདིའི་ཐུས་བཀའས་ཀྱི་ཁྲད་པར་འཛིག་ཚུལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་བདེན་གཉིས་དོས་བཟུང་ལུགས་དང་ཕྱོགས་ཙམ་མཐུན་ཡང་ནང་ཚན་ཀྱི་ཁྲད་པར་ནི་ཤིན་ཀུ་མི་འབྲའོ། །ཀུན་སྤྱོད་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལ་སྐབས་འདིའི་འཛིག་ཚུལ་གོང་དུ་གསལ་བར་ཕྱེ་ཟིན་པ་རྣམས་དང་། དེ་དང་དབུ་མ་པ་དང་བྱེ་མའོ་སོགས་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་གང་ཟགཀུན་སྤྱོད་ཀུ་ཡོད་ཀྱང་ཐུས་སུ་མེད་ཅེས་པའི་ཐུས་སུ་མེད་པ་ཡང་ཐུས་ཡོད་མིན་

ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

❀ མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞིར་བཅུ་གཅིག་ཀུ་ཤྱེ་ནས་གསུངས་པ།

གསུམ་པ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་གཞན་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས །རང་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། །མེད་ཕྱིར་རང་གི་དོ་བོ་ལ། མི་གནས་ཕྱིར་དང་འཇོན་བཞིན་དེ། །མེད་ཕྱིར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་དང་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་རང་དབང་གིས་མི་བྱེད་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེན་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཅོད་བའི་རྟག་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ལས་གསུངས་ན་འཕེར་འོ་བར་པར་གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་བསྟན་དོན་ནམ་དགོངས་གཞི་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པར་རྒྱུན་འདིར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཀྱང་གཟུགས་ལ་མཚོན་ན་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ཅུན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ཅུན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་དང་ལྡན་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མེད་པ་དང་། གཟུགས་འདས་པ་སྐར་ཡང་གཟུགས་སུ་

མེད་པ་དང་། གཟུགས་གཅོང་བའི་རྒྱུ་བདག་ཏུ་མེད་པ་བཞི་དང་། འདིའི་བདག་ཏུ་མེད་པར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་ནས་བཟུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟར་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིའང་མེད་པ་བཞི་ནང་གི་དོ་བོ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་ཀྱི་གཅོང་བའི་རྒྱུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟར་མེད་པ་སྟེ་བསྟན་དོན་བཟུ་གཅིག་པོ་དེ་རྣམ་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ནི་བོ་ཉིད་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྟག་མ་རྣམས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་ལས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་ཡིན་པས། །དོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིན། །སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་བཟོད་ནས་ཞེ། །དང་བཞིན་ལྟ་བུར་འདས་པ་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་བསྟན་དོན་བཟུ་གཅིག་པོ་དེ་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདུ་ཞེད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་བཞི་པོ་ཡང་སྔ་སྔ་མ་འི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་སྔར་ལྟར་ཡིན་ཞེད།

❀ མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་ བཟོད་པ་བརྒྱད་དོས་བཟུང་བ།

ཡང་རྒྱན་ལས། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཞན་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཁྲལ་པར་ལ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པར་ཤཱཀ། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོག་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི། བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་མི་སྐྱེ་ཤཱཀ་དང་སྟོང་ན། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་དང་སྟོང་ལ། དེས་ན་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེས་པའི་

སེམས་ཅན་གང་ལ་ཡང་ཐོག་མའི་མཐའ་མི་མངོན་པས་དེ་ལ་བཟོད་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མའི་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྔ་མ་སྟེ་ཚོས་གང་སྔར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་སྨོས་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཞི་ཕྱི་མ་སྟེ་སྲོག་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འགྱེལ་པས་ཟཁཏ་དོ། །ཞེས་ལེགས་ཟཁཏ་སྨིང་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ན་སྲོག་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་སྔར་འགགས་པ་དང་རིགས་མཐུན་པ་སྐྱེ་བར་ཟཁཏ་དོ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རང་དང་ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྤྱར་རོ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཟད་པཁེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁྲད་པར་ནི་ཚོས་སྐུ་ལ་ཁྲད་པར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྤྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་འདི་བཞིན་སྤྱར་ནས་འཆད་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། འདུས་བྱས་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཟཁཏ་པ་སྤྲྲ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སོ་ཞེས་ལེགས་ཟཁཏ་སྨིང་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱིས་པས་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་གཅོད་བའི་རྟག་གསུམ་དང་། བདག་མེད་ལ་རང་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་ནི། སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པས་ན། དུས་གསུམ་ཐུས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པ་འཇོག་པས་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྣང་ཚེག་གཉིས་པར་མི་གནས་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདྲའོ།།

ཅ། སྒྲུ་མ་དང་པོར་བྱེད་ལུགས་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་སྐོར་ནས་འགལ་བ་སྤོང་བ་དང་།

འོ་ན། གཞན་དབང་སྟོར་བའི་ཚེ་པར་གྱུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་འཇོག་དགོས་ལ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གྱུབ་ཚུལ་ནི། །བརྫུན་པའི་སྣང་ལུགས་ལས་མ་འདས་པས། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱུན་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་འདོད། །སྒྱུ་མའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་སུ་འབྱེད་པ། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་འདུས་བྱས་བྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་ཚུལ་ཡང་དག་པ་རང་མཚན་ཉིད་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ལ། ཀུན་རྟོག་གི་རྣོག་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་ལ་གཞིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་སོགས་སྒྱུ་མའི་སྤྲགས་རྫས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་གཉིས་དང་པོ་དོན་དུ་སྤྲོར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྒྱུ་ལ་གཞི་སྤྲགས་རྫས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་དབང་གིས་རྟ་བྱང་གི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཁོ་ནའི་སྒྲུ་མའི་རྣམ་པ་རྟེ་སྒྲུ་མའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྐིང་པོར། འདིས་སྒྲུ་མ་དབེར་བྱེད་ལུགས་བསྟན་ཏེ།

འཁྲུལ་པའི་གཞི་བོང་བ་དང་ཞིང་ལ་སོགས་པར་སྣང་མའི་སྐགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ན་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དང་འདྲ་སྟེ་ཤར་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །སྣང་མའི་རྣམ་པ་རྟ་བབ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྒྱས་ཆད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་ཟཧཏ་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། ཀུན་བས་འདིར་སྣང་མའི་ཟཧཏ་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་འདི་ཡང་གཞན་དབང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྐྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཞེས་པ་གཉིས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་གཅོ་བོར་སྐྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས། འདིར་གཟུགས་སོགས་གཞན་དབང་དེ་ལ། སྣྲ་མའི་དབེ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་སྣང་མའི་དབེ་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་ཉིད་གཅོར་བོ་བྱེད་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ། བྱང་སེ། བསྟུ་བ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཡིན་ཀྱི། སྤྱིར་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་སྣྲ་མའི་དབེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། དེས་ན་འདིར་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་སྣྲ་མའི་དབེ་དོན་མི་སྦྱོར་བར་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བ་དང་སྣྲ་མའི་དབེ་དོན་སྦྱོར་དགོས་པ་ནི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་འདིར་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་སྣྲ་མའི་དབེ་དོན་སྦྱོར་བ་གཅོ་བོར་མཛད་ན་གཞན་དབང་ཡང་བསྟན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ཅིང་། སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དང་སྦྱར་བའི་སྣྲ་མའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་སྣང་བ་ནི་ཟབ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་པས་གཅོ་བོར་མི་བྱེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཚའི་སྐྱོང་པོར། སྣྲ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཟཧཏ་པས་བདེན་པར་མི་སྟོན་པའི་རེས་པ་མེད་དེ། སྣྲ་མ་ལ་སོགས་པ་དབེར་བྱེད་ལུགས་ལ་རག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་པའི་གླུ་བ་དང་མི་འགྲུབ་ཚད་དུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲུབ་ཚད་དུ་ཕྱི་ནས་སྦྱོར་ཚུལ་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་དེ་ལ་དེ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞི་དོན་

དམ་འདོད། ཇི་ལྟར་དེ་ནི་དམིགས་བྱར་པ། ཀེ་བཞིན་དུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད། ཞེས་གསུངས།། དེའི་དོན་ནི་སྒྲུབ་དབེར་བྱེད་ཚུལ་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབེར་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་དོན་དམ་གྱི་དབེར་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཚིག་ཏུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་དབེར་ན་སྒྲུབའི་རྟ་བློང་དེ་རྟ་བློང་དུ་སྣང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་འཇོག་པས་དེའི་སྒྲོར་ཚུལ་འོ། གཉིས་པ་ནི་ཚིག་ཏུ་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པས་དེའི་ཚུལ་ཡང་། དབེར་ན། སྒྲུབའི་རྟ་བློང་དེ་རྟ་བློང་གི་དོ་བོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་དོ་བོར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བའི་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ལ་དེའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོར་ཚུལ་ཡིན་ནོ།། ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་རང་སྒྲོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་སྐར་བཞིན་ལ་དོན་གཞན་དབང་དེ་ཕྱི་རོལ་ཆུང་ཆད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་ཡང་དག་པ་སྟེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་གི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་ཆུང་ཆད་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུབའི་དབེ་དོན་སྒྲོར་ལུགས་དང་བསྟུན་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་ཆུན་ལས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བདག་དང་སྲོག་ལ་སོགས་པར་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་ཚ་ནས་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་འདྲུག་པས་ན། སྐབས་འདིར་སྒྲུབའི་སྒྲོར་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེའི་སྒྲོར་ཚུལ་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་སོ། ཀེ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྒྲུབའི་སྒྲོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་སྣམ་པའི་ལག་རྟོག་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་གཅོོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ།། དེ་བཞིན་དུ་སྨིག་རྒྱུ་དང་རྨི་ལམ་སོགས་དང་དེ་ནི་དུ་སྒྲོར་ཚུལ་ཡང་སྒྲུབའི་དབེའི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་མི་བདེན་པའི་དབེ་འདི་

ཡང་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་མི་བདེན་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་དགོས་པ་ཡང་ལེགས་ཤཱཀྱངས་སྨིན་པོར། ཐེག་བསྟན་ལས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་སྐྱམ་ལ་སོགས་པའི་དབེས་གཞན་དབང་བསྟན་པའི་དབེ་དོན་སྟོང་བ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་སྣམ་པ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་མ་དང་། དོན་མེད་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྣམ་པ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་སྐྱོག་རྒྱུ་དང་། དོན་མེད་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་སྣམ་པ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་རྣི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དབེར་ཤཱཀྱངོ།། སྐྱ་མ་སོགས་མི་བདེན་པའི་དབེར་བྱེད་ལ་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་མི་བདེན་ལུགས་ཀྱི་དབེར་བྱེད་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་ཕྱེད་པར་བྱེད་པའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༣ དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་ཚུལ།

གཉིས་པ། དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། ཅེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། ཅེ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་དོ།། སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། ཅེ་ལྟར་བས་ན་ཐམས་ཅད་ཟཁད། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། ཅེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ་ཡོངས་གྲུབ་ལྟར་རང་ཀྱུན་རྟོག་གི་རྟོག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲོས་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ལ་ནི་ཀུན་རྟོག་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པས་རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་སྨྲོས་རོ།། ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་པ་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ལ། གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་དེས་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་སྟོང་ཞིང་། དེས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་སྨྲོས་རོ།། དེ་འཇའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ། སྟོང་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་དོ་

ཞེས་སྨྲར་རོ།། དེ་ཡང་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་དང་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་ཡང་མིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བས་ན། གཞན་དབང་གི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་དུ་མེད་པར་མདོ་ལས་བཤད་དོ།། རྒྱུ་མཚན་དེས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་དེར་ཡོད་པས་ན། དེ་འདྲའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ཥལེགས་ཤཱཀྱ་སྨིན་པོར། ཆོག་བཅད་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་པས་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་ཏོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་དབུ་མར་ཤཱཀྱཆུགས་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་བར་སྨྲས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་དགག་དགོས་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་འབྱུང་ལ།

❀ དབུས་མཐའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲེལ་སྐབས་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་ཀུ་ལྷག་མ་ཞི་གཅིག་ཡོད་པར་གསུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེས་བདག་འཛིན་རྒྱང་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་བར་སྨྲས་པ་དགག་བྱ་མ་ཡིན་དགག་དུ་ཀུ་ལྷག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།

འོ་ན། ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་དུ་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་ལུས་པས། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་དགག་དུ་སོང་འདུག་གོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་འཇོག་མི་འཇོག་ནི་དེ་གཉིས་གཏན་

ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་ལ་རགས་ལུས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་རིགས་པའམ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནམ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་དང་དུ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གང་ཡང་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་གང་དུ་ཡང་མ་བསྟན་པ་དགོས་པ་ནི་དབུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་བས། སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སྐྱབ་ཅེ་ལ་དགོས། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ལུང་དུ་ལྟུག་མ་ཡོད་དགོས་པའི་རིགས་པ་དེས་དངོས་ལུགས་གང་དུ་མ་བསྟན་པར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་སྨྲིར་བཞག་པ་ཡིན་པས། རང་གི་དགག་བྱ་ཁག་ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕངས་མ་འཕངས་དང་། མི་འདྲ་བའི་དེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཕལ་གས་ཀཡིད་སྐྱོངས་པོར། དེ་མེད་ན་དེའི་ལུལ་དུ་ལྟུག་མ་ལུས་པའི་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་སྣམ་ན། ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་པ་དང་ཤར་བ་གསུམ་པས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ལྟག་མ་དགག་བྱ་ཁག་ལུལ་དུ་འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པར་འཇོག་ན་དབུ་མ་ཐལ་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་མི་རིགས་ལ། འདིའི་ལྟག་མ་ནི་དགག་བྱ་ཁག་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་ཅན་མ་ཁག་བར་ལུས་པའི་ལྟག་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱུ་མའི་དོན་ལྟག་མར་ལུས་པ་དང་འདྲའོ།། དེས་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ལྟར་གྱི་ལྟག་མ་དེ་མ་བཞག་པར་ཆོས་ཅན་དང་དགག་བྱ་གཉིས་ཀ་གཏན་མེད་དུ་བཏང་ན་དེ་བོད་གི་རྣ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དུ་སོང་བས་སྐྱར་འཛེབས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྟག་མ་འཛོག་དགོས་ཚུལ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གང་སྟོང་པ་དང་གང་གིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་ཐྲི་བཙུན་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་མཛོད་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བཤད་ལས། ལ་ལ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གི་རྣ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྨམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་དགག་པའི་དོན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད།

རེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷག་མ་འཛིག་དགོས་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་ཟིཁད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་ཀུན་རྫོག་ཡོད་རེས་པ་ཡང་དབུ་མ་པའི་ངོར་བསླུབས་ན་སྤྲོས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་བསླུབས་པས་ཚོག་པ་མིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བསླུབ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་བསླུབ་དགོས་པ་ཡང་དབུ་མ་བ་དེས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལྡན་ན་སྐྱེ་འདེ་བས་སུ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་ཚིག་གི་ལྷག་མར་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ནི་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་འཇུག་ཅིང་ཡིད་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཞེས་བཞད་པས་མདོ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་འདི་ལྟར། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའི། རང་བཞིན་ཡེ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ ། དེའི་ཕྱིར་མདོ་དང་མི་འགལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་ལུགས་གོང་དུ་སོང་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། བྱང་པར་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། འོ་ན། མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བའི་ལན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །ཀུན་རྟོག་དེ་ཕྱི་གཟུང་བ་དང་ནང་གི་འཛིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྟོང་བའི་བར་དགོངས་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། བགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྟོང་ཚུལ་འདི་ནི་ཐོག་མའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ཏོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ལེགས་ཚིགས་སྟོང་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྟོང་ཚུལ་འདི་ནི་ཐོག་མའི་ཤེད་ཀྱི་ཤེས་ཚེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ཏོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ལེགས་ཚིགས་སྟོང་པ་ལ་དགོངས་པས་ལྟར་ཡིན་པས་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདི་ལ་གཞན་དབང་རང་སྟོང་དུ་འཆད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་གི་ལུགས་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ། །དེས་ན། འདིའི་འགྲེལ་ཚུལ་དབུས་མཐའི་ཚིག་བཅད་ལྷག་པར་བཀྲལ་བ་བཞིན་ཡིན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།

གཡ་ཅ་དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་ནི་རི་བོང་གི་རྟ་ལྟར་ཡེ་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཚཊ་སྨིང་པོར། ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དང་གཉིས་པོ་མེད་ཅེས་བས་ཡོད་པ་སྟ་མ་དང་མེད་པ་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས། སྟོང་ཉིད་མེད་སྣམ་པའི་དོགས་པ་བྱང་བ་བསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཀུན་རྟོག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཅེས་སྨོད་པ་ནི། དགག་བྱའི་དོན་དམ་པར་གྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བློངས་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་བསྟུན་པའི་ལན་མཛོད་དོ། ཇི་ལྟར་ཡང་སྐམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་སྟྲོབ་ཉིད་དུ། །ཚིག་སེམས་པ་དང་། གཞན་དགའ་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གྲོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་མཐའ་ཙམ་པའི་ཚིག་ཏུ་སྟྲོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ཡང་གྲོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྟྲོབ་པ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གྲོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་མཐའ་ཙམ་པའི་ཚིག་ཏུ་སྟྲོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དག་གིས་ཤེས་བྱ་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྟོག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་དུ་སེམས་པའམ་དོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་སེམས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དག་གིས་ཤེས་བྱ་དངོས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཤུལ་ཅན་ཤེས་པ་གཞན་དབང་གི་རྟོག་པ་སྟ་མ་ཀུན་བཏགས་པ་ནི། རང་ལྟོག་གཞི་ལྟོག་གཉིས་ཀ་ནས་གཞན་དབང་གི་རྟོག་པ་སྟ་མ་ཀུན་བ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རང་ལྟོག་རྟོག་པ་སྟ་མ་ཀུན་ཅིང་གཞི་ལྟོག་རྟོག་པ་སྟ་མ་ཀུན་པ་ནི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་

ལུའི་བརྒྱ་ལྷགས་མིན་གྱི། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་དེའི་ཡུལ་གཉིས་སྟོང་ནས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་སྟོང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་རང་བྱོག་ཙམ་རྟོག་བཏགས་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཤེས་པ་སྔ་མའི་ཡུལ་ཀྱི་གཞི་བྱོག་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྟེ་དང་ཞེ་མའི་ཡུལ་ཀྱི་གཞི་བྱོག་ལ་གཟུགས་འཇོག་དགོས་པས། རང་བྱོག་གཞི་བྱོག་གི་སྐོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་དེས་རིགས་འདྲའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེས་ན་གཞན་དབང་ཡེ་མེད་མིན་གསུངས་པ་ཡང་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡེ་མེད་མིན་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཡེ་མེད་ཚམ་ལ་མི་སྟོར་བ་ནི་དངོས་བསྟན་ཚད་མཐའ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཅཀང་སྨིང་པོར། གཞན་དབང་ཡེ་མེད་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་བྱང་ས་དྲངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱི། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདིར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་འགོག་ཚུལ་ལ་གཙོ་བོར་སྟོང་དགོས་པས། སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུང་དོན་སྟར་ཅཀང་པ་དེ་ནི། དེང་སང་གི་རྩོད་པར་མ་ཁོ་བའི་རིགས་པའི་སྐོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི། དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་དངོས་གཞིའི་དོན་སྟོང་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་དམིགས་ཀྱིས་འབྱེད་ན་དེ་གཞན་དབང་གི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་སྣང་འབྲུལ་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་རྟོག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་ཆུང་ཆད་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་དེ་ནི་གཞན་དབང་གི་རྫས་ཉིད་དུ་ཡང་གྲུབ་ཅིང་བདེན་པར་ཡང་གྲུབ་ཀེ་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ཏོ་སྙམ་དུ་

སེམས་པ་དེ་ནི། བྱེ་མའི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀས་གཟུངས་འཛིན་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་མཐར་གནས་ཞེས་པའི་དོན་དང་། གཞན་དག་དབུ་མ་པས་ནི་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་གཟུགས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དགོས་པས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཆད་པའི་མཐར་ལྟུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྨོས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེས་ནི་རྟག་མཐའ་དང་ཆད་པའི་མཐར་ལྟུང་བར་བྱེད་པས། དེ་གཉིས་ཀ་དགག་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམས་སོ།། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། སྒྲོར་ཚུལ་འདི་ཡང་དོན་ལ་ཐོག་ཚོད་ཀྱི་སྒྲོར་ལུགས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བྱེ་མའོ་གཉིས་དང་དབུ་མ་བར་དཔོས་སུ་སྒྲོར་བ་ནི་གཞུང་ལ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ།། ཡང་གོང་དུ་དབུས་མཐའ་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ཤད་བ་བཞི་པས་ནི་དོགས་པ་གཞན་ཞིག་གཅོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཀུན་རྟོག་ལ་གཏན་དུ་ཡོད་ན། འོ་ན། སོ་སོར་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་གསལ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་སྣང་མའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ལ། དོགས་པ་དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་འབྱུང་བའི་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེས་བསྒྲིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པར་མཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་འབྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དགོས་པ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཆད་པའི་མཐར་ལྟུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྨོས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེས་ནི་རྟག་མཐའ་དང་ཆད་པའི་མཐར་ལྟུང་བར་བྱེད་པས། དེ་གཉིས་ཀ་དགག་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམས་སོ།། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། སྒྲོར་ཚུལ་འདི་ཡང་དོན་ལ་ཐོག་ཚོད་ཀྱི་སྒྲོར་ལུགས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བྱེ་མའོ་གཉིས་དང་དབུ་མ་བར་དཔོས་སུ་སྒྲོར་བ་ནི་གཞུང་ལ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ།། ཡང་གོང་དུ་དབུས་མཐའ་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ཤད་བ་བཞི་པས་ནི་དོགས་པ་གཞན་ཞིག་གཅོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཀུན་རྟོག་ལ་གཏན་དུ་ཡོད་ན། འོ་ན། སོ་སོར་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་གསལ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་སྣང་མའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ལ། དོགས་པ་དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་འབྱུང་བའི་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེས་བསྒྲིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པར་མཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད

དང་མི་སྡོང་བ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། དབུ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་དགག་པའི་དོན་དུ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོག་དང་སྡོང་ཉིད་ཀྱིས་སྡོང་བ་མིན་ཞིང་། གཟུངས་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྡོང་བ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོག་གི་འདུས་བྱས་དང་སྡོང་ཉིད་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་སོ།། ཞེས་ལེགས་ཚཊ་སྨིང་པོར་ཚཊ་པ་འདི་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྡོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མི་སྡོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་དང་མཚུངས་པར་ཚཊ་པ་ཡིན་ལ། ཚཊ་ཚུལ་དེ་ནི་སྨོད་པ་དང་དགྲ་གཉེན་གྱིས་ཚཊ་པ་ལྟར་གྱི་ཚཊ་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་གི་དོན་སྨིང་པོར་བསྡུས་ཏེ་འབྱེད་ན། འདུས་བྱས་ཀུན་རྫོག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྡོང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་རྫོག་དང་སྡོང་ཉིད་ཀྱིས་སྡོང་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། གཟུངས་འཛིན་རྣམ་པ་དང་ཀྱིས་མི་སྡོང་པ་ཡང་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་གཟུངས་འཛིན་གཉིས་པོ་རྣམ་པ་དང་དུ་མེད་པ་དང་། ཡང་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོག་དང་སྡོང་ཉིད་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། ཚཊ་ཚུལ་དེ་ཡང་གང་ལས་འཛོམས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྡོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ལས་འཛོམས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཀླ་ཀ་འགྲེལ་བྱེད་གང་གི་རྟེས་སུ་འབྲང་ནས་བཀླ་བ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ལྟར་གྲགས་པ་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གི་གཉེན་ཆེན་པོས་ཚཊ་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཀླ་བ་ཡིན་པས། འདིའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་ཀྱི་འདི་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་འཆད་ཚུལ་ནི་འདིའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་འཛོག་མཁེགས་པ་དང་། ཡང་སྡོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་དང་། མི་སྡོང་པ་མ་ཡིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་འཆད་པ་དང་། ཡང་ཡོད་

མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་གཅིག་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས་གཅིག་ཤོས་སྟོང་ཞེས་འཇོག་པ་རྣམས་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཚལ་སྨིང་པོར། འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་ལས། ཡོད་མེད་གཉིས་མཐའ་རེ་རེར་ཚལ་དན་ས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་ཚལ་པ་ཉིད་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་དུ་བློ་བརྟན་ཀྱིས་ཚལ་དོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འཇོག་ཚུལ་ཐལ་རང་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བས་ན། ཡུལ་སྟོང་པ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་དབུ་མའི་དོན་དུ་འཇོག་པར་འདུ་ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཚལ་པའི་སྐྱེད་པོ་འདིར་སྟོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་། སྟོང་དཔོན་བློ་བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་བཀླལ་ཚུལ་ནི། སྐབས་གང་མཚམས་ལ་བཀླལ་བར་མཛད་ཅིང་།

❀ ཕྱོགས་བློད་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་ཚུལ་ཅི་ལྟར་བཀླལ་ཚུལ།

སྟོང་དཔོན་ཕྱོགས་སྐྱང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་རྣམས་ཐེག་བསྡུས་དང་མཐུན་པར་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་སུ་བཀླལ་ལེ་ཞེས་ཁྲངས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཡང་སྟོང་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀླལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱང་བརྫུན་པ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་སྟོང་ཡིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་བློ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན།

བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བས། གཉིས་ཀ་འང་ཉམས་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀའི་གཞི་གཞན་དབང་གི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཱཀ་སྨིན་པོར། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མེ་དཔའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་ནི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྟན་འགྱུར་། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན་། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད་། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱོ་གནས་འཇིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་གནས་ལ། དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་ནི་བློ་གང་གིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་ན་གཉིས་སྣང་ངམ་ཅི་ཙམ་ཞིག་འབྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཉིས་སྣང་ཅི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་གི་ཐ་དད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་རྒྱང་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པར་འགྱུར་བས་སྣང་ཚུལ་ལྟར་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་བརྫུན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་འཛིན་པར་ཤེས་པ་ལས་མཚན་ཉིད་དམ་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་འཛིན་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་དོ་བོ་ཐ་དད་དམ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཚད་མ་རྣམ་

འགྲེལ་འདིར་རབ་ཏུ་སྟེ་མཚོག་ཏུ་ཟཁ་ངེས་པའི་དོན་ནོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་ཙམ་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མཆོག་གྱི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཚན་མཆོག་གྱི་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དང་། བྱང་གཞི་བྱང་ཆེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བྱོག་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། གཞི་བྱོག་ཏུ་གཞན་དབང་རྫས་གྲུབ་འཛིག་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་མཐུན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་ཕུང་ལ་མཆོག་ན། གཟུགས་མཆོག་བྱ་དང་གཟུགས་སུ་རུང་བ་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིག་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་སའི་གཞི་ནི་གཟུགས་ཡིན་པས། དེ་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་གི་མཚན་མཆོག་གྱི་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ནི་རྟོག་བཏགས་དང་ཀུན་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཕུང་གཞི་བྱང་ཆེས་སོགས་ལ་ཡང་། སྒོར་ཚུལ་དེས་རིགས་འགྲེའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཞག་སྐིང་པོར། གཟུགས་ཕུང་ལ་སོགས་པ་མཆོག་བྱ་དང་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་བྱེད་བྱ་གསུངས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་བྱང་བུ་བྲས་ལ་དེ་དག་གི་གཞི་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པར་བཞག་དེ། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། འོ་ན། བྱ་བྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་འབྲས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་ན། ས་བོན་སོགས་ལས་ནི་མྱུག་སོགས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ཅང་འབྲས་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྣམ་ན། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་ན། རྟས་བོན་སོགས་ནི་མྱུག་སོགས་ལ། ཁུས་མཐོང་གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ། །འདོད་

ན་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་གོང་དུ་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་གསུངས་པས་ན། འོ་ན་ས་བོན་ལས་མྱུག་སོགས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་དགོས་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

༥ དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་དོས་བཟུང་བ།

གཉིས་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེད་བྱག་ཏུ་དགག་པ་ལ། དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིའི་དགག་བྱར་གཉིས་ལས། སྐུར་འདེབས་ནི་གླུབ་མཐས་བཀག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། སྒྲོ་འདོགས་ནི་སྔར་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་འཆད་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་དེ་ལ་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་དོ།། དང་པོ་ལ་ཡང་གཞན་སྟེས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་དང་། རང་སྟེས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་གཞན་སྟེས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ནི། སྒྲ་རྟོག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་རང་སྟེས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་ལ་ཡང་། བྱེ་བྲག་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་ལོ།། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོངས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་ནི། དོན་སྒྲ་སྟེ་གཉིས་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་འདུ་བས་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཐུས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་གཅོོོ

གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟཧཏ་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དངོས་སུ་མ་ཟཧཏ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། འོ་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་འདི་ཉིད་གཅོོད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདིར་གཅོོད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་གཞུང་ལུགས་ཐུབ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་ན། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གཅོོད་མི་བརྟེན་པར་ཁྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ལ་གཅོོད་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ན།། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་ནི་གཅོོད་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།། དེས་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་ཡང་སྣབས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཧཏ་སྨིང་པོར། སྒྲོ་འདོགས་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་སྟོན་སྒྲིས་གཉིས་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏགས་ནི་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ།། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདིའི་གཞུང་མངོོར་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཟཧཏ་པ་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཞན་མ་ཟཧཏ་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བསྟན་པ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇོན་ལྷུན་སྒྲུབ་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་འགྲོ་ཚུལ་དང་། དེས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལབཅས།

དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་སྒོ་འདོགས་ལྷུན་སྒྲུབ་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི་འདིར་ཨཁད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཙོར་ཆེ་བ་ནི་ལྷུན་སྒྲུབ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཨཁད་སྨྲིང་པོར། ལྷུན་སྒྲུབ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཨཁད་པར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐས་ཆོས་བདག་བཏགས་པ་ཡང་ལྷུན་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཆོས་བདག་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ལྷུན་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་ཀྱི་སྐོན་ནས་འཇིག་དགོས་པས། དེ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་སྐོན་མིང་དང་བརྗོད་གཞིར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཕུང་སོགས་རྣམས་དེ་འདྲའི་མིང་དང་བརྗོད་གཞིར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས། དེར་ཡོད་པ་ཙམ་སྐྲོ་འདོགས་མིན་ཀྱང་། ཕུང་སོགས་ངོ་བོ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་ཡིན་ཞིང་། ཕུང་སོགས་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འདིའི་བཏགས་ཚུལ་མཁེན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཇོག་མི་ཤེས་པས་ཚུལ་འདི་ལ་མཁས་

པར་བྱེད་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁའང་སྐྱེད་པོར། གཞན་དབང་ལ་ཆོས་བདག་སྟོང་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་མིའི་ཁེས་ན་ལུགས་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་ཅིར་བཤད་མིའི་ཁེས་སོ།། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི།། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་བྱང་བར་དུམི་དང་བརྟར་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་དེར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྐྲོ་འདོགས་མིན་གྱི། ཕུང་སོགས་ངོ་བོ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྐྲོ་འདོགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❁ གཟུགས་སོགས་མིང་བརྟའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་རྩོད་པ་ལྟའི་ངོས་འཛིན་དང་དེའི་ལན་བཅས།

འོན། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་མིང་བརྟའི་ཡུལ་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཇོག་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པས་སོ་སྐྱེ་ན་དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ་དང་པོ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་ཀྱི་སྐྲོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་འདི་ནི་མིང་བརྟའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་རང་ལྟོག་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྣའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་འབྲེལ་བས་ན། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཤིང་། བྱེ་མའོ་གཉིས་ལ་ཡང་གྲུབ་ཟེན་པས་ན་སྐྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་དང་། རྟོག་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དང་དོན་སྤྱི་དང་སྐྲ་སྤྱི་རྟགས་སྤྱི་མཚན་དང་དངོས་མེད་དུ་འེས་ཟེན་པ་བཞིན་

ནོ།། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མི་འཇོག་ཅིང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་ཡང་བྱེད་མི་ནུས་པས། དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གསུངས་པ་དང་། བྱང་སར་སྟོང་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཚཊ་སྨིང་ངོར། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བརྗོད་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པ་དེ་རྟོང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་ན་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་དང་བརྟོད་བྱེད་དོན་སྒྲིབ་དང་སྒྲ་སྒྲིབ་དངོས་མེད་དུ་དོན་སྣ་ཐ་རྣམས་ལ་གྲུབ་ཟིན་པས་གཞན་དབང་དེས་སྟོང་བར་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་། དེས་སྟོང་བར་གྲུབ་པའི་ཚད་མས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་མི་འགྱུར་བས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཞག་ཅིང་། བྱང་སེམས་སྟོང་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་ཟད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཟུགས་སོགས་བརྟོད་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཞེན་ཡུལ་གྱི་གཞི་སྟོག་རང་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་འགོག་ན་གཞན་དབང་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་སྟོག་རང་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་འགོག་ནའང་རྟོག་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞན་སེལ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་མིང་དོན་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་ནས་དེའི་དབང་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་ལ་གཞི་སྟོག་དང་རང་སྟོག་གཉིས་སུ་ཟེར་ནས་དེ་གཉིས་རང་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་འགོག་ན་ཞེས་

གཞན་གྱི་འདོད་པ་བློངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེ་ན་ཡུལ་གྱི་གཞི་ལྷོག་ནི་གཟུགས་ལ་བྱེད་པས་གཞི་ལྷོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན་དེར་གྲུབ་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དོན་དུ་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ལྷོག་ནི་སྤྲོ་མཚན་ཡིན་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས་ལ། དེ་བཀག་ནའང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱི་རྟེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལྟར། དེའི་རང་ལྷོག་གི་ཚ་དེ་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་སྤྲོ་མཚན་དང་དོངས་མེད་དུ་དེས་ཟིན་པས་མི་འཐད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། །མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། །ཚོས་རྣམས་གང་དང་གང་བརྗོད་པ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་བྱགས་པའི་ལུང་ཡིན་ཀྱང་། འདིའི་དངོས་ཟིན་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དེས་ཟིན་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚོས་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་རང་གི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ན་ཚོས་དེ་རྣམས་ནི་མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཚོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་གྲུབ་ཟིན་པ་མིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ཚོས་གང་ཡང་མིང་གི་གཞིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་དེ་འདྲའི་གྲུབ་མཐའ་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཡོད་པས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་འགོག་པ་ན་བྱང་སར་ལུང་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་འགོག་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྟོན་ནས་འགོག་པ་ཡང་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་ལ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་བཀག་པ་མིན་གྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་དངོས་སུ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཅཕད་སྨིན་པོར། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་བྱགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་

སྟོང་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡང་མི་སྣང་དོ་ཞེས་པ་ནས། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་འགོག་པ་མིན་པས་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་དགག་བྱ་སྒྲིབ་འདོགས་ལུང་གི་ཁྱངས་དང་བཅས་ཏེ་འགོག་པ་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་ཁྱངས་སུ་ཟད་པར་ཁོ་རང་ལ་བྱགས་པའི་ལུང་རྣམས་ཁྱངས་སུ་ཟད་ནས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཡོངས་གྲུབ་དང་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱ་ཁས་མི་ལེན་པར། ཁོ་རང་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་དགག་བྱ་སྒྲིབ་འདོགས་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་མདོ་གསུམ་ཡང་སྤྱམ་བྲེད་ཀ་ཏྲའི་བུ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་བའི་མདོ་དང་། སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་དང་། དོན་གྱི་སྟེ་ཚན་གྱི་མདོ་གསུམ་དོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི་འདི་ན་དགེ་སློང་སྤྱམ་བྲེད་ནི་ས་ལ་བཏེན་ནས། བསམ་གཏན་མི་བྲེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི་མིང་ནི་བང་དང་གིས་སུ་ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། འཕྲིག་རྟེན་དག་ན་ཀུན་རྫོབ་གང་ཅི་ཡོད། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་དྲངས་ནས་སྒྲིབ་འདོགས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་འདོད་ཚུལ་ལྟར་གྱི་སྒྲིབ་འདོགས་འགོག་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་འགོག་ཚུལ་ཡིན་ལ། །སྒྲིབ་འདོགས་ལྟན་སྐྱེས་འགོག་པར་ཐལ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། ཐོག་མར་དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བཏྲེད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཐོས་པའོ་ལ་རྒྱུ་ལྟས་མིང་ཇི་ལྟ་བུར་བཏྲེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་དོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི་སྒྲིབ་འདོགས་དེ་ལ་བྱིས་པ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མ་རྟོགས་པའི་ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞེན་པ་ཡང་ཐ་སྙད

ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གོ་བ་ནཱིས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཇི་ལྟ་བུར་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟེ་མིང་དང་བརྗོད་པ་གཟུགས་གསུམ་སོ་སོར་མི་སྣང་བར། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་གཞིར་གཟུགས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱད་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་ན་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་བརྗོད་པས་དྲིས་པ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་འདི་ནི་བློ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་འཆར་བ་ལྟར་ཀྱི་ལན་འདེབས་ལུགས་ཡིན་ཀྱི། བརྟག་པ་བཙུག་ནས་འཐད་པ་དང་ལྡན་པའི་ལན་བཏབ་ན་དེ་ལྟར་མི་འདེབས་སོ། །དེ་ཡང་མིང་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་འདེབས་ཚུལ་འདི་ནི་བློ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་འདེབས་ན། མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་གཅོར་ཆ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ལ། བློ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་འཐད་པ་བཙུག་ནས་ལན་འདེབས་ན། གཟུགས་ཟེར་བའི་ཚ་དེ་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཚམ་ཀྱི་ཚ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལན་འདེབས་པར་མི་ནུས་ཤིང་། སྐབས་ལྟེ་ནས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་འདི་དག་ཞིབ་ལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ནི་དགོངས་རྒྱུན་དུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སོ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་ལ། བཞི་པོ་དེ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་རིམ་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས། རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་བཞི་གའི་ཁྱད་པར་ལ་སྟོང་བས་ན་རྒྱུ་མཚན་ལྟ་འདྲེན་པའི་ཚེ་དང་པོར་རྒྱུ་མཚན་དྲངས་

ཀྱང་། མིང་གི་དོན་སྟོན་པ་ན་མིང་རྒྱུ་མཚན་དང་པོར་ཟཁཏ་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཟཁཏ་སྨོས་པོར། དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་དྲིས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ཀྱི། མིང་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་པོར་ཟཁཏ་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་མཚོན་ན་རྒྱུ་མཚན་ལྟོ་དེ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཀྱི་མིང་དུ་བཏགས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མེད་ན་གཟུགས་སོ་སྐམ་པའི་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་རྣམས་མེད་ན་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་། དེས་དེ་མ་དམིགས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའིཤེས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་བས། དེས་ན་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྟོ་དེའི་རྒྱུར་འགྲོ་ཚུལ་ནི་དེས་ཤེས་ལ།། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་སོགས་ཀྱང་པོ་ཉི་མ་སོགས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རིགས་འདྲའོ། དེ་ལྟར་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། བྱིས་པ་རྨོངས་པའི་སེམས་ལྟན་པ། །མཚན་མ་དག་ལ་བརྟོད་པས་བཅིངས། །ཞེས་དང་། བསྟུབར་ཡང་། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་དམིགས་ལ། བརྟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དེའང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏུ་ཧོག་པར་བྱེད་ཀྱི། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཧོག་པར་མི་ནུས་པས། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མིང་དང་བརྟོད་པ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཞན་དག་ལས་སྤྱི་རིས་ཀྱི་སྟེ་མིང་གི་མཚན་མ་འཛིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྟོག་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་དེ་མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་གིས་སྐྱེ་བས་ན། མཚན་མ་དག་ལ་བརྟེད་པས་བཅིངས། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་དོངས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཡོད་ཅེས་པའི་བརྟེད་པ་ཡང་བྱེད་ལ། བརྟེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གཟུགས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཡང་མཐོང་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་བྱིས་པ་རྣོངས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞི་དང་གཟུགས་སྐྱེའོ་འགག་གོ་ཞེས་པའི་བརྟེད་པའི་གཞིར་ཐང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་གིས་སྐྱེད་བ་ནི་བྱིས་པ་རྣོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ན་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གཞིར་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར་སྟོན་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའི་སྣང་བ་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོ་བོ་ལ་སྒྲོ་འདོ་གས་པའི་སྒྲོ་འདོ་གས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྨིན་པོར། གཟུགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཚེ་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བལྟས་པ་ན། མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་མིན་བར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ངོ་། །སྟོན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། སྟོན་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་བ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་བྱེ་མའོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁད་ལྟན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། སྟོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྟེད་བྱའི་རང་ལྟོག་རྟོག་བཏགས་ཙམ་དུ་འཇོག་པ་ལ་ནི་བྱེ་མའོ་གཉིས་དང་སེམས་ཙམ་པ་འདྲ་ལ། གཞི་

ལྷོག་ཏུ་རང་མཚན་འཛིག་ཚུལ་ནི་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞི་ལྷོག་གི་རང་མཚན་འཛིག་ཚུལ་འདི་ནི། གོང་དུ་རང་ལྷོག་གཞི་ལྷོག་ཕྱེ་བའི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་འཛིག་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་སྟོན་པོར་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འཛིག་དགོས་ལ། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་དགག་བྱའི་གཏན་ཚིགས་དང་སྒྲུབ་འདོད་གས་ཀྱི་མཐར་འདོད་ཅིང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་པོ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་འདོད་པས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་ཚུལ་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིན་པོར། དེ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་སྣང་བཤད་པ་དེས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་སྐད་དེ་བཞིན་སྒྲ་སྟེ་གཞིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས། སྒའི་བརྡོད་བྱའི་རང་ལྷོག་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་གཞི་ལྷོག་ཏུ་རང་མཚན་འོད་བའི་ལུགས་དང་གཅིག་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། རྩོད་པ་ལྷག་མའི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

❁ ཐེག་བསྡུས་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ།

གཞིས་པ། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྐང་པ་དང་གཞིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ལྟ་ཇི་སྙང་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་བཀོད་པར་མཛད་པའི་ངོར་ནི། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་ལ་མངའ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་

དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དེས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་དང་། བསྟུ་བ་ལས་ནི་རིགས་པ་གསུམ་གསུམ་གསུངས་ལ། འདིར་ནི། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཅེན། དེའི་ཚན་དུའི་ཉིད་ལས། །མིང་གི་སྟོ་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར། མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་དེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འཛེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་དང་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་དོས་བཟུང་ན་རིགས་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ལྟོ་ལྷེར་བ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་འམ་གནས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞི་རང་ཞག་སྟེ། དེ་ནི་ལྟོ་ལྷེར་བའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་གཅོད་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲའི་གཞི་འམ་གནས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལྟོ་ལྷེར་བའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན། དེ་བརྟའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བརྟའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་བརྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་བརྟ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སོང་ན། འོ་ན། བུམ་པའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྟོ་ནོས་ནས་ལྟོར་ལྷེར་བ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འདི་ནི་བུམ་པའོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་ཉན་ཏེ། ཐོག་མར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་འཛིན་པ་ཞིག་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་གཞིར་མིང་བརྟས་བཞག་ཙམ་ཡིན་

བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་གཞིར་ཁྱོད་ཟློ་ཡུལ་དུ་ཞར་བ་མིང་བརྗ་ཟློ་ཡུལ་དུ་ཞར་བ་ལ་བཟློས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྟངས་ཀྱི་ཚེ་ཁྱེ་ཕྱིར་བ་འདི་ནི་བྱམ་པའོ་སྙམ་པའི་ཟློ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དོ།། རིགས་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། དོན་གཅིག་ཉིད་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མངོན་འགྱུར་བའི་འགལ་བར་འགྲོ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབང་པོ་དང་གྲོང་འཇོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་། མིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་བརྒྱ་བྱིན་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་མིང་དེ་རྣམས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཇོག་པ་ལ་མིང་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་ངོན་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་གཅིག་བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་པུ་ལ་ཡང་དངོས་གནས་ལ་སོ་སོར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་གཅིག་པུ་དེ་ངོན་དུ་མ་ཐལ་བས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཡང་སྒྲོར་བཏུ་བསྒྲིལ་ན། བརྒྱ་བྱིན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་པོ་སོགས་མིང་དུ་མ་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ལ་མིང་དེ་རྣམས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ངོན་མི་འདྲ་བ་མང་པོར་འདྲ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། དོན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་པར་འགྱུར་བའི་འགལ་བར་སོང་ཚུལ་ནི། །དེ་ཡང་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་ཉེར་སྤས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་ཚེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེར་སྤས་སོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉེར་སྤས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་པོ་དེའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་མིང་དང་ཇོག་པ་ཡང་

དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་འགལ་བར་སོང་ངོ། །དེ་ཡང་སྒྲོར་དགག་ཏུ་བསྒྲིལ་ན། གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་ཉེར་སྤས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་བཏགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ཉེས་སྤས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་པོ་དེའི་འཇུག་གཞིར་ཧང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་མིང་དང་རྟོག་པ་ཡང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་བས་འགལ་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་དང་སྐྱིང་པོར། དེ་ལ་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བར་འགྲུབ་ཚུལ་གོ་སྟབ་བར་བརྗོད་ན། ཞེས་པ་ནས། དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་སྐྲོ་འདོགས་སུ་འཇོག་པར་འདུ་བས་ན། ཇི་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་ཀའི་སྐྲོ་ནས་འཕུལ་མཚམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཅིད་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ། བརྡ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགག་བྱ་སྐྲོ་འདོགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཚལ་དང་སྐྱིང་པོར། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ནའང་མིང་དུ་བཏགས་པའི་གནས་རང་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བས། འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་བརྗོ་མི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་སྐྲོ་འདོགས་ཡོད་ལ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ། བུམ་པ་ལ་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་གོང་

ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཕྱིས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ཏེ། འདི་ནི་འདིའི་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན་དེ་བྱམ་པའོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་ཡོད་པར་སོང་བ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལྟན་སྐྱེས་རང་གི་བ་ལ་ཡང་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་གོང་གི་བྱམ་པ་དང་། བཏགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱམ་པ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྣང་བ་གང་ཡང་མི་འཆར་ཡང་། བྱམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་རྒྱུན་གཅིག་གིས་ཡོང་པའི་ཚོད་ཀྱི་བྱམ་པ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་འདི་ནི་བྱམ་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སོ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་སྟེ་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་མ་བཏགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་བཤྲེས་ན་རྟ་བ་ཆོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་བློ་ལྟན་སྐྱེས་དེ་ལ་ནི་མིང་བཏགས་མ་བཏགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་བྱམ་པ་དེ་ཁོ་ན་འཆར་ཞིང་། དེ་ཡང་མིང་བཏགས་མ་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཆར་ཞིང་འཛིན་པ་མིན་པས་ན། སྤྱིར་བྱམ་པ་ཡང་བློ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་འཆར་བ་ལྟར་མིང་བཏགས་མ་བཏགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དགོས་ལ། དེ་ལ་བློ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་བཅུགས་པ་ན་བྱམ་པའི་མིང་མ་བཏགས་གོང་དུ་དེས་བྱམ་པ་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་མ་གཏོགས། བྱམ་པ་དེ་ལ་བྱམ་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་བློ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སོ་དང་འདྲ་ལ། ཕྱིས་བྱམ་པའི་མིང་གི་བྱམ་པ་མཐོང་བ་ན་འདི་ནི་བྱམ་པའོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་བྱམ་པ་དང་། མིང་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྡོག་ནས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་བློ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་སོ་ཡིན་པས། སྤྱིར་བྱམ་པ་དེ་མིང་བརྟེ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་བློ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སོ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ལྷོ་ལྷིར་བ་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། བྱམ་པ་ཞེས་བའི་མིང་མ་བཏགས་གོང་དུ་བྱམ་པའི་ངོ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་དེའི་དུས་སུ་ལྷོ་ལྷིར་བ་འདི་ནི་

བུམ་པའི་སྣམ་པའི་བརྡ་ཚན་ཀྱི་ཏྲོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་བུམ་པའི་མིང་བཀྲགས་ཀྱང་ལྷོ་ཕྱོར་བ་མཐོང་རེས་ཀྱིས་འདི་ནི་བུམ་པའི་སྣམ་པའི་ཏྲོ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལྷོ་ཕྱོར་བ་འདི་ནི་བུམ་པའི་སྣམ་པའི་ཏྲོ་སྐྱེ་ས་མེད་པར་འགྱུར་བས་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

❋ བྱང་སའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཚོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ།

དེའི་ཕྱིར་བྱང་སར། དོན་སྡར་ཡོད་ལ་འདི་འདིའོ་ཞེས་མིང་ཕྱིས་འདོགས་ན་དེ་ལྟར་མ་བཏགས་པའི་ཚེ་དོན་དེའི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་བཏགས་པའི་ཚེ་ཡང་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་འདོགས་ན་མིན་མ་བཏགས་པའི་དུས་སུ་འདི་གཟུགས་སོ་སྣམ་པའི་བྱེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱང་ས་ཁྲངས་སུ་མཛད་དེ་བཀག་གོ །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཚོས་གང་ཡང་མིང་དང་བརྡ་འདོགས་པའི་དོས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་མིང་དང་བརྡའི་གཞིར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་དང་ཁྱད་མེད་དུ་མིང་དང་བརྡ་ལ་བལྟོས་ནས་དོས་སུ་སྣང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་གཟུགས་སོགས་ཚོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་ཏོ་རང་དངོས་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བརྟ་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མིང་ཅན་ཀྱི་བྱེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་།

❋ གཞན་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ།

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་བརྟ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་གང་ལ་བརྟ་

འདོགས་པའི་དོན་དེའི་དོབོར་རང་མཚན་ཉིས་གྲུབ་ན་བརྟ་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་བལྟོས་པར་མིང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་བརྟ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ་གོང་གི་སྐྱོན་དེ་འདྲ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །དེ་ཡང་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གང་ལ་བརྟ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་དངོས་ཡུལ་དང་སྒྲ་སྤྱི་དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་དེ་ལྟར་བཀའ་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་བརྟ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་འདི་དོས་བཟུང་ལུགས་ནི་གོང་དུ་དོས་བཟུང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་སྣང་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་འདྲ་རྟམ་དེ་ཉིད། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་བརྟའི་དངོས་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་བས་སྤྱི་མཚན་དང་དངོས་མེད་དུ་ཡང་འཛིག་པས་རྒྱུ་མཚན་དེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིག་ནུས་ལ། གཟུགས་སོགས་བརྟ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་ལ་བརྟ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་དེ་གཞིས་དོན་འདུ་བའི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་འདུ་ཚུལ་ནི་གཟུགས་སོགས་གང་ལ་ཡང་བརྟ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་གང་ལ་བརྟ་འདོགས་པའི་དོན་དེའི་དོབོར་རང་མཚན་ཉིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་

བརྟ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་བརྟ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་དགག་བྱ་སྟོང་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛོག་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་སྟོང་འདོགས་ལྟུན་སྐྱེས་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛོག་པར་འདུ་བས་ན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་ལ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པས་འདུའོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིན་པོར། གང་ལ་བརྟ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་བརྟ་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མིང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེན་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་བརྟ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱེན་དེར་མི་འཐྱར་རིགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་སྨྲ་མོད་ཀྱང་འདུའོ།།

❁ མིང་བརྟས་བཞག་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་དང་། མིང་བརྟའི་གཞིར་རང་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་འཛིག་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་དང་བརྟས་བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དགག་མི་ནུས་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིང་ཙམ་ཉིས་བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་མི་དང་བརྟས་བཞག་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མིང་དང་བརྟས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཏྱིན་ཆད་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མི་རྟུང་བར་འདི་པ་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་

གཟུགས་སོགས་གང་ལ་བརྟ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིག་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་རྟེག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྟ་འདོགས་བའི་གནས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མ་བཞག་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛིག་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ།། འོ་ན། དེ་ལྟར་འཛིག་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུགས་ལྟ་བུའི་གང་ལ་བལྟོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིག་ན་གཟུགས་འཇིན་པའི་རྟེག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བརྟའི་གཞི་ལ་བལྟོས་ནས་འཛིག་དགོས་ཤིང་། དེར་ཡོད་ཚུལ་ཡང་རྟེག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་མིང་བརྟས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཡོད་ཚུལ་མིན་པར་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ནས་དེ་འདྲའི་གཞི་དེར་སོང་བར་འཛིག་པས་ན། དོན་སྣ་གཉིས་ཀས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་། རྟེག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་འཛིག་ཚུལ་དང་ནི་ཆེས་མི་འདྲའོ། །དེ་ཡང་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པ་ལྟར། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྟོས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཛིག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་མཚན་དེ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛིག་པས་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་རྟེག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིག་པའི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་མ་ཚད་བས་ན་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྐྱིང་པོར། དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟེག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྟ་འདོགས་བའི་གནས་སུ་རང་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་ཉེགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛིག་མི་ཤེས་ཀྱི། ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་

མིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་སྟར་གོང་དུ་རིམ་པར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པར་དུ་བཏགས་པའི་གཞིར་ཆོས་གང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་སྐྱེ་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་གཅོད་པར་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ཡང་ཤེས་སྐྱེ་དགག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ།།

❀ རིགས་པ་དེ་དག་གི་སྐོར་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་འཇོག་ཚུལ།

རིགས་པ་འདི་དག་གི་སྐོར་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནམ་ཞེགས་པ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་བསྟུས་ལས། འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིག་པར་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་བརྩོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་གེ་དང་དོན་སྣང་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྟེད་པ། དེ་ལ་ཡི་གེའི་མིང་དེ་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ །ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བརྟེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། མིང་དེ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཟད་པ་ཙམ་དུ་བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་དོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ན། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡི་གེ་དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དོན་སྟེལ་ནས་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་འབྱུང་ཚུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཡི་གེ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བྱང་བ་ན་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པའི་བརྗོད་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡི་གེ་དང་མིང་དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྣམས་རྟོག་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་། རྟེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེར་མ་གྲུབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་སྟེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཡི་གེའི་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་གཟུགས་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་སོང་བས་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དེས་པར་མཛད་དོ། །མིང་དེ་ཡང་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དོ་བོ་དང་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་བའོ་ཞེས་བྱང་པར་དུ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མིང་དོན་སྟེལ་ནས་དོ་བོ་དང་བྱང་པར་འཆོལ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དོ་བོ་དང་བྱང་པར་གཉིས་ཀྱི་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དེས་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀའི་ཡང་དེའི་མིང་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་དེའི་ཚེ་འཆོལ་བ། དེའི་དོན་འཆོལ་བ། དེའི་དོ་བོ་འཆོལ་བ། དེའི་བྱང་པར་འཆོལ་བ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཟུགས་སོགས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་ཕྲས་གཅིག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་

ཆོས་རྣམས་ནི་སེམས་དང་རྫས་གཅིག་མིན་ཀྱང་སེམས་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྟུབ་དགོས་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་འཆོལ་བ་སྟེ། འཆོལ་བ་བཞིའི་སྐོར་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པ་ནི་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་བཞི་པོ་དེའི་སྐོར་ནས་ཇི་ལྟར་སྣང་ན་སེམས་ལས་རྫས་སམ་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་དོན་དེ་རྣམས་མ་དམིགས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པས་ན། ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེའི་སྐོར་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྐྱིང་པོར། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཤེགས་པ་ན། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ནའི་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་བ་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་ནས་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་ཚུལ་དང་། བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་སྣང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གོང་དུ་རྟོས་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་སྣང་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དེ་བག་ཆགས་གང་ལས་བྱུང་ན་གཉིས་སྣང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ལ། དེ་ནི་འཕྲལ་གྱི་རྒྱུན་ཙམ་གྱི་བློ་བུར་བ་མིན་པར་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ཕུགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱུའི་

དབང་གིས་གཉིས་སྣང་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་དང་དུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་གཅིག་པོ་ཡིན་པས། ཕྱི་དོན་འགོག་པ་ནི་དབང་ཤེས་ལ་བལྟོས་ནས་གཅིག་པོ་ཉིད་འགོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཤེས་གཞི་ཡིན་པ་ཡང་སྣང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱོན་ནས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། རྟོག་པའི་ཤེས་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་སྣང་བས་ན། ལུགས་འདིར་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བར་བཞག་གོ །དེས་ན་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པས་གཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཇ་ས་གཞན་ལེགས་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཇ་ས་གཞན་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ཤཱཀ་སྐྱིང་དོར། འདི་ལྟར་སྔོན་པོ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་གཤིས་ཡིན་པ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་རིགས་པས་ལེགས་ན། སྔོན་པོ་ཞེན་གཤིས་ཡིན་པ་སྣང་བའི་སྔོ་འཛིན་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་སྣང་བ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་གྲུབ་ན་སྔོན་པོ་དེ་རང་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཇ་ས་གཞན་དུ་མེད་པ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྟོག་པའི་ཞེན་གཤིས་ཡིན་པ་དེ་རང་རིག་ལ་མི་སྣང་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་ཡང་རང་རིག་ལ་ནི་གཉིས་སྣང་གི་རིགས་གང་ཡང་མེད་པས་ན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཤིས་ཡིན་པ་དེ་སྣང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ནི་གཉིས་སྣང་ཟུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཤིས་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་དེའི་དོན་སྤྲིལ་འཛར་དགོས་ལ། དེ་འཛར་བ་ན་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཛར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཤཱཀ་སྐྱིང་དོར། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཱཀ་སྐྱིང་དོར། རང་རིག་ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཤིས་ཡིན་པ་མི་སྣང་ལ། སྔོ་འཛིན་ལ་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེན་པའི་གཤིས་ཡིན་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེན་གཤིས་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་སྣང་ཟུབ་པའི་རང་རིག་ལ་

སོགས་པ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་ཞིང་གཉིས་སྣང་ཙན་ཀྱི་སྟོང་འཛིན་ལ་སྣང་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དེ་སྣང་བ་ན་གཉིས་སྣང་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།། དེའི་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་འཆར་པ་ན་དེས་པར་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འོ་ན། རྟོག་པ་ལས་ཞེས་པ་སྣང་བའི་ཚེ་ན་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བས་ན། རྟོག་པ་དེ་ཞེས་པ་ལ་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལས་ཞེས་པ་སྣང་ཕྱིན་ཆྱོད་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལས་ཞེས་པ་སྣང་ཕྱིན་ཆྱོད་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བ་འདི་ཐལ་རང་གཉིས་དང་ཡང་མི་འདྲ་བ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མཆོག་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ལུགས་འདིར་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་འཛོག་ཅིང་། དེ་གཞིར་བཞག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་ནས་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་འཛོག་ཚུལ་འདི་དང་། གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་གྱི་གནད་འདི་དང་། གཟུངས་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་འདི་རྣམས་གྱང་བསྒྲིགས་ནས་ལེགས་པར་བསམས་ན། རྟོག་པ་ལས་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་ཕྱིན་ཆད་ཆྱོད་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་དགོས་པ་ནི་འདིའི་གྲུབ་པའི་མཐར་འོང་ཆོད་དུ་འདུག་པས་དོན་དུ་ན། ཤེས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཤེས་པ་འཛིན་པ་ན་ཆྱོད་ཙམ་གྱི་རྣམ་པར་འཆར་ནས་འཛིན་པ་དང་། སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་སྟོན་པོ་འཛིན་པ་ན་གཉིས་སྣང་འཆར་ཏེ་ཤེས་པ་འཛིན་པ་ཡང་འདིའི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལོ།། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་སྤྱིར་གཉིས་སྣང་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེས་ཤེས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་གཉིས་སྣང་མེད་པར་ཆྱོད་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ན་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་དང་། ནང་ཤེས་པའི་གསལ་རིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ན་གཉིས་སྣང་མེད་པར་ཆྱོད་ཙམ་དུ་འཆར་

དགོས་པ་ཡང་། ལེགས་བཞག་སྐྱེང་པོར། འདི་ལེས་པ་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་འཆར་བ་ནའང་ཆོང་ཚམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྣང་དེས་བར་ཡོད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྨྲ་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེ་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པར་འཆར་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་། ཡུལ་ཤེས་པ་ལ་བཟློག་ཏེ་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བས་དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཅེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།། ཡང་སྐབས་འདིར་རྟོགས་པས་བཏགས་ཚམ་དང་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་འགལ་ཞིང་། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་མདོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པ་དང་། མདོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་མ་འཁྲུལ་པས་ཁྱབ་པ་དང་། འདིར་བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་སྡོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་ཡང་སྣང་བས་ལུགས་དེ་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཞག་སྐྱེང་པོར། གལ་ཏེ་སྡོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྱལ་ལ་མི་སྣང་ངོ་སྤྲོམ་ན་སྐྱེ་མ་རྟ་བྱང་ཡིན་པ་ཡང་རྟོག་བྱལ་ལ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་བས་བཞག་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་ཐུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏགས་དེ་ལ་སྤྱིར་མིང་བརྗོས་འཛིག་ནུས་མི་ནུས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་དབང་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱ་འཛིག་པའི་སྐབས་སུ་མ་ཁོ་བའི་ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་མིང་བརྗོས་འཛིག་ནུས་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཞག་སྐྱེང་པོར། དེས་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་

བཀག་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བཀག་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །མདོ་དེ་ལས་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒོ་བསྒོམས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། སྒོམ་ཀུན་བཀག་ལ་སྒོམ་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞི་ག་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བཀགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱ་འཛིག་པའི་སྒྲས་སུ་དེ་དག་མི་མངོ་བས་སོ། །དེ་དག་གི་མངོ་ཞི་ཞིག་མིང་བརྗོད་འཛིག་མི་ནུས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་རྟེག་པས་བཀགས་ཚམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ བ་སྐྱང་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པའི་རིགས་པ།

དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐྱང་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ། བྱང་སེ། བསྡུ་བ། དབུས་མཐའ། ཐའི་སྟེ་རྒྱན། ཕེག་བསྡུས་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། འདིར་གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཕེག་བསྡུས། ཉི་ཤུ་པ། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། སློབ་དཔོན་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི་དམིགས་བཏུག་རྫ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕེག་བསྡུས་སུ་རྣམ་ལམ་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་ཀྱི་དཔེས་འགོག་པར་མཛད་ལ། དེའི་འགོག་ཚུལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་ལམ་གྱི་རྟ་གླང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་ཡང་རྟ་གླང་དུ་མེད་པ་དང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་མེད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་དང་། ཉི་ཤུ་པར་ཕྱི་དོན་མེད་དེ། རྣལ་ཆ་མེད་ཀྱང་མེད། དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་ཡང་མེད་

པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཚ་མེད་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཐོབ་གས་བཅུ་ནས་རྟུལ་བྱིས་བསྐོར་བའི་ཚོ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཚ་ཡང་ཡོད་དགོས་པས་ཚ་མེད་ཉམས་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཚ་བཅུ་ནས་བསྐོར་བའི་ཚོ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཚ་ལས་མེད་ན་བཅུ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་ཅིང་། དེ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱུན་རུ་འགྲེལ། དབུ་མ་སྣང་བ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་འགོག་ཚུལ་འདི་དང་འདྲའོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གཉིས་དང་སྣང་ཀ་སྐྱེས་ལ་འདྲ་ཚུལ་ཟཧཏ་ན། དེ་ནི་སྟོང་འཛིན་མིག་ཅེས་ལྟ་བུ་ལ་སྟོང་འཛིན་མིག་ཅེས་དེ་ཉིད་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོན་པོའི་སྐྱེད་གི་རྟུལ་ཐུ་རབ་རི་རི་ནས་ཀྱང་སྟོང་འཛིན་མིག་ཅེས་ལ་ཚུར་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོན་དུ་ཡུལ་སྟོན་པོ་གྲུབ་ནས་དེ་ལས་སྟོང་འཛིན་མིག་ཅེས་སྐྱེ་ལ། ཚུལ་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་ལ་འདྲ་ཚུལ་སྟོང་འཛིན་མིག་ཅེས་དང་ཡུལ་སྟོན་པོ་གཉིས་པོ་སོ་སོ་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་གི་དོ་བོ་ནས་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ལ། འདྲ་བ་ནི་འཛིན་པཅེས་པའི་དོས་ནས་ཀྱང་ཕར་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་གཏོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ནས་ཀྱང་ཚུར་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་གཏོད་པས་ན་འདྲ་བ་ཞེས་སྨྲའོ། དོན་དུ་ན་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བའི་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིག་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུམ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་སྟོང་འཛིན་མདོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ལུང་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས།། དེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་དོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྒྲིབ་དོའི་ཕྱོགས་གླང་གིས་དམིགས་བརྟག་རྩ་འགྲེལ་ལས་རྟུལ་འདུས་པ་དང་

ཐུ་རབ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དམིགས་བརྟག་རྩ་བ་ལས། དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ། །ཐུ་རབ་རྟུལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །དེ་མི་སྣང་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ནི། །རྟུལ་ཐུན་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དབང་པོས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྟུལ་ཐུ་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །བཞིན་དུ། བསགས་རྟུལ་རགས་པ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟླ་གཉིས་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར། ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་པས་རང་གི་དོ་བོ་དེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།། རྟུལ་ཐུ་མོ་དག་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཤིག་རྟུལ་ཐུ་མོ་དག་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། རྩས་སུ་མེད་བཞིན་ཟླ་གཉིས་བཞིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་། དབང་པོ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་གཉིས་མཐོང་བ་ནི་དེར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདྲས་བྱས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟུལ་ཐུ་རབ་དང་བསགས་པ་གང་ཡང་གཟུང་འཛིན་དབང་མདོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། གཟུང་འཛིན་ཐུན་གཞན་འགོག་པའི་རེ་ཤིག་པ་འདིའི་ཚུལ་ལ་ལྟ་ཞྱིད་སྐྱོང་བ་ཕྱོགས་འགྲོ་ཙམ་བྱེད་པ་མང་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཤིས་སུ་སོང་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། དགག་བྱ་སྐྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཚ་ཙམ་ཡང་

དོས་ཟིན་པ་ཚེར་མ་བྱུང་བས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་རྣམས། གོང་དུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འདིར་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ལེགས་ཚཧང་སྨིང་པོར། ཕྱི་རོལ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་འགོག་པ་ནི། ཟེག་བསྡུས་སུརྟི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། ཉེ་ལྷུབར་རྟུལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བཀས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་ལ་འདུ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཕྱོགས་བླང་གིས་རྟུལ་འདུས་པ་དང་ཐུ་རབ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པ་ནས། བློ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ལ་དབྱེད་པའི་སྒོ་ཚམ་ཞིག་བསྟན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༥ དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བའི་རྟོད་པ།

གཉིས་ཀ་རྟོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་ཅིང་། དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་ན་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་ལྡོག་པར་གསུངས་ནས། ཉན་ཐང་དང་བྱང་སེམས་གསུམ་གས་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྐྲག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་མེད་པ་ཡང་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་སྣང་ཆཧང་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་གསུངས་སོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་རྣམས་སྨིང་པོར་བསྡིལ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་སྐྱེ་བའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་

ནས་བསྒོམས་པས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་བྱོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་བྱང་སེམས་གསུམ་གྱི་བསྒོམ་བྱའི་ལམ་དང་། སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་དང་། ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་འདས་དང་། དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་པའི་སྟོང་པ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཇུག་བའི་རྒྱ་བ་ཡང་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་ནི། སྤར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཚད་དུ་ལྟར་ལས་སྟོང་ཚུལ་གཞན་མ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐང་གིས་ཀུང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མདོ་འདིའི་དོན་དུ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་ཅེས་གལ་བཙུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་ན། འོན་ཏེ་སྤར་དེ་འདྲའི་མདོ་འདི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཚད་པ་དང་འགལ་ལོ།། ཞེས་ཧ་རེལ་པོས་འགལ་བ་བསྟན་ནས་རྗེས་བར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་མདོའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་འཆད་དགོས་སོ།། ཞེ་ན།

❋ ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་བྱོག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལན།

དེ་ནི་ཁྱེད་དང་བཅས་ཀ་འཆད་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སར་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལས་ཕྱི་དོན་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་རེ་ལ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱེ། དེ་ལས་རྣམ་རྟོག་གི་འཁོར་པའི་དངོས་པོ་སྟོང་པའི་གནས། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གཙོང་བའི་རྒྱུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འདོར་བར་འདོར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་གཉིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་འཕོལ་བ་བཞི་

དང་། བདག་མེད་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡོངས་ཤེས་བཞིས་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་ཤེས་ན་དེ་དག་ལྡོག་པར་གསུངས་ཞེས་འགལ་བ་སྤྲོང་བར་མཛད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་དང་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ཡང་དབུ་མ་པ་རྣམས་དང་འདྲ་བས་འགལ་བ་མི་འཛྱག་ལ། དེ་བཞིན་དུ། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལོག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྡོག་དགོས་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པ་ནི་ཉན་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀ་ཡང་བཞག་ཚོག་པས་འགལ་བར་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཉན་རང་བྱང་ཆེམས་གསུམ་གা་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བ་ཙམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགལ་བ་མི་འཛྱག་ལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་རྟོག་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཐོབ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚེ་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཐལ་བར་ཐལ་ལོ། ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཡང་ན་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཐལ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ཡང་ཐལ་ལོ། ཞེས་ཟེར་རོ།།

༥ དགོངས་འགྲེལ་དངོས་ཕུགས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་ཚུང་གི་མདོ་དོན་ངེ་ལྟར་བཀྲལ་ཚུལ།

དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་གཉན་དབང་ལ་ཆོས་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་དེས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྱུར་ཏུ་འཛོག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ཞིང་། དེའི་ཕུགས་བསྟན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་ཕུགས་ཀྱི་བཀྲལ་བས་ན། ཞ་རོལ་པོའི་དགོངས་ཚོད་ལྟར་ཉན་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་གསུམ་གས་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་འཕོ་བར་གསུངས་བ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཟཁད་སྨྲིང་པོར། ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གཉན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། གཉན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱངས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཟེག་པ་ཆེན་ཚུང་ངུལ་མེད་པས། རྣམ་དག་གི་ལམ་དང་རྣམ་དག་གཅིག་པར་ཡང་གསུངས་སོ།། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཉན་དབང་དང་། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་དེས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྱུར་ཏུ་འཛོག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་བའི་ཕུགས་ཀྱིས། ཕུང་པོའི་གཉན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྱུར་ཏུ་འཛོག་པའི་ངེ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་

རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་ནུས་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ། འཁོར་འོ་དང་པོར་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་བྱས་པའི་དོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་བསྟན་པར་འཁོར་ཡོ་བར་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་ཐ་མར་དེ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པས་ན། འཁོར་ཡོ་དང་པོར་གཉིས་ཀི་བརྗོད་བྱ་དང་ཆེ་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྐོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

❀ གཉིད་འཇོམས་གྱི་ལུང་དོན་གང་ཡིན་བསྟན་པ།

ཡང་ཡུམ་གསུམ་གཉིད་འཇོམས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཉིད་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་ན། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་མིག་ཅས་བྱ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་གོ །མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཀུན་བཏགས་པ་དང་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་གིས་སོ། །སྣོང་ཞེས་བྱ་བའི་བྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་རྣ་བས་སྣོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཅས་བྱ་བའི་མིག་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཚོས་ཉིད་སྣོང་གཞིར་བྱས་ཏེ། དེ་མིག་དང་ཀུན་བཏགས་རྣམ་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་མིག་གིས་སྣོང་ཞེས་བྱ་བཡིན་པས། དོན་དུ་མིག་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་མིག་དང་མིག་གི་ཀུན་བཏགས་རྣམ་བཏགས་བཅས་ཀྱིས་སྣོང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས་སྣོང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་སྣོང་བ་སོགས་འབྱེས་ཤད་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ།། ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

❁ གཞོད་འཇོམས་ཀྱི་ཟཁད་ཡམས་འགོག་པ་དང་། རང་ལུགས་ཚོས་བདག་གི་སྟོང་ཚུལ་སོགས།

དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ནི་དབུ་སེམས་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་ལྟ་གཏུན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྟོང་ཚུལ་ནི། བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དོས་བཟུང་ནས་དེ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ས་སྡོམ་བུམ་པས་སྟོང་བ་དང་བུམ་པ་ཀ་བས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་དོན་མི་གཅིག་པས་སྟོང་ཚུལ་ཙམ་མིན་པ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་ཟཁད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་དབང་གིས་བཏགས་པའི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་རྣམས་ཀྱང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སུན་དབྱུང་བར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་དོས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་དོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ནི། དབུ་སེམས་གང་གིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ལ་ལ་ཞེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་གཞན་ཅིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་སེམས་ཤིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་རྟོང་ཆད་དུ་སྣང་བ་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ཚོས་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། དེ་འགོག་པ་ན་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པས་ཚོག་གི །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ལ་ལ་མེད་པ་དང་ཁང་པའི་ཤིང་ནང་ལ་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་བྱིས་དགག་བྱའི་རྟ་བ་འགོག་མི་ནུས་ལ། དེའི་རྟ་བ་འགོག་ནུས་པ་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་། ལེགས་ཟཁད་སྨིང་པོར། ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་དོ་བོ་ཉིད་

གཞན་གཉིས་ཅེས་པ་ནས། གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་དུ་དེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ནས་ཨཁ་པ་ཡིན་ནོ། འདི་དང་མཐུན་པར་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་ཆཁ་ལས་ཀྱང་། གཙུག་ལགཁང་དག་སྣོང་ལ་སོགས་པས་སྟོང་བ་ལྟར་ཕན་ཚུན་འཁྲུལ་བ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཚུལ་མིན་གྱི། སྟོང་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཐག་པ་སྨྲ་ལ་གྱིས་སྟོང་བ་ལྟར། ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྨྲ་ཐག་པ་ཡང་སྨྲ་ལ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཙམ་ནི་གཙུག་ལགཁང་དག་སྣོང་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་འདྲ་བས། དེ་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཚུལ་མིན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་ཁྱད་པར་པ་ནམ་གསལ་དུས་ཐག་པའི་འཁྱིལ་ལུགས་སྨྲ་ལ་དང་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་སྣོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེན་གཉིས་པོ་དེའི་དབང་གིས་ཐག་པ་སྨྲ་ལ་དུ་སྣང་བ་ན་སྨྲ་ལ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེས་པའི་སྤྱག་བསྡལ་བྱང་བ་དེ་བསལ་བར་འདོད་པ་ན། འཁྲུལ་སའི་ཐག་པ་དེ་སྟོང་གཞིར་གཟུང་ནས་དེ་སྨྲ་ལ་གྱིས་སྟོང་བ་སྟེ་དེ་སྨྲ་ལ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས་འཇིགས་སྐྲག་དེ་སེལ་ནུས་པས། ཚུལ་འདི་ནི་དབུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་ཚུལ་གྱི་དབེར་མཛད་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐག་པ་སྨྲ་ལ་གྱིས་སྟོང་བ་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཐག་པ་དང་སྨྲ་ལ་དོན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་འདྲེ་ཤར་དང་སྐྱུབ་ཀུ་གཏེར་བ་དང་འདྲའོ།།

❀ སྣང་ཡང་གནོད་འཇོམས་ཀྱིས་ཨཁ་ཚུལ་རྒྱས་པར་འགོད་པ།

དེས་ན་གནོད་འཇོམས་ཀྱི་ཨཁ་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་བཟུང་བའི་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་དབོས་པོ་ཀུན་བཏགས་པའི་མིག་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་སོ་

སོར་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་གོ །དེ་ཉིད་བརྟེད་པར་བྱ་བ་དང་བརྟེད་པའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བརྟེད་དུ་མེད་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དང་བྲལ་ཏེ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱའོ།། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་མི་སྣང་བས་དོན་དམ་པར་ཞེན་པ་ཡིད་ཀྱིས་ཤིག ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཀུན་བཏགས་པའི་མིག་དེ་ནི་བརྟེད་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་དང་བརྟེད་པའི་རྣམ་པ་སྤྱི་དང་བཅས་ཏེ་བཟུང་བའི་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་གཟུང་བ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་། འཛིན་པ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མིག་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་མིག་དེའི་བདག་ཉིད་དམ་དོ་བོ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་ཅེས་བརྟེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་བརྟེད་བྱ་རྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སྐྱེ་ཁོག་གིས་བརྟེད་དུ་མེད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་དུ་སོ་སོར་སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་བརྟེད་དོ།། འདི་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཞུབ་པའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་གཉིས་སྣང་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་འཛའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་། དེ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དེ་ཀུན་བཏགས་རྣམ་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་སྣང་བ་ཡིན་པས། དོན་དེ་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་མི་འཐད་ཅེས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྨིན་པོར། དེས་ན་དེ་གཞིའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མིན་ནོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས།།

❁ གཞོད་འཇོམས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མ་མཇད་པའི་སྐུབ་བྱེད།

འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ནི་སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཨཿཁང་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་པས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཇད་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་གཞི་རྣམ་བཀག་ས་དེ་ཉིད་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཨཁང་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དང་མཐུན་པས། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཨཁང་སྐྱིངས་སོ་ཞེས། སྟོང་གཞི་རྣམ་བཀག་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་པས་རྣམ་བཀག་ཀྱི་མིག་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་གིས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཨཁང་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཁས་གཞག་གི་ངོ་ན་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་སྟོང་པ་མཇའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྣང་ངོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❁ འཁོར་ལོ་དང་པོ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྒྱན་ནས་བྱང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེར་ཕྱི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་གཞི་ལེན་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཉེ་ཤུལ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སྐྱ། །རྣམ་རིག་སྣང་བ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐྱབ་པས་

གསུངས།། །།ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཡང་ གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་ལས་དེའི་ས་བོན་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སློབ་པ་ལས་ ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེར་བ་གང་བྱུང་བ་དེ་དང་། ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་སྐྱེ་མཆེད་ གཟུགས་སོགས་གཉིས་ལ་ནི་གཟུང་བ་བ་དང་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཐུབ་པས་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་ པའི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་ འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །བརྫུས་ཏེ་འབྱུང་ བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་ པར་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སམ་སྐྱོ་ ནས་གཉིས་སྣང་འགྲུལ་བས་བཅིངས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདུལ་བའི་ཐབས་སམ་སྐྱོ་ཤོམ་ཞིག་སྐྱེ་ མཆེད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་དེའི་ བསམ་པའི་ཐུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཞེན་པའམ་སྐྱོ་འདོད་པ་དེ་ལ་ ཐོག་མར་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ཞེས་ བསྟན་པ་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བོས་མདོན་སུམ་དུ་མྱོང་བས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་པ་ན་དེ་ དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་དེས་ནུས་ལ། དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་དེས་ནུས་པས་ན་བསྟན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི། གཉིས་སྣང་འགྲུལ་པས་བཅིངས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེས་བཅིངས་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ དངོས་སམ་འདུལ་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ཡང་གཅིར་ཆེ་བ་ ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ལ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ ན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྱས་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དགོངས་ པའི་དབང་གིས་གསུངས་ཚུལ་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་གྱི་དབེ་ཡང་

བརྟུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་དགོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཚེད་དུ་བར་སྲིད་ཡོད་པར་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་བར་སྲིད་དེ་འབྱུང་ཚུལ་མངོན་སུམ་ལ་གཏུགས་པ་ན་བརྟུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྐྱིང་པོར། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་བལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ན། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུའོ།། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །ཚོས་རྣམས་ལ་དོ་བོ་དང་ལྡན་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མ་ཐེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ཚུལ་འདི་ཡང་སྟོན་བཏུ་བསྟིལ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ླངས་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་པ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཉེ་ཤུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

❀ འཁོར་ལོ་བར་པ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་བ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ལྷང་གིས་གླུབ་ན། རྣམ་ཤཱཀ་རིགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་བས་ན་ཚོག་དེ་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཀྱི་དོན་དུ་དེས་པར་བརྗོད་བར་མི་བྱའོ།། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བའི་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་ན་བློ་དོན་གྱི་གནས་བྱས་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བར་དྲང་གྱི་མདོར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར། འགལ་ཚུལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་འདི་དང་འདི་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བློང་བྱ་དང་། ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སོགས་སྤྱོད་ཀྱང་བའི་ཆུ་འབྲས་མི་རུང་ཞེས་སྒྲ་སྟེ། གཅོ་ཆེར་གཞན་དབང་མི་རུང་ཞེས་བཞེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། སྤྱོར་བགའ། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ནས་ཇི་ལྟར་བཀླད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དགོས་པ་མི་འཇོག་པ་ནི།། སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མི་འཇོག་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཆུ་མཚན་ཉིས་གྱུབ་མཐའ་སྟེ་བའི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ལས་གཞན་མི་འཇོག་གོ། དངོས་ལ་གཉིད་བྱེད་ཡོད་དེ། བྱང་སེ། བསྟུ་བ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་སྐུང་འཛེའམ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

❀ འཕོངས་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར།

དེ་ཡང་འཕོངས་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འཕོངས་ལོ་དང་པོར་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཟེག་ཀྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་མི་འཇོག་པར་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་མདོ་དེའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ།། འཕོངས་ལོ་བར་བ་ནི་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་མདོ་དེའི་བསྟན་དོན་དུ་འཆད་པས་དགོངས་དོན་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་འཇོག་མི་འཇོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། ཡང་དེར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མ་ཤེ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་པ་མདོ་དེའི་དོན་ཡིན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྐོར་ནས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་མ་ཤེ་བའི་སྐོར་ནས་བར་བ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཊད་སྨིང་པོར། དེས་ན་འདི་དག་གིས་མ་ཤེ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་ཡང་དེ་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་འགྲེལ་གྱི། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོན་དེ་ཙམ་ཞེག་དུ་མ་དེས་ཀྱི་དབྱང་དེའི་དོན་ཚཊད་དགོས་པའི་སྐོར་ནས་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ།། འཆད་ལུགས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་གི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་དོ་བོར་མེད་པས་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་སྐྲས་ཟིན་

ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ནི་དེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་འདིར་བར་བ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་ཉར་ཡིན་པར་བློ་བདང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

❀ འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།

དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་དགོས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་ཅིང་། བསྟན་དོན་སྐྱེ་ཞིང་བཞིན་དུ་རྟོག་བློང་དུ་རུང་བས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་བཟློད་བྱའི་དོས་ནས་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྣམས་དང་སྦྱར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཡང་ཕྱིས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཡང་ཕྱིས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང

གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་བྱེ་བ་རྣམས་སྣང་རིམ་བར་བཀལ་ཆོག་པས་རེ་ཞིག་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ནི་འདི་ཡན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའོ།། འདིར་སྣུམ་པ། ཀུན་མཁྱེན་བུ་རམ་ཤིང་པའི་ལམ་བཟང་མཆོག །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཡི་ཐུ་ཞི་རི་བ་རིགས་པས་གསལ་ལ། ཤེས་བྱེད་དགོངས་འགྲེལ་བྱང་ས་བསྡུ་བ་སོགས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ཁྲངས་སུ་དངས། ཐོག་སྐུང་རྒཱ་ཆད་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་སྣངས་པ། ཐུལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འདིར། ཐུན་བཞིར་བཅད་དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས། ཆོས་འཁོན་འཛིན་གཉིས་སྣང་སྤྲོས་པ་ཀུན་བཅད་ལ། ཀུན་དཔལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་བ་རེས། ཆོས་བར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་འཛིན་དང་སྟེལ་བ་ལ། ཐུབ་བསལ་ཅོང་ཁ་བ་དང་མཚུངས་པར་མཛོད། ཅེས་བྱ་བའི་བར་སྐབས་ཀྱི་སྡོམ་དང་སྦྱོན་ཚིག་གོ །

༥ དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་དེས་འབྱེད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་དེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། དྲང་དེས་འབྱེད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀག་བའི་ཚུལ་ལོ། ཁངོའི། དེ་ཡང་ཐུབ་རྣམས་སྤྲིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འགྲུང་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤྲོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་དངོས་ཀི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེས་རྒྱུད་དངོས་སུ་འདུལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་དེའི་བསྟན་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་གའི་ཐོག་ཏུ་གནས་མི་གནས་དང་། གནས་པ་སྣང་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་རུང་ཡང་དེ་ལྟར་རུང་བ་ལྟར་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་དོན་དེ་ཁ་ལས་དོན་གཉིས་པ་

དོན་གཞན་ཞིག་འདྲེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་ཚུལ་མཐར་ཐུག་སྟོང་ཉིད་དེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཞེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་དེས་འབྲེད་པ་ལ་རག་ལས་པས་ན་དྲང་དེས་སྨྱིར་འབྲེད་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་འཕེར་དང་བཅས་པ་དྲང་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་གཉིག་པུ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དྲང་དེས་ཇི་ལྟར་བྱེ་བར་མཛད་པ་བཞིན། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་དེས་བྱེ་སྟེ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། འདིར་ཡང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབུ་མ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ལ། ཐོག་མར་དེའི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་དེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེ་སྟེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གསལ་བར་མཛད་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལམ་འདི་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཅ། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ།

གཉིས་པ་མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྐྱབས་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ།། མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པར་སྐྱབས་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ།། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ།། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བཤད་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ།། མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་གསོ་བ་དང་

སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་དངས་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དངས་ཤེད་བུ་དང་བྲེད་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་སྐད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཨཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ།། མདོ་སྡེ་གང་དག་དོས་པོ་སྟོང་པཻ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྲོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པར་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི། དེས་བའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དེས་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟེན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དྲང་དོན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་གཉིས་ལ་ནི་ཞེས་དེས་པར་བཟུང་ནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ནི་བརྗོད་བྱའི་སྐོན་ནས་དྲང་དེས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐོན་ནས་བསྟན་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་སྐོན་ནས་དྲང་དོན་དུ་འཇོག་པ་དང་། བསྟུ་ཚུལ་བསྟུ་བར་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྐོན་ནས་འཇོག་པ་ནི་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཇོག་པའི་ཚུལ་ལོ།། དེ་ཡང་བདག་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་དེ་སྐད་ཅེར་ཞེས་འབྱོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བོས་པ་ན་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་གོ་ཞིང་བསྟན་པས་ན་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོན་དང་དོན་གྱི་མདོར་འཇོག་ཚུལ་དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་སོགས་ཀྱི་སྐོན་དེས་བཟུང་བའི། བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་གང་ཡིན་དོས་བཟུང་བའི་སྐོན་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཇོག་ཚུལ་ལོ། འོན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏེ་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ་

ཡིད་རྟོག་དུ་རུང་ན། དེ་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟེན་གྱི་འས་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟེན་དགོས་ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་དྲང་དེས་སུ་མཛོད་དེ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དྲང་དེས་ཤེ་བའོ།། བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་ནི་ཚིག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པས་དོན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་སྟོན་པ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ངོ་གཅིག་པ་སྟོན་པར་བཤད་དེ་འཇོག་ཚུལ་འོགས་པར་མིན་ནོ།། ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྟན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་འགྲོ་བའི་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པ་མིན་གྱི་བྱེད་པའོ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱའོ།། དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སོགས་སུ་བཀད་པ་ནི་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་བཀད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་མེད་པ་སོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། སྟོན་ལུགས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་དོན་དམ་སྟོན་པའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་འདིར་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་རྟག་པ་ཞིག་བཟུང་ནས་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་བཀད་པའི་བཀད་ལུགས་མིན་གྱི། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱེ་མེད་སོགས་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མེད་ལ་སྦྱོར་དགོས་བས། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐྱེ་མེད་སོགས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེན་བྱུབ་བ་ཀག་པའི་དོན་དམ་དེ་དག་སྟོན་པ་ནི་གོང་གི་མདོ་ཚན་འདི་དང་འས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་བསྟན་ཚུལ་འོ།། དེའི་ཕྱིར་དྲང་དོན་དང་འས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་། ཉིང་

དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཟཁཱདཿཡུར། ཉེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཕེས། ཁང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཕེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲང་དེས་འབྱེད་ཚུལ་སྤ་མ་དང་མཐུན་པར་ཚིག་གསལ་དུ་ཟཁཱདཿལས་གཞན་དུ། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་བསྟན་དོན་འབྱེལ་ཚུལ་ནི་གདུལ་བྱ་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དྲང་ཞེས་སྨྲོང་བ་མིན་གྱི། སྐྱས་ཟིན་གྱི་དོན་དེའམ་བསྟན་དོན་དངོས་ཟིན་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་ལ།

❀ དོན་གཞན་དུ་དྲང་ཚུལ།

དེའི་དྲང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། ཐ་དད་མ་ནི་གསང་བྱས་ཤིང་ཞེས་ཐ་མ་བསང་པར་སྐྱས་ཟིན་ལ་བསྟན་ཀྱང་དེའི་བསྟན་དོན་ནི་དེ་མིན་པས་སྲིད་པ་དང་སྲེད་པ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་སྐྱས་ཟིན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་དཀར་ནག་ལས། འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་དོན་སྐྱེ་ཞིན་དུ་བསྟན་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་རྣམས་ཡང་དེའི་བསྟན་བྱའི་དོན། ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་ཡར་དྲང་དགོས་པ་ནི་བསྟན་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའི་དྲང་ཚུལ་ཏེ་ཚུལ་གཉིས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁཱདཿསྨིང་པོར། དོན་དྲང་དགོས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། ཐ་དད་མ་ནི་གསང་བྱས་ཤིང་ཞེས་ཐ་མ་བསང་པ་ནི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་ཐ་མ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པ་ལ་དྲང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་བའི་

དེ་དག་གི་ཡིན་ལུགས་མེད་པས། མདོ་དེའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེར་དེས་བས་དེ་ལས་གཞན་དུ་དང་དུ་མི་རྟོང་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། དེའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིན་གི་དངོས་ཟིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་དང་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་དེས་པའི་དོན་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁོ་རང་ལས་འོགས་སུ་གཞན་གང་དུ་ཡང་དྲང་ས་མེད་པའི་སྟོང་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཆུ་མཚན་ཉིས་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཨཁད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་འོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་ཉིས་གང་དུ་ཡང་དྲང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་དོན་ཡོད་པ་དེས་དོན་དང་བསྟན་དོན་མེད་པ་དྲང་དོན་དུ་བྱེད་ན། དེས་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཚོགས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དེས་མི་ཚོགས་པར་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱི། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེས་དོན་དུ་འཛོག་པ་མིན་ནོ།། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་བརྟགས་ཏེ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཚོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་དོན་གཞན་གང་དུ་ཡང་དྲང་བ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནི་དེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་དུ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་གང་གི་སྣོ་ནས་ཀྱང་དྲང་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤིང་སྨིན་པོར། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་དྲང་དེས་སུ་བྱེད་ན་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་ཚོགས་ཀྱང་དེས་མི་ཚོགས་པས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་པ་

ལ་བསྟན་པ་ལྟར་བྱི་དོན་ལ་ཚད་མའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་མིན་པས་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་འཇེན་ལུགས་ཟཕད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་ཡང་ལྡན་ལ། ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཚོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད་པར་དོན་གཞན་དུ་ཡང་དྲང་མི་ནུས་པ་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་དེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ཚུལ་གཉིས་གང་གི་སྣོ་ནས་ཀྱང་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྣོ་ནས་དྲང་དེས་འཇོག་ཚུལ།

དེས་ན་དྲང་དེས་སུ་འཇོག་ཚུལ་དེ་ལ་གཉིས་ལས། གསུང་རབ་ལ་དྲང་དེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། སྐྱས་ཟིན་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པ་ལ་དྲང་དོན་དང་། དེ་ཉིད་གཞན་དུ་དྲང་མི་དགོས་པ་ནི་དེས་དོན་དུ་འཇོག་ལ། བརྗོད་བྱ་ལ་དྲང་དེས་སུ་འཇོག་ཚུལ་ནི། དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་དེ་ཉིད་དོན་གཞན་གནས་ལུགས་ལ་དྲང་དགོས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་ལ། དོན་གཞན་དུ་དྲང་མི་དགོས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདིའི་གཞུང་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་ཞེས་པའི་གཞན་དེ་ནི་དོ་ཝ་དང་མི་གྱི་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་གཞན་ཞེས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདིའི་དྲང་དེས་འབྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ལ་ཡིད་རྟོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་སངས་དབྱས་གཞི་ལྟར་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཚེས་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཚེས་ལ་ཆོག་དོན་གཞིས་ལས། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། དོན་ལ་གཞིས་ལས། དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་དེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་ཡང་གཞིས་ལས། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་སྟེ་

རྟོག་པ་བཞིའི་ཡིད་རྟོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར། འདིའི་དོན་གཞན་དུ་དང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་འས་འཛོག་པ་ན་གསུང་རབ་ཉིད་དང་འས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཟུང་ལ། གཞན་དུ་དང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོན་ལ་དྲང་འས་སུ་འཛོག་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་དྲང་འས་སུ་བྱ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གང་ཟག་ལ་མི་རྟེན་པར་ཆོས་ལ་རྟེན་པའི། ཆོས་ལ་ཆོག་དོན་གཉིས་དང་། དོན་ལ་དྲང་འས་གཉིས་དང་། འས་དོན་ལ་རྣམཔཅས་ལ་མི་རྟེན་ཡེཤེས་ལ་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་དེ་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་ཀ་འས་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་དོན་དམ་དུ་བཏགས་པ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ནི་དོན་དམ་པ་དངོས་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྟྲུབ་བ་དང་། དངོས་སུ་མ་སྟྲུབ་ཡང་དོན་གྱིས་སྟྲུབ་བའི་མདོ་རྣམས་ཀྱང་འས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེཤེས་སྣང་བ་རྒྱུན་གྱི་མདོ་ལས། འས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ།། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྨིང་པོ་ལས་ཀྱང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་བ་དོན་དམ་པར་བསྟན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པ་དང་དེ་སྟོན་པ་རྣམས་ཁོ་ན་འས་པའི་དོན་དུ་བཟུང་དོ་། །དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྣང་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མིན་པས་འས་དོན་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། དཔེར་ན། འབྲུམ་ལས་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མིན་ནོ།། ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་སྣང་བ་ཚེ་ཐ་སྙད་ཀ་སྟྲུར་ན་སྣང་བ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྟྲུར་ཟིན་པས་ཟད་དོན་གྱིས་སྟྲུར་ཟིན་པས་སུ་མ་སྟྲོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ བརྟེན་འབྲེལ་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀླག་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀླག་བའི་ཚུལ་ལ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མདོའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀླག་ཚུལ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀླག་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀླག་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྐྱེད་པོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའང་ཟཕད་ལ། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་དེས་དོན་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་དྲང་དོན་དུ་ཟཕད་པ་རྣམས་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་རྟེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དབུ་མ་པའི་རིགས་ཅན་རྟེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་དེས་དོན་དུ་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ནི་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་འདིའི་དེས་དོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པ་དང་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ལ། དེས་ནི་དོན་དམ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་པར་ཟཕད་པའི་མདོ་རྣམས་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ལ་དགོངས་པ་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དོ་བོ་དང་ལྡན་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཟུང་འཛིན་ཐུས་ཐ་

དང་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ནི་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ཐུ་མོ་དང་དེས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོར་འཛོག་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་སེམས་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེའི་སྒོ་ནས་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་ས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྟེན་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། དབུ་མེམས་གཉིས་མཛོད་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་དང་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གა་ལ་སྐྱེར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་མཆོག་ལ་མིན་ཀྱི་དམན་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་གསུངས་ཚུལ་དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཀྱི། སྟོན་པའི་བཞེད་པ་དངོས་ནི་མིན་པས། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་བློ་མཆོག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་སྐྱེར་འདེབས་འགོག་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་བྱར་ཡང་འཇོག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཧད་སྨིང་ངོར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གা་ལ་སྐྱེར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི། དེ་ལྟར་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཀྱི་བློ་མཆོག་དང་མི་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི། དེ་ལྟ་དེ་ཉིད་སྐྱེར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་བློ་

མཆོག་དམན་ལ་བལྟོས་ནས་དྲང་འེས་སུ་འཛེག་ཚུལ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་འཛེག་པ་དང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་འེས་དོན་དུ་འཛེག་པ་ནི་གདུལ་བྱ་བློ་དམན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་མཆོག་ལ་ནི་དེ་ལས་གོ་ལྡོག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དང་དགོངས་འགྲེལ་འེས་དོན་དུ་འགྱོ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྡོང་དུ་མི་རྟ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་མ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲང་འེས་ཚམ་དུ་མ་ཟད་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་རྟ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པར་མཛད་ན་དོན་མཆོག་ཏུ་འགྲུར་བ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ། རྟ་ཤེའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་འབྱུང་འཛིག་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱ་སྐ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲུབ་བཞིན་པ་མིན་ཞེས་སེམས་ཚམ་པས་གོང་ནས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ལན་དུ་ཐལ་འགྱུར་བས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྟོང་ན་ནི། འབྱུང་འཛིག་སོགས་གོང་དུ་སྟོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཚམ་པ་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་ལྟུགས་ཏེ་དངོས་སུ་ཐམས་ཅད་ཅད་ཀྱང་དམ་པ་ལ། རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཛོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་དཔོན་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་སྐད་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤེས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཏོང་པ་ཆུང་ངུའམ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཡང་དེ་ཁེངས་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། སྟོང་

དངོས་གྲུབ་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པས་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་སྒོ་གཞན་ནས་དེ་དག་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་མེད་པས། དེ་རྣམས་དེས་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལ་ཁུངས་དང་ནས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དང་དེས་ཀྱི་མདོའི་རྣམ་དབྱེ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་ལོ་ཞེས་རྩོད་པའི་ལན་དང་། དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ནི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་གསལ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་བློན་ཞན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་བའི་དོན་གྱི་སྐོར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེས་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་དེས་པའི་དོན་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་ནི་བརྗེད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་པ་དང་དྲང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་གང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་རིགས་ཀའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་དོའོ་ཙྪ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འདི་བརྩམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྒོམ་ངེས་པོར། ཚོས་རྣམས་ལ་འཐག་པ་ནས་དོན་ཐ་དད་དྲང་བའི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ལ་ཁས་དོན་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ་

བའི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་དེས་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐ་ཚིམ་དང་འོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་དང་ཞེས་བྱའོ། དེ་ཡང་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཆོས་ཟབ་མོ་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་འབྱུམ་དང་། རྣ་རྒྱ་གཅིག་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དྲངས་ཤིང་། རིགས་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་དག་གི་དོན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་བར་དེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དེས་པའི་དོན་དང་ཞེས་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟུང་སུ་མཛད་དེ་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར་གསུངས་སོ། ཡང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། ཐུགས་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། ཁྱིམ་རྣམས་སྐྱེ་བ་སྤང་དོན་དེ། ཁེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དགྱེས་པ་བློ་ཞན་པ་རྣམས་ཐབས་ཀྱི་ཁ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར། ཕྱི་རོལ་བ་ཀག་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ཁ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པར་གསུངས་ལ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར་ཡང་། བརྟེན་སྦྱོང་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུ། །ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་གླེག་འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་སྲུག་ས་ཐམས་པ་དེས་གདུལ་བྱ་གྱི་བའི་རིམ་པས་

མདོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུགས་ཀྱི་གཏད་སོ། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པའི་ཆེན་དུ་ལྟ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཀྲི་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཐོག་མར་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་ཤུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཚམ་ཡང་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་བར་བསྟན་ཏེ་ལས་འབྲས་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ལས་འབྲས་ལ་སྤྲངས་བླང་གི་བསོད་ནམས་ལས་བདག་མེད་སྟོན་པའི་རྒྱུད་སྟོད་རུང་དུ་སོང་བ་ན། ཐུན་མོང་བའི་བདག་མེད་ཚམ་བསྟན་ནས་གཞི་འཕྲལ་ལ་འབེབས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་གདུལ་བྱ་སོ་སོས་ཇི་ཙམ་བཟོད་པ་སྟེ། བློར་ཆུད་ཚོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རིམ་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་དེའི་ཕྱི་བུས་སྟོན་པར་མཛད་ན། བརྟེན་པ་དག་གིས་ཐོག་མར་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་ཨཱ་འཕྲེང་ཀྱ་ཕྲེང་སོགས་ཀློག་ཏུ་བཅུག་ནས་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚུལ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཤེས་སུ་འཛུག་པ་བཞིན་བྱ། བརྟེན་བྱའི་དོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཀྱང

མཛད་པ་དང་། །ཟབ་མོ་ཁྲུ་འཕྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྨིན་པོ་ཅན། བྱང་ཆུབ་སྦྱིན་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་པས་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་ཐེག་ཚེན་ལ་དམིགས་པ་ཅན་དག་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཉིད་སྙིང་པོ་ཅན་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀྱི་བར་མཛད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཚལ་དྲྭ་སྙིང་པོར། ཚོགས་བཅད་དང་པོས་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་བློ་དང་ཇི་ཙམ་འཚམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་ཤར་པ་གསུམ་གྱིས་མདོན་མཐོ་ལས་བརྒམས་ཏེ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་དོན་སྣུ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བརྒམས་ནས་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་རིགས་ཅན་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་གསུམ་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་བློ་ཆེན་ལ་དམིགས་པ་ཅན་རྣམས་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བརྒམས་ནས་སྟོན་པར་གསུངས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གང་དག་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པཁམ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར། དེ་སྐད་དུ་བདག་མེད་ཕྱོགས་རེ་བའི་དོན་བསྟན་ནས་རིམ་ཀྱིས་འབྲིད་པར་མཛད་པའི་ཐབས་སུ་ཁ་ཅིག་བདེན་ལ་ཁ་ཅིག་མི་བདེན་ཞེས་བའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བ་ཀག་ནས་ཕུང་པོ་ལ་ཐལ་ཆེར་མ་བ་ཀག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རྣམས་རྟེས་སུ་བཟུང་བར་མཛད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བ་ཀག་སྟེ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་ནས་གང་གི་ཚེ་རྟེན་འབྲེལ་གི་དོན་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་ནམ་རྟོགས་ནུས་པ་དེ་ནས་ནི། ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་དང་ཐབས་ཀྱི་སྐོ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་སྟོན་པར་མི་མཛད་ཅིང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུརྫོགས་པ་དང་ཟབ་མོའི་གནད་ཐུགས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྐོར་ནས་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྤྲུལ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་སྙིང་པོར་བསྟོལ་བ་ནི་འཕྲལ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཇི་སྲིད་དུ་གང་བའི་ན་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་བཅིངས་གྱོལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་མི་ཚེག་པ་དེ་སྲིད་དུ། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་བཀག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཁས་ལྡོངས་པས་ཚེག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་ཐེག་པ་མཚོག་གི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལས་འབྲས་སོགས་ཚད་པར་ལྟ་བའི་ཉེན་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དགག་བྱ་བདེན་པ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་བསགས་ནི་ཅིར་ཡང་མ་ཕྱིན་པས་ཐུབ་མོ་ནས་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་དང་། ཐུ་མོ་ནས་འགོགས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚོད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱ་ས་མེད་པར་སོང་བ་ནི་ཆས་ཀྱི་ཉ་མངལ་ལ།། དེ་དག་ལ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དྲང་དེས་འབྲེད་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐོགས་ཅིག་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་དོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀལ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་རང་ལུགས་སུ་ངེས་ལེན་དུ་མི་རུང་བ་ནི་ཐུབ་མོ་ནས་ཁེགས་པའི་ལུགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཀལ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

❀ དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོར་བསྟན་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ནི། ལུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་སོགས་གཞན་ལ་མེད་ཅིང་རང་གི་སྟོན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བློ་ན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་འདི་ཉིད་བསྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀུང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གཟིགས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་མར་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་མཛད་པ་ནི། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །རིང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །པ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སྨྲས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི། །ཁམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་འགག་སོགས་བརྒྱད་དང་བལ་བའི་སྨྲས་པ་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚིག་ཉིད་མདོར་དུ་མཛད་པ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་གིས་མདོར་དུ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་ལེགས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན། དེ་ལ་སྨོ་གསུམ་གྱིས་པས་གཅིག་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་སྐྱེ་དང་འཇིགས་པ་དག །ཞེས་པ་ནས། ཐུབ་དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཆུ་མཚན་ཉིས་འགག་སོགས་བརྒྱད་དང་བལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པ་དང་། རྩོད་བློག་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུངས་མཆོག་མཆུ་དང་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་རང་གིས་སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐའ་གཉིས་དང་བལ་བའི་

དབུ་མའི་ལམ་དུ་གནས་པ་རྣམས་དོན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་ཅེས་གསུང་པའི་གསུང་དེ་
ནི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པ་དང་།
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་དཔོག་པོ་རྟེན་འབྱུང་རྣམས།
ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་བསམ་མི་ཁྱབ། །དེའི་མེད་དེ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་དཔོག་པོ་རྣམས་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་དང་། འགག་སོགས་བརྒྱད་ཀྱང་དེའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ལྟར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྟོག་གེའི་བློས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་གཞན་ཀྱིས་མཉམ་པ་དང་དབེ་མེད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།
དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུངས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟམས་ཏེ་
གསུངས་པས་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་ན་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས་
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་དང་དོན་
དམ་སྤྲོས་བྲལ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། བཅོམ་
པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་ཡིན་པས་དོན་རྣམས་ཀྱི། རྟེན་འབྱུང་འདི་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྟན། །དམ་པའི་དོན་ནི་དེར་
ཟད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་བརྟེན་ནས་སྣ་
སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་བཏགས། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་བསྟན་ལ། དམ་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་བཏགས་

ཡོད་མིང་ཙྪང་ཙཱ་དུ་གསུངས་ཤིང་། དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངེས་ཤེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ་དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཚཤད་སྨོས་པོར། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟམས་ནས་འཇུག་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མིའཕེས་ན་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིའཕེས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ནས་གསུངས་རབ་འབྱེལ་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་མི་འབྱ་བའི་ཐ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟེང་དུ། དགག་བྱའི་བདག་ཉམ་པར་བཅད་ཙཱ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ཡང་སྨྲིར་མཚུངས་ལ། ཁྱད་པར་དབུ་མེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགག་བྱའི་བདག་ཉམ་པར་བཅད་ཙཱ་ཀྱི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པའི་འཇོག་ཚུལ་ལས་གཞན་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ཉུང་ངུ་གསུངས་སོ།། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་ཤིང་དེ་ཡང་རྩ་ཤེ་ལས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། ཀེ་དག་བསྟན་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྲོད་ཀྱིས་ཤཱཀ་ཏུ་སྨད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱིས་པ་གང་དག་སྟོང་ཉིད་ལ། བདེན་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་ཕྱིན་ཆད་སྟོང་པ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་

སྟོན་པར་མཛད་ན་ཡང་བྱིས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་སྐྱེས་པར་གྱུར་བ་ན་དེ་ཉིད་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅུ་སྟང་བའི་གནས་སུ་གསུངས་ཞེས་བའི་དོན་ཏོ།། དེས་ན་
དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཞི་བགག་བྱའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་མ་ཟད་རིགས་ཕེལ་ཀྱི་རྩེས་
དོར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆུ་མཚན་ཉིས་ཆོས་ཅན་དང་
ཆོས་ཉིད་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི་ཐ་སྙད་བའིཔེལ་རོས་དོར་ཡིན་ལ། མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་མཐར་ཐུག་དབྱེར་བའི་རིགས་ཕེལ་ཀྱིས་དེས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་མི་
བྱེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་ནི་བཞག་ཆོག་གོ །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་
ཡོད་མེད་ལ་དབྱེར་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེས་དོར་མེད་པ་ལ་སྤྱིར་ཆོས་ཅན་མེད་པ་
ཡང་མིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བར་གནས་པའི་དོན་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་
གཞན་དབང་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། དབུ་མ་པས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་རང་ཉ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་
བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
པའི་ཆུ་མཚན་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ་དེ་
ལྟར་གྲུབ་བ་མིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། མདོ་ལས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་
དམིགས་ན་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་གལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
པ་ཡང་གཟུགས་ཉིད་རང་བཞིན་ཀྱིས་མི་དམིགས་ན་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་
བཞིན་ཀྱིས་དམིགས་པར་ལྟ་གལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུགས་གཉིས་ཀས་
ཁྱད་པར་སུ་འདེན་པ་མཚོད་ཅིང་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་
གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་
འགྲེལ་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ནས་འདུས་བྱས་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་ཞེས་འཕུལ་མཚམས་བསྟན་ནས་འགྲེལ་བ་དང་། དངོས་སྨྲ་བས་ནི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མ་སྨྲར་བར་རྟེན་ཚོས་ཅན་འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་འགྲེལ་བས་འགལ་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་འདུའོ། དེ་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མྱང་འདས་ནི་བདེན་དམ་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ནི་རྫུན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བདེན་རྫུན་གྱི་སྐོར་ནས་འཇོག་པས་བདེན་ཨཤཙ་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདེན་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྫུན་པའི་དོན་ཡང་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇོག་གི། ལས་འབྲས་མི་སྐྱུ་བ་དང་རྫུན་ཚིག་སྐྱུ་བར་འཇོག་པ་ལྟ་བུའི་བདེན་རྫུན་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁད་སྨིན་པོར། དེ་གཅིག་པུ་བདེན་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྫུན་པ་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་བདེན་པ་བརྫུན་པའི་དོན་ཞེས་པ་ནས་བརྫུན་པའམ་སྐྱུ་བ་ཟེར་ལ། ཞེས་བའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་མྱང་འདས་འགོག་བདེན་རྣམས་ནི་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པས་དེ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན་མི་སྐྱུ་བ་དང་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་རྣག་ཚད་ཀྱི་མཐར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་རྣག་ཚད་ཀྱི་མཐར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། །གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དེ་དག་ཀྱེ་མ་རྣག་མི་རྣག། ལ་སོགས་ལྟ་བས་འཕྲོགས་པ་ཡིན། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་

དུ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། ཁེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྒྲུབ། ཁེ་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་མི་འགྱུར། རྟག་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཛོག་ས། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གཞན་སྟེ་གང་དག་གིས་ནི་དངོས་པོ་གང་དག་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་གམ་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་ངན་པས་ཡིད་འཕྲོགས་ཏེ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། རང་སྟོང་གང་དག་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ། དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྒྲིབ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མི་འབྱུང་སྟེ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་པ་གང་དག་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟག་སོགས་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་རྐྱེན་ནམ་ཚ་ཞག་ལ་བལྟོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཞད་སྨིང་པོར། ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟག་ལྟ་སྟོང་ལ། རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པས་ཆད་ལྟ་སྟོང་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པའི་ལོག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་འདོད་ལ། སྟོང་པ་དེ་ཀུན་སྤྱོད་ཚད་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་རྣམས་རྟག་ཚད་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པའི་ཐབས་མེད་དོ་ཞེས་སྨོག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱི་རོལ་བས་ནི་བྱས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མཚར་བས་གནས་མིན་ལ། དེ་བས་རང་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་

རྣམས་བདེན་པར་གྱུར་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཚེས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས། །དངོས་མཚོག་གཟུང་ནས་གནས་གནས་པ་ནི། །ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡ་མཚན་ཆུང་ངུབང་མེད། སངས་རྒྱས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཀུན་ལ་མི་རྟག་སྨྲ་བ་རྣམས། །རྩོད་པས་དངོས་རྣམས་མཚོག་བཟུང་ནས། །གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་སྨངདོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རང་སྟེའི་ལུགས་དེ་ལས་གལ་ཏེ་ཁོ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུགས་དེ་མཚོག་ཏུ་བཟུང་ནས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་སྣུབ་པ་དེ་ལ་ཡ་མཚན་ཆུང་ངུབང་མེད་ན་ཚེན་པོ་ཉིད་ཤིག་ཡོད། དེ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཀུན་ལ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་སྟོམ། བཞི་ལ་གནས་ནས། ནང་པའི་གྱུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་འདི་ལ་རྩོད་ཅིང་། རང་བཞིན་ཀྱིས་གྱུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཚོག་ཏུ་བཟུང་ནས་དེ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་སྟེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཆེས་དོ་མཚར་རྣད་དུ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་མི་འོས་པར་མཛད་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། འདིས་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་རྟེན་འབྲེལ་རྣག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་དང་བལ་བ་འདི་ཉིད་ཤེས་དགའ་བའི་ཚུལ་ཡང་། རྒྱ་ཤེ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཞེན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྩོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་པའི་

སྒགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། ཁབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཐུབ་མོ་འདི་ཉིད་རྟོགས་དགའ་བ་དེའི་ཕྱིར་བློ་ཞན་པ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནི། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་འདིའི་གཏིང་རྟོགས་དགའ་བར་གཟིགས་ནས། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རིགས་ཟབ་མོའི་བསྟན་པ་ལས་ཐུགས་ལོག་སྟེ། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་འཕྲལ་དུ་ཟབ་མོའི་ཆོས་མི་གསུང་བར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཉཱོངས་སྐྱོང་ཡོར། རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཚད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྐྱམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ནཱགཱར་རྒྱའི་སྟོལ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོལ་འབྱེད་ཚུལ་དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིན་ཚུལ་ནི་དེ་ཙམ་མི་དཀའ་ཡང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ཤཱཀ་ཏྲ་ཐབས་ན། དེ་ལ་ལོག་པར་བཟུང་བ་ཡང་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་བས་དེ་དག་ཀྱང་དན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་སོགས་ཀྱི་འཕྲུང་ཚབས་ཆེ་བ་དང་ཐྲོ་མཆོག་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་དཀའ་བར་བཤད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདིའི་ཟབ་མོའི་དོན་དང་དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོག་དོན་གཉིས་ཀ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་བཞག་ས་མེད་པར་སོང་བའི་མེད་ལྟ་དེ་ཉིད་སྤྲོང་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། དེ་བཞིན་ལོག་པར་བཟུང་བ་དེས། འཕྲུང་བ་དག་ནི་འཕོ་བའི་ཚེ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ལྟ་སྨོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་བློ་ནི་མེད་པ་འཕོ་བ། དེ་ཉིད་འདི་ལ་སྤྲོང་བ་དང་། མེད་པའི་ལྟ་བ་སྤངས་ནས་ནི། དོན་ཀུན་བསྒྲུབ་ཉིད་ཡང་དག་པའི། ཤེས་ལ་ནན་ཏན་མཆོག་མཛོད་ཅིག ཅེས་གསུངས།ཅ དེའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ལོག་པར་བཟུང་བ་དེ་ནི་དན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་

སོགས་པའི་འཕྲང་བའི་ཉེས་དམིགས་དག་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ནི་ཕྱི་མར་བདེ་བ་དང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཚད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤོངས་ལ་དོན་ཀུན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་བསྟན་པ་ནས་ཏན་མཛོད་ཅེས་སྤོའོ་བ་སྐྱབས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཟབ་དོན་འགྲེལ་བའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ལ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་བཤེས་རབ་བདིའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། འཕྲེར་ནས་དབུམའི་དོན་འདི་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྦྱངས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཊ་སྨིངས་པོར། སྲོལ་ཕྱི་བ་དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ཙམ་མི་དཀའའོ།། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཙམ་ལས་མི་སྨྲའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

❀ དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཚཊ་པ།

གཉིས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀག་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཅོ་བོར་ནི་འཕགས་པ་ལྷ་ཡིན་ལ། འདིས་བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་སྲོལ་འདི་རྒྱས་པར་བཀག་པར་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཏེ། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལྷ་འདི་ཉིད་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་པ་མཛད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཚཊ་པའི་སྐྱོང་པོ་འདི་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དགེ་གིས་དགོངས་པ་བཀག་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་ལ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བཀག་བའི་ཚུལ་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་བཀག་བའི་ཚུལ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་འཕགས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་

བཀག་བའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་སྤྲོད་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀག་བའི་ཚུལ་དང་། ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀག་བའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཟཁད་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡྱི་རངས་ཀྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཟཁད་པའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་གང་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོད་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རང་འགྲེལ་གྱ་ལས་འཇིགས་མེད་སེགས་རྒྱ་གར་གྱི་འགྲེལ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གྱ་ལས་འཇིགས་མེད་ཟླ་གྲགས་ཀྱང་རང་འགྲེལ་མ་ཡིན་པར་འདིར་ཁྲངས་དང་བཅས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་གྱ་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། བཅུན་པ་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཉན་པའོ་དང་མཉན་བྱ་དང་། སྟྲོ་འདྲུང་བཤིན་ཏུ་ཀོན། ཀེ་ཕྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་ཉེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པས་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཁྲངས་དང་བཅས་རང་འགྲེལ་ཡིན་པ་བཀག་གོ། དེ་བཞིན་དུ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱང་གྱ་ལས་འཇིགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་དེ་བཞཱད་མའི་འགྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཁྲད་པར་སངས་རྒྱས་རྒྱས་བསྟུངས། ལེགས་ལྡན་འབྲེད། རླུ་བ་གྲགས་པ་གསུམ་ཀའི་འགྲེལ་བར་གྱ་ལས་འཇིགས་མེད་ཀྱི་བཞཱད་པ་རྒྱར་ཙོམ་ཡང་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པས་ན་དེ་རང་འགྲེལ་མ་ཡིན་པ་གོ་ཆུས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འདོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོར་བའི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ནི་མེད་ལ། ཕྱི་མཐའ་མེད་པ་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། མཉན་བྱ་རེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། ཉན་པའོ་བློ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟྲ་བའོ་སྟོན་པ་

སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱང་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཁམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་འཇོམ་པའི་ཞིང་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བའི་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པར་སྣང་ནུས་སོ་ཞེས་བསྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀྱལ་བའི་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལཤེས་ན་གསལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས།ཀ དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྟེད་པ་དང་ཚོག་ཏུ་བརྟོད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བརྟེད་པ་དང་ཚོག་ཏུ་བརྟོད་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་གཟུགས་ཞེས་བྱ་པར་ཡིད་ལ་བརྟེད་པ་དང་ཚོག་ཏུ་བརྟོད་པ་གཉིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་རྟོག་པས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོཉིད་དེ་ཡང་། སྒྱིན་མེད་ཅེས་འདོད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་སྒྲོར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་ན་ནི་ཡིད་ལ་བརྟེད་པ་དང་ཚོག་ཏུ་བརྟོད་པ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་བས་དོན་པོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བའི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཞེས་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་དམ་སྨྲས་ན་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། འདིར་ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བཏགས་ཚུལ་དེའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཆོས་ལྟ་མ་གཏོགས་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ལ་ཟཧཏ་པས་ན།

དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཛིག་ཚུལ་མིང་ཙམ་འབྲུ་
ཡང་དོན་ནི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཉིན་ཀྱང་ཆེའོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྒོམ་ན་མེའི་སྐབས་འདིར་
ཡང་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
རང་གི་མཚན་ཉིས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་ཟཁཉད་ཅིང་།
དེ་ལྟར་ཟཁཉད་པ་དེ་མདོ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་
ལ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་ལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཡོད་པར་འདུ་
ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་མ་འདུ་བས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་དེ་
སྤྱིགས་སྒར་བླངས་ནས་མིང་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ཆོས་ལྟ་བོ་བསྟུ་བ་དང་། དབུས་མཐའ་
ནས་ཟཁད་ཚུལ་ཀྱི་ཁྱད་པ་དང་། སྟོང་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་འདིར་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་
ཡོད་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཁུངས་གསལ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ་སྟོང་དཔོན་འདིས་
ཀུན་བཏགས་ནི་དགག་བྱ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཛིག་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་
མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་རྟོགས་པར་བཞེད་དོ།།
དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁད་སྨིན་པོར། ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་
མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་ཀུན་བཏགས་དེ་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་
མིང་ལ་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་ཕྱང་པོར་གཏོགས་པས། གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་
ཉིད་མེད་པའི་སྐྱར་འདེབས་སུ་ཟཁད་པས་གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་
པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་
མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཟཁད་ཅིང་། འདི་དག་ཀྱང་མདོ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་

འཕེབས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་བཞེད་པར་གསལ་འོ། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་ཕེས་རབ་སྟོན་མར་མེད་དང་རྒྱུ་མཚན་དང་རྟགས་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བོ་འདྲེན་པར་མཛོད་ནས། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཚོས་ལྟ་བོ་དེ་གང་གིས་ཡང་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཛིག་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ཏེ།། དེ་ཉིད་ཐོག་སྟོར་བླངས་ནས་དེས་གང་ཟུངས་སུ་མཛོད་ན། བསྟུ་བ་དང་དབུས་མཐའ་ཁུངས་སུ་མཛོད་པ་ནི་སྟར་གོང་དུ་ཤཀད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་སྐབས་འདིར་མིང་ལྟན་མིན་འདྲ་བྱེད་དུ་ཤཀད་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་ཤཀད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆོས་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཤཀད་པ་དང་། དེ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་གཞི་གྲུབ་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པས་མི་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིང་ཀུན་བཏགས་སུ་ཤཀད་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བློ་བརྟན་གྱིས་བཞེད་པ་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་དང་། དེར་རྒྱུ་མཚན་གཞན་དབང་དུ་ཤཀད་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་དགོངས་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟུ་བ་ལས་ཤཀད་པས་སོ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ཕྱི་གས་སྟར་བློ་བའི་ཁུངས་པ་དེའི་ཁུངས་སུ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཀད་སྨིང་པོར། ཞེས་རབ་སྟོན་མ་ལས་ཀུན་བཏགས་ཞེས་པ་ནས། བསྟུ་བ་ལས་ཤཀད་པས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེས་ན། གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་ཀྱི་ཚོས་ལྟ་བོ་དེར་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

མཚན་ཉིད་དོན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་འཛིག་ཚུབ་པ་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་། ལྟ་དོ་དེར་མི་གཏོགས་པ་ མཚན་ཉིད་དོན་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་སྣང་བ་འདིར་འཛིག་མི་རིགས་ཤིང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཛིག་པ་ཡང་མིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པའི་སྣང་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིག་དགོས་པས་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྣང་སུ་ཡང་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་དེ་འཛིན་པ་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་ཀུན་བཏགས་དེ་ངོས་མི་འཛིན་པར་དེ་འབྲའི་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་བཙོལ་ནས་རྟེད་པའི་བཏགས་དོན་ནི་གཟུགས་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིག་ཅིང་། དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ངོ་ཉིད་མེད་ཅེས་མི་འཛིག་པར་དེ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་ངོ་ཉིད་མེད་ཅེས་འཛིག་པ་ཡིན་པས། དེ་འཇུའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེ་མཚན་ཉིད་དོ་ངོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་འཆད་ཚུལ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེའི་དོ་ངོ་ཉིད་དང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཐལ་རང་གཉིས་ཀར་སྣོང་ཚུལ་མང་བས་དེའི་ནང་ཚན་གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྣང་སོང་དང་སྣུར་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་སྣང་སུ་དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་ཇི་ལྟར་འཛིག་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྐྱིན་མ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རྟུང་བས་དེ་གཉིས་དོན་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་མེད་དེ། དབེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྣུལ་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། ཀུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འབྲུ་བས་བློ་གྲོས་འབྲུལ་བས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྣུལ་འཇིལ་བ་

ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དགག་བྱ་ཅི་སྟེ་སྣམ་ན་བྱིས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་ངོ་ཞིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐག་པ་ལ་སྣུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་དེ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་སྟོན་པ་བཞིན་སྐྱོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏྲ་དེའི་དོན་ནི་དབུ་མ་བའི་རྟེན་དབུ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞུང་བས་བློ་གཏེས་འབྲེལ་བས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྣུལ་འཇིལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ལན་གྱི་སྐོན་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྣུལ་དུ་འབྲེལ་ནས་བརྟུབ་པའི་བློ་འབྲེལ་བས་གཟུབ་བ་ལྟར་བྱིས་པ་བཞིན་དུ། བཏགས་དོན་གཟུགས་སོགས་མེད་པ་མིན་ཞེས་པའི་སྐྱོན་གཅིག་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སྣུལ་འཇིལ་བ་ལ་སྣུལ་བཟུང་ཚུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། བཏགས་དོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛིག་དགོས་པས་མེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཀད་སྨིང་པོར། ཀུན་བཏགས་དེ་འདོགས་བྱེད་མིན་གྱི། བྱིས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། ཐག་པ་ལ་སྣུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་སྟོན་ཏོ།། དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེར་ཐག་པ་ལ་སྣུལ་ལོ་སྣམ་དུ་

བཀའ་སའི་བཀའ་དོན་མེད་པར་འཛོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཚ་རོལ་ངོས་ཐག་པ་ལ་སྨྲལ་ལོ་སྐམ་དུ་བཟུང་བ་དེའི་དོན་མེད་ཀྱང་སྨྲལ་འཁྱིལ་བ་ལ་སྨྲལ་ལོ་སྐམ་དུ་བཟུང་བའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཞིན་དུ། གཟུགས་ལ་ཚོར་བའོ་སྐམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྐམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བར་ནུས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། སྨྲལ་འཁྱིལ་བ་ལ་སྨྲལ་ལོ་སྐམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་ན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་འགྲུར་ཞེས་བའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དབུ་མ་པའི་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པར་ཤེས་རབ་སྒོམ་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེའི་རིགས་པའི་རྩ་ཤེ་ལས། བཛྲོ་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་བ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་བཛྲོ་པར་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་ལྟོག་ན་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ལྟོག་པ་སྟེ། དགག་བྱ་དེ་གཉིས་ལྟོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ། ལྟོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་ལྟོག་པའམ། མེད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནི། རྒྱུ་མཚན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་རེའུ་མིག་སྐྱེས་བ་ཙམ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་ལ་མ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་རེའུ་མིག་མ་འགགས་པ་ཙམ་མིན་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་སམ་སྟོང་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཉིད་

ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་དབུ་མའི་རིགས་པ་བསྟན་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་དགག་བྱར་བྱས་ནས་འགོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཅོ་བོ་ཟླ་བྱ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེས་བདེན་མེད་ནམ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་ལ། དེའི་རྩ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མ་བསྟོས་པའི་རིགས་པ་ཐུབ་པ་ཉན་ཐོས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཡང་ཐེག་ཆུང་དེས་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་མར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལ་བསྟོས་ནས་རྒྱུན་དེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་བསྟོས་ནས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འམ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པའོ། །འཕགས་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི་མདོར་སྡུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའོ།། དེ་ཡང་འཕགས་པས་བསྟན་ཆུས་པ་ལ་ནི་བསྟན་རྩྭའི་དོན་དེ་མདོར་སྡུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་གང་ཡང་རུང་བས་གཞོད་པ་མི་འབབ་ཅིང་དེ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ནི་བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པས་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞེས་སྨྲས་ནོ། །དེ་ལྟར་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་སོ་སྐྱེ་རང་གི་བསྟུ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདྲ་གི་ཚུལ་ཞིན་ཏུ་བསམས་ནས་འཇོག་མཚམས་མི་རྟེད་ཅིང་ཏ་ཅང་ཞེམ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་

དགག་པར་མཛད། །ཅེས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཡང་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་གྱ་འབྲུང་བ་དང་ཆུ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་མེ་གྲེན་དུ་འབར་བ་སོགས་ནི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་ཁ་སྐོལ་ཡིན། ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཟཁད་དུ་མེད་པ་དང་བསམ་དུ་མེད་པས་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཀྲགས་པ་ན་བརྟས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་བ་དེ་བྱམ་པར་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པ་ཞིག་ཅེ་ན། ལྷོ་ཕྱོགས་བ་བྱམ་པར་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི་མིང་བརྟས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ཁྱོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་མིང་བརྟའ་ཁྱོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བལྟོས་ནས་གོ་དགོས་པ་ཙམ་ཡིན་཮ིང་། དེ་ནི་བརྟའི་དངོས་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བས་བྱམ་པ་དངོས་མིན་ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་བ་བྱམ་པར་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པ་ནི། བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྐྱིང་པོར། དེ་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཀྲགས་པའི་བརྟས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་མིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ལྷག་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཤེས་ཤིང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཏྲི་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་ཤེས་ནུས་བས་མིང་གི་བརྟས་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བར་ཟཁད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མིང་དང་བརྟས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་བ་དེ་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་བ་བྱམ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེའི་སྣང་དོར་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཞེན་ཡུལ་གྱི་སྟོབ་ཕྱོགས་བ་དེ་མིན་པས་སྐབས་འདིའི་དངོས་

པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ནི་བྱམ་པ་དང་མ་ཡིན་པ་དེས་གླུབ་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།། གཞན་དུ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་ནི་མིང་བརྗོད་བཞག་ཙམ་གྱི་བརྗེའི་དངོས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་བ་དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་བྱམ་པར་འཛོག་ཐུབ་ན་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ཏུ་འཛུབ་དགོས་ལ། དེ་འགོག་པ་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་པས་དེ་གཉིས་འཇུ་ཞེས་འབྱུང་མི་བྱའོ།། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་རྟོག་པའི་སྣང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཤཱསྟ་པ་ལ་བལྟོས་ནས་གོ་དགོས་པ་ཙམ་མིན་པའི་མིང་བརྗོད་བཏགས་པའི་བཏགས་ངོས་བཅས་པའི་ཚེ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་པ་ཙམ་ཡང་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཞེས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ན་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་དོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཛིག་དགོས་པས་དེ་གཉིས་པ་ལྟར་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གླུབ་པས་ན། མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་འཛིག་གི་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛིག་པས་དེ་ནི་མདོའི་དོན་ཡང་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི།ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ལ་འཛིག་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གླུབ་ཅིང་། དེ་ནི་མིང་བརྗོད་བཞག་བཏགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྐྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་ཙམ་ལས་བཏགས་པ་ལྟར་ཀྱི་དོན་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་

སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་པས་མདོའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་གྱི། རྟལ་འབྱོར་སྒྲུབ་པ་བ་ལྟར་གྱི་མདོའི་དོན་འཛོག་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་དེ་ལྟར་རོ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཀུན་བཏགས་ནི་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྱིར་རང་རྒྱུད་པའི་རྩས་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དོ།། གཞན་དབང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་པར་མཛད་པས་ན། གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ནས་དེས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་དཔེན་འདིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་ཤེས་རབ་སྒོམ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁད་སྣིང་པོར། དེས་ན་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་དེས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའོ།། དེའི་ཚེ་ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི། ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་ནོ་སྨན་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྟལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་

མདོ་ལས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་བཞེད་པས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

ཅ་ ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་རྗེ་ལྟར་བཞག་པ།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་རྗེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་གྲུབ་དགོས་པ་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་འདུ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་སུ་འཇོག་པ་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱོགས་ཙམ་འདུ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་ཆེས་མི་འདྲའོ།། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་འཇོག་ལུགས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གཉིས་ཆེས་མི་འདུ་བས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ནི་ཟབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སྣང་བའི་ཚེ་དེ་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་རྟུལ་ཐ་ད་རེ་ནས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པས། དེ་ལ་སྣང་ཞིང་དེས་གཟུགས་འཛིན་པ་ན་རྣམ་མེད་དུ་མི་འཛིན་པར་རྣམ་ལྡན་གྱི་སྐོར་ནས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ཡང་གཟུགས་ནི་རྐྱེ་དང་དེ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུར་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་སྐྱེ་ཕྱི་བར་བཞེད་དོ། །དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཞིང་ཕྱི་དོན་བཞེད་ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པས་སློབ་དཔོན་འདི་ལ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་གྲགས་སོ།། འོ་ན། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ།། ཞེས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འབྱུང་བར། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་བས་ན། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ང་སྨྲའོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྒྲུབས་པ་འདི་དང་འགལ་
ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་གཞན་སྣང་འདོད་པ་ལྟར་ཕྱི་སེམས་
ཡས་གཞན་པའི་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་བྱེད་པའོ་འགོག་པ་ཡིན་ཕྱི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་དོན་མིན་
པ། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་གཉེགས་ཡས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་བདེན་པའི་དོ་བོ་ཉིད་
ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་དོན་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཀྱང་སྣ་
ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་སྣང་ལ་འདྲ་བའི་དོན་དང་། སེམས་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡང་སེམས་
བཟུ་བའི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་དང་འདྲའོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། སངས་རྒྱས་ལས་ཀཱམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སེམས་
ཙམ་ཀྱི་དོན་ནི་སྟང་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་སྣང་བའི་ཕྱི་
དོན་མེད་པ་མདོ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་འཛོག་པར་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་མདོ་དེ་དག་གི་
དོན་དུ་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ནི་དབང་ཤེས་རྣམས་དམིགས་རྟེན་གཟུགས་སོགས་ལས་
སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། དམིགས་རྟེན་གཟུགས་དེ་
ཡང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་འདུས་པ་
དང་རགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྣམས་འདུས་པ་ཙམ་དང་རགས་པ་ཡིན་པའི་རང་བྱོག་
ཙམ་ནི་ཐུས་སུ་མེད་པས་དངོས་པོ་ཡང་མིན་ལ། གཞི་བྱོག་དམག་དང་ནགས་ཚལ་
སོགས་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་འདྲའོ། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་
རིགས་མཐུན་པའི་རྣལ་ཐ་དབྱིགས་སུ་བྱས་ནས་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐུས་སུ་བྱུད་
པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་སོགས་ཐུས་སུ་བྱད་པ་བཞིན་ནོ། ཡང་བླ་བ་གཉིས་སྣང་གིས་ཤེས་པ་
ཡང་བླ་གཅིག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པས་ཕྱི་དོན་མེད་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མི་
རིགས་སོ་ཞེས་སྐྱོན་བསྟན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ཕྱི་དོན་འཛོག་པའི་ཚུལ་མཚན་
ཉིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་མི་འཛོག་སྟེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་

རྣམ་གྲངས་ཀྱིས། །བདག་ནི་དེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །སེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་འདོད་ཆུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གང་ཟག་གི་མཚན་བཞིར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྗོག་གེ་འབར་བར། ཁོ་བོ་ཅག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲུབ་དོངས་སུ་འདོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཇེན་ཡིད་ཀྱང་མི་འཇོག་པར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་དུ་སྣང་བ་ལས་གཞན་པའི་འཇིན་རྟོག་སྐྱེ་བའི་དོ་བོ་སྣང་བའི་རང་རིག་ཀྱང་མི་བཞེད་ཅིང་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཀད་སྐྱེ་བོར། དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་འདུས་པ་ཡིན་ལ་དེ་རྫས་སུ་མེད་ཀྱང་། རྟེན་ཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མཐུན་བའི་ཐ་རབ་རྣམས་ནི་བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་རྫས་སུ་ཡོད་དོ། །ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཟླ་གཅིག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པས་ཐྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་སྐྱེའོ། ཐྱི་རོལ་མེད་ན་མདོ་སྡེ་ལས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་དམིགས་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བོས་དབུ་མའི་ཚུལ་བཀག་བ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་འགོག་པ་དང་། ཐྱི་རོལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལྟགས་འདི་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

❀ དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཞོ་བོར་གང་ལ་བྱེད།

གསུམ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཞོ་བོར་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སྒོམ་དཔོན་འདིན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཞོ་བོར་ནི་འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པ་གཞོ་བོར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོར་བཏགས་འགོག་ན། མིག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྟ་བའི་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། སའི་ཁམས་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྲུ་བའི་ངོ་བོཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆུ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་བ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པར་མཛད་དོ།། འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཆུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྨོམས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། མགོ་སྨོམས་ཚུལ་ནི་མིག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ལ་ལྟ་ན་དང་རྒྱུ་ལ་མི་བསྟོས་པར་ལྟ་དགོས་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ལྟ་ན་རྟ་བས་ཀྱང་གྲུབ་ལ་ལྟ་བ་དང་གྲུབས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་ས་ཡང་དོན་དམ་པར་སྲ་བའི་ངོ་བོཉིད་དུ་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུ་ལ་མི་བསྟོས་པར་སྲ་བའི་ངོ་བོཉིད་དུ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཆུ་ཡང་སྲ་བའི་ངོ་བོཉིད་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་པོར་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཚམས་ཅད་ཀྱིས་མགོ་སྨོམས་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་དུ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལ་བསྟོས་ནས་འབྱུང་དགོས་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་ལ་མི་སྟོས་པར་འབྱུང་ཞེས་འཛིག་ན་ནི། ཡང་ན་ནི་དུ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོས་ནས་འབྱུང་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན་ནི་མེ་ལ་ཡང་མི་སྟོས་པར་འབྱུང་དགོས་ཞེས་མགོ་སྨོམས་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་དབེ་དང་མཚུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་

ཨཁའ་སྐྱིང་པོར། སྟོང་དཔོག་འདིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། དགག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་འགའ་ཞུང་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། མེ་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པཡཁ་སྟག་ཡིན་པ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ནི། ཏླ་ལ་སྟང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཞིག་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་རང་དབང་གིས་གྲུབ་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པས་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ན་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འདུས་པའི་ངོ་བོ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐུ་བ་དང་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ངོ་བོ་གཞན་ཡན་གར་བར་འབའ་ཞིག་པར་གནས་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཐན་ཆྱོན་པའི་ལེད་པར་གྱུབ་དགོས་པར་སོགས་མཚོ་སྐྱེམས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གཙོ་བོར་གནོད་བྱེད་སྟོན་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་ནི་རིགས་པའི་གནད་རྣམས་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ན་མཚོ་སྐྱེམས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ལ་གཙོ་བོར་སྟོང་དགོས་པར་བཞེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་དཔོག་ཚེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱང་ཚ་ཚ་ཅན་དང་གཅིག་ཏུ་བྱལ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་འགོག་པ་གཙོ་མི་ཚེ་བར་མཚོ་སྐྱེམས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ལ་གཙོ་བོར་བཏེབ་པར་མཛད་དོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཨཁའ་སྐྱིང་པོར། དེས་ན་དོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་འདུས་བའི་དོ་བོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཡན་གར་བར་འབའ་ཞིག་པར་གནས་དགོས་ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་རྣམས་

ནི་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པ་དང་། ་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་ཐན་ཚུན་མེད་པར་མེད་ལ། ཞེས་པ་ནས་མགོ་སྟོམས་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་ལེགས་པོར་བསྟབས་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

❀ དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྗེ་སུང་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལ། དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རྗེ་སུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་རྗེ་སུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྗེ་སུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཐལ་ལེགས་སྡེ་འབྱེད་ཀྱིས་རྗེ་སུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ཡང་། དོན་དམ་སྟོང་ཚུལ་དང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་པ་ཡང་འདྲའོ།། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་རིགས་པའི་སྒྲུབ་ལུགས་རྣམས། དེ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚོད་སྐྱིངས་སོར། མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་སྒྲུབ་བཞེད་ཀྱི་ཐ་འཆོལ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཞེད་དོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

❁ ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཞག་པ།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཞག་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། དངོས་རྟམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་འདོད་ན་ཡང་འདམ་ཚྭ་ཀྱི་སྣགས་ནས་འབྲུང་བ་ལས། དངོས་ནས་མི་རེག་པར་ཐག་སྲིད་བ་བཟང་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱར་རུང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་འདིའི་དངོས་བསྟན་ཟིལ་གྱིས་འབྱིལ་བའི་ཕྱིར་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་དངོས་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐར་ཞུགས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིགས་པ་དང་། ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་སྣང་ཡང་དབུ་མ་པའི་ཚུལ་ལུགས་བཟུང་སྟེ་ཕྱི་དོན་དངོས་པ་བདེན་མེད་དུ་འཛིགས་པའི་ལུགས་འདི་ནི། དངོས་འདམ་ཚྭ་ཀྱིས་སྣགས་ནས་ཕྱིས་འབྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བས་དེ་བས་དང་པོ་ནས་མ་རེག་པར་དེས་མ་བསྟོས་པ་བཟང་བ་ཞིན་དུ་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དེ་མ་བཟུང་བར་དབུ་མ་པའི་ལུགས་འདི་ཉིད་བཟུང་ནས་ལེགས་སྨན་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ཉིད་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྟེགས་སུ་མོ་བར་དོན་མེད་དུ་མཐོང་བར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་འཁའ་ཞིག་གིས་དངོས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་དག་གི་ཅིང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཁས་བླངས་ལ། ཕྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ལེགས་ཤཀ་སྒོང་ཚོར་ཟཆད་པ་ན། དེ་ནི་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་ཕྱིས་དེ་བདེན་པ་འགོག་པ་ལས་དང་པོ་ནས་བསྟོས་པ་ལེགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གདུལ་བྱ་ལ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པར་མངོན་ནོ།།

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དོན་དམིགས་པུག་སྟེ་བཤད་ན་འདི་ལྟར། རྟལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་ནང་མཚན་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་དེར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལའང་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་རྟོག་གི་རྣོག་པས་སྒྲིབ་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ། ཐོག་མར་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་དུ་གྱུར་པ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནམ་ཞེགས་པ་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་མཐོང་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམཔེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྣམཔེས་དེ་ཡང་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་བདེན་གྱུར་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། རྟལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་སེམས་ཀྱི་གསལ་རིག་ཙམ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་སེམས་བརྟུང་སྟེ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཕྱིས་ཀྱ་དེའི་རྗེས་སུ་རྣམཔེས་ཙམ་དེ་ཡང་དག་བྱ་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་གཉན་ལ་ཕབ་སྟེ་དེའི་སྟེང་གི་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ལ་གསལ་སྣང་ཚུད་འབྱིད་ཆེ་གསུམ་བསྒྲིད་དེ་ཆེན་པོར་ནམ་གྱུར་པ་ནས་རྣམཔེས་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་དེའི་ངོར་ནི་རྣམཔེས་ཙམ་ཡང་སྣང་བ་སྟེ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་མེད་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱེ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཆུབ་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྣང་ངོ་བོ་དེས་གཉིས་ཀར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་འཛིག་བཞིག་པ་ནི་དབུ་མ་པ་གཉིས་དང་ཡང་འདྲའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟལ་འབྱོར་སྒྲིད་པ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་དང་བསྐབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་གསལ་བ་ཙམ་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྟོང་ཚུལ་

པར་འདོད་པ་དང་དོགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་འཚད་ཚུལ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཟཧཏ་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ཡང་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོར་གྱུར་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་རིམ་གྱིས་འགོག་པའི་ཚུལ་དང་གཅིག་ཅར་དུ་འགོག་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་འགའ་ཞེག་རྣམ་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བདེན་པ་འགོག་པ་ལས་ནི་དང་པོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལེགས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་དུ་རུང་བ་ལ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞེག་ཡིན་ཕྱིན་དབུ་མ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ནི་སྣང་བ་འདིར་འོང་དོན་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་རུང་གི་གང་ཟག་དེ་ནི་དང་པོར་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞུགས་ནས་ཕྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནམ་འདོད་པ་ན་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་ནས་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཇུག་པར་འཛོག་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་ན་ཕྱི་དོན་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྣམས་སུ་རྟོགས་པར་བྱར་རུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྱིའི་ཁོག་འགྲེལ་ཚུལ་ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་དོན་སྡུར་བཤད་དོན་མཐའ་དག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་དོན་རྣམ་དབྱུམ་པར་ཞུགས་པ་ན་སྒོམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་དེ་དོར་ནས་དབུ་མ་པར་ཞུགས་པ་ན་རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་དང་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དག་བཀག་སྟེ་དངོས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱ་འཛིན་དུ་བཅུག་པ་ལས་དངོས་ནས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལེགས་པའི་ཚེ་དབེར་འདམ་རྩྭ་ཀྱིས་སྦགས་ནས་འབྲུད་བ་ལ་ཞེས་སོགས་

ཀྱིས་དེའི་དང་བཅས་ཏེ་འགོག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཀག་པ་དེ་ཡང་སྨྲའི་ཁོག་ལ་ལུགས་དང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་དོན་དང་སྦྱར་ཏེ་རྟལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྟེགས་སུ་མི་གོ་བ་དང་འདྲ་ཞེ་ན་བཞག་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དམ་སྙམ་ཞིང་། ཡང་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་སྣང་ན་ཡང་སྐབས་དོན་ཡིན་པས་ཆོག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཞག་སྨིང་པོར། དབུ་མ་པ་ཁ་གཅིག་གདུལ་བྱ་ལ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དེས་པར་སྟོན་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པར་མངོན་ནོ་ཞེས་སྔར་བྱངས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དོན་འཆད་ཚུལ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྣོམ་པར་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྔ་ནས་གཅིག་ཚར་དུ་སྣོམ་པ་ཡང་མེར་སྣ་བྱ་མི་དགོས་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པར་འགྲེལ་བཞག་ལས་བཞག་མོད་ཀྱང་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར་མེམས་སོ། །ཞེས་ལེགས་བཞག་སྨིང་པོར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རིམ་ཅན་དུ་སྣོམ་པ་ལ་འདམ་ཤྭ་ཀྱིས་སྤགས་བའི་སྐྱེན་ཡོད་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲ་བས། དེ་བས་དང་པོ་ནས་གཅིག་ཅར་དུ་སྣོམ་ན་ལེགས་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་བཞག་ལས་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་འགྲེལ་བཞག་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞག་སྲོལ་དེ་འདྲའི་རིགས་བྱང་མོད་ཀྱང་། གཞུང་དངོས་གཞིའི་འཆད་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་སྤྱིའ་དོན་ཞི་བ་འཚོས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་སྲོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་བར་མཛད་པ་ནི། སྤྱོད་དོན་ཡེ་ཤེས་སྟེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་གིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དམ་བཅས་པས་རྟོལ་བ་དན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་བཏབ་བར་འདོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་

དངོས་པོ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཅི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའམ་ཅི་ཕྱིའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ། ཁྱེད་པོ་ཁེ་པོ་དགག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དག་སེམས་པ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་། །ཕེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། །རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཕེས་པར་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དབུ་མ་པ་གང་དག་གིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཚུལ་བཞིན་དུ་དམ་བཅས་པ་དེ་ལ། རྟོག་བ་དན་པ་སྟེ་རྟོག་བ་ལྟར་སྣང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པར་འདོད་པའི་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་སྨྲར་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བའི་རྟོག་བ་དེ་སྐབས་འདིར་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་པོ་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ནི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་གསུང་པ་ལ་དགོངས་གཞིར་བླངས་ཏེ་བདག་རྟག་པ་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྒྱུ་མི་མཐུན་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཐ་པོ་བ་ཁོ་ནའམ་ཞེས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཚུལ་དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རྣེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དག་ནི་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཡིན་པས་དེའི་བཞེད་ཚུལ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཆུང་ངུ་ཙམ་པའི་བག་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་རྩོད་བཟམ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ཕེས་པ་ལས་མ་འདས་པས་ན་ཕེས་པར་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྐྱེད་པོར། ཞེས་དབུ་མ་སྐྱེད་པོའི་ལུང་དྲངས་ནས་ཕྱི་རོལ་

བཞེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ་ནི་སྔར་ཨཁ་པ་ལྟར་རོ། གཞན་དག་སེམས་ཞེས་པ་ནི་ རང་གི་བཞེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཨཁ་པ་མཛོད་པ་དེ་ཡང་མདོ་ གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱན་སྐྱེག་པོ་བཀོད་པ་དང་དགོངས་པ་རེས་པར་འགྲེལ་བ་ སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་དང་མཐུན་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལང་ཀར་ གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །རང་གི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་ སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཅིང་སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པར་ གསུངས་པ་འདི་ཉིད་དགོངས་པ་གཞན་དུ་ལེན་མི་དགོས་པར་སྣང་ངེ་བཞིན་པར་བཞག་ ཚོགས་པ་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སེམས་ ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ནས་ དེ་ལ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཚིགས་རྣམ་དང་པོ་གཉིས་ ཀྱི་དོན་ནི་སྔར་ལྟར་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སོགས་རྟོགས་སྣུ་ བའི་དོན་དང་། འདི་ལ་ཡང་ལང་གཤེགས་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱེན་ནི་རྣམ་ལོག་དང་། ཞེས་པ་ནས། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཤེས་པར་ གསུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་ཚལ་ལུགས་སྣིང་པོར། དེ་ལྟར་ཡང་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཆད་ལ་སོགས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཆོགས་ཆུང་ངུས་རྟོགས་ལ་ ཟློའི་མཐུ་མི་ཆུང་བ་དང་བཅོན་པ་ལྟག་པར་ཆེ་བས་སེམས་དེ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་ རང་བཞིན་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ན་དོན་དམ་པར་སྣིང་པོ་མི་མཐོང་བས་དོན་དམ་པར་མཐའ་ ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་དབུ་མའི་ཚུལ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལང་གཤེགས་ ཀྱི་ལྷང་ཕྱི་མ་འདིའི་དོན་ཡང་། ལེགས་ཨཁ་པ་སྣིང་པོར། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་

པར་རྒྱུན་དུ་བཞག་ལ། ཆོགས་བཅད་སྡུམས་རྣམ་པར་རིགས་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་མེད་དང་། གཉིས་པས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་བསྟན་པར་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། །ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་ནས་སུ། །རིགས་བའི་སྒབ་སྐྱོགས་འཇུག་བྱེད་པ། །དེ་དག་དེ་ཕྱིར་ཇི་བཞིན་དོན། ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་འཕོབ། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱིར་རོལ་དོན་གྱི་སྟོང་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་འཕོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ད་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྨིན་པོར། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་ཡང་སྨིན་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་འཆད་ན་དེའི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། འདིར་ཡང་གསུངས་པ། །འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡང་མེད། འགག་པར་འགྱུར་བའང་ཅི་ཡང་མེད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དག ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་། །ཤིན་པར་འཇིགས་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདུ་བ་འདུ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་ན་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུས་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་

ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཚམ་ལས་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་འདིས་ནི་དྲི་མ་རྣམས་ལས་འབྲལ་རྒྱུ་གྲུབ་ན། དེའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་རྣམ་ཤེས་དང་ཕྱི་དོན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཾཏ་སྨིང་པོར། ཞེས་པ་འདི་དྲངས་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྒྲུབས་སྟེ། ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མ་འདི་རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་འབྲུང་བ་འབྲུང་འགྱུར་ཤཾཏ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་མས་དེ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་བཞག་པས་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུའོ།། རྣམ་ཤེས་སམ་ཕྱི་དོན་ཡིན་ཡང་རུང་ཡོད་ཅིང་། ཐམ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་འོག་པར་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་དཔོན་ཞི་བཚོ་ཡབ་སྲས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་ལ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་ལ་ཀུན་གཞི་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཾཏ་སྨིང་པོར། ལུགས་འདིས་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའོ།། རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་ལ་ཀུན་གཞི་འཇོག་མི་འཇོག་གི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་ཟཱཊ་ཀྱང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མངོན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༥ མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་འདིའི་ལུགས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཛུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོངས་གཞི་ལེན་ལུགས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པབས་བླངས་པ་ལྟར་གྱི་ལེན་ལུགས་དེ་ཙམ་མིན་པའི་དོན་དམ་པའི་ཁྲོད་པར་སྤྱོད་དགོས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཀུན་བཏགས་མ་གཏོགས་འཇུ་བས་ན་སྣབས་འདིར་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་གཞི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་བསྟན་པ་འདིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དེས་པའི་དོན་ཁོ་ནར་གཞུང་འཛུགས་པར་མཛད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ཇི་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིན་པོར། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་གཞུང་བཀོད་པར་འཆད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པར་བསྟན་པ། དེས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས་སྐུར་འདེབས་སེལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ཇེས་ན་གཞན་དབང་ཆུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཟཁད་པའི་དོན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའི་ཟཁད་ཚུལ་གོང་ལྟར་དང་། མཁམས་པ་དབུ་མ་པའི་བཞེད་ཚུལ་ནི། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་

ལས།། ཀུན་ཞིག་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། ཇི་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་
ཡིན།། རྐེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་བྱར་བས་ནི་རྟེན་ལས་སྐྱེས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་
བས་ནི་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པའི་
དོན་དུ་འཆད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པས་ན་
ཡང་དག་པ་སྟེ་བདེན་པར་ཡོད་མི་དགོས་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེས་
ན་གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས་དེའི་དོན་ནི་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་
འཛིག་དགོས་པས་ན་ལུགས་འདིའི་སྐྱུ་མ་དང་སྐྱུ་མའི་དོན་འཛིག་ཚུལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་
པ་དང་ཆེས་མི་འདྲའོ། །དེ་ཡང་འདིའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་བརྟུན་པའི་དོན་ནི་གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྣང་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཚར་ཤས་རྣམས་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་།
གནས་ཚུལ་ལམ་སྟོང་ལུགས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་རྟུན་པ་དང་སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
གྱུབ་ཚད་ལ་ཡང་བཞག་ཆོག་པས་འཛིག་ཚུལ་འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐྱུ་མའི་དོན་
འཛིག་ཚུལ་དང་ཡང་མི་འདྲའོ། །བཞིན་དུ། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ཉིད་མེད་
པའི་དོན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ཉིད་མེད་
པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་དེས་ལུགས་འདིའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱང་མེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
ལེགས་ཚཊ་སྨིང་པོར། དེས་ན་རྒྱུ་རྟེན་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་དབང་ཡང་དག་པར་
ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་མཚན་
ཉིད་ཅི་གི་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།
དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པས་
མཚན་ཉིད་ཅི་གི་ཉིད་མེད་པའི་ཅི་གི་ཉིད་མེད་པར་ཚཊ་ཅིང་། ཅི་གི་ཉིད་གཞན་

གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ནི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཟཁ་པའི་དོན་དུ་འདི་པ་འདོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ན་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྒྲོ་འདོགས་དང་བྲལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ནི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྨིན་པོར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཟཁ་ཅིང་། དོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་སྐུར་འདེབས་སྤྲོང་བར་མི་འདྲའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ནི། །དེ་ཡང་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྟུ་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱོ་བ་ཡང་རྟོག་འགྲོང་སྤྲོང་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཐས་ལེན་པ་ཙམ་འདྲ་བས་ཡིན་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ནི་མི་འདྲའོ། །དེ་ཡང་འདིར་ནི་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རྟལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་པས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འཛོག་པའི་སྐྱོན་ནས་

ཀྱང་མི་འདྲའོ། །དེས་ན་སྟོབས་དཔོག་ལེགས་པ་ལྟར་འབྱེད་དང་ཞི་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་བཀའས་ཀྱི་འཛོག་ལུགས་འདྲ་ཞིང་། དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་སོགས་གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པར་འདི་དང་འདི་ལས་ཤེས་གཞན་འབྱེད་གཉིས་ག་འདྲ་བས་ཞེན་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཞེན་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་ལ་འཛོག་པར་མཚུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཊ་སྨིང་བོར། དེས་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལའྲོ་བ་རྣམ་པ་དང་འབྲལ་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་པས་ཀྱང་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་སྟར་ཚཊ་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ཀྱང་སྐབས་ཟིན་དེ་ལས་གཞན། དོན་དམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟར་ནས་དགོངས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བྱུང་ཀེ། དེར་ངོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པར་སྐྲས་ཟིན་ལྟར་ཀྱི་ངོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལ་མི་བྱེད་པར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ། བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པར་བསྟན་པ་འདི་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བྱུང་ངེ་ཞེས་གཞན་དག་རྟོད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕན་དུ་སྐབས་འདིར་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་དེས་པའི་དོན་དུ་བསྒྲུབས་པ་རྣམས་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་མི་འཛོག་པར་དེས་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་ཞེས་གཞན་དབང་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཞི་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་སོ།

དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དགོངས་པའི་དོན་དུ་སོང་བས་ན་སྐབས་འདིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་ཡང་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། མདོ་སྡེ་ཉ་ཅིག་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་མདོའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་ནོ་ཞེས་བཙད་པའི་ལན་བུ། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡང་དེས་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དེས་པའི་དོན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚོས་བདག་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་ཚོས་བདག་གི་ནང་ནས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་བ་བཞིན་སྐྲས་ཟིན་ལྟར་ལས་གཞན་དགོངས་པའི་དོན་ནི་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ལ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་ཞེན་ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྐྱེ་འགག་སོགས་ནི་ཡེ་མེད་མིན་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ནི་སྐྱེས་ཟིན་ལ་མ་སྐྱེ་བར་དགོངས་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བས་ན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་

ལེན་དུ་མི་རུང་ཡང་དེས་དོན་གྱི་མདོར་ནི་འཛོག་དགོས་སོ། །འོ་ན། འཁོར་ལོ་བར་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་ཟཁའང་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་དུ་མདོ་འདིས་ཟཁའང་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བར་དེ་འདྲའི་འགལ་བ་སྤོང་ཚུལ་དངོས་མ་ཟཁའང་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་གྱི་དེ་ལ་ནི་དྲང་དེས་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་རབ་སྣིང་པོ་དང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་འགྲམ་པ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་དགོས་སོ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྣིང་པོ་དང་དོན་དུ་འཛོག་ཚུལ་ནི། གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲས་ཟིན་གཟུགས་མེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བས་ན་སྒྲས་ཟིན་ལས་གཞན་དུ་དང་དགོས་པའི་དང་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་དང་ལུགས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བསལ་བྱར་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་འདྲའི་སྤྲོས་ཚུལ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་དེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་འདྲའོ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྣིང་པོའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་འདིར་དགོངས་དོན་སྒྲས་ཟིན་གང་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་ཀྱང་། གཟུགས་སྟོང་པའོ་སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་བྱར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་པས་དྲང་དེས་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པ། དེས་དོན་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་སྐབས་འདིར་མི་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཞག་སྣིང་པོར། ཆོས་བདག་མེད་པའི་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་གསུངས་པ་དང་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྣིང་པོ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་ཁྲད་པར་གསལ་བར་མ་སྤྲུང་བར་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་སོགས་པ་

བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་དུ་དྲན་དགོས་པས་དྲང་དོན་ནོ། །འཇིག་ལྟགས་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མིན་པས་དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲད་པར་སྣང་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདི་ཐ་སྙད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་མ་འདས་པས་ན་དྲང་དོན་དུ་དྲང་ལྟགས་གཟུགས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དོངས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་དགོངས་གཞི་བསྟན་ནས་དེས་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རོ། །དེའི་དབང་གིས་ཡུམ་འབྱུམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲད་པར་དངོས་སུ་སྣང་བས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ཡང་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་འོ་གཉིས་པ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་པར་དེསའཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིན་དོར། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཤེས་ཕྱིར་ཕྱི་འབྱུམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲད་པར་སྣང་བ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དེས་དོན་དུ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་འཁོར་འོ་གཉིས་པ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དོ་གོ་ཕྱིར་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་དངོས་ཟིན་ལྟར་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་བཀག་ཀྱང་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས་དེ་འགོག་པར་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་གོང་འོག་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་པས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པའི་དོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐྲ་ཅི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་འདི་ཡང་སྐྲས་ཟིན་ལྟར་མིན་གྱི་བསྟན་དོན་སྐྲ་ཅི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། །།དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཟཁ་པ་ཡང་དགག་བྱ་བདེན་དངོས་བཀག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་ཡང་འཆད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་པར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲད་པར་སྐྱེ་ཞིས་གཞན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་མདོ་རྒྱས་ནི་སྐྲ་ཅི་བཞིན་པར་འཛོག་ཅིང་དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ནི། ཡུམ་འབྲུམ་པ་དེས་དོན་དུ་གཞུང་འཛུགས་པའི་མདོར་ཡང་བཞེད་དོ།། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིན་པོར། འདི་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དོ་བོ་ཉིད་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྐྲ་ཅི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། དགོངས་འགྲེལ་ནི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དེས་དོན་དུ་གཞུང་འཛུགས་པའི་མདོར་བཞེད་དོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་མིན་ན་དེ་ལས་གཞན་གང་གི་དོན་ཡིན་གསལ་བར་ཕྱེད་དགོས་སོ་ཞེན། དེ་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་གཤེགས་དང་རྒྱན་སྡུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ལས་ཀྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བསྒྲུབས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཅིག་ཅར་དུ་ཇོགས་མི་ནུས་པར་རིམ་གྱིས་བཀྲི་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་དོན་བཀག

ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བསྟན་ནས་པའི་སྐབས་ཀྱང་སྐབས་འགར་འབྱུང་བ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་རྒྱུད་སྡུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ཟཧོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གཅིག་པུ་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་ཚུལ་དང་སྦྱོང་དབོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཞི་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ནི་གོང་དུ་རིམ་པར་བྱེ་བ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཤིང་ནུས་ཤིང་། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་སྦྱོང་དབོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་བྱེ་བ་ལྟར་མདོའི་དོན་དུ་མི་འཛོག་པར་མ་ཁས་པ་དབུ་མ་བའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ། །དེས་ན་སྦྱོང་དབོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ནུས་ཤིང་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གསུང་རབ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་པས་འདིའི་ཚུལ་ལ་སྐོ་དུ་མ་ནས་འབད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཧོད་སྨིང་པོར། མདོ་དེ་དག་ལས་གཅིག་ཅར་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཟཧོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གསུང་རབ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིགས་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

❀ རིགས་པའི་འགག་བྱ་དོས་བཟློང་བ།

བཞི་པ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའི་

ཚུལ་ལ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་དོས་བཟུང་ཚུལ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་སོ།། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་འཇིག་ཚུལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀ་དང་མི་འདྲ་བས་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་མཐའ་བར་དགག་སྟུབ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཟེར་ལོས་ཙམ་ལས་གོ་བ་ཡོོགས་འགྲོ་ཙམ་ཡང་རྟེད་དཀའ་བས་ན་ཐོག་མར་དགག་བྱ་དོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། དེ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་པའི་ཐ་ཚིག་གོ །དམ་པ་ཞེས་པ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པ་ཞེས་བསྟུ་བ་ནི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་རྟམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡང་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་ཐ་མལ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཐ་མལ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟོང་དེ་དམ་བཅས་པ་སྟེ་འདི་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་ཁོ་ན་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ནི། འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་

ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ་འདིའི་དོན་དམ་པའི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ལ་འཇོག་པས་དེ་ཉིད་གཅོོོ

བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་དང་བརྒྱུད་པས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྟེ་བར་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟཁད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྟོང་ཉིད་ཅོག་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་དེའི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་འཇོག་པས་ན་འདིའི་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ཡང་འདིའི་དོན་དམ་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལ་མདོན་སུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་བརྒྱུད་པས་བྱས་པའི་བྱད་པར་གཉིས་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་མདོན་སུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་དམ་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱུད་པས་བྱས་པའི་དོན་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་གོ །དེ་ཡང་འདིའི་བརྒྱུད་ཚུལ་ལ་རྗེས་དཔག་རྣམས་རྟེན་ཅིང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱུད་པ་དང་རྟོག་པ་རྣམས་དོན་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ཡས་འདིའི་བརྒྱུད་ཚུལ་གི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅོ་ཆེ་ལ། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་དོན་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་འཁྲུལ་བསལ་བའི་དབང་གིས་བདེན་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྟོས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པ་སྟེ་གཟིགས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་ཚུལ་གི་མཐར་ཐུག་བཟློག་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁད་སྨིན་པོར། ཤེས་རབ་གསུམ་གི་ཡུལ་དོན་དམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དུ་བཏགས་ནས་ཟཁད་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྟེ་བར་མ་གྲུབ་པས་དེའི་བསམ་པའི་

དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པར་ཟཕཏ་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། དཔོན་པོའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་འཇལ་བའི་ཚློས་གྲུབ་དགོས་ན་རེས་མ་གྲུབ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།། དེ་ཡང་ཞེས་རབ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ནི་འཇིག་སྟེན་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོས་བཟུང་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་བཞག་ཚོག་པས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའིཞེས་རབ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་གྱི་མིང་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་འཇོག་ཚུལ་ནི་སྟེང་ནས་ཞེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་སྨྲ་ལ་གཞིའི་རྟེན་ཞེའང་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་མ་མཁན་ལ་སྨྲ་ལ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་བཞིན་འཇོག་དགོས་པས་དེ་ནི་མྱོང་བར་བཀར་ནས་ཞེས་སྨྲ་བས་དེ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཡང་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་གཞི་ཐའི་སྟོང་ཚུལ་གསལ་བ་ནི་སྨྲ་མའི་སྒོགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱང་བའི་ལྟང་མོ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཀྱི་སྨྲ་ལ་གཞིའི་རྟེན་ཅུང་ཟད་དོས་གནས་པར་སྣང་བ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཞིག་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣང་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་

ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མའི་དབེ་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པ་དེ་ལམ་རིམ་སྐོར་འབྱེད་དུ་གསལ་ཞིང་། སྐྱེ་མའི་དབེའི་སྐོར་ནས་ཨཱཿཚུལ་གཞན་ནི་གོང་དུ་སོང་ཟིན་པ་རྣམས་དང་འདྲ་ལ་མྱ་ངུ་སོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་རང་དོས་ནས་སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བར་འཛོག་པ་ནི་མིན་པས། དེ་ཡང་སྤྲུལ་གཞིའི་དོས་ནས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནི་མིག་བསྣང་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་གཉུག་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྤྲུལ་གཞིའི་ཤིང་བུ་སོགས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དང་རྟ་གླང་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གང་ཡང་མིན་པ་ནི་མིག་མ་བསྣད་པ་ལ་དེར་སྣང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བསྟེན་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གྲས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། འོན་སྐྱེ་བ་ཇི་འཛུ་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་སྨྲམ་ན། དཔེར་ན་སྐྱེ་མའི་རྟ་གླང་དུ་སྤྲུལ་བའི་གཞིའི་ཤིང་བུ་སོགས་པ་དེ་མིག་བསྣད་པ་ལ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ན་དེའི་ཚེས་པ་ལ་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། དེས་དོན་དམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་ཚེས་པར་བྱ་ལ། ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཚེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན། སྐབས་འདིར་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་ཡིན་པས་སྣང་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་ནི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེས་ཀྱང་

སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་སྟོན་པས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་�longམོ་གཅིག་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་ནས་གྲུབ་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ཆོས་བདག་ཐུ་མེར་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཐུ་མེར་འཛིག་དགོས་ལ་དེ་ནི་གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སྟོས་པས་སེམས་ཅན་ཐལ་ཆེར་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བཞག་ཅིང་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཆོས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་ནི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་ཙམ་མིན་པའི་དངོས་པོའི་དོན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་གཉུག་མ་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོད་ཅིག་སྣང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དོན་དེ་ལ་ཡང་དག་པ་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞེས་སྟོན་པར་མཛད་ལ། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེན་ནས་དངོས་པོའི་དོན་རྣམས་སྟོན་པ་དང་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བྱེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་བྱིས་པའམ་སྲོག་ཆགས་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་བྱེ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལྟ་བུར་སྣང་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉེ་བར་བཏགས་ཏེ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་ན་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞེས་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་ཚུལ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་སྲོག་ཆགས་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྣང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཚུན་པ་དང་། དེ་ཡང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་ནས་དེའི་དོར་ཡོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་དང་། ཡང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་འཇོག་པ་ཡིན་པས།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཐུལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པ་དེས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་
ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་གྲུབ་པ་ལྟར་སྟོན་པས་ན་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་
དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་
ལྟོག་ཕྱོགས་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འཇོག་དགོས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཊ་སྨིང་པོར། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་
པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྫུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཐུལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པ་
ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ལ་ཡང་དག་པའི་
དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཚཊ་དེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་འདི་དང་
འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་
འཇོག་ཚུལ་ནི་ཚཊ་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་དབུ་མ་
སྣང་བ་ལས། །ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་དོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དབྱུང་པ་མི་འཛུག་གོ། །
རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་དོན། །གཞན་དུ་སོང་བས་གཞོད་པར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་ཐོ་བོད་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་ན་
གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་སྣང་ཞིང་། སྣང་ཚུལ་དེའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་ལུགས་
འདིའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཇོག་དགོས་པས་ན། ཡོད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་
ཁྱབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ཚེ་རྟེན་པས་ཁྱབ་པ་
དང་། ཡོད་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན། །པས་ཁྱབ་པ་ཡང་འཇོག་དགོས་པར་

འདྲའོ།། ཇི་ལྟར་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་དེས་མ་ཚིམ་པའམ་མ་ཚོག་པར་དབྱུང་པར་མི་བྱ་ཞིང་གལ་ཏེ་འཕས་ཐལ་ནས་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་ཞི་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྟེ་མེད་པར་སོང་བས་ན་ཚད་མས་གཏོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྣད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཐ་སྣད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྣང་ཚུལ་ཡང་དོན་སྟེང་ནས་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་གྱི་སྣང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཐ་སྣད་འཇལ་བའི་བློའི་དབང་ཙམ་གྱིས་འཇོག་ཤས་ལ་མིན་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་སྟེང་ནས་སྣང་བའི་དབང་གིས་འཇོག་ཤས་ལའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྣད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་ཤས་ལ་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཚད་མ་རྣམས་ཡིན་ལ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ལྡུའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ནི་ཐ་སྣད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ནུས་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཚད་མ་ལྷན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ནི་ཐ་སྣད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཅཧྥང་སྐྱེངས་པོར། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ལྡུ་བུ་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྣད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ནུས་ཀྱང་ཐ་སྣད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཅོད་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ནི་ཐ་སྣད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་ནུས་སོ།། །།ཞེས་གསུངས་སོ།། །། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལྡུ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་འཇོག་ཚུལ་ནི་དེ་རང་དོས་ནས་སམ་གཏན་ནས་གཞི་འི་དོས་ནས་ནང་བའི་དབང་གིས་འཇོག་དགོས་པས་ཆོས་གཞན་རྣམས་འཇོག་ཚུལ་དང་འདྲ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྣད་ཞེས་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་འཇོག་ནུས་པ་ནི་མིན་ནམ་སྨྲས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ནི་རང་

གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློའི་སྣང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྲོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློས་དངོས་སུ་འཛོག་མི་ནུས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཞིག་གིས་འཛོག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀོ་རང་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློས་འཛོག་མི་ནུས་པ་དང་དེ་འདྲའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་གང་ཡང་མིན་པས་འཛོག་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་དོན་སྟེང་ནས་སྣང་བ་དང་རང་བོས་ནས་སྣང་བ་དང་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་བ་དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དབྱུ་མཚམས་ཐུབ་པས་ལེགས་པར་དབྱུ་འཚལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་སྡོད་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ན་བདེན་པར་བྱག་པ་ལས་མ་འདས་པས་ཚུལ་འདི་དག་ཤེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཟཁད་པའི་བདེན་འཛིན་འདི་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་བརྟེན་ཤེས་མི་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མིང་དོན་སྤྲོར་བའི་སྤྲོ་ནས་འཛིན་ཚུལ་དགོས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱུབ་ན་མཐར་ཐུག་དབྱུ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུ་བཟོད་དུ་འབྱུར་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་དོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་བདག་འགོག་དགོས་པ་ཡིན་ལ་དེ་འགོག་པའི་ཚེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡན་ཆད་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་པས་ཀུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚད་པའི་སྐྱོང་ཡོར། འདི་པའི་ལུགས་ལ་འདི་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ནས། རང་སྟེའི་བདག་མེད་ཚད་པའི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

༥ དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ནི་ལང་གཤེགས་དང་ཡབ་སྲས་མཛལ་བའི་མདོ་ཁྲིདས་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་དུ་བུལ་གྱི་རྟགས་ཉིས་འགོག་དགོས་པ་དང་དབུ་མ་སྣང་བར་ནི་རྟེ་རྟེ་གཟིགས་མའི་གཏན་ཚིགས་སོགས་གཏན་ཚིགས་ཅེན་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་འགོག་པའི་ཚེ་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་གཉིས་ཟཧདཅ་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐ་རོལ་པོར་འགལ་འདུ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནི་ཚ་མེད་བཀག་ནས་ཆ་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་དེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཚ་དང་བཅས་ན་ཆ་ཆ་ཅན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་དུ་མ་བསྟན་ནས་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལྷས། ཆོག་ལས་སོར་མོས་གཞན་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྟེའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཚོད་བཅད་ནས་འགོག་པ་སོགས་རིགས་པའི་སྒོ་མང་ཞིང་ཤེས་པ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྟ་ཡིའི་ཚ་ལྟེ་ནས་ཆ་མེད་འགོག་པ་དང་། རྣལ་ཐུ་རབ་འདུབ་ཆགས་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བར་ཚེད་མ་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆ་མེད་འགོག་པ་སོགས་གཞོད་བྱེད་དུ་མ་བསྟན་ཚུལ་དབུ་མ་སྣང་བ་དང་དབུ་མ་བའི་ནག་གཉིས་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་བློངས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་འདི་དག་གི་རིགས་

པ་ཅེས་ན་གཞན་རྟགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་ཅེས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་མ་བསྟེད་དོ། །ཞེས་བའི་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་སྟོང་དགའ་འགོད་ཚུལ་དང་རིགས་པའི་རྟམ་གྲངས་སོགས་སྟོབ་དཔོན་རྟམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀལ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དང་བཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། དྲང་དེས་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་སྐྱེ་ཙེའི་དོན། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལས་ཆེས་ཕྱེ་བའི། །ཟབ་ལམ་དབུ་མའི་ལམ་འདིར་འཇུག་འཚལ་ལོ།།

❀ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།

དེའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཡང་སྐྱེད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པ་ཨཁའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། གཉིས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀལ་བའི་ཚུལ་ལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཨཁའ་བའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་ཨཁའ་བའི་ཚུལ་དང་། ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། དགག་བྱ་དེ་དོན་བཟང་ནས་ཇི་ལྟར་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་

བརྟོད་མང་དུ་མཛད་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ནི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཙམ་འཇུ་བས་དེའི་སྐོ་ནས་སྐྱོན་བརྟོད་ནི་མ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱན་རས་གཟིགས་བརྩལ་ཞྱགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་སོགས་དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་འཇུ་བར་ཟཕད་དོ།། དེ་ཡང་རྒྱ་གྲགས་པས་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་མིན་པར་རང་གི་ལུགས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཟཕད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར། བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་མི་བརྗོད་པའི་དབྱེ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞེག་བརྟག་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟད་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མིར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པ་དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་འདིར་གཞན་གྱི་ལུགས་དེ་བརྟལ་ལན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་འདི་ལ་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཞུགས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པར་མཛད་དུ་གསོལ་འོ།། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་མདོ་སྡེ་བའི་

ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དབུ་མ་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་གྱུར་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་དག་མ་ཐས་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པའི་འཇོག་ཚུལ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་སྤྲོས་ཚུལ་འདྲ་ཞིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལུགས་འདི་ནི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྱུར་པར་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པཽ་སྟག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་འཇོག་ཚུལ་དེ་ནི་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིའམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏབ་ནས་ཀྱང་ཐལ་བར་ཕྱིན་ཏེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཁྱབ་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐལ་བ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐལ་བ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ

གཅན་ནས་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྐྱིང་དོ་ལས། སྟོབས་དང་ཤིན་སྐྱེས་བསྐྱེས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཛོད་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་སྐྱོན་མང་པོ་བཟུང་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པར་ཡོད་པའི་སྐོར་ནས་སྐྱོན་མ་བརྗོད་ལ། ཞེས་པ་ནས་འཕགས་པའི་ལུགས་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡང་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཛོག་པའི། ཀུན་རྫོབ་འཛོག་ཚུལ་ལ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་གང་ཡང་འཛོག་མི་རིགས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེས་ནས་འཇུག་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་འདི་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་གྱི་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། གཞན་གྱི་མར་འདོད་གང་ཡིན་པ། །གཞན་གྱི་ཆུང་མར་ཡང་འདོད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་དབེར་ན་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་སྟེ་དོན་དམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཞིས་ས་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ན

འཚོས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་དེར་གཟུང་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པར་སྣ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་ཐུབ་པའི་ཀྱིས་གསུངས་པས་ཀྱང་གཙོད་པར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲོལ་ལས་ཟཁད་པ་སྐྲ་སོར་བཞག་གི་དོན་འཐད་ཕྱོགས་སུ་འགྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་ལེགས་ཟཁད་སྨིང་པོར་གསུངས་སོ།།

༥ དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པ།

དེས་ན་འདིར་དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་སྐེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ཞི་བའི་ཐེག་པ་སྐེ་བརྩོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཆོད་ཅིང་དགོས་པས་དེ་ལ་ནི་མི་འགོག་ལ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་དགོས་ཀྱི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་པས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་སྣང་ཞིང་། དེ་ལ་བསྟེན་པ་མི་རིགས་

པས་ན་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་བས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དུད་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ཅི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་ལ་བརྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྱེད་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེས་པར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ལྟར་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྨིན་ཏོར། གོང་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆུ་འབྲས་བཀག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དེ་བཀག་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པར་རིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ་འདོད་དགོས། དེ་མི་འདོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདེན་པ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྣོལ་བ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཚར་དུ་མེད་པར་བསྒྲུབས་ཏེ་དེ་ནི་དབུ་མ་པ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱབ་ཀྱི་དོས་པོར་སྣང་བ་ལ་མིན་པས་དབུ་མ་གཉིས་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཡོད་ན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཀྱི་དགག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཛད་ཅེས་སྨྲ་བར་མི་རིགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༥ ཀུན་བཏགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་མེད་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ། དགག་བྱ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་བཟུང་ཚུལ་བསྟན་ནས་དེ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་ཟཕད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་

པར་འཛོག་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལྡངས་པ་འདིས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་སྟོང་འཛོགས་ཀྱི་མཐར་གནས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཛོག་ཚུལ་ནི་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྟོང་འཛོགས་ཀུན་བཏགས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་གང་ཟག་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། གང་ཟག་ཅེས་པའི་མིང་རྒྱང་ཙམ་ཀྱིས་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་ན་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་དགོས་ཤིང་དེའི་ཚུལ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་མ་བརྟགས་པའི་དོན་ཡང་གང་ཟག་ཅེས་པའི་དོན་བློ་ལ་སྣང་བ་ན་ཕུང་པོ་འདི་གང་ཟག་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཕུང་པོའི་ནང་ཚན་ནམ་ཆར་ཤས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གང་ཟག་འཛོག་གམ་སྣམ་པའི་བརྟག་པ་གང་ཡང་མི་འཚུག་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་མ་དཔྱད་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་བརྟག་པ་མ་བྱས་པར་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དེ་ཡིན་ལ། དེས་མ་ཚིམ་པར་ཕུང་པོའང་ཕུང་པོའི་ནང་ཚན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ར་འཛོག་རྒྱུ་བྱེད་ན་ནི་གང་ཟག་བཞག་ཐུ་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ན་གང་ཟག་འཛོག་པར་ཡང་མི་རུས་པ་ནི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས། འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་གང་ཟག་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདུ་བར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་འདུ་བར་འཛོག་པའི་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཐུ་སྟུ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱི་ལུགས་རྣམས་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཞད་སྨྲིང་ཡོར། འོན་ཏེ་འདུ་ཞིག་ཐུ་བརྩང་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བརྩང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་གྲུབ་མཐའ་སྟུ་བའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་གང་ཟག་འདིས་ལས་འདི་བྱས་ནོ་འབྲས་བུ་འདི་

རྒྱུང་དོ་ཞེས་བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལ། རང་གི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་ནམ་
འོན་ཏེ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ཞེས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེའི་དོན་བཙལ་ཏེ།
དོན་གཅིག་པའམ་དོན་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་ཞིག་རྟེན་ནས་གང་
ཟག་དེ། འཇོག་ས་བྱུང་ན་ལས་གསོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་ནུས་ལ་མ་རྟེན་ན་
འཇོག་མི་ནུས་པས། ཞེས་པ་ནས། ཚོད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
པར་འཇོག་པ་ན། རང་རང་གི་མིང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིའི་དོན་དེ་ཇི་འདྲ་
ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཙལ་བ་ན་དེས་རྟེན་པའི་དོན་མེད་ན་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ནུས་པས་དེ་
ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཡོད་པར་འཇོག་གོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་
པའི་ལུགས་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་ལ་རང་མཚན་དུ་འཇོག་པ་དང་། མདོན་པའི་
གཞུང་ལ་སོགས་པར་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་མེའི་ཚ་བ་ལྟ་
བུར་ཁཀ་ཀྱང་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཚུལ་དེ་གཉིས་དང་མི་འདྲའོ།།
དེ་ཡང་རྒྱུ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་འདིར་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་
ཡང་མི་འཇོག་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཆོག་གས་ལ་
ལས། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་བརྟགས་ན་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་པོ་མཆི་གུ་དང་། མགོ་ཡི་རྟེན་ཅན་
བརྟེན་པ་པོ་སྐྲ་གཅན་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དབེ་འདི་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
ལས་ནི་སྐྲ་གཅན་ཀྱི་མགོ་དང་འཆི་གུའི་ལུས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལྟར་མགོ་
དང་ལུས་ནི་ཡོད་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་ནི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་བཞག་ན་
ཡོད་ཅིང་། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་མེད་པས་གང་ཟག་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་
བརྟགས་པར་འཇོག་པ་ནི་འཇོག་ཚུལ་འདི་དང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འཇོག་ཚུལ་འདི་

ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས། གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བཏགས་ཡོད་མིང་ཙམ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་པའི་དབེན་སྣུ་གཅན་གྱི་མགོ་དང་མཆེ་གྲི་ལུས་གཉིས་ཁྲུད་གཞི་ཁྲུད་ཆོས་སྣུར་བའི་དེའི་འཕངས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་འཕངས་ཚུལ་ཡང་མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པར་འཇོག་ན་དེའ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པས་དེའ་དོན་སྟོར་ཚུལ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་འདིའི་མཇུག་ཏུ་དེའ་འདི་རི་གས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བརྟགཡཞིང་དབྱུད་ནས་འཇོག་ན་དེའ་འདི་རི་གས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་མི་རི་གས་པའི་ཚུལ་ནི་སྤ་བ་སའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་མཆོན་གྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་དབེར་སྣུ་གཅན་གྱི་མགོ་དང་འཆི་གྲི་ལུས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དབེར་མི་རུང་ཞེས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཡང་སྤ་བ་དང་ས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མཆོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བརྟགཡཞིང་དབྱུད་ནས་བཙལ་ན་ནི་རྣེད་དགོས་པ་ཡང་ཏེ་ཤ་ཁ་ཟས་ཀྱི་མགོ་དང་མཆེ་གྲི་ལུས་གཉིས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དབེར་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་དད་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མཆོན་གྱི་འབྲེལ་པར་བཞག་པ་དེས་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བརྟགཡཞིང་དབྱུད་ནས་འཇོག་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་འཇོག་ན་སྣུ་གཅན་ག

ལུས་དང་མགོ་ལས་སོ་སོར་གྱུབ་པའི་མཆི་གུ་དང་སྦྲ་གཅན་མི་རྣེད་པས་དེ་དག་གཞི་ཚོས་སུ་མ་གྱུབ་པོ་ཞེས་རྩོད་པ་ནི་སྔར་ཨཁད་པའི་གཞན་གྱིས་ཚོས་རྣམས་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་འཛོག་ཚུལ་འདི་ལས་གལ་ཏེ་སྦྲ་གཅན་གྱི་མགོ་དང་འཆི་གུའི་ལུས་དེ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡིན་གྱི་ལུས་དང་མགོ་ལས་བ་དང་པའི་དོན་གཞན་བརྟེན་པའོ་མཆི་གུ་དང་སྦྲ་གཅན་ནི་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཚོས་བ་དང་མེད་པའི་དབེ་འདི་ནི་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དབེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པས་སོ་ཞེས་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ལ། དེ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ནི་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་གསལ་བར་མཛད་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་གསར་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་མང་པོ་མགོ་རྟོག་པ་ལས་མི་འདུག་པས་ན་ཆོག་གསལ་གྱི་གསུང་འདི་གང་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ་འདིའི་མགོ་འཇུག་བསྟིགས་ནས་གཟིགས་ན་གོ་སླ་བར་མཁྲེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁད་སྨིང་པོར། འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མཆི་གུའི་ལུས་དང་སྦྲ་གཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྟོག་དོར་གཞི་ཚོས་རྣ་བ་གཞིན་དུ་གའི་རང་ཡི་ཁ་

བཀའ་སར་བའི་གདུགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱུང་པ་བྱས་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ནི་སྐབས་འདིར་དབྱུང་ནས་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབྱུང་ནས་བཞག་ཚོག་པའི་ཚོས་ནི་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་སྣ་གཅན་གྱི་མགོ་དང་མཆི་གུའི་ལུས་ཞེས་པའི་གཞི་ཚོས་རྣམས་བའི་ཐ་དད་ཀྱི་དཔེ་ཡང་མ་དབྱུང་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་མེད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྣ་གཅན་དང་མཆི་གུ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་གང་ཟག་ཅེས་པའི་མིང་ཙམ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆིམ་པར་གང་ཟག་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ས་བཀའ་སའི་ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱུང་པ་ནམ་ཞུགས་པ་ན་དོན་དམ་པའི་ལྷོད་ཚུལ་ལ་དབྱུང་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གདུགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་སྤྱིར་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་སོགས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་སོ།། དེའི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གང་ཟག་ཡོད་པར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་སྣ་གཅན་དང་མཆི་གུ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་དང་ལུས་ཀྱི་གཞི་ཚོས་ཐ་དད་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་གཞི་ཚོས་ཐ་དད་མེད་པའི་དབེ་འདི་གྲུབ་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་གང་ཟག་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷས་བྱིན་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་མེམས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་དེ་གང་ལ་བཀའ་བའི་བཀའ་དོན་བཙལ་ན་མི་རྟོག་ཅིང་བཀའ་དོན་མ་བཙལ་བར་འཇོག་པ་ཡང་འབྲ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་སོ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མཚན་

གཞི་མེད་ལ་མཚན་གཞི་ལས་ཐ་དད་པར་རྟེན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱི་དེ་
ལྟར་ནའང་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དེས་ན། སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཐག་ཚུན་
བསྟེས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་མཛོད་དེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ས་བ་སའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་མཚན་མཆོག་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
ཀྱང་མ་དཔྱད་པར་འཛོག་དགོས་ཀྱི་དཔྱད་ནས་འཛོག་པ་མིན་པས་ཐག་ཚུན་བསྟེས་ནས་
གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཧཱ་སྟིང་པོར། ས་དང་སྲ་བ་སོགས་
མཚན་མཆོག་དུ་འཛོག་པ་ལ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། ཐག་ཚུན་བསྟེས་པའི་སྟོན་ནས་དེ་
དག་ཡོད་པར་འཛོག་གོ །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་གང་
ཟག་གི་འཛོག་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་འཛོག་དགོས་པ་ནི། ལུང་དེའི་
མཇུག་ཏིང་ངེ། ཆོག་གསལ་ལས་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ་དེས་ན། འདི་
དེ་ཁོ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འཛིན་ནོ། །འཐད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན།
མཆི་གུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཅིའེ་ན། འཆད་པར་
འཛིན་བའི་འཐད་པས་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པས་དེ་དག་ཀྱང་མཆི་གུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་
བླངས་པར་འཛིན་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དོགས་པ་ནི། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས།། དེའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པར་འཛོག་དགོས་ན་ཀུན་
རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དོགས་པ་བསྟུབར་བྱེད་ལ། དེ་ལ་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྟོང་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་འཐད་པ་ཙམ་ནི་ཡོད་ལ།
དེ་རྣམས་རང་ཉིད་གང་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཐད་པ་བཟློག་པ་ན་
བཞག་ཏུ་མེད་པ་ནི་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་འཐད་པས་རྣམ་

པར་དབྱད་པ་ན་མི་རྟེད་ཅེས་པའི་འཐད་པ་ཡང་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་འཐད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་འཐད་པ་དང་རིགས་པས་མ་རྟེད་པ་ཞིག་ནི་དགོས་སོ།། །།དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཱཀ་སྨིང་པོར། དེས་ནི་སྔར་ལྟར་དབྱད་ནས་རྟེད་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་ན་དེ་ཁོ་ནར་གྱུབ་མ་གྱུབ་དབྱེད་པའི་འཐད་པས་བཞག་པས་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྨོན་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་དབྱད་ནས་འཛིག་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་གཟུགས་ཆོར་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་འཛིག་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་དབྱད་པར་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན་པས། དབྱད་ནས་འཛིག་པའི་ཆོས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབྱད་ནས་འཛིག་པ་དང་མ་དབྱད་པར་འཛིག་པའི་མཚམས་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྐྱེ་ནས་སྨོན་ཅིག་ཅེ་ན། དེ་ཡང་གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་བཀྲག་པ་ཙམ་དང་འདིས་ལས་འདི་བྱས་སོ་འབྲས་བུ་འདི་ལྟོས་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཅེས་བཀྲག་པ་ཙམ་གྱི་མིང་རྟུང་གིས་བཀྲག་ཙམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་འཛིག་པ་ནི་མ་དབྱད་པའི་དོན་དང་དེ་ལྟར་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཀྲག་པའི་དོན་དེ་བཀྲག་ཙམ་དེས་མ་ཚོག་པར་གདགས་པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་དབྱད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབྱད་པའི་མཐར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན།

ལྟར་ཞེ།

❀ དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཡུལ་དབྱད་ནས་འཇོག་ཚུལ།

རང་རྒྱུད་པའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་མ་དབྱད་པར་འཇོག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱིར་དབྱད་ནས་འཇོག་པ་དང་མ་དབྱད་པར་འཇོག་པའི་མཚམས་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁེལ་བྱེད་དྲངས་པའི་དོན་ནི་གང་ཟག་སོགས་བཏགས་ཙམ་དེས་མ་ཆོག་པར་གང་བཏགས་པའི་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་གང་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པས་མ་དབྱད་པར་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་བཞག་པའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་པའི་དོན་དེས་མ་ཆོག་པར་གཉུག་མའི་སྟོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དེའི་ངོ་བོ་ཤེས་འདིའི་དོན་དམ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དབྱད་པས་རྟེན་གཞི་ཆོས་ཅན་དེ་རྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མ་དང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་འདིར་ཡང་བདེན་གྲུབ་འཇོག་པར་ཁ་སྐྱ་ཏུ་སོང་འདུག་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་གནད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པའི་དབྱད་བཟོད་ནི་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་མི་འདོད་པས་ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་པ་འདི་ལ་དབྱད་པ་མི་འཇུག་ཅེས་པ་ནི་རིགས་པའི་དབྱད་བཟོད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་མཚན་གྱིས་དབྱད་པ་མི་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ་མི་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་མིན་པས་འདིའི་དབྱད་ནས་འཇོག་མི་འཇོག་གི་མཚམས་འདི་ལ་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་དོན་ཤེ་ནས་གསལ་བར་མཛོད་ཅིག། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཱཀ་

སྐྱེད་པོར། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་འཇོག་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རིགས་པས་དཔྱད་དོན་ལ་མི་འཇོག་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་དབུ་མ་པ་གཞིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དཔྱོད་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་དཔྱད་པས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་སྔར་ལྟར་དཔྱོད་པ་ཙམ་ལས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་བཞེད་དོ།། སྔར་ལྟང་དྲས་བ་དང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མིང་དང་བརྗོད་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ལན་མང་པོར་ཟཁད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་མིང་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་རང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་རིགས་པས་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདིའི་ཙམ་སྐྱེས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྙེད་པ་གཅོད་དོ། དེ་ཡང་མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་ཅེས་པ་ཡང་མིན་པས་མིང་དང་དོན་སོ་སོར་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ལས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་ལ་དབྱད་ནས་དེའི་དོན་འཇོག་པ་མིན་པས་མིང་ཙམ་དང་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་དོན་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། འཇོག་ཚུལ་འདི་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་ཏུ་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་དང་མི་འདྲའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚིགས་སྐྱེས་པོར། མིང་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་སྔར་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཁྱོད་ཅིང་དོན་མེད་པཁམ་མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། འདིར་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བློས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བློའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མི་བཞེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❁ རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བློ་དང་གཅིད་མེད་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་འཇོག་ཚུལ་དང་དེའི་ཁྱད་པར།

དེས་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞི་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་རྟོག་པས་བཀག་ཅམ་དང་ཐ་སྙད་བཀག་པའི་བཀག་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་པས་ཁྱབ་པ་རྣམས་དོན་འཛུ་བར་བཞེད་པ་འདིས་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པས་བཀག་ཅམ་དང་མིང་རྒྱང་བཀག་ཡོད་ཅམ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་རྣམས་དང་མིང་ཙམ་ལྡོག་འབྱེད་ཡང་དོན་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ནི་ཆེས་མི་འབྲ་བ་ཡང་དོན་གཅིག་ཏུ་ལྡོག་བཟློག་པ་འདིས་རང་ཉེས་སོ།། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱང་བཀག་ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་མིང་རྒྱང་བཀག་ཡོད་ཀྱི་དོན་ནི་མིང་གིས་བཞག་ཙམ་ལས་དེས་བཀག་པ་ལྟར་ཀྱི་བཀག་དོན་བཙལ་ནས་མི་འཇོག་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཚང་དགོས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མིང་གིས་བཀག་པའི་བཀག་གཞི་བཙལ་ནས་འཇོག་དགོས་པཊ་སྟག་ཡིན་པས་ན་འཇོག་ཚུལ་དེ་རྣམས་མིང་འདུ་ཡང་དོན་མི་འདུ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཆོར་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བློའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡོད་པས་མེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་འཇོག་པ་ཙམ་ནི་ཡོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བློ་ཡང་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག

བཞག་པའི་ཡུལ་བྱི་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་མི་འདྲ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས་ཀྱང་མི་འདྲ་ཞིང་། བློ་སྟ་མས་འཇོག་ཚུལ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་ཀུང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་དང་། བློ་ཕྱི་མས་འཇོག་ཚུལ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་འདི་དག་འབྱེད་པའི་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀའ་གནས་འབྱེད་ས་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་ཀྱིས་འབད་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཀད་སྨིང་པོར། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བློ་དབང་གིས་གཟུགས་ཆོར་ལ་སོགས་པ་འཇོག་མི་ནུས་ལ། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འཇོག་ནུས་པར་འདོད་པས་བློ་དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་གི་བློ་ལ་ཡང་ཞུང་པར་ཆེའོ།། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ལས་ཀུན་རྫོབ་མིང་དང་བརྗོད་བྱ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྐྱས་གང་གཅོད་པ་ཡང་མི་མཐུན་ནོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་དབུ་པས་མ་རྟེན་ཅེས་པའི་དབྱེ་ཚུལ་ཡང་བཏགས་དོན་ལ་དབྱེ་པ་དང་དོན་དམ་ལ་དབྱེ་པའི་དབྱེ་ཚུལ་ཡིན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་དབྱེ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ལྟ་བུ་འདིར་འོངས་སམ་མ་འོངས་གང་དུ་སྐྱེས་སམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་པ་དེ་དག་ནི་འཕགས་ཀྱི་བུ་བྱེད་དང་སྦྱོར་ལམ་ལ་སྦྱར་བའི་དབྱེ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་པ་རྣམས་དང་འཕངས་པས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་བྱེད་འཕང་ལྷན་ནི་ཡོད་ལ་དོན་དམ་ལ་དབྱེ་པའི་དབྱེ་པ་དང་རིགས་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་འཕང་ལྷན་ནི་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་མིང་གིས་བཞག་ཙམ་དེས་མ་ཆོག་པར་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་བཅལ་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ནི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་

དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོང་ནས་ཡོད་བར་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་རང་གི་མིང་གིས་བཞག་ཙམ་དེས་མ་ཚོག་པར་བཏགས་པ་ལྟར་དྲྭ་དང་ལ་དབྱུག་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་ལྟར་དབྱུག་ནས་མི་འཛིན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོ་བོའི་སྟོང་ནས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་ཙམ་རྣམས་འབྱོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཟློག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པས། ཞེས་པ་ནས། དེས་བདག་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་དོན་དམ་དབྱེ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུག་ནས་བཟུང་བ་མིན་ཀྱང་། དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན་དོན་དམ་དབྱེ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུག་ན་རྟེད་དགོས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུག་ནས་འཛིན་པའི་དོན་ལ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་དོན་ཚང་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལྟར་མ་དབྱུག་པར་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་ཚོ་ན་དབྱུག་ནས་འགོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་འཛིན་ཚུལ་ལ་དབྱུག་ནས་འཛིན་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཀད་སྣིང་པོར། འདི་ལྟར་གཟུང་པ་དེས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་དབྱུག་ནས་བཟུང་བ་མིན་ཀྱང་འདིས་བཟུང་བ་

ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན། དེའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་ས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དྲྭད་པ་ན་དྲྭོད་བྱེད་ཀྱིས་རྟེད་དགོས་སོ།། ཞེས་པ་ནས། གཞུང་རྣམས་ནས་དྲྭད་ནས་འགོག་པཿསྟག་འབྱུང་བ་ཡང་མི་འགལ་བས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡུལ་བཅས་ཁོ་ན་འགོག་གོ་སྟམ་དུ་མི་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བཤད་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱད་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དགག་བྱ་ལ་ཐུ་རགས་སྤྱིར་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་ཚུལ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་དང་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་མོའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཐུ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤཱཀ་ཆེའོ།། དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདི་ལ་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་ཟེ་བ་ཡིན་གྱི། མེད་རྒྱུའི་བདག་གཉིས་ལ་ནི་ཐུ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ།། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། །བདག་མེད་འདི་ནི་འབྱོ་བ་རྣམས་གྱོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྱོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྱོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི།། དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་ཕྱེ་བར་མ་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་བའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ།། དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱའི་བདག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་དང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཞིག་བྱེད་ན་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱའི་བདག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ངོས་འཛིན་པར་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་བུ་ཁོ་རང་འདོ་གས་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་སྟུན་མོང་མིན་པཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིག་ཅིའོ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་དགག་བྱའི་བདག་དེ་ཡང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་འཛིག་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི་འཁོར་རེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཱཀ་སྐྱེས་པོར། རག་མ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དུ་བཀྲག་པ་ཙམ་མིན་པར་དོན་ཀྱི་ངོས་ནས་སྟོང་ལུགས་ཡོད་པ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན། རང་སྟེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བཀྲག་དོན་བཙལ་ནས་རྟེད་པར་འཛིག་པ་ལ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་མེད་པས། དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་དབང་གིས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྐྱོ་འདོག་གཅིག་བཀྲག་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིག་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་། སྐབས་འདིའི་རང་མཚན་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིག་པ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བས་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཀྲག་པ་ཞེས་པའི་བཀྲག་ཚུལ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་མིང་ཙམ་བཀྲག་ཡོད་ཙམ་དུ་འཛིག་པའི་བཀྲག་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བ་ནི་ཤཱཀ་སྐྱེས་པོར། གལ་ཏེ་རང་སྟེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་ཅེས་པ་ནས། འདི་

པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དང་མི་འདྲའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

༥ ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན།

གཉིས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་ཟཧཏ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཟེགས་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་ཅིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་འཇོག་པའི་ལུགས་འདི་ནི་གཅོ་བོར་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཟཧཏ་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་མོའི་འཇོག་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཟཧཏ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཟེགས་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་དབེར་སྣུམ་དང་བྲག་ཆ་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་སྨིག་སྒྲ་དང་རྨི་ལམ་དང་དབུ་བ་བཅོས་པ་དང་ཚུའི་ཆུ་བུར་དང་ཆུ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་དག་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི་འདི་དག་ནི་སྟོས་པ་ཡང་ཡིན། འདི་དག་ནི་ཇུན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏོ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དབེར་སྣུམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྣུམ་དང་འདྲ་སྟེ། སྣུམ་མ་མཁན་གྱིས་སྣུལ་གཞིའི་རྡེབ་ཤིང་བུ་རྩྭ་བྱས་བའི་ཚེ་རྩྭ་དུ་སྣང་ཡང་རྩྭ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བདོར་པོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྒྲུབ་མའི་དབེ་ལེན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེང་། དེ་ཡང་སྣང་བ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དབེ་ལེན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབའི་དབེ་ལེན་ཚུལ་བང་ནི་མི་འདྲའོ།། སྟོང་པ་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུའི་འཇོག་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཉིད་བང་དེ་བཞིན་ཉིད་བང་མ་ཧོར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུར་སྤྱོར་ཚུལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཡང་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམས་ཡོད་པར་སྣང་བའི་སྟོང་པ་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱོར་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔགས་མཐོང་ཆེན་མོར་སྟོང་པ་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡོད་ཚམ་ལ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱག་ཆ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་མྱི་ལམ་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བདོར་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་མེད་པའི་དབེ་དོན་སྤྱོར་ཚུལ་མཚུངས་ཤིང་བུ་བ་བཏོས་པ་དང་ཆུ་བུར་དང་ཆུ་ཤིག་རྒྱུ་དང་སྒྲུབ་མ་དང་ལྡེ་ནི། མདོ་ལས། །གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བཏོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་ར་མ་བ་བཞིན་བདག་མེད་པ་དང་བརྟུན་པའི་དབེ་རང་སྣང་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བདོས་པོ་རྣམས་ནི་སྒྲོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏྲུན་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དེར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ལ་བྱེད་པས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་བདག་མེད་པ་དང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བཏོས་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེས་ན། ཐལ་འགྱུར་སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྤོམ་པ་ནི་མིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཐེག་དམན་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་སྐོམ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་རྫོགས་པར་མི་སྤོམ་ཞེས།། བཤད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ཁྱད་པར་རོ། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་ཐེག་དམན་ལ་ཀྱི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐའ་ཁྱད་པ་དང་། སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་སྤྱིར་འདུ་བས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྤྲོད་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། མེད་ལྟ་བློག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་གསལ་བས་དེའི་རིགས་པ་མི་ཟཁྱད་དོ།། ཡོད་ལྟ་ལྡོག་པ་ཡང་བདེན་པ་དམ་པའི་གཅིག་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སྣུམ་པའི་ཚོས་ཅན་རྒྱུད་ལས་འདས་པའོ།། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟག་པ་སྣུམ་པའི་ཚོས་ཅན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་སྐབས་འདིའི་མེད་ལྟ་ལྡོག་པའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་གསལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའམ་རྒྱུ་མཚན་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་མེད་ལྟ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པ་འདིས་མེད་ལྟ་ཁས་བླངས་བར་སོང་ལ། དེ་ཉིད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའམ་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཡོད་པ་དང་ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཏན་ནས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་འགོག་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་གྲགས་ཤིང་

གསལ་བས་འདིར་གསལ་མི་དགོས་ཞེས་བའི་དོན་དང་། ཡོད་ལྟ་ལྡོག་ག་པ་ཡང་བདེན་པ་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིའི་ཡོད་ལྟ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་དེ་ལས་དངོས་སུ་ལྡོག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཉོ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་དམ་པ་མི་སླུ་བ་ཡང་ཡིན་པས་ན་བདེན་པ་དམ་པ་དང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་འདི་གཅིག་པུ་ཡིན་པས་ན་གཅིག་སྟེ་ཞེས་སློས་ལ་དེ་ནི་མི་སླུ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་ཡོངས་སུ་རྫོ་བ་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་པ་དང་སླུ་བའི་ཚོས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལ་ལེགས་པ་སྦྱན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་སྣང་བའི་དབེ་ བ་དག་གི་སྐོ་ནས་བདག་མེད་དུ་ཟཕ་པ་འདི་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐ་མི་དད་དུ་མ་བྱས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ཞེས་འགྲེལ་བ་དང་། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐ་མི་བསྟན་ན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་ཅིང་། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་དུ་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོགས་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་ཡང་མཛད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཚཕ་སྨིང་པོར། ལན་མང་དུ་དང་བར་མེད་པ་དང་གཞུང་གཅིག་ཏུ་བཀོད་ནས་མ་གསུངས་པས་དེའི་རིགས་པ་ཟཕ་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་འདང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཚོས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་མི་སྣུབ་ཀྱི་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱང་མང་ངོ་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་སྟེ་པའི་ཚོས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་དེ་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྫུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་སྟེ་པའི་ཚོས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་དེ་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྫུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་སྟེ་པའི་ཚོས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་དེ་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྫུ་བྱེད་ལས། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི།

གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངང་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ནས་བདེན་མེད་བསྟུབས་པར་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་དུ་འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ནས་ཀྱང་རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་མཛད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག། སྨྲ་བ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུངས་པར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྟག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པར་འདུ་བ་ཡིན་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱ་དན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ཏུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་པ། །དེ་ཚོ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་ནི་དུས་ནམ་ཀྱི་ཚེ་གསུང་ན་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཉག་གཅིག་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ལྷག་མའམ་ལྷོག་རྗེ་ཕྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དབུ་མ་པའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།།

❀ རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བདག་མེད་འཇོག་ཚུལ།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་པ་ནས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་བར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བའི་འཇོག་ཚུལ་ནི། ལེགས་ཝཱཊ་སྨིར་པོར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་རང་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་ཀྱ

སྐབ་པའི་ཐ་སྙད་ལེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་དཔེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་ཕུང་པོའི་རྟེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ། དའི་གཟུགས་བའི་ཚོར་བ་ཞེས་སོགས་སྙ་འཛིན་པས་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་དབང་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟེ་ཁོལ་ལྟར་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱང་བར་སྣང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་ཐུགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བཀག་པ་ན་གང་ཟག་དེ་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཞེས་བྱ་བའི་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་གསུངས་པ་འདིའི་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་མཐུན་པའི་མདོ་དུ་སྣང་ཡང་རང་གི་གོ་ཆོད་ལྟར་ན། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་དོས་འཛིན་ཚུལ་ནི་ཕུང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཆོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་ཉེ་རིང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཞིང་། གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཉེ་རིང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཚུལ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་ཏེ་ཡོད་པས་ན་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། གང་ཟག་སྐྱེ་འཇིག་པ་ཉེ་རིང་སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར

ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གང་ཟག་ཐུང་སོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་རང་རྒྱུད་པ་འདི་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་བུ་དང་ཐུང་སོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་བོ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཞིའི་བདག་འདིས་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐུང་སོ་རྣམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བས་ན་གཞིའི་བདག་དེ་རང་རྒྱུད་པར་ཡང་སོང་ཞིང་། འདིའི་རང་རྒྱུད་ཚུལ་ཡང་ཐུང་སོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྫས་ཙམ་མིན་པའི་ཆུན་བཏུན་པ། ཐུང་སོའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་འབྲེལ་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། ཐུང་སོ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་རང་དབང་བའི་རྫས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བཏུན་པ་མཐའ་བཟུང་ན་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཞི་ཐ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་འདི་ནི་ཐུང་སོ་དང་རྟེ་ཁོལ་ལྟ་བུར་སོང་བའི་དབེ་འདིས་ནི་ཐུང་སོ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་ཉིད་ནི་མིན་པས་དེའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྣང་རྒྱུད་ལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟེ་ཙི་དེ་ཁོལ་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟེ་བོང་ཁོལ་པོ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཁོལ་པོ་ཡོད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོལ་པོ་ཡོད་ཀྱི་ཚེ་རྟེ་བོང་ཁོལ་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁོལ་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོལ་པོ་ཡོད་ཀྱི་ཚེ་རྟེ་བོང་ཁོལ་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁོལ་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོལ་པོ་ཡོད་ཀྱི་ཚེ་རྟེ་བོང་ཁོལ་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐུང་སོ་དང་ཐུང་སོ་ཉིད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུང་སོ་ཡོད་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་སོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐུང་སོ་དང་ཐུང་སོ་ཉིད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུང་སོ་ཡོད་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་སོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐུང་སོ་ཡོད་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་སོ་ཡོད་མེ

དུ་བཞག་སྟེ་བརྟོད་དུ་མེད་པའི་ཐུགས་བླངས་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བརྟོད་དུ་མེད་པས་ཐུགས་ཡོད་འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་རང་ཀུ་ཐུབ་པའི་བདག་གི་འཛོག་ཚུལ་ཡིན་པར་གནས་མའི་བུ་བས་རིགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་ཅམ་མིན་པར་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་རྣ་འགྲེལ། མངོན་པ་མཛོད་རྣ་འགྲེལ། འགྲེལ་ཆཝད་ཀུལ་སྡས་མ། རྟོག་གེ་འབར་བ་སོགས་འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལྟངས་བཙུན་པ་ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་མཛད་དེ་བསྟན་བཅོས་དོན་གསང་སྣང་བ་དང་དོན་གསང་ལྟ་བའི་མིག་འབྲེད་སོགས་ལས་གསལ་བར་མཛད་པ་བཞིན་ཞེས་དགོས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་ནི། རང་ཀུ་ཐུབ་པའི་བདག་གི་འཛིན་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡང་། གོང་དུ་གང་ཟག་རང་ཀུ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་གང་ཟག་གི་ཐུགས་བརྟན་པར་སྟང་བའི་སྟང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་འཐད་པ་བཅུག་སྟེ་གང་ཟག་དེ་རྟག་པ་དང་གཅིག་བུ་དང་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྟག་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་རང་ཀུ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འཛོག་པས་ན། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་ཀུ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཚང་བའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་འདྲའི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཉེགས་པས་ནི་གང་ཟག་དེ་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པ་ལྟར་ཐུབ་གྱི་རང་ཀུ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པས་ན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟགས་པ་ཙམ་མིན་པ་གཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཡང་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་ནི། རྟོག་གེ་འབར་

བར། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དོན་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོ་ནི་བདག་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པསྲིད་པ་ལེན་པའི་ཚེ་རྟེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུས་དང་དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅེས་ཉེ་བར་འདོགས་དགོས་ཞེས་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སློབ་པོར། ཞེས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་ལྟ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དུ་འདོགས་པར་གསུངས་པ་འཇིག་རྟེན་ནོ།། ཞེས་པ་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ལུང་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་མེའི་འཇོག་ཚུལ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་དོས་འཛིན་ལུགས་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐབའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་བདག་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འཐད་པ་བཅུག་སྟེ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུ་དང་རང་དབང་བ་དང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་ལུགས་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་བརྟུན་བའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པ་འཛིག་ལ། དེ་ལྟར་འཛིག་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིག་པའི་རྟ་བ་རང་རྒྱུ་ཐབ་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་ཡོད་པ་བཟུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་དེས་ཕྱི་རོལ་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་ནང་གི་

བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་བརྟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱི་སྨྲེར་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་འཇོག་པ་མིན་ནམ་སྟམ་པས་དེ་ལྟར་དབྱུང་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་གསོལ་ལོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་དསྐྱིང་པོར། གཞན་ཡང་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་ཕྱིར་ལོག་པས་དོན་གཞན་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་བརྟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ བདག་འཛིན་ཐ་སྙད་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པ།

དེ་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོན་ཅིང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་ཡང་མི་ནུས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་རིགོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། །གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྲོང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོང་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ།། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། །གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང་། །གང་ཚེ་བར་མར་འདུག་པ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་སྤྲུལ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཚམ་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྡང་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟོག་པར་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། བྱེས་པ་གང་དག་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྟོང་བར་འདོད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཉན་ནས་སྟོང་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་གཉས་ནི་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་ཆེན་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་། གང་གི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོ་སྟོང་བའི་རྒྱུན་དང་མ་ཐད་པ་བར་མར་འདུག་པའི་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་སྨུལ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར་བས་ན། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དན་པ་འདི་མ་ལྟོག་ཕྱིན་ཉོན་མོངས་པའི་འཕྲང་ལས་དུས་ནམ་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཐར་བ་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིག་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཁྱབ་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྙོད་ལས། །ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཙོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་མེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་འཛིག་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་ལྟོད་ལྡན་མི་མཐུན་པར་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཀྱང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་དེ་ཉིད་འཛིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་

ཏུ་མི་རྟ་བས་དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། དེའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད། ཅེས་འཇུག་པ་རྣ་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་འཛིག་ཚུལ་ནི། ཕུང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་བདག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། །མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་བདེས་སྨྲ་བ་རྣམས་འགོག་པར་མཛད་དོ་། །ཡང་བདེས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་ཕུང་པོ་རྣམས་འཛིག་པོགས་པས་ན་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །མདོ་ལས། དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་གང་དག་བདག་གི་སྣམ་དུ་ལྟ་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ལྟའོ། །ཞེས་ཁྱད་སུ་དྲངས་ནས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འཛིག་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ལ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཀཀ་ནས་ཕུང་པོ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་དོན་དུ་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡང་ལེགས་ཅཀང་སྨིང་པོར། ཞེས་གསུངས་པས་ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་གསུངས་ལ་དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་སྨྲ་བའི་ཚུལ་བྱིས་ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཞི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་སྐྱེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས། ཕུང་པོ་ལྔ་ཚར་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གི་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན། །དེ་ནི་ཕུང་ལས་གཞན་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཤེས་པ་ལྟ། །གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འདོས་སྨྲ་བ་རྣམས་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་

བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ཡང་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གི་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་དོན་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་གཞན་ལས་ནི་གཟུགས་བདག་མིན་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འདིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚུལ་ཟུན་མོང་བ་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུའི་འཇོམས་ཤིང་། སྐབས་འདིར་ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དར་འཇོན་ལྟན་སྐྱེས་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་འཇོག་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ཚཧང་སྨིང་པོར། འདིས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིའི་དོན་ཡངས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དར་འཇོན་ལྟན་སྐྱེས་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ཅོ་སྟམ་དུ་བཟུང་བས་བདག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །འདི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ངས་ཡིར་འཇོན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ངའི་བའོ། །རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་ངའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇིག་ལྟས་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱུད་ནས་མི་འཇོན་ཀྱང་འཇིག་ལྟས་བཟུང་བ་ལྟར་ཀྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན་དོན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདད་བས་འགོག་པའི་ཚོ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འགོག་རིགས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ནི་བདག་གི་ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་བླང་བྱ་གཅིག་ཏུ་འབྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེ་ལས། །གལ་ཏེ་ཤིན་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མེ་དང་ཤིན་གིས་བདག་དང་ནི། །ཉེ་བར་བླང་བའི་

རིམ་པ་ཀུན། །བྱམ་སྙམ་ལ་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་ཞཱཏ། ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར། མེ་ནི་སྲེག་བྱེད་ཤིང་ནི་བསྲེག་བྱ་ཡིན་པས་བསྲེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་བྱམ་སྙམ་སོགས་དང་ཉེ་བར་བླང་བྱའི་རིམ་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།། དེ་བཞིན་དུ། རྟ་ཤེ་ལས།ཅེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོ་དང་བླང་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅུན་བསྟོས་ནས་གྲུབ་པར་འཇོག་དགོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་མི་འཇོག་པས་ན་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འཐད་དོ།། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ན་དས་མཐོང་ཟེར་བ་དང་འདི་ཀང་ལག་ན་བདང་སོས་པ་ལ་ང་ན་བདང་སོས་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་བསྟོན་མེད་བྱེད་པ་ལྟར་འཇོག་རིགས་སོ།། ཚུལ་དེས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་དང་བསྟུན་ནས་འཇོག་དགོས་པཽ་སྐྱག་ད་བཏགས་ཡོད་མིང་རྟུང་ཙོལ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཕྱི་མེའི་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ནི། དེ་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ་བཀལ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚགས་ཀྱི་དོན་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའི་ཡང་དོངས་གཞིར་སྣང་ངོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

❀ ཉན་ངང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཁྲུད་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། བདག་འཛིན་ཐ་སྙད་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲུད་པར་བསྟན་ཚུལ་དང་། ཕྱི་དོན་འཛིག་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་ངང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲུད་པར་བསྟན་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲུད་པར་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མི་འཛིག་པར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དང་འཁོར་འདས་བདེན་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟྱངས་བ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་བློ་ན་མེད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྟུད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འཛིག་རྟེན་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་འགག་གི་མེད་དོ།། ཞེས་གསུངས།། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲུན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལ་གཟིགས་ནས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་འགག་དེ་དག་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་གསུངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་འགག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གནས་བཞམ་སྐྱེ་འཛིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པཞམ་མཉམ་པཞམ་ཁྲུད་པར་ཅན། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་སྣང་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན།

ཞེས་གསུངས།། དེའི་དོན་ཡང་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ཡོད་མེད་དང་། མཆོག་དམན་བར་མ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱི། དངོས་པོའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ནི་མེན་ནོ་ཞེས་བའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ནི་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་འཇོག་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་མི་འཇོག་པར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་དགོས་པ་ནི་སྨོན་དཔོན་འཕགས་པའི་ལུགས་སྟོལ་ཏེ་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་དབང་གིས་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་དང་ཕུང་པོ་ཆོགས་ཙམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་མི་འཇོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་ཀྱང་རྟེ་ཁོལ་ལྟར་འཇོག་ལ། ཕུང་པོ་དང་ཕུང་པོ་ཆོགས་ཙམ་གཉིས་ཀ་ཡང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རྟེ་ཁོལ་གྱི་དཔེ་འདི་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་སྨྲོར་ཚུལ་ཡོད་པས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་རྒྱུད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདག་གི་འཛིན་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཟུང་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་ཁས་ལེན་དེ་མ་དོར་བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་བདག་གཉིས་ལ་ཐུ་རགས་མི་འདྲེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།། དེའི་དབང་གིས། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་སྔ་མ་འདི་དང་འདྲའོ།།

❀ བདེན་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བྱེད་ཚུལ།

སྐབས་འདིར་ཉན་རང་འཕགས་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་འཛིན་པ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་པ་ཡིན་ནོ།། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་རྩུ་པ་ལས། །ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡངས་ཁེགས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡོད་ལྟས་ནི་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བའི་གེགས་མི་བྱེད་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱེད་ཅིང་། ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་མེད་ལྟས་ནི་དན་སོང་དུ་ལྟུང་བས་སྲིད་པ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་མ་པས་ཐ་སྙད་དུ་འཇིག་དགོས་ལ། ཞེས་པ་ནས། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གྲོལ་ཞེས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་དྲང་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྲིད་པ་འདི་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དགོས་པ་ཡང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། །དེ་བཞིན་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ཡོད་ཅེའམ་མེད་པ་ཞེས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ། །ཡོད་པ་བ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། མེད་པ་བ་ནི་དན་འགྲོར་འགྲོ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡངས་ཁེགས་ཕྱིར། །གཉིས་ལ་མི་རྟེན་ཐབར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་

འཛིན་པའི་རྟོངས་པ་དེ་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་བྱོལ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་འདི་སྨིག་རྒྱུ་དང་འདྲ་བར་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེས་ནི་རྒག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཧད་སྨིང་པོར། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གཟུང་འཛིན་རྩས་གཞན་བཀག་པ་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་གནས་མེད་པ་ལ་ཆགས་སྡང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྩས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུབ་མོར་འཛོག་པ་སེམས་ཙམ་པ་དང་། དེ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་འཛོག་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་ལ་འདུ་བ་དང་། ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྨིན་ཀུ་འཛོག་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པ་གཅིག་བུའི་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བརྒྱ་པ་ལས། སྨིད་པའི་སྐབས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་སོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྨིད་པའི་སྐབས་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་། སྨིད་པའི་སྐབས་དང་བག་ཆགས་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་མཐོང་ན་ནི་སྨིད་པའི་སྐབས་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཧད་སྨིང་པོར། དེས་ནི་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཀྱི་གཏི་མུག་དངོས་པོའི་བདེན་འཛིན་དང་སྨིད་པའི་སྐབས་དུ་ཚཧད་ཅིང་། དེ་ལྟོག་པ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་གསུངས་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་

ཚན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

དེས་ན་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་ཉིད་སྒྲིར་སྲིད་པའི་ས་བོན་མིན་ཀྱང་། སྲིད་པའི་རྩ་བ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ས་བོན་དང་འདྲ་བས་ན་དེར་ཟཧཱ་དོ།། དེ་ནི་སྐབས་འདིར་ཉེས་ཞེས་སྒྲིབ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཚན་གྱི་མ་རིག་པར་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།ཤ རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཚན་གྱི་མིར་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཚན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དང་འདྲ་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་འཁོར་བར་ལྡོག་པར་བཞག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ།། དེ་ལྟར་ཡང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ།། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཚན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་རིག་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་དེའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ་ཡང་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཉོན་མོངས་ཚན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ཅིང་། དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་དེ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་ཡང་

གསུངས་པས་དེ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་མ་རིག་པ་དང་འགོད་བའི་རྩ་བར་ཡང་ཟཁཉ་དོ། །དེ་དང་འབྲེལ་བར་འཛིག་ལྟ་ལྟན་
སྐྱེས་ཀྱང་འགོད་བའི་རྩ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དམིགས་པའི་ངའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
ངམིན་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངཡིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལེགས་
ཟཁཉ་སྐྱེད་པོར། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་གསལ་བར་ཟཁཉ་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་
ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་
འཇིག་ལྟ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པའི་ཞེན་
ཡུལ་མེད་པར་དེས་ནུས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱང་
འགག་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཐུ་པ་ལས།
རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་
པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
སྟོང་པས་མ་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བརྒྱ་པ་ལས། །ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་
མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཕོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་མུག་
བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་
མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དབེར་ན་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་འབྲལ་བ་
མེད་པར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཞེན་མོངས་པ་

ཀུན་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་ཚགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པས་ན། རྒྱུ་མཚན་དེས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུང་རྩ་བ་གཉི་ལྡུག་བཅོམ་པས་དེའི་དབང་གིས་འཇིམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣེན་འབྱུང་མཐོང་པས་གཉི་ལྡུག་ཐམས་ཅད་བཤིག་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འབད་པ་ཀུན་ཀྱིས་རྣེན་འབྱུང་གི་དོན་སྟོན་པའི་གཏམ་འདི་ཁོ་ན་བསྟང་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤ཰ད་སྨིན་དོར། དཀའ་གསུམ་གྱི་ཡ་བྱལ་གྱི་མ་རིག་པ་ལྷོག་པ་ལ་རྣེན་འབྱུང་མཐོང་བ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་ཤཱཀས་འགྲེད་པ་ཙམ་གྱི་མཁས་པ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། དེས་ན། དབུ་མའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུང་མ་རིག་པའི་འཇིན་སྐྱེན་སུན་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཡུལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་སྟེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་དགོས་པས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མེད་པ་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་ཐུང་ངོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་འགྲུབ་པའི་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཤ཰ད་སྨིན་དོར། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤ཰ད་སྨིན་དོར། འོ་ན་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་འཛིན་སྐྱངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་ནི་མེད་པས་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཤ཰ད་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྨམ་ན། དེ་ལ་ཐུང་དོར་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི། གང་ཟག་ཤཱང་ལག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བསྟུར་བ་ལ་མེད་དེ། ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེས་ན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེས་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་ཚུལ་ གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པ། ཁྱད་པར་ཅང་ལག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལས་ རྣམ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་ཕུང་པོའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེར་ གསར་དུ་ལེན་དགོས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་ མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཅི་སྟས་པའི་རྣེས་སུ་ལེར་ལེར་བོ་དང་ཁར་ཁར་བོ་དེའི་ རྣེས་སུ་ཡན་ལག་འབྱུས་པ་སོགས་འབྱུང་བས་ན། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེའི་གནས་ སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་གྱུར་ནས་དེའི་རྣེས་སུ་ཤུབ་ལྟ་སོགས་གྱུར་དགོས་པའི་འཛིག་ རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་འགྱུར་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དེ་གཉིས་སྤྲོད་གྱུར་པས་ན་བློ་དེས་ རང་ཀུ་བའི་རྣམ་གཞན་དུ་འཛིན་པར་བཞག་ཀྱང་ཆོག་གམ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ འཇུག་པ་ལས། །གང་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ས་བོན་ཚམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བུ་འདི་ བསྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིང་། །ཞེའི་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །གཞན་ ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་བུ་བསྐྱེད་པ་ དང་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་ཞིང་བཙུགས་པ་ན་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ།། བདག་གིས་ བཙུགས་སོ།། སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་སྐྱེ་ཡི་རང་དང་འབྲེལ་པ་གང་ཡང་མེད་ པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ འབྲས་བུ་གཞན་བསྐྱེད་པར་མི་འདོད་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་ བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིན་པོར། ཤིང་སྟོང་གི་ས་ བོན་ཙམ་ཞིག་བཏབ་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤིང་སྟོང་བསྐྱན་ནས་འདི་བདག་གིས་བཙུགས་ སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། དེའི་གཞད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འཛོག་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཀུན་བཏགས་སུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་གྲུབ་མཐས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཡིན་པས་འདི་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་ནུས་པ་ཡང་མིན་པས་ན། ཐམ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཐ་སྙད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་ཐུབ་པ་ཡང་མིན་པས་ན། ཐམ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་པས་ཀང་། རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིའིཤེས་སྒྲིབ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཆེས་མི་འབྲེལ་བས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ནས་འཛོག་དགོས་ལ། དེའི་དོས་འཛིན་ཚུལ་ཡང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི། ཞེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་དག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཆད་དང་ཆེས་མི་འབྲེལ་བས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སེམས་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་ལས་སུམི་རུང་བར་བྱེད་པའི་གནས་དན་ལེན་གྱི་ཚ་དེ་ལ་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་ལུས་དག་གི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡང་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མོངས་ཐམས

ཅདསྣངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པའི་རྒྱས་སུ་ལུས་ཀྱིས་སྟེའུ་ལྟར་མཆོང་བ་དང་། དགེཚིས་གཞན་ལ་རྣངས་མོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལུས་དགེཚི་གནས་དན་ལེན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ་དེ་འདྲའི་གནས་དན་ལེན་ཐུབ་མོ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཚ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁོ་ན་ལ་ལྟོག་པ་ཡིན་ཀྱི་དེ་མན་ཆད་ལ་ནི་གཉན་ནས་སྣང་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར། འདི་ལས་གསལ་བའི་དོས་འཛིན་ལུགས་འདིའི་སྐོར་དང་། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྩོད་མེད་ལས་མ་བྱུང་ངོ་།། ཞེས་པ་ནས། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འགྲུལ་བའི་ཚ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྡུའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲིབ་པའི་གཉིས་སྣང་འགྲུལ་བའི་ཚ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་སྐོ་བར་བྱེད་ལ་རྟེས་སུ་སྐྲོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩ་བ

ཐུ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྐབས་འདིར་འབྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དོས་འཛིན་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཐུ་རགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་གནད་ཀྱིས་སྤྲིབ་པ་གཉིས་སྤོང་བའི་རིམ་པ་དང་དྲན་དེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་ཆུལ་རྣམས་ཀྱང་སྡུར་རིམ་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིན་པོར། ཤེས་སྤྲིབ་འདི་སྤོང་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་སྡུར་བཤད་པ་ལས་གཞན་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་དེ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་སྤྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལྷག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་བྱུང་ངོ་།། ཞེས་བའི་བར་གསུངས་སོ།།

❀ ཕྱི་དོན་འཛིན་ཆུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

གཉིས་པ། ཕྱི་དོན་འཛིན་ཚིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་ཆུལ་སྡུར་ལྟར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཁས་དང་དོན་དམ་པར་མེད་མཁས་དུ་མཚུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ།། དེ་ཡང་དབུ་མ་པ་གཞན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱི་དོན་དངོས་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོང་། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ལྟར་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་མི་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུའི་དབུ་མ་པས་ཀྱང་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཡང་མཚུངས་སོ།། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ཕྱི་དོན་འཛིན་ཀྱང་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཅི།། དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་རྟུལ་ཐུ་

རབ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་ལ་དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་དོན་ཆ་མེད་འགོག་དགོས་ཀྱང་སྨྱིར་ཕྱིར་དོན་འགོག་པ་ནི་མིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཕྱི་དོན་བཀག་ན་ལུང་དང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་གཉིས་ཀས་གནོད་ཅིང་འཚམས་གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྣའི་གཅོད་ཚུལ་ཡང་ལེགས་ལྟན་དང་མཐུན་པས་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེས་ལེགས་ལྟན་ལྟར་ཕྱི་དོན་མ་བཀག་ཅེས་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་མདོ་དེ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་འགྲེལ་བས་ཕྱི་དོན་བཀག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་སྣ་བཞུ་བའི་མདོ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་མི་འཛོག་པས་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མདོ་དེའི་དོན་ཡང་མིན་ལ། ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདི་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པས་ན་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མདོ་དེའི་དོན་མིན་པར་ཡང་མ་གསུངས་སོ།། དེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོར་ཕུང་པོ་ལྔ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅོལ་ན་མི་རྟེན་ཅིང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་དོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བརྒྱ་པ་ལས། །གཅིག་ཡོང་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་མིན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་པའང་མིན། དེས་ན་འདི་ཡོད་འདི་མེད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་ཤེས་གཉིས་པོ་ཤེས་པ་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་མེད་ཅེས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚེ་ཐ་སྙད་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང

བའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཏེ། དེ་ཡང་བརྒྱ་པ་ལས། །འདྲུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་ཚའོང་པ།། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་འདྲུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་འདོགས་བྱེད་རྣམས་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཁོངས་སུ་འདུ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདུ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་ཡང་ལེགས་ཚའོང་སྐྱིང་ཡོར། གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་རྣམས་ནི་རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་བཞག་པའི་སྐོ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པར་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། རྣམ་པ་མ་བཞག་པ་ནི་འགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་གི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚངས་པ་དེར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ། གཟུགས་འགགས་ན་གཟུགས་བརྟན་འགགས་པ་བཞིན་དུ་དེས་བཞག་པའི་དོན་སྣང་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྲལ་ཞིང་ཆུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ལྷུང་དེས་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་དེ་འཇུག་ཤེས་པ་དེ་ལ་མི་སྣང་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་དང་འབྲེལ་པའི་སྒྲིབ་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་ཀྱང་འགགས་ལ་དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

❋ ཀུན་གཞི་མི་འཇོག་ཚུལ་སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པ།

དེ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཚགས་བསྒོ་བའི་གཞིར་ཀུན་གཞི་མི་འཇོག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་བག་ཚགས་འཇོག་པ་ནི། འཕྲག་པ་ལས། །གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགག་ས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་སྔ་ཕྱིའི་ནུས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བསྟེད་པར་ནུས་པར་མ་ཟད་། ལས་དེ་བསགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཀྱང་ལས་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤེས་པའི་ཚེས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིན་པོར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རྟག་ཚད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སླ་བ་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་འཐད་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་འཇོག་ཤེས་པ་ནི་ཞི་གཉེན་དང་སེར་འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སེམས་ཅམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་ཀུན་གཞི་འཇོག་པ་ཡང་མིན་ཞིང་བྱེ་སྨ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཆུང་མི་ཟ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་མ་འཇོག་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་རྫས་གྲུབ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འཇོག་པ་མིན་པས་འདིར་ནི་ལས་གང་བས་གསལ་ཀྱང་ལས་དེས་དེའི་ཞེག་པ་བསྟེད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་ཞེག་པ་སྨ་མ་སྨ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྟེད་པའི་མཐར་རང་འབྲས་

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་བརྟེན་ནས་བཀག་པ་ཚམ་གྱི་ངམ་མིང་རྒྱང་བཀག་ཡོད་དེ་ཉིད་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འཇོག་པའི་ལུགས་མཆོག་འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་འཕྲུག་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཀྱི་ལས་རྣམས་འགག་ནས་ཡུན་རིང་དུ་འོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དང་། ཚུད་མི་ཟ་བ་དང་། ཐོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

❀ ཞི་གཅ་དངོས་པོ་དང་དུས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

དེ་བཞིན་དུ་ཞི་ག་དངོས་པོར་འདོད་པ་སོགས་དུས་གསུམ་ག་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་སྟེང་ནས་འཇོག་ཚུལ་ཡང་། བུམ་པ་འདས་པ་ནི་བུམ་པ་ཞི་ག་བའི་དུས་ཡིན་པས་བུམ་པ་འདས་པ་དང་བུམ་པ་ཞི་ག་པ་གཉིས་འབྲེ་བར་གསུངས་སོ།། བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ནི་བུམ་པ་བྱང་མ་ཐེབ་པའི་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུའི་དུས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་འཇོག་དགོས་པ་དང་། བུམ་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་བུམ་པ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་དུས་སུ་འཇོག་དགོས་པས་དང་། བུམ་པ་དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་ལ་བཟློས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ནི་ཡང་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་བུམ་པའི་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་ཚུལ་ཡང་དེས་ཤེས་ནུས་སོ། དེ་ཡང་ཞི་ག་དངོས་པོར་འཇོག་པ་རྣ་ཤེས་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དངོས་པོ་

ནི་བྱམ་པ་དང་། དངོས་མེད་ནི་བྱམ་པ་ཞི་གཤ་པར་འཇོག་ལ་དེ་གཉིས་ཀཱའང་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ་བར་དེའི་གོང་དུ་བཤད་པའོ།། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་ཞི་གཤ་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོག་གསལ་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ལྟོས་གྱུབ་ཐུ་མོའི་སྐོ་ནས་འཇོག་ཤེས་པས་དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་དང་། རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་བལྟོས་ཏེ་འདས་པ་དང་། རང་དུས་ལ་བལྟོས་ཏེ་ད་ལྟ་བར་བཞག་པ་ནི་བལྟོས་མ་བལྟོས་འཇོག་གིས་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དུས་གསུམ་འཇོག་མི་རྟ་བ་ཡང་དེས་ཤེས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་འཇོག་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་འགས། ཁོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག རླང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེ་འི་དེ་དོན་མེད། །དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་སེམས་ཅན་དང་བདག་དང་རྣམ་རིག་རླང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཏེ་ཡང་མེད་པ་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས་དོན་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡང་རི་གས་པས། གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་མེད་ན་དེ་དག་སྟང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟྲིར་ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་དེ་སྟང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པ་འགྱུར་དགོས་པ་ནི་ཡུལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་

གྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟོས་གྲུབ་ཐ་མའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་གཞི་འགོག་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། དབུས་མཐའི་གཞུང་འདི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དེ། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་ཕྱི་དོན་སྣང་བའི་ཏློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་རྟུལ་ཆ་མེད་ཀྱིས་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་པ་བཀག་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྱུབ་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས། འདི་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་ཐ་མའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ།།

❄ རང་རིག་མི་བཞེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་རང་རིག་མི་བཞེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་བྱུང་དེ་ལས། །དྲན་པ་འདི་གཞན་དག་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་ད་ཡིས་མཐོང་སྣམ་དྲན་འབྱུང་ཀ། །འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན། ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་སྔོན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཏློ་གང་ཡིན་ཀྱང་དེས་རང་གི་ཡུལ་མྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱིས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་གཞན་རང་རིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྔར་རང་གིས་ཡུལ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་དྲན་པ་ན་སྔར་བསམ་མཐོང་སྣམ་དུ་དྲན་པར་འབྱུང་ཀ། དེ་ལྟར་དྲན་པའི་དྲན་ཚུལ་འདི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པར་མཛོད་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིན་པོར། རང་རིག་མེད་ན་དྲན་པ་སྐྱེས་པ་

འགལ་འོ་སྙམ་དུ་འཛོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟར་བཤད་པ་དེ་འདིས་སེལ་བ་མིན་ཏེ། འདི་ནི་དྲན་བ་སྐྱེ་བའི་དྲན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟ་མ་རང་རིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞིག་གོ།། དེ་ཡང་སྟར་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ཕྱིས་དྲན་པ་ན་དས་སྟར་མཐོང་དོ་ཞེས་སྟར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་རང་གིས་མཐོང་བར་དྲན་པས་དྲན་ཚུལ་དེ་ནི་སྟར་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་རང་གིས་རང་མ་སྐྱོང་ན་སྐྱེ་བར་འགལ་བས་སྟ་མ་རང་རིག་གོ་སྙམ་པའོ།། འདི་ནི་རང་རིག་གི་དབང་གི་མ་བྱང་ཡང་སྟར་ཀྱི་ཡུལ་སྟོན་པོ་སྐྱོང་བ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྟར་བས་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨྲའོ།། དེ་ལ་སྟར་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་དང་བཅད་པའི་ཡུལ་ཕྱིས་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་དྲན་པས་མ་སྐྱོང་བ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པའི་སྨྲའ་བྱེད་དུ་དེད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྐྱོང་དྲན་གཉིས་རང་མཚན་ཉིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱམས་པས་སྐྱོང་བ་ཉེར་སྤྱས་ཀྱིས་དྲན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྨྲིར་རང་རིག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། སྐྱོང་བ་དེ་ལ་རང་སྐྱོང་དང་གཞན་སྐྱོང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཙམ་ཞིག་སྟུ་དེས་པར་ཐལ་ཏོ། དེའི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་སྟར་བས་སྟོན་པོ་མཐོང་རིས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ན་སྟར་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་དེ་ལ་རང་སྐྱོང་ཡོད་པ་བསྐྱབ་ཀྱི་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་ཡོད་པར་འགྲུབ་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་རིས་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་ཡུལ་སྟོན་པོ། མཐོང་བ་དྲན་པ་ན་སྟོན་པོ་སྐྱོང་བའི་སྐྱོང་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐྱོང་བ་ལ་རང་སྐྱོང་དང་གཞན་སྐྱོང་གཉིས་སྟུ་དེས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་རང་རིག་པ་འགལ་ཏེ་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་ཡུལ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་སྟའི་འདོད་ཚུལ་ལོ།། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་སྨིར་སྐྱོང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྐྱོང་བའི་རང་སྐྱོང་ནི་ཡོད་མི་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་མར་མེའི་གསལ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། མར་མེ་

རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་མར་མེའི་གསལ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །འོན་མར་མེའི་གསལ་བ་ཡོད་པ་གང་གིས་འགྲུབ་ན་མར་མེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བ་ཡོད་པ་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་སྣང་ནང་གི་གཟུགས་གསལ་བའི་དབང་པོ་ནས་དེའི་གསལ་བ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་དེས་འགྲུབ་ལ་དེ་ནི་ཡུལ་གསལ་བའི་དབང་པོ་ནས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་རང་མྱོང་བ་དང་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་དང་རང་རིག་གིས་མྱོང་བ་སོགས་ལྟགས་འདིར་འཛོག་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་མྱོང་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་མྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་མྱོང་བའི་ཐ་སྙད་འཐད་ཀྱང་། ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་ཀྱིས་མྱོང་བའི་གཞན་མྱོང་འཛིན་པ་ཡང་མིན་ལ། ཡུལ་མྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གཞན་མྱོང་བར་དང་འགྲེལ་པ་ལས། དྲན་འགྱུར་བྱེད་དུག་བཞིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུས་སྔར་ཡུལ་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་དེའི་དུས་སུ་སྔོན་པོ་མྱོང་གི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ནི་སྐྱེས་མ་ཐེག་ལ་ཕྱིས་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་སྔར་བས་སྔོན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མྱོང་དྲན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྔར་བས་མཐོང་སྙམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ནས་སྔར་བྱི་ཡུལ་དེ་དག་མྱོང་བ་དང་བཅད་པའི་བྱི་སྔར་སྔོ་འཛིན་བྱིས་མྱོང་བ་དང་བཅད་པའི་དབང་པོ་ན་བསྟེན་ནས་མྱོང་བ་དང་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དེད་ཀྱི་ལྟར་ན་མྱོང་དྲན་གཉིས་རང་མཚན་བྱིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དོ་ཞེས་

པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ལྷོས་གྱུབ་ཐུབ་མོ་འདི་ལ་ཐུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་འདི་ལ་འཇུག་པ་ནས་ཟཁད་ཚུལ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ནས་ཟཁད་ཚུལ་གང་བྱས་ཀྱང་ལྷོས་གྱུབ་ཐུབ་མོ་སྐྱབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ཡུལ་གྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་འགྱུབ་ཚུལ་གྱི་རྩ་བ་འདིར་གསལ་བ་བཞིན་མཐའ་ཆོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྟོག་བཟློག་པས། །གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚོད་མ་གྱུབ། །གཞན་བྱ་རྟན་ལ་མ་བལྟོས་པར། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་གྱུབ་འགྱུར་འདིར། །གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རང་འགྱུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཐན་ཆུན་བལྟོས་ནས་གྱུབ་པ་དེ་ལས་གལ་ཏེ་ཤར་ཡང་རང་གི་གསལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ཚད་མ་འཛོག་དགོས་ན་གཞན་བྱ་ལ་མ་བལྟོས་པའི་ཚད་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞག་པར་འགྱུར་བས་སྐབས་འདིར་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དོ་བོ་རང་བཞིན་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁད་སློངོ་པོར། དེས་ན་འདི་ནི་དེ་གཉིས་གཞན་གྱིས་ལྟར་རྟོག་ཐུགས་བ་དང་དུ་གྱུབ་ན་ཞེས་པ་ནས། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དས་སྔར་སྤྲོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་ཟག་དེ་སྤྲོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དྲན་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་འགལ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

❀ རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ།
ཁོན་ཅན་མཐུན་སྣང་།།

གསུམ་པ། རང་རྒྱུད་ཁས་ནི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཚུལ་ལ། རང་རྒྱུད་བ་གག་པའི་བྱད་ཚུལ་དང་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཟཁད་པའི་གཞན་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མེད་ཚུལ་

ལོ།། དང་པོནི། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་འཐད་པའི་ཚུལ། འདི་ལ་ཐལ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་པར་སྨྲ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྨོན་དཔོན་བློ་བས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཕྱོགས་གསལ་བར་མཛད་ནས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་གསལ་ཁ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་བློ་བའི་ཞེབས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གསལ་ཁ་མ་མཛད་གོང་དུ། སྨོན་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྟྭངས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་མང་དུ་མཛད་པ་དེ་ཡང་། ཐལ་རང་གང་འཐད་ཀྱི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བར་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པས་ན་སངས་རྒྱས་བསྟྭངས་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་འཇུག་པའི་སྐབས་གཅལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་བསྟྭངས་གཉིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་འགོག་བའི་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་འོས་མེད་མཛད་དོ། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་འབྱང་སྨྲན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་འཕྲུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞབས་ཀྱི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡང་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡང་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡང་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེ

ཕྱེ་བར་མཛད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཞག་སྟིང་པོར་ གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་འགྲེལ་ན་རང་རྒྱུད་འདོད་དགོས་ལ། འདི་ལྟར་འགྲེལ་ན་དེ་འདོད་དུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་ཡིན་ཏེ་གསུང་རབ་ལས། རྒྱས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་སྐྱོན་སྤོང་མཛད་རྒྱུར་སྣང་ཡང་མ་མཛད་དོ། །གཅིག་བར་གསུངས་པ་ཡི་ཁ་སྤྲོད་ཅིང་ཐལ་བ་ནས་རྒྱས་བཏབ་ཟིན་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ་ཐལ་བ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐལ་བ་ཡང་ཤེས་པ

བ་ཀག་པར་མཛོད་པ་ལྟར་ལས་རྒར་དུ་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་མ་བྱས་སོ། །ལྷོག་པ་གཅིག་པའི་དཔུང་འཕྲལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་རིགས་གཅིག་པ་མངའ་བོ་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་མི་གཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕྱུགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ལུགས་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུལ་ནི་སྤྱི་བྲལ་སྒོམ་དུ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མངའ་བོ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདོད་ཚུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འདོད་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་དགོས་པ་ལ་བཟློ་ཉ་ཅིག་སོགས་ལྷོག་སྟ་སྐྱ་བའོ་གོང་གི་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟོག་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངོན་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ སྐྱབ་ནུས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་འགོད་རྒྱམེད་པར་སྤྱི་བྲལ་སྐོས་བྲལ་ལ་སྤྱོད་བ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབྱུད་བཟོད་དོས་བཟུང་ལུགས་ཚུལ་ལྟན་གང་ཡང་མེད་པར་ཐ་སྙད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་ནས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་དོན་འཛོག་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་དོར་འཛོག་ཅིང་རང་ལུགས་ལ་འཛོག་རྒྱུ་མེད་པ་སོགས་ཐྱོགས་སྟའི་འདོད་ཚུལ་དེ་དག་དབྱིས་ཕྱིན་པར་འགོག་ཚུལ་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསལ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།།

❁ རང་རྒྱུད་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ།

གཉིས་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མེད་ཚུལ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ལ་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འཇོག་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་བའི་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་ཙམ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྟེད་པ་ན་ཡང་ཐུབ་མ་ཐུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས་སྟོན་ཏེ་ཐ་རོལ་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ། འགྲེལ་པ་ལས། གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིར་འགྱུར་ཞེས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འདོད་པ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་བྱས་པའི་སྟོན་ཏེ་འཇུག་ལ། སྐྱ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱ་བ་ལ་སྟོན་ཏེ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། དེའི་དོན་ཕྱོགས་སྔ་སྐྱ་བོ་གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བསྟེད་བྱ་སྟོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་གཉིས་ཀའི་ཅེས་པའཁམ་སྟོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་འཇོག་པས་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་ སྟོན་ཏེ་དག་འཇུག་ལ། སྐྱ་མ་ལྟར་མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱ་བ་ཉིད་དག་ལ་སྟོན་ཏེ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལ་ཐ་ཙམ་པོས་དེ་འདྲའི་སྟོན་མེད་ཚུལ་སྐྱན་འབྱིན་དང་མགོ་མཚུངས་བྱས་ནས་འཇོག་ལ། དེ་འགོག་པའི་ལན་དུ་འཇུག་པ་ལས། སྐྱན་འབྱིན་པས་སྐྱན་དབྱུང་བྱ་མ་ཐུབ་སྐྱན་ཞི་འབྱིན་བྱེད་དམ། ཇོའོ་ཅེ་ཐུབ་ནས་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཟིན་ཅེས་པ་འདིར་གང་ལ། །དེས་པར་ཕྱོགས་ཡོངས་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི། ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་པ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་སྐྱན་འབྱིན་བྱ་འབྱིན་བྱེད་ཐུབ་མ་ཐུབ་ཀྱི་ཅེས་པའི་སྟོན་བསྟན་པ་འདི་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱན་འབྱིན་

བྱ་འདྲིན་བྱེད་ཁས་བླངས་པའི་ཚོགས་དེ་ལ་ནི་ཐད་མ་ཐད་ཀྱི་སྐྱོན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱི།། སྡུན་འདྲིན་བྱ་འདྲིན་བྱེད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བ་བདག་གི་ཚོགས་ལ་ནི་དེ་འཇུ་བའི་སྐྱོན་དེ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྡུན་དབྱུང་བ་དང་སྡུན་འདྲིན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོགས་དང་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་དུ་ཟཿཨཿཡ་ཡིན་ནོ།། ཡང་སྐབས་འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུས། རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚེས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་བམ། སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་དབྱུང་ནས་དྲིས་པ་ལ་ལན་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཅི་ཐོབ་པ་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ་ཨཱཔཏྟེས་དྲིས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་ནི་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་གནས་བརྟན་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་རབ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་དྲི་བ་དྲི་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་པ་འཐོབ་མི་འཐོབ་ཀྱི་བརྟགས་དོན་བཙལ་ནས་དྲིས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དུ་ཐོབ་པ་དང་མི་འཐོབ་པ་གང་ཡང་མི་འདོད་ཅེས་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཅི་ཐོབ་པ་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་དེའི་འཕྲོས་ཀྱིས་ལས་འཕྲོ་བ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་། གཉིས་ཀྱང་དོན་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྡུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སྡུན་འདྲིན་པ་དག་ཀྱང་ཐད་པ་དང་མ་ཐད་པར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྡུན་འདྲིན་པས་སྡུན་དབྱུང་བ་སྡུན་འདྲིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་དང་། རང་བཞིན་

གྱིས་སྟོང་བའི་སྐུན་འབྱིན་པས་སྐུན་དབྱུང་བ་སྐུན་འབྱིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཁད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་སྐབས་འདིར་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོག་པ་བཀག་པ་འདི་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། སྤྲིན་མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐོག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་མ་ཐོག་པའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་འཐད་པར་འདོད་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐུན་དབྱུང་བ་འབྱིན་བྱེད་གཞིས་ཀྱང་མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པར་སྐུན་དབྱུང་བ་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་དང་། དེ་གཞིས་ཐུབ་མ་ཐུབ་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་ནི་བཏགས་དོན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཐུབ་པ་དང་མ་ཐུབ་པ་གཞིས་ཀ་ལའི་སྐོ་ནས་སྐུན་འབྱིན་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྐུན་དབྱུང་བྱ་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞིས་ཀ་འཐད་ལ། དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཁྲད་སྟིང་པོར། སྒྲུབ་པ་དང་སྐུན་འབྱིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནགས་གཞིས་ཀྱིས་དེས་ལན་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་ནས། རྩོད་ཟློག་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་པ་དང་། བཅས་དེ་བཅས་ཏེ་གསུངས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐུན་བྱིན་བྱ་འབྱིན་བྱེད་དང་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་མིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། ཁེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། ཁེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བ་དང་། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་

འཇལ་བ་སོགས་ཐན་ཆུན་ལྷོས་པའི་དབང་ཁོ་ནས་གྲུབ་དགོས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་ལྷོས་གྲུ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མི་རྟང་བར་འཛིན་པ་ཡང་མང་ངོ་།། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་དམ་བཅའ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའིཤེས་བྱེད་དུ། ངལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་གལ་ཏེ་དམ་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། ཅེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྨྲིར་དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐོན་ནས་སྐྱོན་ཡོད་མེད་སྨྲབ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ལ་འདྲེན་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། རྩོད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་མཆོག་འདི་ར་དང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ན་སྐྱོན་ཡོད་ལ། དེ་མ་བཞག་ན་སྐྱོན་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་། ཇི་ལྟར་བསྟན་ལ་ཡང་འཇུག་པར། གང་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྣོང་པོར། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། དམ་བཅའ་དང་ཕྱོགས་མེད་པའི་དོན་ནི་འཇུག་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ལའང་། །ཀློག་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་མེད་ལ་ཡོད་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ཡོད་བ་མིན་པས་དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀློག་ཀ་བཅོལ་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་སོ།། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། བཀྲག་པར་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་

སུ་སྨྲ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱིན་པ་དང་ལན་སྨྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་རྟགས་ཐམས་ཅད་དུ་བློ་མི་རྟེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཀའ་ཡོད་མིང་ཙམ་འཛིག་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་བཀའ་དོན་བཙལ་ནས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་དང་སུན་འབྱིན་བྱེད་དང་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་བློ་འཆོལ་བ་འདིས་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རྟགས་ཐམས་ཅད་དུ་བློ་མི་རྟེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚད་སྨིང་པོར། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་བཀའ་ཡིད་ཀྱིས་ཡོད་མ་དཔྱད་པར་འཛིག་པའི་ཚུལ་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་ཐོག་ཅེས་དཔྱད་ནས་སུན་འབྱིན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞིས་སུ་དཔྱད་ནས་སུན་འབྱིན་པའི་གླན་གས་ནམ་ཡང་བླུགས་མི་རྟེད་དེན་དུ་བཞག་པས་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀས་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀས་མི་ལེན་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཇི་ཀས་གཞན་ཀས་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།། དེའི་དོན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འཇོག་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། བརྟན་ཤེད་དཔྱད་ཀས་འཇོག་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྐྱེས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། སུན་དབྱུང་བྱ་འབྱིན་བྱེད་ཕྲད་མ་ཕྲད་གཉིས་པོ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སུན་འབྱིན་པར་མི་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གཞན་ཀས་བློ་མེད་པ་ཡང་རང་མཚན་ཉིས་སྣང་བའི་དམ་བཅའ་སོགས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚད་སྨིང་པོར། ཞེས་བཀོད་པའིས་ཤེས་བྱེད་ཅུ་ལྟང་དེ་རྣམས་དབས་པ་ཡང་དབུ་མ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་སྣང་བར་ཀས་བློ་མེད་པ་རང་མཚན་ཉིས་སྣང་བའི་ཀས་ལེན་མི་རིགས་པའིས་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས་

སྟར་ཁཊང་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐྱོགས་བཀག་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་སོགས་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདི་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དེས་བསྒྲུབས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཡང་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་ཞིང་། འགོག་བྱེད་དངོས་ནི་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ཐ་རོལ་པོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་ཚུལ་དང་། སྐྱོན་བརྗོད་དེ་རང་གི་སྡུར་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྡུར་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཐོག་མར་སྤྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཇུག་ཅེས་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་བྱེད་པར་ལ་སྡུར་ན་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་བདག་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པས་ན། རང་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་སྡུར་མི་དགོས་སོ།། ཞེས་འགོག་ཅིང་། གཞན་གྱངས་ཅན་པ་ལབསྟོས་ཏེ་དོན་དམ་གྱི་ངྲུབ་པར་སྡུར་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པའི་ལུ་སྟེགས་པ་འགོག་པ་ལ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་གང་གི་ཡང་ངྲུབ་པར་མ་སྡུར་བར་བཀག་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་མཛོད་ལ། ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་ནི་འགོག་ཀྱང་མི་དགོས་པས། དེ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ངྲུབ་པར་སྡུར་བ་ཡང་མི་རིགས་པས་ན།། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་གྱི་ངྲུབ་པར་སྡུར་བ་དེ་ལ་རང་གཞན་གང་ལ་བལྟོས་པའི་དོན་དང་དགོས་པ། གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་

ཡང་ལེགས་ཚལ་སྐྱིང་པོར། གལ་ཏེ་རང་མཚན་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་རྟགས་དང་དལ་གང་ཡང་མི་སྲིད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་རྒྱུད། རྟགས་སུ་མ་ཟད་བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་མོད། ཅེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་པས་ནི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་འདོད་ཀྱི་བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་མི་དབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་འདོད་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཐ་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་ན། ཆོས་ཅན་རང་གི་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་སོགས་ཡོད་པས་སྐྱོན་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མིག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་ན། ཐ་རོལ་པོས་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ།། ཡང་ཅི་སྟེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྐྲ་མི་རྟག་པར་སྨྲབ་པ་ན་སྐྲ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་ཉིད་འཇིན་པ་ཡིན་ཀྱི་སྐྲའི་ཁྲུད་པར་འཇིན་པ་མིན་ཏེ། དེ་འཇིན་ན་སྐྲའི་ཁྲུད་པར་བྱས་མི་རྟག་འཇིན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་དོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདུས་འགྱུར་ཀྱི་སྐྲ་ཆོས་ཅན་དུ་འཇིན་ན། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྲུད་པར་དུ་འཇིན་ན་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐྱོན་བརྗོད་པ། ཁྲུད་པར་དེ་དག་ང་ཡང་མ་སྨྲར་བའི་སྐྲ་ཙམ་བཟུང་ན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པལེགས་པར་ཀྱིས་སྦོང་བར་མཛད་དོ། སྐྱོན་སྦོང་ཚུལ་འདི་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡང་འཇིག་ཚུལ་འདུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྲ་སོགས་སྤྱི་ཙམ་རྟོད་གཞིར་བཟུང་ན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་

སྦྱོང་ནུས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མི་འཛོག་པས་ན། གོང་གི་སྐྱོན་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱོན་དེ་དག་སྦྱོང་ནུས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ལན་དུ་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་ཀྱི་དོ་བོ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་ཁེགས་པའི་རྟེན་མིན་པར་ངས་བླང་ངམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་ཐ་དད་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པའི་རྟེན་མིན་ན་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མིག་སོགས་དེ་དག་ཡོད་པར་ཡང་མིག་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྣང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བདེན་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་མིག་སོགས་ཙམ་ཞེས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ནི་མིག་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་དེའི་རྟེན་དོན་ལས་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་ཛྷན་སྣང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོཊེས་ཐལ་འགྱུར་བས་ལེགས་ལྡན་ལ་འཕུལ་མཚམས་བསྟན་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།། །།ཇི་ལྟར་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མིག་སོགས་དེ་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་མིག་སོགས་ལ་ཚད་མར་སོང་ན་དེའི་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་འགྱོ་དགོས་པས། དེའི་ལུགས་ལ་མིག་སོགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་མིག་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ཡང་ལེགས་ལྡན་ལ་ཁྱབ་པ་དང་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པས་རྟག་མཚན་དེས་ལེགས་ལྡན་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་མིག་སོགས་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱི་

ཅི་མ་འོག་པ་གཉིས་ཐ་དད་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
ཀའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཁད་སྨིན་པོར། གཞན་
ཡང་ཐ་རོལ་པོས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མེག་སོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བ་དགག་
འདོད་ནས་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སམ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་
འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མར་
སོང་སྟངང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འགྲུལ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ཞེས་
པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྫུང་
བཀྲག་ཡོད་ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཅིག་ལ་ཚད་
མར་འགྲོ་དགོས་ཤིང་དེ་འདྲའི་ཚད་མས་རྟེན་འབྲེལ་ཏུ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཡིན་
པར་མི་འགྱུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱེད་པའི་འགྲུལ་ཤེས་ཀྱི་
རྟེན་དོན་ཡིན་ན་དེའི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཐལ་
འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གཉིས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་
པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གང་ཡང་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན།
སྒྲ་ཙམ་དང་མིག་སོགས་ཙམ་གང་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ཡང་། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་
སྐྱོན་སྤྲོང་མི་ནུས་པ་སོགས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་
ཚཁད་སྨིན་པོར། དེའི་ཚེ་ཐ་སྙད་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་དོན་རང་གི་
གནས་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ཅིག་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་དགོས་ཤིང་ཁོང་
ལེན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སྤྲོང་མི་ནུས་
སོ།། །།ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། ཡང་གལ་ཏེ་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་རྟག་མི་
རྟག་ཉིས་སུ་ཆོད་ཆོད་ཀྱང་དེ་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་མ་ཞེས་སྒྲུབ་
ནས་སྒྲ་སྐྲ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་སྤྱིར་འགྲུལ་མ་

འཁྲུལ་གཉིས་སུ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་པ་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་མི་དགོས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ལ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་ང་གིས་ཀྱང་ཁྱབ་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ཚད་མས་འཛལ་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་མིག་སོགས་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཉིས་སུ་དེས་ཀྱང་། དེ་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱབ་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་ཙམ་འཛལ་བ་མི་འགལ་བས་ན། སྒར་གོང་དུ་མིག་སོགས་སྤྱི་ཙམ་པ་དང་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པར་རྟོག་ཅིག་གིས་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒང་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི་སྤྱིར་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཙམ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པ་མིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དང་མིག་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འཇོག་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་བྱང་བའི་དོགས་པ་སྤྲོང་ལུགས་མིན་ཀྱི། ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་དང་ཡོད་ཚུལ་ལ་མ་མཐུན་པས་ན། དེའི་སྐྱོན་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཀྱང་དགག་པར་གསལ་བར་མཛད་དོ། ཅེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྐྱིད་ཡོར། གལ་ཏེ་སྒྲ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ལ་རྟག་མི་རྟག ཉིས་སུ་ཆོས་ཅན་ཞེས་བ་ནས། དོགས་པ་འདི་འདྲ་ཞི་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་དང་དོན་པོ་སྣ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་དོན་མེད་པས་ཟླ་བས་ཀྱང་དེའི་སེལ་ཕྱོགས་མ་མཛད་དོ། ཅེན་ཀྱང་དལ་ཕྱི་དུས་དེ་འདྲ་བའི་རྟོལ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེ་བས་དེ་ཟཕད་ན། ཞེས་པ་དང་། ཟླ་བས་དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པར་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་པོ་ག་ལ་སྲིད་སྐམ་དུ་དགོངས་ནས་ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་གོ། ཞེས་པ་ཡན་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་

སྐབས་དོན་སྐྱིང་པོར་བསྒིལ་ན། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་བློ་དེས་མིག་སོགས་འཛིན་པ་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་སྣ་ཚོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྤྱད་བར་སྤྱིར་སྐྱེས་བུ་ཚོ་ཅག་དེ་རྣམས་ལ་ཚད་མར་སོང་ཕྱིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ཅན་དེ་དག་ཕྱོགས་སྔ་སྣ་བཞི་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་གིས་ཁྱབ་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་སྐྱེས་བུ་ཚོ་ཅག་དེ་དག་ལ། མིག་སོགས་ཚོགས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བྱས་ཀྱང་། ཐུབའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པར་གོང་གི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་ སོང་ནས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ཅན་དེ་དག་ཕྱོགས་སྔ་སྣ་བཞི་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་གིས་ཁྱབ་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་སྐྱེས་བུ་ཚོ་ཅག་ལ། མིག་སོགས་ཚོགས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བྱས་ཀྱང་། ཐུབའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁྱད

ཤེས་པ་ནི་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་རང་འགའ་བས་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ནི་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་འོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་དོ་ལ་བལྟོས་ནས་འབྱེད་ཀྱི། ཁོ་རང་གི་དོ་བོ་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇོག་ལ། རང་ལུགས་ལ་མི་འཇོག་པའི་ཆུ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ། འདི་ནི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་གོང་དུ་སོང་ཟིན་པ་རྣམས་དང་སྦྱོར་ན་ཤིན་ཏུ་གོ་སླ་བས་འདིར་ཐུབ་མེད་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་གཏུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བཀོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དང་ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་གཉིས་ཀྱང་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཕྱི་ཅི་ལོག་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་ཡིན་ལ། ཚོག་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་འགལ་བར་འཇོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་རྩེས་ནི། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ནས་འཇོག་ཅིང་། དེའི་སྤྱོར་ཚུལ་ཡང་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཚད་མ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་སྒྲ་ཙམ་ལ་མི་སླུ་བའི་སྤྱོ་ནས་སྒྲ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

འཇོག་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་ཡང་མ་སོང་ཞིང་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་ཡང་མི་འཇོག་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་སྐྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ན་སྐྱ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་ཚུལ་གཏན་ནས་མེད་པས་སྐྱ་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ཡང་སྐྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བར་སོང་བ་ཡིན་པ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པས་རང་མཚན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྐྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ངྱོ་དེ་སྐྱ་ལ་ཕྱི་ཅི་མ་འོག་པར་འཇོག་པས་ན་རྟོག་དུ་ན་སྐྱིར་སྐྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ངྱོ་དེ་ཕྱིའ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ངྱོ་ཕྱིན་ཅི་འོག་འཁྲུལ་ཞེས་ཡིན་པས་དེས་རྟེད་པའི་དོན་ལ་སྐྱ་དེ་ཉིད་མི་འཇོག་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་ངྱོ་དེ་སྐྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་དང་སྐྱ་དེ་ཉིད་དེའི་རྟེད་དོན་དུ་ཡང་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་འོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡང་ངྱོ་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་དང་སྦྱར་ནས་འགལ་བར་འཇོག་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྔའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཕྱི་ཅི་འོག་ཙམ་ཀྱིས་མི་རྟེན་ཅེས་འདོད་པ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངྱོས་མི་རྟེན་ཅེས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་འོག་འོག་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་ཙམ་མིན་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ་སྟམ་མོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གས་ལ་ལས། དཔྱད་པ་ཞིབ་མོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བཀུག་པ་འདིས་ཅི་དགོས་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཙམ་གྱིས་མི་རྟེན་ཅེས་འདོད་པ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཁ

ཅེས་པོ་བོ་ཅག་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཡང་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དུད་གནོན་རྩོད་ཕྱིན་ཅི་འོག །ཁྱི་མུག་བདེན་འཛིན་ཚམ་གྱིས་རྟེད་པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཛིག་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཊ་སྨིངས་པོར། ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྱུབ་པར་འཛིག་ན་ནི་ཞེས་པ་ནས་ཚཊ་ཚུལ་འདི་གཉིས་མི་མཐུན་ཀྱང་རང་བྱུང་འགོག་པའི་གྱུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མིན་ནོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་བའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་རྣམས་བཀག་ནས། དཔེ་དེའི་དགག་པར་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྨྲ་མི་རྟག་པར་སྨྲབ་པ་ན། གཉིས་ཀའི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། གང་ལ་ཚད་མར་སོང་ཟའི་སྒྲ་ཙམ་ཞེག་གི་དོན་འདིའི་ཞེས་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་ལ། མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྨྲབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་སྨྲ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བར་སྨྲ་བ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འཛད་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོའི་འདི་འདྲ་ཞིག་འཛད་ལེ་ཞེས་ཐན་ཆུན་སྟོན་པར་མི་ནུས་པས་མི་འདྲའོ། །ཞེས་ལེགས་ཚཊ་སྨིངས་པོར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ལུགས་ལ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་རྟོལ་བས་མིག་སོགས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འཛད་ཡང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་འཛད་ལེ་ཞེས་ཐན་ཆུན་སྟོན་པར་མི་ནུས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་ཚད་མས་འཛལ་ཆུལ་མཐུན་སྣང་

བ་མེད་པས་མི་ནུས་པ་དང་། ཡང་མིག་སོགས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ལས་ཟུར་དུ་མིག་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པར་མི་ནུས་པ་ཡང་མིག་སོགས་དང་དེ་རང་གིས་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས། དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་སྟོན་པར་མི་ནུས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཀྱིས་མི་སྟོང་བར་སྣང་བ་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་དོར་བའི་མིག་སོགས་སྨྲི་ཚམ་ཞིག་འཇལ་འོ་ཞེས་ཕན་ཚུན་སྟོན་པར་མི་ནུས་པ་ཡང་དེའི་ལུགས་ལ་མིག་སོགས་ཚད་མས་འཇལ་ཚུལ་རང་གི་ངོ་བོའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ལས། གཞན་མིག་སོགས་ལ་ཚད་མས་འཇལ་ཚུལ་ཟུར་དུ་མེད་པས་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དགག་བྱའི་ཚད་ལ་གཏུགས་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྣང་མི་རུགས་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྐྱེ་ཚམ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེའི་དོན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་དབྱུང་ནས་འཇོག་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་འཇོག་པའི་ཚད་མ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདི་དག་གི་གནད་ཤེས་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཞག་སྟིངས་པོ་ལ། དེ་དག་གི་དོན་བཀག་ནས་དཀི་དཔེ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལ་ཀུན་སྟོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱེས་བཟོད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་དངོས་སྨྲ་བ་མི་འདོད་པས་ཁྱེད་རང་ལ་མ་གྲུབ་ལ། དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་ནི་དེད་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འདི་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ལོ། །དེས་ན་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དོན་བཞི་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཚོན་ཡང་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྣམ་དབྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འཛོན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་བརྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་དངོས་པོ་ཀུན་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཚུལ་དང་བརྫུན་པའི་མཐོང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་མ་འཁྲུལ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། འཁྲུལ་ཤེས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། དང་པོའི་རྣེད་དོན་ནི་དམ་བདེན་པ་དང་གཉིས་པའི་རྣེད་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་ན་བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་གཅིག་ལ་བཀར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་མེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་འཛོག་པས་དེ་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་བརྫུན་པ་སྟེ་བདེ་ཆ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མདོར་སྡུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་འབྲལ་ཞེས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིག་ལ། སྟོང་ཉིད་ཀི་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མདོར་སྡུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་མ་འབྲལ་པའི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་བྱེ་བྲག་ལ་བཀར་ནས་དམིགས་ཤུག་གི་འཛིག་ཚུལ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་ཙམ་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་བཟློག་ཚུལ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་འདོད་ཚུལ་དང་སྦྱར་ནས་འཛིག་དགོས་པས་དེ་ནི་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཅཀ་སྣོང་ངོ་། ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིན་ཡོད་དེ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ཁྱེད་རང་དང་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་དེད་ལ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་རྟེན་ཅེས་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པར་རིགས་སོ།། ཞེས་པ་ནས། བརྟག་པ་གསུམ་བྱས་པའི་སྣབས་སུ་རྟགས་སུ་གང་འགོད་ཅེས་དྲི་དགོས་སོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

ཁ་ཐལ་ལྡོག

ཀྱཻ་ སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུལ།

འདི་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཇུད་པས་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དྲི་རྒྱུའི་རྟགས་དོས་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་ནས་དོས་འཛིན་ན་ལེགས་པས། དེ་ལ་ཐོག་མར་རྩ་ཤེས་ལས། ཁདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཁགཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། ཁདོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བཞི་ལས། དངོས་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་ནི་གྲངས་ཚད་པས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བ་བྱང་རྩྭ་ལྟ་ཀ་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ།། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་རང་ལུགས་སུ་འཆད་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ནས། དེའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འགོག་པ་ན། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་སུ་མ་གོད་པར་དམ་བཅའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྐྱེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སྦྱར་ནས་བཀོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། དེའི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་

སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་མདོར་བསྟན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ་རྒྱས་ཝཱཊ་སྟོང་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ།། ཞེས་རྒྱས་ཝཱཊ་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པ་རྒྱས་ཝཱཊ་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པར་བཞག་ནས་མདོར་བསྟན་དང་སྟོང་ཚུལ་ནི། རྒྱས་ཝཱཊ་ཀྱི་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་དེ་དག་གི་ཞེས་པ་དང་སྦྱར། རྒྱས་ཝཱཊ་ཀྱི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་ཝཱཊ་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྒྱས་ཝཱཊ་ཀྱི་ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་ཝཱཊ་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་རྒྱས་ཝཱཊ་སྟོང་བའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ནི། རྒྱུད་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་བཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷུག་ཆོས་ཅན། སྣང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། འོ་ན། ས་བོན་འབའ་ཞིག་ཕྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སྣར་ཡང་ལྡབས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགལ་བཙོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བཀོད་ནས་གྲངས་ཅན་ལ་བདག་སྐྱེ་ཡང་དག་པར་བཀག་པར་མཛད་དོ།།

༥ དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ།

དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དབེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། སྒྲགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ལྡོག་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཚེས་ལྡོག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་ཡང་གཏན་ཚིགས་དང་དབེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་ནུས་ཀྱི་རྟགས་ཞིག་ཀྱང་མ་བཀོད་ཅིང་། མཐུན་དཔེར་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་མ་བཀོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཞིག་དང་། གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་ཡང་འདིར་གཞན་ནི། གྲངས་ཅན་ཡིན་ལ་དེའི་ཉེས་མ་མངོན་པར་གསལ་ཟིན་ཀྱི་སྒྲུབ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཟེར་རམ། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་གུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཟེར་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ལས་ལེན་པས་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཁྱོད་རང་ཡང་འདོད་པས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་ལོ།། ཆོས་བ་གཞན་ཀྱི་རྩོད་པས་སྐབས་ཆེད་ཚུལ་ནི། ཁྱེད་རང་གི་འགྲེལ་བཤད་འདི་སྒྲུ་སོར་བཞག་ན་འཇིལ་མི་འདུག་པས་ལྡོག་དགོས་སོ།། དེའི་ཚུལ་ཡང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་དངོས་ཟིན་ལ་བཀོད་འདུག་པ་ལ་དངོས་ཟིན་འདི་ལས་ལྡོག་དགོས་ལ། དེའི་ལྡོག་ཚུལ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ལས་ལྡོག་སྟེ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རྟགས་ལྡོག་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་ལྡོག་གམ་སྐམ་

ན།། དེ་ལྟར་ལྷོག་པ་མིན་ཏེ། འདིའི་བསྟན་བྱའམ་དམ་བཅའ་ལྷོག་ཚུལ་ནི་དཔོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པར་ལྷོག་དགོས་པས་ན་མི་འདུ་ལ། དེ་ཡང་དཔོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་ཞེས་པས་དཔོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཕངས་པས་ན་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བསྟན་ཆེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རྟེ་རབྟའི་མཚན་ཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྐོན་མེ་ལས། འཕགས་པ་གླུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་བསྟན་བྱ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བསྟན་བྱར་བྱེད་དགོས་པ་ལ།། སྐྱོར་བ་འདིའི་བསྟན་བྱས་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་ནས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སོང་བས། གོང་དུ་ཟཁད་པའི་གླའི་ཞེས་ཀྱི་གླབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་འགྲེལ་བཤ་འདིའི་དོན་ཐ་ཀྱི་རྟགས་ལྷོག་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་ཡང་ལྷོག་དགོས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ལྷོག་ཚུལ་མི་མཚུངས་པ་ནི། རྣམ་ཟཁད་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོན། དོན་ཐ་ཀྱི་རྟགས་ལྷོག་དགོས་ན་དོན་ཐ་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡང་ལྷོག་དགོས་ཀེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་རྟགས་ལྷོག་པ་ལྟར་བྱང་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པ་ལྷོག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་ལྷོག་ཚུལ་དེ་ནི་འགྲེལ་བཤ་གཅིག་དོན་ཐ་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྟན་བྱ་ལྷོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དང་བསྟན་བྱ་ལྷོག་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བོ་ན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཙམ་ཞིག་གི་སྐོན་ནས་འགལ་བ་བསྟན་ཏེ་ཐ་རོལ་གྲངས་ཅན་འདོད་པའི་བདག་སྐྱེ་ཙམ་ཞིག་བ་གཤག་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གླབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི་

གཏན་ནས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་དམ་བཅའ་ལྡོག་དོན་
ནི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ལས་ལྡོག་སྟེ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་
དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འགྱུར་དགོས་པས། ལྡོག་དོན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ནི། ཞ་རོལ་གྱངས་ཅན་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་
ས་ངས་རྒྱས་བསྒྲངས་ཀྱི་ཡོད་གས་ལེན་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་
རྣམ་ཚཁད་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོར་འདི། ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་ལྡོག་པ་མིན་ཏེ། བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བ་ལྡོག་པས་ཞེས་ཚཁད་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རྟགས་སུ་མ་སྒྲུབས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལྡོག་ཚུལ་དངོས་སུ་གསུངས་ནས་རྟགས་
ལྡོག་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའི་ལྡོག་དོན་ཡང་།
ཆོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལྡོག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཐ་རོལ་པོ་ཉིད་དང་
འབྲེལ་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་
བོ་ཅག་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་གཅིག་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འདི་དང་དགོངས་ཆོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་མི་འདྲ་བས།
དགོངས་ཆོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་ལྡོག་དགོས་པ་སོགས་
རྒྱས་ཤིང་གསལ་བའི། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་སྤྱི་དོན་སྐལ་
བཟང་མགུལ་རྒྱན་དང་། ཆོག་གསལ་ལྡེ་མིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྒོན་མེ་རྣམས་
ལ་ཤེས་བར་བྱའོ།།

❀ དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཐའ་གཞན་གསུམ་འགོག་ཚུལ་དང་དེ་ལ་ལེགས་འདྲན་འབྱེད་ཀྱིས་སྟོན་བརྗོད་ཚུལ་དང་བཅས་པ།

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྟེ་རྣམས་དང་། གཅེར་བུ་པ་སོགས་གཞན་སྟེ་འགའ་ཡང་འདོད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱང་ཕན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པས་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་རིམ་པར་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། བུད་རྩྭ་ལྟ་བུ། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུས་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་པར་མཛད་ལ། དེ་ལ་ལེགས་འབྲན་གྱིས་སྟོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་སྒོམ་མར། དེས་ན་དེ་ལ་གླགས་ཡོད་བའི་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པ་ལྟོག་པར་བྱས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ། གཉིས་ཀའམ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡོགས་སྡུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ། ཀཱ་ཤ་དུ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ངོན་འབྱེལ་པ་མེད་པ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན། །ཁྲ་སྐང་སྐྱེ་ཏེས་སྨྲ་རུ་དག་རིམས་ལ་ཐན། །སྨོད་འཚོང་རྣམས་ལ་སྐྱིང་དུ་སྡུག་པ་འགའ་ཡང་མེད། །སྨིག་མའི་སྨིག་བརྟེན་དག་ནི་ཕྱི་

ཞིང་ཁ་བག་ཡོད། །ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དག་ནི་ཚ་བའི་དུས་ན་བསིལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་བྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་མཛོད་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། དེ་བཞིན་བུ། གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫ་བུམ་ལྟ་བུ། འཇིམ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་སྐྱེ་དང་རྫ་མཁན་དང་འགོར་འོ་སོགས་ལ་བལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེར་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། བུད་རྟྲ་དུ་ལི་ཏ་ལས། བདག་དང་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བས་ཡང་དག་བཤད་ནས་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བའི་སྐོ་ནས་ལེགས་པར་བཀག་གོ །དེ་ལ་ཡང་ལེགས་པ་ལྟན་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ནི། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མཐར་དེ་ལ་ཡང་གླགས་ཡོད་བའི་ཚིག་ཡིན་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པ་ལྟོག་པའི་ཚིག་གི་དོན་མངོན་པར་འདོད་ན། དེས་འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་འགའ་ཞིག་ལས་ཀང་ཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པ་དང་། རྟོག་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཤིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་སྐད་གཞན་དུ་ན་ཡང་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་མཛོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ལ་སྐྱོན་དེ་ལྟར་མི་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་

ཚོག་གསལ་བྱ། སྒོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་འགྲེལ་བག་ལ་སྒྲོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལེགས་ལྡན་གྱི་སྒྲོན་བརྩེད་ཚུལ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱངས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོན་བརྩེད་གསུམ་བསྟན་ནས་བཀག་པ་ཡིན་ཏུང་། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སྒྲོན་མེད་ཚུལ་ཁྲངས་དང་བཅས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་པང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ལ་ལེགས་ལྡན་ལྟར་བྱ་སྒྲོན་དེ་ལྟར་མི་འཚྭག་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཁས་མ་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲོན་མི་འཚྭག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་པང་གི་ལུགས་ལ་ནི་སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ་པའི་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣོན་ལྷུར་ལེན་ཚེགས་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་བ་དེ་ཉིད་ནི། ཀྱི་ཤིང་ཁ་ཏོན་ཀྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཀྱི་ཤིང་ཁ་ཏོན་ཀྱི་ཤིང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་ཤིང་ཁ་ཏོན་ཀྱི་ཤིང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

❀ གོང་གི་སྒྲོན་བརྩེད་དེ་རྣམས་རང་ལ་མི་འཚྭག་པ་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ།

འོན་ཏེ་སྔོན་ཕྱི་ཕྱོལ་གང་རུང་ལ་བྱང་བས་མི་ཚོག་གམ་སྐྱམ་ན་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་བའི་རྩོད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་དེས་ཚོག་པར་གསུངས་པས། གོང་གི་སྒྲོན་བརྩེད་དེ་རྣམས་རང་གི་སྤྱོད་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་སྤྲོ་ནས་སྒྲོན་སྤྱོང་ཚུལ་ལ་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་། ཨ་རོལ་པོའི་འོག་ཏུ་གཏོག་པ་ཙམ་ལ་ཆོལ་བ་སྔོན་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱན་པ་དང་སྙན་འབྱིན་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོལ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པ་དགོས་པར་ཡྱོགས་བླང་གིས་ཀྱང་ལུགས་འདི་འདོད་པར་བསྟན་དང་། རང་རྒྱུད་ཏུགས་ཀྱི་དོན་ཨཀ་པ་དང་། ཚོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་གྱགས་ཀྱི་ཏུགས་འཇོག་ཚུལ་

དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ན་སྤྲོད་ཐོབ་པ་འདོར་བའི་ལོག་རྟོག་ཟེགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་སྦྱར་རྟོག་ཡང་བསྟན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ལ་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་དོགས་པ་སྤྲོང་བའི་ཚུལ་དང་བརྒྱད་ལས། དངོའི་མཚན་གཞི་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྤྲོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་བའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་སྦྱར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་འཇོག་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་གསུམ་འཇོག་དགོས་པ་ལས། འདིར་ནི་དེ་སྦྱར་མི་འཇོག་པས་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་གྲངས་ཅན་གཉིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་བརྗོད་པ་དེས་གྲངས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བཟློག་ནུས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་རྩོད་པ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་གྲངས་ཅན་པ་གཉིས་ལ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་གྱིས་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་ནི་རེས་འགའ་དཔང་པོ་རྣོལ་བ་དང་ཕྱི་རྣོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཆོ་གའི་རྒྱལ་བཞམ་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་རང་གི་ཆོ་ཏོ་ནས་འགྱུར་ཀྱི་གཞན་ཕྱི་ཆོ་གའི་ནི་རྒྱལ་བཞམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཏོ་ན་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྣང་ངོ་སྐུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། གཞན་དོན་སྒྲུབ་དགུ་ཡང་དག་དང་སྐུན་འབྱིན་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཁྱབ་ཆོལ་བ་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་སྣང་ངོ་འདིར་མི་འཇོག་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་ལྷང་གིས་གཞོད་པ་དང་། རང་དོན་གྱི་རྟགས་ཡང་

དག་གཉིས་ཀ་རང་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་སྣྲུབ་དག་དང་སྤུན་འབྱིན་ཟོལ་བ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་གཉིས་ཀས་གྲུབ་དགོས་པར་འཆད་དེ་མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཟོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཟོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དེས་པར་བརྗོད་དོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་ནས་པར་སྣྲུང་བར་བྱའོ། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་དེས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྣྲུབ་པའམ་སྤུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའམ་ཞེ་ཆོམ་ཟ་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། གསུམ་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཟཕ་ཆུང་ལྟ་ནི། རང་རྒྱུད་ཅེས་པ་རང་དབང་གི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཞེས་རབ་སྦྱོན་མར་རང་དབང་ཞེས་པར་བསྟུར་བས་འདི་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པས་ན་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། བཞི་པ། ཕྱི་རྟོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འགྲེས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སམ་རང་དབང་གིས་དེས་པར་བྱས་ནས་བསྟུབ་བྱ་རྟེགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྟེད་པ་ཅིག་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ལོ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིང་རྟགས་དང་བསྟུབ་བྱ་འདོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྟུབ་བྱ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ལྷ་པ། གཞན་གྱགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། སྒྲུ་གྱེས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། དེ་ཡང་སྒྲུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྣྲུབ་པའི་ཚེ། གཞན་གྱགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་པའི་ཚེ་ན་སྟར་ལྟར་ཕྱི་རྟོལ་ལ་ཚད་མས་རང་དབང་དུ་བསྟུབ་ས་མ་བྱུང་བས། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་

སྣང་དུ་མ་གྱུབ་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་ཀྱང་། དེའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་འཛོག་པ་མིན་གྱི་སྔ་ཚེ་ལ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གུ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་སྟབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུ་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད། དེ་སྐྱེས་ཀྱི་སྔ་ཚེ་ལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་ཅིང་། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚེ་ལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་མ་ཟིན་ཀྱང་། སྐྱེ་གུ་དང་གཟུགས་བརྟེན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ཙམ་དང་། གཟུགས་བརྟེན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་ཚེ་ལ་ཚད་མས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་སྒོ་ནས་དེ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱས་ཆོས་དོན་གསུམ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲགས་པའི་གྲགས་ཚུལ་མིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བྱད་དེ་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི་སྔ་ཚེ་ལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཕྱི་ཚེ་ལ་གྱི་དོར་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང་འབྲེས་ནས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྟ་བ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མི་ཕྱེད་པས་ན། སྔ་ཚེ་ལ་གྱིས་སྔར་ནས་ཕྱེད་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་ཕྱི་ཚེ་ལ་དེ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ནོ། དེས་ན་སྔ་ཚེ་ལ་ཕྱི་ཚེ་ལ་གཉིས་ཀ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ཡིན་ན། དེ་ལ་ནི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚད་མས་འཛོག་ཚུལ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས་རང་རྒྱུད་མི་རྟུང་བའི་ཚུལ་ནི་དེའོ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གུ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། སྐྱེ་གུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་གསུམ་གཅིག་ཡོད་དོ། དེའི་ཕྱིར། དྲུག་པ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་

གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པ་ན། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་དེས་པ་ཚེ་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་དེས་པ་ཚེ་རྟ་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས། སྟོང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་མེད་པར་བྱེད་པའི་འོག་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་པར་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན། བདུན་པ་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྱུང་དེས་ནི་སྐྱ་གྲྭ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱེད་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེད་ནུས་པའི་གཞན་གྱིས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཡང་ཕྱི་རྟོལ་གྱིས་ཁས་ླངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚེགས་གི་སྤྲ་རྟོལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་ཏེ་དེས་མ་གྲུབ་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་རྟོལ་ལ་སྐྱ་གྲྭ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པར་མེད་པ་འཛལ་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡང་། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ཅན་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྱུང་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་དེས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་སྟོན་ནུ་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་དང་བསྟུན་ནས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་ལེགས་པར་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ླངས་པས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་ླངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་དབུ་མ་པར་མི་འཛོག་གོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྐོ་དུ་མ་ནས་འགོག་ཅིང་། བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་སྐོ་དུ་མ་ནས་སུན་འབྱིན་པར་མཛད་དེ་བདེན་མེད་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཅེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྐྱིད་པོར། དེ་འདྲའི་སྐྱོན་བརྗོད་རྣམས་རང་གི་སྐྱོར་

བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཆུ་མཚན་དུ་རང་ཆུད་ཁས་མི་ལེན་པ་བཀོད་ནས། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་བ་རྣམས་ཕྱི་རྟོལ་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྐོར་དུ་མ་ནས་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ཞལ་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

ཀ རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན།

གསུམ་པ་ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྣང་བའི་ཚུལ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་སྣང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐོར་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཟེར་བ་དང་། དྲང་དེས་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་དང་དབུ་མ་རང་ཆུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་འབྱེད་ཚུལ་མ་འདྲེས་པར། སྤྱོད་དཔོན་གཞན་ཀྱིས་གསལ་བར་ཟེར་བ་རྣམས་ནི་སྟར་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྤྱོད་དཔོན་འདིའི་བཞེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཀྱི་གསལ་ཁ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་སངས་ཀྱས་བསྟུངས་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཇོད་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་གསལ་བར་མཇོད་ཚུལ་ནི། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བཀྲག་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་ལས་བཀྲག་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟད་ཅིང་ཐུ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རྟུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །འདི་ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། སྨན་པ་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །ས་བོན་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་འདིས་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་རྟོག་རྣམས་པ་བཞི་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་བཞི་པོ་འདི་ནི། དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་གཞན་དྲང་དོན་དུ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་འགྲེལ་འདིས་གསལ་བར་ཟཁད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཟཁད་ཚུལ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཟེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས། འདིར་ཀུན་བཏགས་ནི་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཟཁད་པས་འདི་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཆེས་མི་འདྲ་ཞིང་། ཡོངས་གྲུབ་འཛོག་ཚུལ་ཆེས་མི་འདྲ་བ་ཡང་གོང་གི་བདག་མེད་པ་རགས་བསྟན་ཚུལ་ཀྱི་རིམ་པས་ཤེས་རྟོགས་སོ། རྣམ་པར་ཤེས་བཞིན་ཁུ་ཐུ་བ་ལས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འབབ་ཅིང་འཛིན་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉམས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཆེས་མི་འདྲ་ཞིང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མི་རྟུང་ཡང་། ས་བོན་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱིར་བྱེས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མི་རྟུང་ཞེས་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལུགས་

མཆོག་འདིར་དྲང་བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་མཛད་ཅེས་བའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྨིན་པོར། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཟེར་བ་དང་། དྲང་དེས་འཇོག་ཚུལ་སྒོ་བ་དོན་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་སྟར་ཚལ་པ་ལྟར་ཡིན་ན་སྒོ་བ་དོན་འདི་ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་གྱི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་ལང་གཞེགས་ལས་གསུངས་བ་དྲང་དོན་དུ་གསལ་ལོ།། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་དྲང་དོན་དུ་དངོས་སུ་འགྲེལ་བའི་མདོ་གསུམ་དང་། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྨྲས་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་དངོས་སུ་སྟོན་ཀྱང་འགལ་བ་ནི་མེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་འགོག་མི་འགོག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། །ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོང་མིན་ཏེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ནི་ཕྱི་དོན་འགོག་པས་དོན་དུ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བ་ཉིད་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་འགྲེལ་གྱིས་དྲང་དོན་དུ་དངོས་སུ་འགྲེལ་བའི་མདོ་ཁོ་ནའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་བ་སྣང་ཡོད་ཀྱང་། །ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྨྲས་པའི་མདོ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཟེར་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་གསུམ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཟད་ཀྱི། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་གསུམ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཟད་ཀྱི། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་

བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བཞིན་པ་མིན་པར་སྐྱེབ་པ་ཡིན་པས་ན། ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྟན་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པཤེས་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར། དེའི་ཚུལ་ནི་ལང་གཤེགས་ལས། མངོ་སྤྱོ་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་བསམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་དོན་འབྱུལ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ནོ། དཔེར་ན། སྨིག་རྒྱུ་ནི་ཆུ་མེད་པས་ཆུར་ཞེན་པའི་རི་དྭགས་སྐྱ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱང་བྱིས་པ་མགུ་བར་བྱེད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དགོད་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ནོ། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མདོ་སྡེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོ་གསུངས་པ་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཚན་ཉོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཤེསས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་བརྗོད་དེ། ཤོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་ཏྲི་མ་ཅན་གྱིས་དཀྲིས་པ་བཞིན་དུ་ཐུང་ངམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་དཀྲིས་ཤིང་། ཏྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྣག་བརྣན་ཐེར་ཟུག་ཏུ་བརྗོད་ན་སྨིག་པོ་སྐྱ་བ་འདི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྐྱ་བ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འཛིགས་པ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྨྲའོ་ཞེས་ཟུས་སོ། །དེའི་ཡན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱིས་པ་བདག་མེད་ལ་སྐྲག་པ་སྣང་བ་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དང་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མྱང་མེད་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་སྟོན་པས། མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྐྱ་བ་དང་མི་འབྲ་སྟེ། འདི་ལ་དལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། བདག་ཏུ་ལྟ་བར་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་ལྷན་ཞིང་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་གྱུར་ན་སྣམ་ནས་དེའི་དོན་དུ་སྙིང་པོ་སྟོན་པས།

སྐུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་བདག་མེད་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་དེ་ཡང་སྨྲོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་བསྟན་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མིན་པའི་འབྲུལ་བ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། བསྟན་དོན་བསྟན་པ་ལྟར་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སྨྲོས་བསྟན་ནས། དེའི་དབེར་སྨིག་རྒྱུས་ནི་ཆུར་ཞེན་པའི་རི་དྭགས་སྨུག་བ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྟན་པའི་མདོ་འདི་ཡང་བྱིས་པ་མགུ་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ཐལ་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ནས། དགོངས་པའི་དོན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའི། སྒྲས་ཟིན་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་ཆགས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་བཏུན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟོ་བོས་ཚེན་པོས་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོ་བཞིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར

པ་བརྟན་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པས་ན། སྐུ་སྟེགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀི་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་འདྲ་ཞེས་ཡན་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་སྣིང་པོའི་མདོ་འདི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ན་སྐུ་སྟེགས་པས་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་མཚུངས་ཞེས་གཞོད་བྱེད་བསྟན་ནས་དྲང་དོན་དུ་བསྒྱུབས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཞག་སྣིང་པོར་མང་དུ་དོགས་ནས་རྒྱས་པར་མ་དྲངས་སོ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉིད་དྲང་དོན་དུ་འཆད་པ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་མན་ངག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བྱའི། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཐེག་པའི་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ལ་གྱུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་ཤན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་འཁྲིད་པར་མཛད་པ་ལས། འདིར་ནི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་ཏེ། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་མཚམས་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ཡང་སྔར་དྲངས་པའི་སྣིང་པོའི་མདོ་རྣམས་དྲངས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི། ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣིང་པོའི་མདོ་དེའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བཞག་པ་དེ་ལ་འདི་ཞེས་ཉེ་ཚོགས་སྨོས་པའི་དབང་གིས། དེའི་གོང་ཉིད་དུ་ཤེར་ཕྱིར་ཀྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཁྲངས་སུ་དྲངས་ནས་ཆོས་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣིང་པོའི་མདོ་འདིའི་དགོངས་གཞིར་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པས་ན། འདིས་ནི། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པར་མ་ཟད། སྣིང་པོའི་མདོའི་

དགོངས་གཞིར་ཡང་བསྟན་ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་སྔར་དྲངས་པའི་མདོ་རྣམས་དྲངས་ལ་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི་ཞེས་ཉ་ཚིགས་གཅིས་སྦྱོས་པ་ནི། དེའི་གོང་ཉིད་དུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་སོགས་པ་མང་དུ་དྲངས་ནས། ཚོས་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་སྨིང་པོའི་མདོའི་བྱེས་པ་མགུ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་དང་སྦྱར་ནས། དེ་འགྲེལ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཚུལ་ནི་སྨིང་པོའི་མདོ་དེའི་དགོངས་གཞིར་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེའི་དོན་ལ་བཀྱི་བ་ཕུགས་སུ་བཞག་ནས་སྒྲས་ཟིན་དངོས་བསྟན་ལ་ནི་མཚན་དབེ་གསལ་རྟོགས་ཀྱིས་སྦྱས་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨིང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་མགུ་པར་མཛད་པའི་གཏམ་གྱིས་འཁྲིད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སྨིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་སྨིང་པོ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་ཚས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཀེ་ལྟར་ན་མུ་སྟེགས་པས་འདོད་པའི་བདག་རྟག་པ་ཡང་དགག་བྱ་མི་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མིན་པའི་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བ་དང་མཚུངས་སོ། ཀེ་ལྟར་ན། མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་རྟག་པ་ཁས་བླངས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས། བདག་རྟག་པའི་ཉ་སྤྱི་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་ཅིང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ཀེའི་ཕྱིར། སྨིང་པོའི་མདོ་འདི་ནི་བདག་མེད་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱོང་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ལ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་པས་ན། དེ་ལ་ནི་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོན་སྟེའོ། དེ་ཡང་སྨིང་དྲང་དོན་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ནི་གཞོད་

བྱེད་སྟོན་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྨིང་པོར། འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཚལ་ཅེས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་སྡེའི་རིགས་ཅན་དྲང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཤེད་བྱེད་སྟོན་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

❀ རྒྱ་བརྒྱན་ཕེར་ཟུག་གི་བའི་གཤེགས་སྨིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ།

དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་བརྒྱན་ཕེར་ཟུག་གི་བའི་གཤེགས་སྨིང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཀོད་པ་ལས། །ཤར་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེར་གཤེགས་སྨིང་པོ་དག་བའང་དེ། སྨིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིས་སྒྲས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། །སྨིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་། བློ་ཞན་རྣམས་ཀྱི་མིར་ཅེས་སོ། ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྒྲགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་ཀུན་གཞི་སེམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེ་གཤེགས་སྨིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་སྨིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་ཡིན་ཀྱང་། བྱིས་པ་བློ་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བའི་དོན་དང་། སྨིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་

བསྒྲགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བགྲངས་པས་ཚོགས་བདུན་དུ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་པས། སྨིང་པོ་དང་། ཀུན་གཞི་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཡང་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་མིན་གྱི་གང་ལ་བསམས་ནས་སྨིང་པོ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པས་ན། དགོངས་དོན་ལ་བལྟོས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་འཛོག་དགོས་ཀྱི། སྒྲས་ཟིན་ལྟར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨིང་པོ་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ནི་སྐབས་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོར། དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་རྟག་པ་གཅིག་མི་རྟག་པར་ཤཱཀ་པས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྟ་མ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་དང་དོན་དུ་འགྲུབ་བོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇོག་པའི་སྐབས་དང་རྣམཤེས་ལྔ་མོར་འཇོག་པའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཏོ་ན་ལ་ཀུན་གཞིར་ཤཱཀ་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཏོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་དགོངས་གཞིའི་དོན་གཅིག་ཡིན་ཡང་གང་གི་ཚེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། ཀུན་གཞི་ཤས་ལེན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་འཇོག་ཅིང་། སྨིང་པའི་དོན་གསུང་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ནི་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཀྱི་

ཡོད་ལ། །ཐུབ་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་འདི་རྣམས་གང་ལ་དཔོས་སུ་གསུངས་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུབ་མོད་བ་དང་། གཟུགས་འཇིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་སྟོན་པའི་སྟོང་ཉིད་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དཔོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཞར་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྣམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ནི་བསྟན་པར་བྱེད་བས་བཞེད་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་སྟོས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཱཀ་སྨིང་པོར། འཇུག་འགྲེལ་ལས་སྟར་ལྟར་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཤངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་འདི། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་དྲང་དེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འདིར་སྟོན་དུ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དོས་བཟུང་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་འཇོག་པས། །ཐུབ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་ཐུན་མོང་ཉིད་དང་ཡོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཟེ་བ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པོ་ཤཱཀ་སྨིང་པོར། ཞེས་དྲངས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཉིན་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཟེ་བ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཆུད་པ་ཞེས་པའི་བར་

སྟར་བཞིན་གསུངས་ནས་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཡང་རྟང་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

❀ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དོས་འཛིན།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་དེས། ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་འདིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་ཡང་འདི་ལ་གང་ཟག་རང་གི་མཚོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མ་ཉཋང་པར། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཛ་ས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་དང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་དྲང་དེས་ཀྱི་ཚ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་དེ་འཛོག་ཅིང་། དགོས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ན་ཚད་ལྡན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ། རགས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་ཏེ་རྒྱུད་སྨིན་ནས་ཐ་བའི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱར་བྱས་ནས་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ཡང་སྟོང་བ་རྣེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ལུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དགག་བྱ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་ཡང་། ཕུང་པོ་

ལྷ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ཏེ་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཁྲད་པར་སྣང་ཞས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད། །རྒྱས་ཤཡད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྣང་དགོས་པས་ན་དོན་གྱིས་སྣང་ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་ཡུམ་འབུམ་པ་ལྟ་བུར་དོན་དམ་ཏི་ཁྲད་པར་སྣང་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་སྣང་བར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས། འདོར་འོ་ཐ་མ་ནི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ལ། ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་སམེད་པར་འགྲོ་བའི་རིགས་ལའི་འདོར་འོ་བར་པས། བསྟན་པ་ལྟར་བསྟན་ན། ཚད་ལྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བས་དེ་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ། རགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཏེ་ཐུ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ། དོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་འདོད་པ་ལྟར་དང་པོ་མིང་བརྗོས་བཞག་ཚམ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་མིང་བརྗོས་མ་བཞག་པའི་ཁྲད་པར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྲད་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པས་ན་དྲངོན་དུ་ཡང་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་མ་མཐའ་པ་ཡིན་ཏེ་ཡང་མེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་རུང་པར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གནོད་དོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར།།

❀ ལུགས་འདིས་འཕོར་ལོ་གསུམ་ལ་དྲང་དེས་འཇོག་ཚུལ།

འོན་ལུགས་འདིས་འཕོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་དེས་ཇི་ལྟར་འཇོག་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས་དེ་འབྲ་བའི་དྲང་དེས་འཇོག་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བཞག་པ་དང་མི་མཐུན་

ཡང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་ནོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་དྲང་དེས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་འདི་ཡང་རྟོག་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པས་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དངོས་སུ་ཇི་ལྟར་བ་ལྟར་དྲང་དེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པས་ནི་དགོངས་དོན་བློངས་ནས་དྲང་དེས་ཀྱི་ཁྲད་པར་འབྱེད་ལ། ཆོས་འབྱུང་བའི་སྐབས་འདིར་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འབྱེད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་དྲང་དེས་ཀྱི་ཁྲད་པར་འཛོག་དགོས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་རྟོག་སྦྱོང་བ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱིང་པོ་འདིར་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཚོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ཡང་གང་ཟག་རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་པའི་བཀྲི་ཚུལ་ཡིན་པས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསམ་བའི་དབང་གིས་བསྟན་བ་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འགལ་བ་མི་མངའ་བར་མ་ཟད། གདུལ་བྱ་འབྲིད་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་། ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཆན་དུ་ངེས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། འདི་རང་དུ་འདུག་སྙམ་པའི་ཡིད་ཆེས་གཏིང་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེར་མ་ཟད་གསུངས་རེ་རེའི་ཁྲད་པར་ལ་ཡང་། གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་པའི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པས་ན། བདེན་པ་བཞི་ལ་འདུ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟ་བས་ན་འདྲེན་པ་འཛིག་རྟེན་ན། ཚངས་པའི་སྐྱ་དབྱངས་གསུང་སྒོགས་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཇེས་ནི་ལྟ་མིའི་སྡུག་བསྔལ་མཐར་འབྱིན་པའི། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཐེག་པ་རིམ་པ་གསུམ་ལ། རིམ་གྱིས་བཀྲི་ཚུལ་ནི། དེ་

ཡང་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས། ནོར་བུ་མཁན་གྱིས་བཀུ་བ་གསུམ་དང་ཕྱི་བ་གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས། ནོར་བུ་སྦྱང་བའི་དཔེར། རྒྱལ་བས་ཀྱང་། མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་མི་སྡུག་པར་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཕེར་བ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་ཚེས་འཕྲལ་བ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་དང་མཚན་མེད་དང་སྨོན་མེད་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དོ།། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་འོའི་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་གཏམ་གྱིས།། སེམས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛོད་དོ།། སེམས་ཅན་རྒྱུད་དང་། རང་བཞིན། སྣ་ཚོགས། དག་མཉམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ནི་སྨིན་གནས་བླ་ན་མེད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས།། དེའི་དོན་ནི་ནོར་བུ་མཁན་གྱིས་ནོར་བུ་སྦྱོང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྐོར་ནས་སྦྱོང་བ་དེ་ལེ་མཛོད་དེ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་ཅིང་ཟབ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ནོར་བུ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བས་གྱས་ཏེ་སྐྱའི་རེ་བས་ཕྱིས་ནས་སྨིན་བ་དང་། དེ་རྗེས། ཉ་ཁུས་བཀྱས་ཏེ་བལ་གྱི་ལ་བས་ཕྱིས་ཏེ་སྨིན་བ་དང་དེ་རྗེས་དབྱལ་ཆུས་བཀྱས་ཏེ་རས་སྦབ་མོས་ཕྱིས་ཏེ་བཀྱ་བ་གསུམ་དང་། ཕྱི་བ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པའི་ཚེས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་མོགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་མཛོད་དེ། གང་ཟག་གཅིག་དང་བོར་ཐེག་དམན་དུ་ཁྱིད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་མཚན་མེད། སྨོན་མེད་མོགས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཛོད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་བསྡུད་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་འོའི་གཏམ་ལ་མོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལས་མི་

འདྲར་བར་འཛོད་པར་མཛོད་པ་ཡིན་པས། ཞེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་དུས་དེའི་ནོན་མཚུངས་པར་སྨྲོང་བར་མཛོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྨྲོང་ཚུལ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་ཅིག་དང་པོར་ཞེག་དམན་དུ་ཁྲིད་ནས་དེ་རྟེས་ཞེག་ཆེན་དུ་འཁྲིད་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྒྱུད་མི་གཅིག་པ་དང་རང་བཞིན་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་གི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ལམ་ལ་མཉམ་དུ་ཞུགས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ལ། སྨྲེན་གནས་བློ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པས་ན་རྣམས་ཞེས་སྨོས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་དང་། སྨྲེར་ཚོས་འཁོར་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འདྲ་ཞིང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཉེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བཀའ་འགྲེལ་བསྟན་པའི་སྨྲོན་མེར། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཞེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་མཐར་ཐུག་ཞེག་པ་གཅིག་ཏུ་དེས་པའི་ཉེས་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། ཞེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བའི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོའི་བདག་མེད་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒོ་ཁྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁོ་ནའི་ཚེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི་ཞེག་པ་དེར་ཞུགས་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ན་དེ་ཡང་ཞེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཉཕད་སྣིང་པོར། ཞེས་གསུངས་པ་

ནི་ཆོས་འཁོར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི་དེར་ཞུགས་ནས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམ་རིག་པས་བཀྲལ་བ་ལྟར་གྱི་མདོའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དབུ་མ་པས་བཀྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཐམས་ཅད་མདོ་དོན་དུ་འཛོག་ན་འཛོག་ཚུལ་དེ་དག་མི་མཐུན་པས་ན། གསུང་བའོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྟོན་ལུགས་ཡིན་པས་གསུང་བ་ཡོ་ལ་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་དོགས་པའི་གནས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆུན་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་སྦོགས་གཅོད་ལ་གནང་བ་མེད་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དང་། ཆུན་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཀྱང་གསུང་བ་ཡོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ནང་འགལ་སྟོན་པ་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རེ་ཤེགས་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་སྟོན་པའི་སྡོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དེའི་བསམ་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པར་གོ་བའི་སྡོད་དུ། རུང་བ་ལ་དེའི་བསམ་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། ཡང་ཚད་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེད་པ་ཆེན་པོ་པའི་སྐབས་སྐྱིང་རྟེ་དང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཚ་མ། བསད་བྱར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་ནས་ཅེས་དོན་མིན་པར་བསྒྲུབས་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ནི་རྩུབ་མི་འདྲའོ།། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གསུང་བ་པོའི་དགོངས་

པ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་གཅིག་དང་། གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པའི་དོན་མིན་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་དང་སྐྱིང་པོར། གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་པས་བཀག་བ་དེ་མདོའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་དབུ་མ་པས་བཀག་བ་ཡང་མདོའི་དོན་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་མིན་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་བཞག་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

❀ བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་དང་མི་མཚུངས་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་སུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཚུལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འཆད་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་བྱམས་པ་གང་ཀུན་བཀྲགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་ཇས་སུ་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་བཀྲགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཇས་སུ་ཡོད་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ནི་ཇས་སུ་མེད་པའང་མ་ཡིན། ཇས་སུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་དམ་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ལེའུ་འདི་ཡང་རྟེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཡིན་པས་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་དོས་འཛིན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བྱམས་པ་ཞེས་འབོད་པར་

མཛོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཚོས་གང་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་སུ་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏགས་དེ་ནི་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་པས་ན། དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་རྫས་སུ་མེད་པར་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་འདོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཚམ་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འདིའི་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་བྱ་ལ། དེ་ནི་རྟོག་པས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཐག་ཐུ་ལ་སྟུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་འདོགས་བྱེད་རྟོག་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཆུ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཞན་དབང་རྫས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེས་ནི་ཡུལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་གཞན་དབང་དེ་ནི་རང་དབང་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཐ་སྙད་འཇལ་བའི་རྟོག་པའི་དབང་ཁོ་ནས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅན་ནོ།། ཇོས་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྫས་སུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་དེ་གཞན་དབང་བདེན་སྟོང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཆུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དབང་གཤིས་ལུགས་སུ་མེད་པས། རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཆུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་

མའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་བཏགས་ཡོད་ཚམ་དུ་འཇོག་ལུགས་གོང་དུ་ཟུམ་པར་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འདིར་གཟུགས་ནས་སངས་ཟུམ་ཀྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་མིང་ཙམ་དུ་གྱུབ་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། མིང་གི་སྒོ་ནོལ་བློ་མེད་ཕྱིར་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་རིག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ནི་ཆེས་མི་མཐུན་པས་དེ་ཡང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་འདི་ཉིད་དུ་ཟཕད་པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སློབ་འདོད་པས། གཟུགས་ནས་སངས་ཟུམ་ཀྱི་བར་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་དེ་དག་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་བསླབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་རྣམ་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་དང་བཅས་པར་དམིགས་ན། གཟུགས་ཞེས་སོགས་ནི་མིང་ཙམ་དུ་མི་རུང་བས་གཟུགས་སོགས་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ། དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་མིང་དེ་ཡང་མིང་ཙམ་ཞེས་མི་རུང་ངོ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་ན་གཟུགས་ནས་སངས་ཟུམ་ཀྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་མིང་ཙམ་དུ་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ལ་མིང་ཙམ་དུ་བལྟ་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སོགས་མིང་རྣམས་འདོགས་གཞིའི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་ནས་ཡོད་པར་དམིགས་ན་ནི། མིང་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །མིང་བརྗོད་པའི་གཞིའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་དེ་མེད་ན་ནི་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་སྨྲ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་དྲིས་པ་ལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ངོ་ཞེ་ན་ནི་ཚོས་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལན་དུ་ཡང་སེམས་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟུང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་ཟུམ་ཞེས་བྱ་

བའི་བར་ནི་དངོས་པོ་ལ་གློ་བུར་དུ་མི་ང་དུ་བཏགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས་གོང་གི་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ནི། དེས་ནི་གཟུགས་སོགས་མིང་བཏགས་པའི་གཞིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ན་ཙམ་སྐྱས་གཅོད་ཚུལ་སོགས་གང་ནས་ཀྱང་མི་འདྲའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཊ་སྨིང་པོར། གལ་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་སུ་འཆད་ན། ཞེས་པ་ནས། འདོགས་པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན། གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན། འོན་ཏེའི་འོག་ཏུ། གཟུགས་སོགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དམ། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དེ་ལྟར་ངམི་སྐྱའོ། །ཞེས་ལན་མཛད་པ། འོན་ཇི་ལྟར་མཆིས། ཞུས་པའི་ལན་དུ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྟ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལན་འདེབས་པ་མཛད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུགས་འདིར་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་སུ་ལེའུ་འདིས་སྟར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་དྲང་དོན་བཀླལ་ལོ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྐབས་འདིར་མི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པར་བཞག་པའི་བཅོས་མ་ཡིན་པས་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་མིང་འཛུག་པའི་གཞི་ནི་མེད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་སྨིར་མིང་འཛུག་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་དེ་ནི་

ཡོད་པར་འཛིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མེད་པར། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་འདི་གཟུགས་སོ་སྐམ་པ་མི་སྐྱེ་ཡི་མིང་གི་དབང་གིས་སྐྱེ་བས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་གློ་བུར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པའོ། ཞེས་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དོན་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིག་ཚུལ་དེ་ལ་འདོགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུགས་ལྟ་བུར་མཆོག་ན་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས། འདི་གཟུགས་སོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ལྷོང་བས་འགྲུབ་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་མིང་གི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྐམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་བློ་བུར་དུ་བཏགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། འོན་གཟུགས་ཀྱི་མིང་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་བློ་བུར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་སྔར་མིང་མ་བཏགས་གོང་ནས་གཟུགས་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་ལ་ཕྱིས་མིང་བཏགས་པ་ན་བློ་བུར་དུ་བཏགས་པར་ཡང་མི་འཛིག་ཅིང་། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་གཞིར་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་སྟད་བཅད་ནས་འཛིག་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་བཟློད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གཏུགས་ནས་འཛིག་པ་རྣམས་ནི་རྟག་ཏུ་བྱོད་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ཚུལ་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྤང་ཞེག་བསྟན་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་སྨྲབ་ལུགས་རྟག་ཏུ་བྱོད་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་སྟང་རྒྱས་པར་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ནི་སྐབས་འདིར་ཁས་ལེན་རིགས་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིའི་གློ་བུར་དུ་མིང་བཏགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བཏགས་པ་ན་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་གཟུགས་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བས་ཆོག་གི །འོ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གཟུགས་ཀྱི་

མིང་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བའི་གཟུགས་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ། སྒྲིབ་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་གོང་དུ་ཡོད་དམ་མིང་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དབྱེད་པ་ལ་ནམ་ཞུགས་པ་ན་སྐབས་འདིའི་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་པར་འཇོག་དགོས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྟུང་ཙམ་དུ་འཇོག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །གློ་བུར་བའི་དོན་ནི་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་པ་དང་མཉམ་དུ་མིང་དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དེ་ཉིད་གཟུགས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྣུབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དང་གཟུགས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སྣུབ་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ནི་གཟུགས་འཛིན་པའི་བློར་འཇོག་དགོས་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བལྟོས་ནས་གཟུགས་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་དབང་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་འཛིན་པའི་བློར་བཏགས་བཞག་གི །དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉུག་ཚུལ་མའི་སྔོད་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པས་ན། ཡུལ་གྱི་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཚོག་དྲི་མ་མེད་པར་འབྱེད་པ་ལ་ནི་འདིར་ཟཕད་པའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་གཉིག་གྲོགས་སུ་གཉིག་འཁྲེར་ཞེས་པ་དེས་པར་དགོས་སོ། །དེས་ན་བློ་བུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་བཏགས་པའི་དབང་ཙམ་གྱིས་འཇོག་གི་མིང་མ་བཏགས་གོང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དོན་ཡང་དེའོ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཟཕད་སྨིན་པོར་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དབེར་ན། སྒྱུ་ཀུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟུབ་ན་སོན་ལ་མི་སྟོས་པར་འཕེན་པ་དང་འདྲའོ།

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བྱར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་རང་གི་མིང་མ་བཏགས་གོང་དུ་མིང་ཙམ་གྱི་སྤྲོ་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་སྣང་བའི་ཡང་འཛོག་དགོས་མོད་ཀྱི་འདི་དང་རྣམ་རིག་པ་གཉིས་ཆེས་མི་འབྱ་བ་ནི་རིགས་པ་སྟ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་མི་འབྱ་བ་དུ་མ་འཇུག་པ་དང་དོན་དུ་མ་ལ་མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་མིང་རྒྱང་ཙམ་གྱིས་འཛོག་ཚུལ་རིགས་པ་སྟ་མ་དང་འབྱ་བས་འདིར་ཟུར་དུ་རྒྱས་པར་མ་བཀོད་ཅིང་། མིང་དེ་རྣམས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་རིག་པ་དང་མིང་འབྱ་ཡང་དོན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཆེས་མི་འབྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ནི་མིང་གི་འདོགས་ཚུལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་གླུ་ཟུར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཤྲུག་ཡིན་པས་ན།ཫ་ དང་བཞིན་འགོག་པ་གཅོོད་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པའི་མིང་གི་འཇུག་ཚུལ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་དབང་གིས་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པས། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ཟེར་ཡང་ཐལ་འགྱུར་པའི་རིགས་པས་འཕུལ་ན། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་གི་འཇུག་ཚུལ་གསུམ་ཀ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་སོང་བཤད་ཤྲུག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་པས། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་ཐཱརྗོད་པར་བྱ་བ་དག་རྣམ་པ་དུ་མ་འདྲེས་པའི་སྐྱོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་རེས་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་དངོས་ཟིན་ལྟར་རྣམ་རིག་པས་བཀག་པ་དེ་ལ་ནི་སྣང་བའི་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་གཟིགས་ནས་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་དག་སོགས་ཕལ་ཆེར་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་སོ། འོན། ལེའུ་དེའི་འགྲེལ་ཉིད་ལུ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་

བར་དུ་དངོས་པོ་གང་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས། མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་ནི། དེ་ཡང་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་རང་རང་གི་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཚེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོའཛམ་རང་བཞིན་ལ་དམིགས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་དྲི་བ་ཞུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚེས་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་དོན་དེ་གཟུགས་སོགས་ཚེས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ནམ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནས་ལན་གྱི་དྲི་བ་མཛད་དོ། དེ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་ལན་ཞུས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་། འོན་དྲི་བ་སྔ་མ་སེམས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ན། དྲི་བ་དྲི་ལན་དེ་རྣམས་སྐབས་དོན་སྐྱེད་པོར་བསྒྲིལ་བའི་དོན་ནི། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཚེས་དེ་རྣམས་མིང་གི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་དོན་དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉིད་ཡིན་ནམ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་གསུངས་པ་ན། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་ཞུས་པའི་ཚེ། འོན་དྲི་བ་སྔ་མ་ལྟར་སེམས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་དང་། གཟུགས་སོགས་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པར་འགྱུར་རམ། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་ཞུས་པའི་ཚེ། འོན་དྲི་བ་སྔ་མ་ལྟར་སེམས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་དང་། གཟུགས་སོགས་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པར་འགྱུར་རམ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དེ་ལ་སྐྱེ་འཛིག་དང་བྲལ་ཡོད་དམ། བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དྲི་བ་དང་ལན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ལེགས་ཅཽད་སྐྱེད་པོར་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དམིགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་མི་དགོས་པས་

ན་གཟུགས་སོགས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ཡང་འདུ་བས་ན་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་དང་ཀུན་བྱང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མི་དགོས་པ་ཡང་སྟར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྨིང་པོར། མིང་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་འདུག་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལེའུ་འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇིག་ཚུལ་རྣམས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་རྣམས་དྲི་བ་དྲི་ལན་གྱི་སྐོར་ནས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྣམས་གསོ་བོར་ཤེས་ནས་ཨཱཡ་ཏནཱ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་སཱ་ལི་སྟམྦ་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེའུ་འདིར་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་དོན་དུ་མི་འགྲེལ་པར་གསུངས་ཤིང་། ཨཱཡ་ཏནཱ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཀླུ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེའུ་འདིར་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་དོན་དུ་མི་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་མཆོག་ལེའུ་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་འདིར་ཡང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ཁོ་ནས་ཀྱང

མཚན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས་ན། དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་པ་གང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི། ཀུན་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བར་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སོ་སྐྱེ་དུ་རྟོག་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་དབང་ཅོམ་ཉིས་བཞག་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེའོ། །ཞེས་ཀུན་བཏགས་དོས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁད་སྨིང་པོར། སྨོད་དཔོན་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་མི་འགྲེལ་ཞིང་ཞེས་པ་རྣམས། བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་དོན་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོཉིད་དུ་རྟོག་ཅེས་པ་ནི་འདིས་རྟོག་པ་མིན་གྱི་གང་དུ་རྟོག་པའི་ངོ་བོཉིད་ཀུན་བཏགས་སུ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་བརྟོགས་གཞན་དབང་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་བརྗོད་དེ། གང་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚོར་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་

བྱེ་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པ་སྣང་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བར་དག་གོ །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་མིང་གིས་བཅས་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་གོང་དང་འདྲ་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་གནས་ཞེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སོ་ཚོར་བའི་ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིང་རྒྱང་ཙམ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཞག་ཙམ་དང་། བཀའས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྣད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་ཚོས་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་དང་། དེ་དག་འཇོག་བྱེད་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཀའས་པ་དང་ཐ་སྣད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་འཇོག་པས་ན། འདི་ནི་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཡང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྲིད་ཅིང་། དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་ཞེས་པ་ནི་བཅོད་བྱའོ། །རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཅོད་པའི་ཚུལ་ནི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་སོ།། དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་མིང་སོགས་རྣམ་བཏགས་སུ་བཤད་པས་ནི་སྔར་བསྟན་པའི་བཅོད་བྱ་དང་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་རྣམ་བཏགས་སུ་བཤད་པར་བཟུང་སྟེ། འདིས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་དང་འདི་ལ་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཉི་གཉིས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་དང་། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ནི་

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དག་གོ །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
དོས་འཛིན་ལྷགས་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་གཞན་དབང་དང་། གཞན་
དབང་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དང་།
དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་
དུས་སུ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡང་ཡིན་པས་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རིགས་
འདྲའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཊ་སྨིང་པོར། དེ་ལ་རྣམ་བཏགས་
ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དོ་བོ་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སོགས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ།
ཆོས་དེ་ཡང་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེས་དོ་བོ་ཉིད་
དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་མེད་རྟུའི་བདག་གམ་དོ་བོ་ནི་ཀུན་བཏགས་སོ། རྟག་པ་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེས་དེ་སྟོང་བར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།
དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྟོང་ནས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་སོགས་དོས་འཛིན་
ཚུལ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྒྲུབ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པས་ཀུན་བཏགས་དང་།
སྒྲུབ་དངོས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་
རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ།
རང་བཞིན་བཅོས་མིན་དང་། གཞན་ལ་མི་བསྟེན་པར་གསུངས་པས་སོ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་
པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཇོད་པས་སངས་རྒྱས་
ཞེས་བརྗོད་དོ། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཇོག་ལུགས་འདིས་མདོའི་དགོངས་པ་ཡང་

པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཐག་ཁྱལ་སྦྱལ་དུ་བཏགས་པ་ན་སྦྱལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པས། དེ་ལ་བཏགས་ཀྱང་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པས་ན་ཀུན་བཏགས་དང་མཚུངས་ཤིང་། སྦྱལ་དེ་སྦྱལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྦྱལ་རང་ཡིན་པས་གཞན་དབང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་དེས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ན།། གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ནི་བཅོས་མ་དང་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་རང་བཞིན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིན་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་དངོས་ཡིན་པས་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་བའི་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་ཚུལ་ནི་རང་བཞིན་དེ་ལ་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྤྲོ་མ་བཏགས་པར་སྟོང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོང་པས་དེའི་དབང་གིས་བཞག་གོ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པའི་དོན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་དོར་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ཏེ་ཆོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མ་རིག་པ་སྟེ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛོད་པས་ན། རྒྱུ་མཚན་དེས་སངས་རྒྱས་སུ་འཛོག་དགོས་ཤེས་པའོ། དེས་ན་འདིའི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོས་མིན་ཤེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དགག་བྱ་ལ་བྱ་དགོས་པས།། རང་བཞིན་ཤེས་པའི་མིང་བརྗོད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་དོན་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཡིན་ཏེ་ཀུ་མི་འདྲ་བའི་ཤེས་སོ། ཤེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚད་སྨིང་པོར། དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་འཛོག་ལུགས་ནི་ཡུམ་ཀྱི་མདོའི་དོན་འཇུག་འབྱེལ་ལས་ཚད་པ་འདི་བཞིན་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོ་ན་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་འགལ་བ་ནི་སྟར་ཡང་ཚད་དོ།

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡང་མིང་གི་བརྗོད་ལྟགས་ཉི་ཁྲི་བྱམས་ཞུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། གཞན་དབང་ལ་ནི་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ཉི་ཁྲི་བྱམས་ཞུས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། ཚུལ་འདི་ལ་གོ་བ་གཉིས་ཚུགས་པ་ཅི་ནས་བྱའོ། དེའི་ཕྱིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་དབང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་མེད་པས་གཞན་དབང་ལ་གཟུངས་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པ་བསམ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་དང་འཛིན་པ་ནང་ཤེས་པ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མཚུངས་པས། དེ་གཉིས་ཀ་གཞན་དབང་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་ནི། དེ་གཉིས་རང་གི་དོ་བོས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱའི་གཅོད་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཅཽད་སྨིང་པོར། ཕྱི་རོལ་དང་ལེགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པ་མི་འཐད་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བྱམས་ཞུས་ལས། བཅུ་བ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་སུ་བཅད་པའི་རྟྭ་ཡོད་ཀྱང་མིན་ལ། བཅུ་བ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་ཡང་

ཡོད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་ཟཁད་པའོ། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཇས་ཡོད་དུ་འཛིགས་པའི་ཇས་ཡོད་ནི། གཞུང་གཞན་ནས་ཇས་ཡོད་ལ། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་ཕྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དང་འདྲའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་ཇས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡང་ཀུན་བཏགས་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཉིད་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དགག་བྱ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་ན་འདིའི། ཇས་སུ་མེད་པ་དེ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེའི་དབང་གིས་གཉགས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་བལྟོས་ན་གཞན་དབང་གཅིས་ལྟགས་སུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས། རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀུན་བཏགས་ཇས་སུ་མེད་པར་འཛིགཔ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁད་སྨིན་པོར། དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཞུས་ལས་ཇས་སུ་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་ཇས་ནི་གཞུང་གཞན་ལས་ཇས་བཏགས་གཉིས་སུ་ཟཁད་པའི་ཇས་ཀྱང་མིན་ལ། དབུ་མ་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཇས་སུ་ཟཁད་པ་ཡང་མིན་པས་ཡོད་བ་ཙམ་མོ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་ཇས་སུ་མེད་པ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་མིང་དང་བཙའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་བཏགས་སྲིད་པ་རྣམས་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བཏགས་ཇས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཇས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཇས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཇས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཇས་སུ་ཡོ

བཀའས་ཐུས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་རྣམ་རྟོག་ཐུས་སུ་ཡོད་པས་ཐུས་ཡོད་དུ་བཞག་གི་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་ཐུས་ཡོད་མིན་པར་གསུངས་པས། རང་དབང་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཟཁད་པ་དེ་ཡིན་པས། མདོ་གཞན་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲའོ། རྣམ་རྟོག་ཐུས་སུ་ཡོད་པས་ཐུས་ཡོད་དུ་བཞག་པ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པས་ཡོད་པར་བཞག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་བས་ཐག་པ་ལ་སྣུལ་དུ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཞག་པ་དང་མི་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་ཐུས་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་སྟར་ཟཁད་ཟིན་པ་དེ་ནི། གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་བསྟོས་ནས་བཞག་པའི་འཇོག་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་ཀུན་བཀའས་ཀྱི་དོ་བོར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་ན་ཐུས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡང་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ན། ཐུས་སུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇོག་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུམ་གྱི་མདོའི་ལེའུ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བཀའས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཚོར་སར་དང་། ལུགས་གཞན་དང་འདྲེས་པའི་འབྲེལ་ས་ཐམས་ཅད་བརྟལ་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། མིང་ཙམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་། གསལ་བར་ཐེ་ནས་སྟར་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁད་སྨིང་པོར། ཆོས་ཉིད་ཐུས་སུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟར་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་དེ་བཀག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་

དགོངས་སོ།། །ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་སྟར་ཁཊད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་བཞུགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། གོ་འཕང་དེར་བགྲོད་པའི་ཐབས་སམ་སྐོ་གཅིག་བུ་ནི་བརྗོད་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་དེ་ཉིད་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་འདིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་བཤད། དྲང་དོན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་འདུག་སྟམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་ལྡོག་ཅམ་པ། སྨོད་དཔོན་ཤཱཀྱ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀག་བ་མང་ཡང་། སྐབས་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པར་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་འདི་ཉིད་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་འབྲེལ་བར་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་དགོས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཁད་པའི་སྐྱིང་པོ་འདིར་ཡང་ཞེས་ཀྱ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁད་སྐྱིང་པོར། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཞིབ་ཏུ་བཀལ་བ་ཡང་མི་སྣང་བས་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་བའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ལམ་མཆོག་ཞིབ་ཅིང་ཐུབ་པའི་ཚུལ་ལ། །ཇི་འདྲེས་ཇི་བཞིན་བྱམས་ཞུས་ལེའུ་འདིར་གསལ་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་

བསྟན་པ་དང་། བ་གག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་མིན་བསམ་པའི་ཚུལ་
འོ།། རྒྱངས་པོ་ཞེ། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱུང་རྩོད་ལ་ཆགས་
པའི་ཕྱིར། །མ་མཛོད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དབུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་དབྱུང་
པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཛད་པ་དེ་ཐམས་ཅད། རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཆགས་པའི་
ཕྱིར་དུམ་མཛད་པར་རྣམ་གྲོལ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རིགས་པའི་གཏོ་བོ་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་གཅིག་ལ་འབེབས་
པའི་རིགས་པར་བསྟུས་ཏེ་མཐར་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་གཅིག་ལ་འབེབས་ཤིང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། མཉམ་ཉིད་བཅུས་ས་
བྱག་པར་འཇུག་པར་གསུངས་པ་བཞིན། མཉམ་ཉིད་བཅུའི་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་གཅིག་པུ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པའི་གཏོ་བོར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་
རྣམས་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཏོ་བོ་དང་། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱུའི་གཏོ་བོ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཉིད་
ཡིན་པས་ན། མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
དེ་ཉིད་སྟོན་དཔོན་གྱིས་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྩ་ཤེ་ལས། བདག་ལས་
མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
བསྟན་ནས་གཏོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་
འཇུག་པ་ལས། །གང་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི། །རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་བདག་
གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་
ནས་རང་ཉིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །ཇི་ཀུ་

པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་
བ་ཐམས་ཅད་དག་གིས་དོར་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྒྱུ་མེད་ལས་
སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་བློའི་གཡོ་བ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་
འདོད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ལ། སྐབས་
འདིར་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་སོགས་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པས།
རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་ཅུའ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་ན། གང་གི་ཕྱིར་
རྟོག་པ་དན་པ་རྒྱུ་མེད་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་དག་གི་སྐྲོ་ནས་བརྟག་པར་བྱ་མི་ནུས་པ་
སྟེ་རྟོག་ལྡན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་མི་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་གཅོོོ

འཛིག་རྟེན་ནཱ་ཞིང་རྟ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུག་ནས་འཛོག་པ་མིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ནི་ཞིང་རྟ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུག་པ་གང་ཡང་མི་འཐུག་པར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེད་ཚུལ་ནི་ལེགས་ཚཁད་སྨིང་པོར། ཞིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ལྡན་པ་དང་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་དབྱིབས་ཙམ་དང་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཀེ་བདུན་དུ་བཙལ་བས་མི་རྣེད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལྟ་བའི་བྱབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་གཙོ་བོར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཐུག་པ་ལས། རྣམ་བདུན་ཀྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འཛིའི་ཡོད་མི་རྣེད། །དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་བླག་འཐུག་འགྱུར་བས། །འདིར་དེའི་བྱབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་བཟང་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཉིད་རྟ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དབྱུད་པའི་མཐར་མི་རྣེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་ཡོད་ཚུལ་ནི་བརྟགས་ཤིང་དབྱུད་ན་མི་རྣེད་པ་དེ་ཉིད་ལའང་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བདེ་བླག་ཏུ་འཐུག་པར་འགྱུར་བས་ན། དབུ་མ་པའི་ལུགས་མཆོག་འདིར་གང་ཟག་དེའི་ཡོད་ཚུལ་ལམ་གྱུབ་ཚུལ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་འདོགས་པ་བྱེད་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཁད་སྨིང་པོར། ཐོག་མར་གང་ཟག་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་ན་མི་རྣེད་པ་དང་། རང་གི་ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་འདི་གོ་སྟེ་བས་འབྱིད་པའི་རིམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་བདུན་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གོང་ཟུངས་ཤིག་ཅེག་བའི་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་མཚན་

འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཟིལ་བའི་རྒྱུད་ལ་རོགས་པའི་རྣག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འགོག་པ་འདི་ཉིད། ཆོས་འབྱུང་བའི་སྐབས་འདིར་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགྲེལ་བའི་ཁྲོད་ཆོས་སུ་སྣང་བ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་བཀག་ཟིན་མོད་ཀྱང་། དུད་འདྲི་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ།ཅ། འཇུག་པ་རྣ་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་དང་། འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ། བཞི་པོ་དེའི་སྟོན་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཡིན་ལ། དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་གཟིགས་པས་ན་དེ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟློགས་སྟ་མའི་འདོད་པ་བློངས་ནས་འཕུལ་འཚམས་ཀྱིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཟློགས་སྟའི་འདོད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་རྟེད་དགོས་པ་འདོད་ལ། དེ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་དེ་འཇུ་བ་དེ་ཡོད་ཟིན་མཐར་ཐུག་དབྱུད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེད་དགོས་པ་ལས་མ་འདས་པས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེད་དགོས་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དེས་མཐར་ཐུག་དབྱུད་པའི་ཚེ་མ་གཟིགས་ན་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་མཉག་གཞག་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཅུ་ལ་འདི་ཡང་

ཕྱོགས་སྡེའི་དོར་འཛིག་རྟུང་ཐལ་ཞེས་འཕྲལ་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲིང་རྒེན་འབྱུང་གི་རྣགས་ཀྱིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པ་དང་མི་འདྲ་བས། དེའི་ཕྱིར་རྒེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཟིན་ནས། སྐབས་ཡང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་བཞི་པོ་འདིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཡང་། འདིའི་རིགས་པའི་འཕྲལ་མཚམས་བསྟན་པས་བཀག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ན་འདིའི་འཕྲལ་མཚམས་ཀྱི་བཀག་ཚུལ་ཤེས་པར་ཕྱིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་གང་གི་སྐོར་ནས་ཀྱང་ངས་བློང་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་ན། །དེ་ལ་སྐྱེ་བས་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྟུང་འབྱུང་ན། །དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་ནི་ད་དུང་ཡང་གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཛིག་ན་ནི། དེ་ལ་སྐྱེ་པ་ཆེན་པོ་འདེབས་དགོས་པས། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྟུང་ཐལ་བའི་སྐོར་སྐྱེ་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྟུང་འགྱུར་བས་ན། དེའི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཚཊ་སྨིང་པོར། འོན་རྒེན་འབྱུང་གི་རྣགས་དེ་དག་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགོག་པ་འདི་ལུགས་འདིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཁྲོད་ཆོས་སུ་སྣང་ན་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། འདི་ཉིད་ཀིན་དུ་གཞད་ཆེ་བས་ཚཊ་པར་བྱའོ།། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་སྐྱོན་སྤོང་དངོས་བཞི་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྐང་མི་རུས་ཏེ་རིགས་པ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་ཚཊ་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

❀ ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་བའི་དབྱུ་བཟོད་དུ་ཐལ་བ།

དེ་ནས་འཇུག་པ་རྩ་བའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུ་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་ནི། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དབེར་ན། སྐྱེ་བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་བློས་རྟེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མ་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཆུང་རོལ་ཏུ། གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི། །ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་འཇོག་ན་འཇོག་ཆུང་ངུ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་འཇོག་ཆུང་དངོས་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཆུང་རོལ་ཏུ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་གནས་ནི་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མེད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་འཇོག་པར་མི་བྱའོ་ཞེའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྨིང་པོར། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་རྟེན་པའི་དོན་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་དཔྱད་པར་མི་རིགས་པའི་དོན་དེ་ལ། གཏན་ནས་མི་དཔྱོད་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སོང་བའི་དཔྱད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དཔྱད་པ་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་སྨོས་ན། དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་སོང་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་

པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དུ་སོང་བའི་སྣང་བ་འདི་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེར་མཚམས་ལ་ཞུགས་པར་ཆེ་བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེར་མཚམས་དང་ཕྱོགས་སྔའི་སྐྱོན་སྤྱོང་ལུགས་དང་བཅས་པ་ཟཧཏ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་མིང་རྒྱང་དེས་ཆོག་ལ། གལ་ཏེ་དེས་མ་ཆོག་པར་ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་ཡོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདྲུག་སྙམ་དུ་དབྱེད་པ་ལ་ནམ་ཞུགས་པ་ནས་དོན་དམ་ལ་དབྱད་པ་ཡིན་པས་དབྱེད་ཚུལ་དེས་དབྱད་ནས་འཇོག་པའི་མི་རིགས་སོ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་འལྟར་དབྱད་པ་ཙམ་ནས་དོན་དམ་ལ་དབྱད་པར་མི་འཇོག་པས། དེའི་ལུགས་ཀྱི་དབྱེད་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་མིང་རྒྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞག་ཙམ་དེས་མ་ཆོག་པར་ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ན་བཏགས་པའི་མིང་རྒྱང་ཙམ་གྱིས་ཡོད་གོ་མ་ཆོད་པར་མིང་བཏགས་པའི་བཏགས་པ་ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་འཆོལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཙལ་བ་ན་ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་བློ་གཞོན་མེད་ལ་སྣང་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཡང་བློ་གཞོན་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་ཙམ་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས། དེའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཟག་ཏུ་ཡང་ཡོད་པས། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པའི་དབྱད་མཚམས་མི་འདྲ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཇོག་ལུགས་འདི་ཉིད་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་རིགས་པས་དབྱད་པའི་དབྱད་བཟོད་དུ་མི་འཇོག་པས། གོང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་དབྱད་པ་བྱས་ནས་འཇོག་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྨྲས་ཀྱང་། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྐྱོན་སྤྱོང་

མི་ནུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་དེ་ཐ་སྙད་ཡིན་པས་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དེ་ལྟར་དབྱུ་ནས་བཞག་པའི་དོན་དེ་ཉིད། རིགས་པའི་དབྱུ་བཟོད་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པས་རྟམ་པར་དབྱུ་བའི་དོན་དངོས་རང་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་པས་ན། རང་རྒྱུད་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྐྱོན་སྤོང་ནུས་ཟེར་ཡང་ཁོ་རང་ལ་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཁད་སྨིང་པོར། འདི་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དབྱེ་ལུགས་ཇི་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པའི་རིགས་པའི་སྐབས་ལ་མི་མཐུན་པའི་གནད་ཀྱིས་འདིར་ཚཁད་པ་འདྲ་བའི་དབྱེད་ལུགས་ཀྱི་དབྱད་བཟོད་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱད་བཟོད་དུ་མི་འདོད་པས་མི་གཙོད་པར་སྐྱེ་སྐྱོན་སྤོང་གི་དངོས་གཞི་ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱད་བཟོད་དང་དོན་དམ་མངོན་སུམ་དུ་འཛལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་སོ། ཤེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པས་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བློ་གཙོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་འཛིན་ཚུལ་ནི་གོང་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ན། ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྣེད་པས་ན་འཛིན་པ་སྐྱེ་དབང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་འཛིན་པ་མིན་ནོ་སྙམ་ན། ངོ་ན། རང་རྒྱུད་པའི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཚོམ་དེ་མིན་ཡང་འཛིན་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཞག་འདུག་པས་ན་འཛིན་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ནི་ཐ་སྙད་དེ་ཉིད་བཏགས་པ་ཙམ། གྲིས་ཆོག་གི་བཏགས་པ་ལྟར་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱད་ནས་མི་འཛིན་པས་འཛིན་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་

པ་འདི་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅོམ་ནས་རྣམ་རྟོག་གྱི་སྒྲས་གཅོད་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བརྡ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་ན་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཧང་སྨིང་པོར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་གཅིག་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། ཞེས་པ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་དོན་མི་འདོད་པས་སྨྲས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་བཙལ་ཞིང་དཔྱད་པ་ན། རྣེད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་བཞག་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཤིང་རྟ་རམ་པ་འདུན་གྱིས་དཔྱད་པའི་མཐར་མི་རྣེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་རྟ་རམ་པ་བདུན་གྱིས་དཔྱད་པའི་མཐར་མི་རྣེད་པ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་རྣེད་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དཔྱད་པའི་མཐར་རྣེད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཤིང་རྟ་གཉིས་ཀ་བརྟགས་ཡོད་དུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་ནས་རྣེད་པའི་དོན་ནི་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྒྲ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་དེ་དག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནི་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་གྲུ་སྒྲིའི་ཞེས་པ་དང་དས་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་

སྣང་བང་རྟོམ་བཞག་ཡོད་ལ། ཡང་མྱུ་གུ་དེ་ས་བོན་རྫས་གཞན་ལས་སྐྱེའི་ཞེས་པ་དང་། རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་རྟོམ་གཞག་དོན་མཐུན་གང་ཡང་མེད་པས་ན། འཇོག་ཚུལ་སྔ་མའི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཚད་མས་མི་གནོད་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་ཚད་མས་ཀྱང་གནོད་ངོ་ཞེས་བྱའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། དེས་ན་འདི་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་མང་ཞིང་། སྐབས་དོན་རིགས་ཕེས་ཀྱིས་གནོད་པ་དང་དྲྱད་མི་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཡང་རིགས་ཕེས་ཀྱིས་གནོད་བའི་ཚོས་ནི། གང་ཡང་མི་འཇོག་ལ། རིགས་ཕེས་ཀྱིས་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཚོས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཡིན་པས་སྤྲིའི་འཇོག་ཚུལ་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལྟར་རོ། ཁྱད་པར་གཅིག་ལ་སྤྲོར་ན།ཿ གང་ཟག་ལྟ་བུ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པ་ན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་བློས་མི་རྟེད་པ་དང་། དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བའི་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་རིགས་ཕེས་དེས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་ལ་མི་གནོད་པས་ཞེས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་མི་འགོག་པར་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པར་སོང་བས་ན་དེ་ཡང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐབ་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་ལྟ་བ་རྩོགས་པའི་བློ་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་། ཁ་དོག་རིགས་ཕེས་དེས་གང་ཟག་ལ་གནོད་པར་སོང་བ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐབ་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་ལྟ་བ་རྩོགས་པའི་ཚེ་ཡང་སྣང་ཡིན་གེ། དེས་ན་འདི་དག་གི་དཔྱད་པའི་ཚུལ་རྣམས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པར་དཔྱད་པ་ཡོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏོ། ཁེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་དཔྱད་པའི་ཚུལ་རྣམས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པར་དཔྱད་པ་ཡོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏོ། དེས་ན་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་ལ་ཞུགས་པར་ཟཕད་ཟིན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ཁེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་དཔྱད་པའི་ཚུལ་རྣམས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པར་དཔྱད་པ་ཡོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་བར་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། དེས་པ་དོན་གྱི་དགག་བྱའི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ཡི་ཡོད་བས་ན་དཔྱད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་

འཇུག་པ་རྒྱས་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པ་
ཡང་དག་གིས་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་དོར་ཏེ་དབྱུང་བར་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྟོག་སེམས་བྱས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་འཇོག་པའི་ཚེ་འཁྲུལ་ཞེས་
ཀྱི་རིང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་གོ་བཙད་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཁྲུལ་དོ་ཙམ་ཡིན་
ཏྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་གཟིགས་པ་མིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་དགོས་པ་ཡང་འཁྲུང་ཉེ་
བས་ན། འདིའི་རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་མཚམས་ཟིན་པ་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེའོ།
དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཀཏ་སྨིང་པོར། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་བཙལ་ཞིང་དཔྱད་
པས་རྣེད་པའི་དོན་གང་ཟག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དཔྱད་པ་དང་།
ཞེས་པ་ནས། དེའི་དོན་ནི་འཁྲུལ་དོར་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་
ན་ནི། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བ་དང་དཀར་ནག་གི་
ལས་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཐད་ན་འཐད་མཉམ་དང་། མི་འཐད་ན་འདི་མི་འཐད་
མཉམ་དུ་འགྱོ་སྟེ། སྔར་བཞིན་དཔྱད་ན་ནི་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་མི་རྣེད་ལ།
འཁྲུལ་དོར་ནི་སྔ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་
གང་ཟག་སོགས་དོན་དམ་པར་དཔྱད་ནས་འཇོག་པ་ཙམ་རང་པས་ཀྱང་མི་འདོད་
ཅིང་། ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བས་རྣེད་པར་བཞག་པ་འདིས་དོན་
དམ་པར་དཔྱད་ནས་རྣེད་པར་སོང་འདུག་པས་ན། ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་ཡིན་
ཏྱི་འགལ་བས། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མི་འདོད་ཀྱི་རིགས་ལུ་
དབང་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ཅེས་བྱ་། མི་ཤེས་
གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཟབ་ཏུ་བཏགས་པ་
དང་། སྐྱེ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་

ཡོད་མིན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའི། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་གྱི་གང་ཟག་དང་སྒེག་གི་གྲུབ་མཐས་བཀག་པའི་བདག་རྟག་པ་དང་སྐྱ་མའི་རྟ་གླང་དང་སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་དང་རྟ་གླང་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པར་དོངས་གནས་ལ་སྣང་ཡང་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན། དངོས་གནས་སུ་གྲུབ་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་དེ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འོན་རྨི་ལམ་གྱི་རྟ་གླང་སོགས་མེད་དམ། འདིའི་དཔེར་ལེན་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྨན་ན། དེ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་རྟ་གླང་སོགས་ཡོད་མོད་ཀྱང་རྟ་གླང་སོགས་དངོས་གནས་པར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དཔེར་འཇོག་པས་འགལ་བ་མེད་དོ།། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་མའི་རྟ་གླང་དངོས་གནས་སུ་འཇོག་པ་ཡང་སྟོགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་ཐོག་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ས་མ་བསླད་པའི་ཐོག་དེ་ལྟར་འཇོག་པ་མིན་པས་ན་དེ་འདྲའི་དངོས་གནས་སུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འཇོག་གོ་ དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་འདི་དག་གིས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་འཇོག་མིན་ནུས་ན། འོ་ན་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མས་གྲུབ་བོ་ཞེས་རིགས་པས་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་འགོག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་པས་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཡང་འགྲུལ་པའི་ཐློས་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་འགྲུལ་པའི་ཐློ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་ལྟེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐློ་ནི་བས་ཀུན་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་པས་བཞག་པ་དེ་དག་ཅི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་ཐློ་འགྲུལ་པའི་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་དེ།

དེ་ལྟར་ན་སྟུ་ཕྱི་གཅིག་འཛོད་ཀྱི་རྟག་འཛོད་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་པ་གཞན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་བས་བཏགས་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་སྟུ་ཕྱི་གཅིག་འཛོད་ཀྱི་རྟག་འཛོད་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོད་བའི་བདག་འཛོད་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བའི་བར་གསུངས་སོ།། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཙལ་ནས་མི་རྟེད་ཀྱང་དེས་མི་གནོད་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་པ་དང་། ཐ་སྙད་བའི་ཚད་མ་དང་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀས་མི་གནོད་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡང་ཡིན་དགོས་པ་ནི། གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཙམ་སྨྲས་ཀྱང་གང་ཟག་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་མ་བཞག་པ་གཅོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་གཅོད་པས་ན། ལུགས་འདི་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཕྱིན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ན་ཡོད་པས་ཀྱང་མ་ཁྲལ་བོ།། དེའི་ཕྱིར་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་གང་གཅོད་ན། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཅོད་དོ།། འོ་ན་དེ་གཅོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ནས་ཡོད་པར་འཛིག་དགོས་པས། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་དེའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བཞིག་དགོས་པས་ན། དེ་འཇུག་བའི་རང་གི་ངོ་བོའམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁེགས་སོ།། འོ་ན། མཆོད་སྦྱིན་ཀྱིས་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་ལ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རམ་སྨམ་ན། དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་གནོད་ཅིང་ཚད་

མས་གྱུབ་བོ།། དེས་ན་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ཕྱིན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་དབང་གིས་བཞག་ཀྱང་མི་ནུས་ལ། དོན་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་འོས་མེད་དུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཧཏ་སྨིང་བོར། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བས་རྟེད་པ་འགལ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འོས་མེད་ཀྱིས་འགྱུབ་བོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་དྲྭད་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི། ཆོས་རྣམས་དང་འབྲེལ་པར་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དྲྭད་ན་མི་རྟེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་འབྲེལ་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡོད་ཚུལ་ལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དྲྭད་པས་མ་རྟེད་ཅིང་ཐུག་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཁྲད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་མིན་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་ཡོད་པ་མཐར་ཐུག་དྲྭད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེད་དོན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེའི་སྐོན་ནས་ཀྱང་མི་འབྲེལ་པར་མ་ཟད། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་དྲྭད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་མ་སོང་ཞིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཚད་མར་ཡོད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཡང་མི་འབྲེལ་བའི་ཁྲད་པར་ཆེའོ། དེའི་ཕྱིར་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་མྱུ་གུ་བདེན་མེད་ཡོད་པ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་གསུངས་པ་ཡང་གནད་འདི་དག་ལ་ཐུགས་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་དོར་འཛོག་དགོས་

པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བ་ཐོག་མར་གཉན་ལ་ཞེབས་པའི་དུས་སུ་ནི་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ཚམ་ལ་ཡང་མེད་པས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་རིག་ཤེས་དེས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་རིགས་ཤེས་དེས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེད་པ་ཡང་དེ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱད་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ནི་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བཏུད་དང་བྲལ་བའི་ཆུ་མཚན་ཉིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབྱད་པ་མི་ནུས་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱད་པ་བྱས་པའི་དོན་དེའི་ཡོད་ཚུལ་ལ་དབྱད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེང་། དེ་ཡང་ཡོད་ཚུལ་མིང་ཙམ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོག་པར་དེའི་དོན་དམ་པའི་ཡོད་ཚུལ་དབྱད་ན་མི་རྟེད་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུ་བས་འདིའི་དབྱད་ཚམས་ཟིན་པ་གནད་ཆེའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་བའོན་སྐབས་རྟགས་བསྟུངས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟུལ་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་གྱུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཇོག་དགོས་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ།།

❀ རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ཀྱི་དོས་འཛིན།

འོ་ན་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ཞི་ཐུབ་ཀྱི་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་འཇོག་སྨོས་ན། དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་རྣམས་སྣང་ཡུལ་དང་། རྟོག་པ་རྣམས་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་ཅིང་དེ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཚོག་འདི་ནི་སྣང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བས་དོན་འཇོག་ནུས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུ་ལ་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་རང་གཞི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་འཇོག་

ཚུལ་དང་། གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཤེན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟ་མིན་ནོ། འདིའི་བཏགས་ཡོད་དེ་ཡང་ཆོས་དེ་དངོས་མིན་བཞིན་དུ་དེར་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཇོག་པ་གཏན་མིན་པས། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་བའི་བཏགས་ཡོད་འདི་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་མཚན་ཉིད་པ་དང་འཆིང་གྲོལ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ཀྱི་གཞན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ནི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཡེ་མི་འཐད་དོ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ངེས་དོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བཀླལ་བ་ལ་རྣམ་གཞག་མཚན་ཉིད་པ་འཇོག་ས་མ་བྱུང་ན། རྒྱུ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་འཇེར་བ་ཤྲུག་ཏུ་འདུག་པས། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བས་ལན་འདུག་པས་ན། ཕྱིན་ཚད་རྟེན་འབྲེལ་གི་དོན་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ཤར་བར་བྱས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་དོར་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་འདི་ཉིད་བརྒྱང་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཧང་སྐྱིང་པོར། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པ་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་ན། ཞེས་པ་ནས། དུ་དུང་རྟེན་འབྲེལ་གི་དོན་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་མཁའ་བ་ཡིན་པས་ལུགས་འདིའི་ཚོལ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག ཅེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།།

❁ དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ།

རྒྱ་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡང་བདག་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་

དབྱུང་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ལྟས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གི་སྟོབ་ནས་བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་པའི་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དེས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་པ་མིན་པ་སྟེ་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དེ་གང་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་སྟོན་ཅེག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་ལྡིང་པོར། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཤེགས་པར་ཐལ་བའི། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་དཔྱད་ནས་འགོག་པས་མི་ཤེགས་ན། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་རང་མཚན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ།། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ནུས་ཀྱི་རིགས་པས་རང་མཚན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འགོག་ནུས་ཀྱང་། རང་མཚན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པས་ནི་མ་ཁྲབས་སོ།། དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ལ་གཅོ་ཚེ་བ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གི་རིགས་པ་འཇུག་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཡིན་པ།

❀ འགྲེལ་བས་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པའི་རིགས་པ།

དེ་ལ་འགྲེལ་པས་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།

འོད་སྲུངས་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཚད་མ་མེད་པ་དང་གང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་གང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་མེད་པ་དང་། གང་མ་སྐྱེས་པ་དང་གང་མ་བྱུང་བས་ཚོས་རྣམས།ཀ མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནས་ཚོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་ནས་ཚོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བའི་བར་དུ་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་དྲངས་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟུབས་སོ། དེའི་དོན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འོད་སྲུངས་ཞེས་བོས་ནས། དབུ་མའི་ལམ་རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་གནས་པ་ན། དེ་ལས་ཐབས་ཀྱི་སྐོ་གཞན་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་སྐོ་ནས་སྤྲིན་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ཚོས་གང་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་སེམས་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཚོས་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་གང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འཇུག་པའང་བྱ་གང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་གང་ཡང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་གང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བས་ན། ཚོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནས་ཚོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་པའི་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི། ངོན་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་སོགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་

མཚན་མ་མེད་པར་བྱེད་དགོས་པས་ན། ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་མཚན་མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བའི་བར་གྱི་དོན་རྣམས་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་འགྲེལ་དུ་དྲངས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བསྟུབས་པས་ན། རང་འགྲེལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟང་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཁད་སྨིང་པོར། ལྟང་དེས་རྣམ་རིག་པའི་སྟོང་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པར་ཟཁད་དོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་དོས་ནས་སྟོང་བར་མ་སོང་བས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་ཞེས་པ་མི་འཐད་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱང་གྲུབ་མཐས་བདེན་པའམ་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་འགལ་བའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་ལྟང་དེས་ཞེས་པའི་ལྟང་ནི་དྲངས་མ་ཐག་པའི་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་དོངས་བསྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དགག་བྱ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཉིད་ཀྱི་མི་སྟོང་ཞེས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་མིན་པ་ཅོམ་གྱིས་དེས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་འཇོག་ན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་འཇོག་དགོས་པས་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཚུལ་མི་ཤེས་ན། རང་སྟོང་དུ་མིང་བཏགས་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཁས་བླངས་ཀྱང་། ཁོ་

རང་མ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྟོང་ལས་མ་འདས་པས། དགག་བྱའི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་དོན་ཅི་ཡང་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་རིག་པས་ཀྱང་གཞན་དབང་གཟུང་སྣང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡང་། དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཞག་ན་ཡང་དེའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མིན་ཤེས་པས། དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་ཁ་གདོང་གི་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་འཇོག་ཐུབ་པ་ཙམ་ལ་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར། དགག་བྱའི་སྤྱིའི་འཇོག་ཚུལ་དང་ཐུ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཚང་ཕྱིན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཚུལ་འོང་བས་ན། སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་མེའི་སྟོང་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་མིན་པས་དེ་འདྲའི་མཚམས་ཕྱེད་དགོས་སོ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་མདོན་གྱུར་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་གྲུབ་མཐས་འཐད་པ་བཙུགས་པའི་བདེན་འཛིན་དང་སྦྲོ་འདོགས་མདོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་སྲིད་དོ།། གཟུངས་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྦྲོ་འདོགས་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

❀ བཀག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་མིན།

གསུམ་པ་བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་མིན་བསམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་རྟག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན། དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་བཀག་ཙམ་དུ་འཇིག་ལྟ་དུ་ཆོས་གཞན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཞིག་འཕངས་སྟམ་དུ་རྟོག་པ་བྱེད་པ་ན། སྐབས་འདིའི་ལྟ་བ་

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་གྱི་སྐྱེད་པོ་འཚོལ་ལུགས་ཡིན་པས།།

ཅ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་དོས་བཟུང་བ།

འདི་ལ་ཐོག་མར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་དོས་བཟུང་དགོས་པས་དེ་ཨཁ་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་མེད་དགག་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་མི་འཐེན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། མ་ཡིན་དགག་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཐེན་པའམ་སྣང་བ་ཞིག་དགོས་པས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བྱ་ལ་ནི་མེད་དགག་ཁོ་ན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་དེའི་བསྟན་བྱར་འཛེག་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཚེན་པོའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ཨཁད་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚོར། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་བཞི་ཀ་མེད་དགག་ཏུ་ཨཁད་ལ། རྒྱབས་ཀྱང་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་དམ་བཅའ་གཞན་ལ་ཡང་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ཡང་དག་ལ་མེད་དགག་དགོས་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་བློ་ལ་འཆར་བ་ན། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་འཆར་བ་ཞིག་ཀྱི་བདེན་མེད་རྟེས་ཀྱི་བདེན་པ་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུབློ་ལ་འཆར་བ་ན་དགག་བྱ་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀག་ནས་འཆར་བ་ཡིན་ཀྱང་། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པར་མ་བཀག་པ་ལྟ་བུའོ། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཛེག་པ་ལ་དེའི་ཚེས་ཅན་ཀྱི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཚེས་ཅན་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་གཞན་ཞིག་བཀག་པའམ་བཅད་པ་ལྟ་བུས་

ནི་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་བཀག་པ་དང་བཅད་པར་མི་འཐྱོད། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཤཱཀ་སྨིང་པོར། འོ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་མ་བསྟུབས་ཤེས་སྦྱ་བ་ལྟར་ཡིན་ནམ། ཤེས་པ་ནས། འདི་ལ་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་དོན་འཆར་བ་ན་སྟོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ཡོད་དོ། ཤེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་དགག་ཀྱང་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པ་མེད་དགག་དང་འདྲ་ཡང་དེ་བཀག་ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ཡང་། རྟོག་གེ་འབར་བར། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པས་བྲམ་ཟེ་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་དཀའ་སྤྲུད་དང་ལོངས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའིདམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་མེད་དགག་འཇོག་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བར། མེད་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེས་ཆང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏུང་བ་བཏུང་ངོ་ཞེའམ་མི་བཏུང་ངོ་། ཞེས་མི་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་ཡང་དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་ནི་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཀག་པའི་ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་ཞེས་པའི་ཆོས་གཞན་ནི་ཀུན་ཇོད་དང་གཉིས་སྣང་གི་སྟོས་པ་སོགས་སྣང་པའི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཡང་མི་འཕེན་པར་འཇོག་གོ །འདིའི་འཕེན་མི་འཕེན་ཀྱང་སྣང་མི་སྣང་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཀའ་ལུལ་དུ་ཡིན་པས་ན་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པ་གཞན་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ལུལ་དུ་འཕེན་མི་འཕེན་བརྗོ་བ་ནི་མིན་

ནོ།། དེ་ཡང་ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། འདི་བྱམ་ཟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང་བྱམ་ཟེ་ཚང་བཏུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོགས་མི་འཕེན་པའི་ཚུལ་ཨཕདཔ་བཞིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་ཁྱད་པ་འཛིག་ནུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་པ་མེད་དགག་ཏུ་ཟཕདཔ་དང་། ཚེ་དཔག་མེད་ཅེས་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་པ་ལ་ནི་ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་དགག་བྱ་བཅད་པ་དང་རང་རྐྱེགས་པའི་བློ་ལ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་གང་རུང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཟཕདཔ་སྨིང་པོར། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པས་རྐྱེགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ལ་གཉིས་ལས། ཞེས་པ་ནས། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་བཅད་པ་དང་རང་རྐྱེགས་པའི་བློས་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་གང་རུང་དགོས་སོ། ཞེས་པའི་ཚིག་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་ཅིག་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་ཀྱི་མིན་ཡིན་དགག་ཏུ་འཛིག་གོ་ཞེས་སྒྲས་པ་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བས་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་དུ་ཟཕདཔ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་ཀྱི་མིན་ཡིན་དགག་ཏུ་འཛིག་གོ་ཞེས་སྒྲས་པ་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བས་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་གོང་དུ་ཟཕདཔ་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། འོ་ན་བྱམ་ཟེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་གཞི་སྨིང་པ་དང་ཆོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་མི་འཛིག་པར་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་གཞི་སྨིང་པ་གསུངས་སོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱམ་ཟེ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་ཟཕདཔ་མི་ཟཕདཔ་བརྩི་བའི་གཞི་

ཡིན་གྱི་འཕངས་པའི་ཚོར་གཞན་མིན་པས་ན་ཡོགས་སྡུའི་འདོད་ཆུལ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚཕད་སྨིང་པོ། །ཁ་ཅིག་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མེད་དགག་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། འཕངས་པའི་ཚོར་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་མ་ཡིན་དགག་ལ་རང་གི་དགག་བྱ་བ་ཀག་ཤུལ་དུ་ཚོར་གཞན་འཕངས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཤེས་རབ་སྒོན་མའི་འགྲེལ་པར་ཁུངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །ཚིག་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྟན་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པར། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དོན་འཇོན་པ་ནི་ལེགས་ཚཕད་སྨིང་པོར། དེ་ལ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི། མཚོད་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཚིག་གིས་གིས་དོངས་པོ་སྒྲུབ་པ་ནི། མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་གཅོད་པ་དང་། ཆོས་གཞན་དོངས་སུ་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་ཚིག་གཅིག་གིས་ཟིན་པའོ། དེ་ལྟན་ནི་དོངས་ཡུགས་ལ་ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཚིག་སྟེ། མཚོད་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་རིང་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། རང་གི་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བཟམ་ཟེ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་དེས་ཤིད་ཁྲད་པར་མ་དེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་བཟམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། འཕེན་ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་གང་བྱུང་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་བཞི་གང་ཡང་མ་འཕངས་པ་ནི་མ་ཡིན་དགག་ལས་གཞན་མེད་དགག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་པོས་ནི་ཤུལ་ལ་འཕངས་པ་དང་། གཉིས་པས་དོངས་ཤུ་འཕངས་པ་དང་། གསུམ་པས་དོངས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕངས་པ་དང་། བཞི་པས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་འཕངས་པ་དང་བཅས་པའི་འཇེན་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་མི་བྱེད་དོ། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྒྱས་དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་

མེད་པ་སྣང་ལྟས་ཀྱི་རྒྱས་དང་དེ་དེས་པའི་རྟེས་དཔག་གཉིས་མེད་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། དེས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་དང་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་བཞག་པས་དེ་ནི་མི་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞན་དག་ནི་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱས་དང་རྟེས་དཔག་ཡོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་དེ་མེད་དེ། དེའི་ཕེས་བྱེད་དུ་ཚོག་གས་ལ་ལས་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདི་མེད་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཞན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཞན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྣང་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཀོད་ཀྱང་འདིའི་དོན་ནི་ཐ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་ལྟར་མིན་ཏེ། རང་ལུགས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཏིས་ཡོད་པ་དང་ཐད་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པའི་སྒོ་སྐུར་ཏེ་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་མེད་པར་སྣང་ནས་ཀྱི་སྣང་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་སུ་འགོད་པ་མི་མཛད་པར། ཐ་རོལ་ཏུ་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་ཐལ་འགྱུར་ཏུ་སྐོ་ནས་འགོག་པ་གཅོ་ཚེ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པར། རྟོག་རྣམས་འོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མ་གས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་གིས་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་ཏུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་རྟོག་གེ་འབར་བ་ཁྱེད་སུ་དྲངས་པར། ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་དོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པར་ཟད་ཀྱི། གཞན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུབ་སུ་འདོན་ཀྱང་། དེའི་དོན་ནི་དགག་བྱ་

དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཚོས་གཞན་མི་འཛེན་པའི་དོན་ཡིན་པས་བསྟན་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་ཟཕད་པ་ཡིན་ལ། ཕ་རོལ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་ཟཕད་པ་འདི་ལ་འབྲལ་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མང་དུ་བྱང་བ་དེ་དག་རྟེ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་དེ་དག་ལྟ་བའི་ལམ་སྲོལ་བྱང་བུའོ་བགོད་ཟིན་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་སྦྱོས་སོ།།

❀ དེས་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་དོགས་པ་རྩོད་ཟད་བཀོད་པ།

དེས་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་དོགས་པ་རྩོད་ཟད་བཀོད་པ་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་གསར་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བློ་དེས་གང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ལྟགས་ལ་རྟོགས་ན་ཡང་དེ་འདྲའི་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་གསུངས་མོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་བློ་དེས་ཚོས་ཅན་གང་ཟག་ལྟགས་ལ་རྟོགས་པ་ལ་ནི། དེ་འདྲའི་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་སམ་སྙམ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀག་ཚམ་ལས་དེའི་ལྟལ་དུ་ཚོས་གཞན་འཛེན་མི་འཛེན་བཙྱོས་ནི་གང་ཟག་ལ་བཙྱོ་བ་མིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འཕངས་མ་འཕངས་བཙྱོ་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ནི་དངོས་ལྟགས་གང་ལ་ཡང་མ་འཕངས་པར་འདོད་པ་ནི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཀྱང་། ཚོས་ཅན་ལྟགས་རྟོགས་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་བས། དེ་ཡང་ལེགས་ཟཕད་སྨིང་པོ་འདིར་མེད་དགག་གི་འཇོག་ཚུལ་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་ཕྱོགས་སྔ་སྨོ་བ་གཞན་ཀྱིས་གཞི་སྐྱབ་པ་གཞན་དང་འཚོགས་ན་བསྟན་བྱ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འཇོག་དགོས་ཞེས་སྨས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་

བྱི་སྐབས་སུ། དགག་བྱ་ཀཁ་ལྷུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཛེན་ཚུལ་ནི་གཞི་ཆོས་ཅན་འཛེན་པ་མིན་གྱི་འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་ཡོད་མེད་བརྩི་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། དེ་འདྲའི་བློ་དེས་ཆོས་ཅན་ལྷུགས་ལ་རྟོགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དོན་མེད་དོ་སྙམ་པས། ལྟེ་ཀ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཡང་ལྟ་བ་ཐོག་མར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བློ་གཅིག་གི་ཡུལ་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་འོང་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ལྷུགས་རྟོགས་བཞེད་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་ཡོས་ཀྱང་ལུགས་དེ་གཅོ་ཚོར་འཛིན་པར་མཛད་པས་ན། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་སུ་བཀོད་ནས་དེའི་ལུགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།།

❀ ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ།

དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས། གོང་དུ་རྒྱས་པར་རིམ་པ་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པའི་སྐྱིང་པོའི་དོན་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་ན། དེ་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཀག་ཚུལ་གྱི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཀག་པ་དང་། རང་རིག་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡང་རྩ་ཤེས་པའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཀག་པ་ནི། ཤུན་གཞི་མེད་པ་དང་། རང་རིག་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡང་རྩ་ཤེས་པའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཀག་པ་ནི། ཤུན་གཞི་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡང་རྩ་ཤེས་པའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཀག་ཚུལ་ནི། ཤུན་གཞི་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་

དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་སྦུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། དེ་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མི་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཡང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོད་པའི་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྟན་པར་དེ་འདྲ་མི་འཇོག་པར། དམིགས་རྟུང་བཀག་ཡོད་ཙམ་གྱིས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཇོན་པ་དང་། ལས་འགགས་མ་ཐག་པ་དེས་ཀྱང་བག་ཆགས་འཇོན་ནུས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་ཡིན་པས། གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ཀུན་གཞི་མེད་པར་འཇོག་པ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་ན་ལུགས་མཆོག་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ལྟེགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་གསལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པའི་གསལ་བ་འཇོག་གི །དེ་ལས་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བ་གཞན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་རང་རིག་མེད་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་གྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱུབ་པར་ཡང་བཞག་ལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་ནང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཐན་ཚུན་བཟློས་པའི་དབང་ཁོ་ནས་བཞག་པས་ན་རྒྱུ་མཚན་དེས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འཇོག་པ་འདི་ཡང་ལུགས་མཆོག་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་གྱི། འོག་མ་གཞན་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་འཇོག་མི་ནུས་སོ། དེ་དང་འདྲ་བར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མེད་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཡང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བདག་མེད་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དེའི་བདག་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྣོམ་པ་ཉན་རང་ལ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུ་འཇོག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་

ནོ།། ཅེ་ལྟར་ཡང་ཏྲི་ཀ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འཕགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྣལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན་རེ་ཤིག་གཅིག་རྣམས་བརྗོད་ན། ཚོགས་དྲུག་ལས་དོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་བས་ཕྱི་རྟོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒྲིད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་བླང་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སྤྱའི་འཇོག་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཀ་ བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

དེ་ལྟར་དབུ་མ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆར་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་འདི་ཉིད་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཐུགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་དོན་རྣམས་འབྲིད་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར། གཞུང་ཆེན་མོའི་ཁུངས་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་སྤྱར་ཡང་དམིགས་སྐོར་སྐྱོང་ཚུལ་རྒྱས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ནི་ལ་ལ། དེ་ཉིད་དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་མི་གཡེལ་བར་གཞུང་དོན་སྙིང་པོར་བསྡུས་པའི་ཚིག་གི་སྒྲོར་བ་ལ་ཉ་ཅང་མི་གཡེལ་བར་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་། སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ཚུལ་དངོས་ལ། སྒོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒོར་བཞི་པ། འགོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་ཅི་རིགས་བསམས་པའི་མཐར། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཁྲོབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ནས། དེའི་ཉེས་དམིགས་སྐོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བློ་ལ་གས་ཆེན་ཞིག་བསྐྱེད་བཞིན་པའི་དང་ནས། མདུན་གྱི་ཐད་ཟུང་གི་ནམ་མཁར་སེང་ཁྲི་པད་ཟླ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། རྒྱ་ཆེན་སྤྲོད་བརྒྱད། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད། ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱད་དང་དངོས་སུ་ཆོས་འབྱེལ་ཡོད་པའི་བླ་མ་སོགས་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟེ་བསྟོན་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱམའི་སྐོ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱི་སྤྲུན་དྲངས་ཏེ་བརྟན་པར་བཞུགས་པ་དེ་ལ་ཐུག་འཚལ་བ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཚོག་དམིགས་བསྟུན་ནས་བྱས་པའི་མཐར་འདི་ལྟར་བསམས་ཏེ། བདག་དང་མར་གྱུར་འགྲོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དལ་ཉེ་བར་མཚམས་སྦྱོར་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་མི་ཟད་པའི་མན་ངན་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་འདི་རང་ལ་སྤུག་འདུག་པས། དེས་ན། དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཛིམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟེ་བསྟོན་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་ཁྲིད་ཉིད་བྱེད་པ་ནས་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བ

སྒོམ་བའོ།།

❀ ལེམས་ཙམ་པ་དང་བྲེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལྟ་འཕྲིང་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ལ། ལེམས་ཙམ་པ་དང་བྲེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཅས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐོན་ནས་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ནི། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསླབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྦྱངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཀྱི་སྐོན་ནས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་པ། དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཟཧད་ཀྱང་། འདིར་བསམ་པར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དོ་བོ་མ་བསྟིགས་ལུང་མ་བསྟན་དང་བགཱ་ཚགས་བསྟོན་པའི་གཞི་རྒྱུ་པའི་བརྟན་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་འདོགཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེས་ལས་ཀྱི་ས་བོན་འཛིན་ཚུལ་གཙོ་བོར་བསམ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟས་ནས་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་སྨིན་ཚུལ་ལ་རགས་པས་ན། ཀུན་གཞི་དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་དང་། རྣལ་

འདོར་གྱི་ས་བཞི་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེར་བསྡུས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་འཛུག་དགོས་པས། མཚན་ཉིད་དེར་འཛུག་ཅེས་བསྡུས་ནས་ཨཱ་དང་ཀྱང་ཚོག་གོ ཡེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ནི་བོ་འཛོག་ལུགས་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡ་མ་བྱལ་བར་ལྷོ་ལྷོར་བ་ལྟ་བུ་ཞེག་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ།། ཡེའི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ན། གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གཞིར་ཤར་ཚམ་གྱི་ཆ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་པའི་གཞིའི་གཟུགས་དེ་ནི་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་དང་། དེ་འདྲའི་གཟུགས་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཚམ་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ནི་མདོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེའི་དམིགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་འདྲའི་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་དང་སོན་ཀུན་གཞི་ས་འཇོག་པའི་དབང་གིས་དམིགས་པར་བྱེད་པས་ན། དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཞེས་བརྗོད་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེས་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་བསྟོའོ།།

ཐ་ རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིའི་ངོས་འཛིན།

དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིའི་སྟོང་ཉས་ཆོགས་ལམ་སོགས་ལམ་གོང་མ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱིས་འཛུགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་ནི། གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། སེམས་ཙམ་པ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། སྣང་མེད་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དང་བཞིའོ། དེ་དག་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་ལའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དེ་ཉིད་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། དེ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་དང་གཟུགས་པྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་མེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བསྒྲུབས་ཤིང་། དེ་ནས་སྒོམ་ལམ་དོད་ཀྱི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་པོ་མེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་གཉིས། དབྱད་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་པ་དྲངས་པའི་ཤིན་སྒྲུབ་གིས་ཟིན་པའི་དོ་བོར་བྱུར་ཅིང་། དེའི་ཚེ་དེས་དོར་ཕྱི་དོན་མེད་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་གཉིས་ཀ་སྟོང་གས་མཚུངས། དམ་སྒྲིང་དེ་བ་ཡོད་ལ། སྣང་དོར་དེས་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་སྣང་བ་དངས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཆུང་ཟད་ཐོབ་པས་ན། དྲྭ་ཀྱི་ཏིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་དེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་རྩེ་མོའི་ཚེ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཕྱི་དོན་གྱི་སྣང་བ་ཆུང་ཟད་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཕྱི་དོན་མེད་པ་དངས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་པོ་ཆེར་འཕེལ་བས་ན། དེ་ལ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པས། དྲྭ་རྩེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཀི་མེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སངར་གསུངས་སོ། དེ་ནས་བཟོད་པ་ནམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཕྱི་དོན་གྱི་སྣང་བ་ཆུབ་ཅིང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་སྣང་བ་ཆེར་འཕེལ་བས་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཐོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་

ཆོ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཕྱི་དོན་གྱི་སྣང་བ་ནུབ་པར་མ་ཟད་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་
ཡང་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་སོང་ཞིང་མཐོང་ལམ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྒྲིད་པས་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་
ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པས། བཟོད་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
གཉིས་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སར་གསུངས་སོ། དེས་ན་
དེའི་མཇུག་ཐོགས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྣང་ངོར་ནི་ཕྱི་དོན་དང་ཆོས་ཅན་
ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་
དང་། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་
སྟོང་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་སྣང་ཐུ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཟེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་སྣང་མེད་ལ་གནས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་སར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞི་པོ་དེའི་སྐོན་ནས་མཚན་
ཉིད་གསུམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་ས་དང་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ས་དེ་
འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ལ། སེམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ས་དྲུག་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གསུངས་པས། དེའི་ཚེ་ཕྱི་དོན་སྣང་བ་དང་བཅས་པས་ཀུན་བཏགས་ལ་
འཇུག་པ་དང་། བཟོད་མཆོག་གི་ཚེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེར་འཕེལ་བས་
ན།། གཞན་དབང་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཐོང་སྤྲོམ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས། ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་པོ་འདི་ལ་ས་བཅུའི་དབྱེ་བ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་དང་བསྟན་པ་
གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་སྤྲོས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་
ནི་དེ་འབྲས་སྦྱངས་པ་དང་ཞེས་པས་ བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས། ཚོགས་སྟོང་དང་། ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་རང་
དོན་སྦྱངས་ཏེ་གས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚེས་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ལུན་

སུམ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལྡངས་ནས་འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ་སྙམ་པའི་སྨོན་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་དན་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡོག་པར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པའི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དྲང་དེས་དང་། བརྗོད་བྱ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཟེ་ནས་སྟོན་ཚུལ་དང་། འཁོར་གྱི་འདུ་ཞེབས་སོགས་ཞིང་འདིར་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཁད་པའི་སྐྱིང་པོ་འདིར་ཚོས་བསམ་སྒོམ་པས་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས།།

❀ རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇིད་ཚུལ།

དེ་ལ་ཐོག་མར་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇིད་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བློ་ཡིས་བོན་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་རིགས་དེ་ལྟན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇིད་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་ལྟར་འཇིད་དེ། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིའི་དང་པོ་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་རག་ལས་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་རྟོག་གེ་སྟོང་པའི་གདུ་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་བྱར་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་དེ་ཉིད་འདིར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་

བདག་མེད་ཐུ་མོའི་དབུ་མའི་ལམ་རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་དེར་གནས་པ་ལ་སྟོང་སྐུང་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྟོང་དགོས་པས། དེ་ལ་སྟོང་འདོགས་སྟོང་ཚུལ་ནི།ཞེས་གང་ཟག་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྟོང་འདོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དང་དེ་དོན་ལྟར་ཀྱི་ཁས་ལེན་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་དེ་དག་སྟོང་བས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་ཐུན་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས། དེ་ལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས་པས། དེ་འགོག་ཚུལ་ཞིབ་པ་དང་སྟོང་འདོགས་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཁྱད་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་རྩ་བར་བྱས་ནས་རྗེས་འབྱང་གི་གཞུང་རྣམས་རྒྱས་པར་བཀོད་དེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་བཀྲི་བར་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དང་། གནས་མ་བུ་པའི་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་བསྟོམས་ནས་སེམས་ཅམ་ལ་འཛུག་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལ་ཆད་མཐའ་སྟོང་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྟོས་ལ། དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྟོམ་ཏུ་ཆུག་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ལྟར་ཉམས་སུ་ལྡན་ནས་གཞན་ལས་ལྷག་པར་ཆེ་ཞིང་། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བས་ན། དེའི་ལུགས་ཀྱི་འཁྲིད་དམིགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་

ནི་སྟར་ནས་རྟེ་བཙུན་བཅོ་ཁ་བ་ཚེན་པོ་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་བཞིན་པ་དེ་ལ། དུ་དུང་ཡང་རིགས་གསུམ་གའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་ཏེ་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་མཚུངས་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་ཕུལ་བའི་མཐར། དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་དོ་བོ་བླ་མ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ས། །ཞེས་སོགས་དམིགས་ཕུག་གི་གསོལ་འདེབས་གནང་དུ་བསྡུན་པ་མན་ངག་བཞིན་བྱས་རྟེས་འདི་ལྟར། ཚོས་རྣམས་སྨི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་སོགས་དང་ནང་རྟྭུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སེམས་ལ་སོགས་པ་རང་བབས་ཀྱིས་འཆར་དུ་བཅུག་པ་ན། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ནི་ནང་སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་རྟྭུངས་ཚད་དུ་སྣང་ཞིང་། སེམས་དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ལས་དོ་བོ་གཞན་དུ་ཁོ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ནི། རྒྱ་བའི་ཚོས་ཅན་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་གི་སེམས་ཉིད་གཉིས་སྣང་འབྱུལ་བས་བསྟན་ནས་སེམས་ལས་རྟྭུངས་ཚད་དུ་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ནི། སེམས་ལས་འོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཚུལ་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐག་བཅད་དེ། སྣང་ཚུལ་འདི་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་ཚུལ་དང་འདྲ་བར་དེས་པ་གཉིད་ནས་ངོམས་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོང་འཛིགས་སྣང་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུང་ཏེ་ཅི་རིགས་པ་དང་། རྟུལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་གོ་བ་བཅོལ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པས་ཀྱང་སྣབས་འདིར་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་སོགས་ཀྱི་སྟོང་འདོགས་རྩ་བ་ནས་

གཅོད་ལྟས་པ་ནི་དེས་པར་གདོན་མི་ཟ་བའོ། །དེ་ལྟར་མོད་ཀྱང་དུ་དུང་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་གོམས་ཤས་ཆེས་པའི་དབང་གི་ས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་རྩ་བ་ནས་མཆོད་པར་འཇུག་ན་དེ་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་ན། དེ་ལ་ནི་དེས་པར་རྟེ་བཙུན་བཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རིགས་གསུམ་གའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ལ་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་འདིའི་རྟོགས་པ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་ཤུག་གི་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་ཅིར་འདིའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་གོང་གི་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་སྐྱོར་སྦྱངས་རང་བྱེད་པ་ནི་དེ་ཙམ་པོག་མི་ཆེ་བས། འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་གཅིག་ཤེས་ཀུན་བོལ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ནི་བློ་མ་དང་ལྡན་པའི་ལྟ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་རང་ལ་མན་ངག་ཏུ་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པ་དེ་ཡང་བདག་ཙམ་ཡོངས་ཀྱི་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་རྗེ་བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཡང་ཡང་བྱོན་པ་དེ་ཉིད་ལ་རེས་པ་ཁ་ཙམ་མིན་པ་ཆེད་དུ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་ཚེ་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཚིག་བསྡིལ་ཏྲི་ཐ་ཞུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་འདུ་བ་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མ་བྱུང་བས་འདིར་ཡང་ཁྱད་རས་སུ་བཀོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཏྲི་ཐ་ལུས་པར་ཤེས་པས་ཚད་མ་ཤུས་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཏྲི་ཐ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོ

ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེད་བྱེད་དམིགས་པའི་ཏིན་དང་བདག་ཏིན་དེ་མ་ཐག་ཏིན་བཅས་ལས་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་གང་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ན་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་འཛིན་པའིའོ་ཤེས་པ་དེ། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་སྟམ་དུ་བརྟགས་པ་ན་དེ་གང་དུ་ཡང་གྱུར་པར་ཐག་གཅོད་མི་ནུས་མོད། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པ་དེ་ཡང་སྟར་གོང་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པའི་དེས་པའི་ཕྱོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། དེས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཚོགས་སྣམ་ལས་ནི་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། དེ་ཡང་དེ་འདྲའིའཁོས་པ་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ་གྱུར་མ་གྱུར་དཔྱོད་པ་ནི་སྟར་དེ་རྣམས། དོགོ་གཅིག་པར་གྱུར་ཟིན་པའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཡིན་མིན་གྱི་དཔྱོད་པ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་དགར་ཤེས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་མ་ཡིན་པ་ནི་སུས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་པས་ཁ་དོག་ཙམ་ལ་དཔྱོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་དང་ཁ་དོག་སོགས་དོགོ་གཅིག་ཏུ་ཐྱོངོར་གྱུར་ཟིན་པ་ན་ཁ་དོག་སོགས་དང་དེ་འཛིན་པའིའོ་ཤེས་པ་གཉིས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ་གྱུར་མ་གྱུར་བརྟགས་པ་ན། གང་དུ་ཡང་ཁ་ཚོན་གཅོད་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དེ། ཕྱི་དང་ནང་གང་དུ་གནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་པར་མི་ནུས་པའི་ཉམས་སྣང་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བ་དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་དོགོ་གཅིག་པ་འཇེས་པའི་རང་མདངས་དེ་ཉིད་ཁར་བ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའིའཁོས་པ་དེ་ཕྱི་ནང་གང་ལ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་ཡོད་པས་ན། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའིའཁོས་པ་དང་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་

ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་དེ་འདྲའི་ཚེས་པ་དེ་ཉིད་སྨིར་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་དེས་པའི་དེསཚེས་གཉིས་གཅིག་བོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བར་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱང་ཚེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ནང་ཚེས་པ་ཡང་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ལས་ཁྱས་གཞན་དུ་ནང་ཚེས་པའི་བདག་ཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་མེད་པའི་སྐོག་ནས་ཕྱི་ནང་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་བདག་ཉིས་ཀྱི་སྟོང་པའི་གཤིས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གི་ངོ་བོར་འཛིན་པ་ལས་གཞན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་བདག་ལ་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ནི་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་འདི་ཁའི་འབྲིང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དང་། འདིར་ནི་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ཆེར་མ་གྲགས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སློབ་དཔོའི་མན་ངག་ཏུ་མཛད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།། །།དེ་ལྟར་གོང་གི་དེས་པ་དེ་རྣམས་ཟད་རས་ཏེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་བཞག་པ་ན། དེའི་ཚེ་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་ཡིན་ཙམ་དུ་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟར་དེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡང་དེས་དོར་དེ་སྟོང་པའོ་སྙམ་པའི་གཉེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་གི་རིགས་བྱང་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཞི་ཞིང་། གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་པའི་དེས་དོར་དེ་ལ་བལྟས་ཏེ་སྣང་ཡང་སྔར་བྱི་དགག་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་དྲན་པར་བྱས་ནས་དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་གོ་ དེའི་འཕྲོག་ཚུལ་གང་ལ་འཕྲོག་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཀུན་གཞིའི་

དང་ལ་བཞག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་གོང་གི་སྟོང་པ་གཉིས་པོ་དེས་བའི་ལམ་གྱི་དོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྣང་བའི་གསལ་ཆ་དེ་ཉིད་ཀུན་གཞི་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དང་ལ་འཇོག་ཚུལ་ནི། སྒྱིན་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུན་པར་མངོན་བྱང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་རྣམ་ཤེས་ཆོག་གས་བདུན་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེས་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་འཛིག་པ་ལ་ཐོག་མའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱེད་པས་ན། རྣམ་ཤེས་ཆོག་གས་འདུན་གྱི་སྒྲོ་བསྡུ་ཐམས་ཅད་དང་འཕྲལ་ནས་ལམ་གྱི་དོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀུན་གཞི་དང་དམིགས་རྣམ་འདྲ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་འདུ་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཀུན་གཞི་ལ་འཛིར་དུ་ཀུན་འགྱོ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དེས་ལྷོ་ཡོ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་ཡུལ་ལ་དེས་པ་གང་ཡང་འདེན་མི་ནུས་པར་དགག་བྱ་རྣམས་ཤེས་ཆོག་གས་བདུན་གྱི་སྒྲོ་བསྡུ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་སྟོང་སངང་དེ་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ། ལམ་འདིའི་དོ་བོ་སྟོང་པ་དེས་པའི་གསལ་རིག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་བསྡུ་ཐམས་ཅད་དང་ཁྲད་པར་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་གང་ཡང་མི་སྣང་བར་བྱས་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཡང་ཞེས་པ་གང་ཡང་འཛེན་མི་ནུས་པར་དགག་བྱ་རྣམས་ཤེས་ཆོག་གས་བདུན་གྱི་སྒྲོ་བསྡུ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་སྟོང་སངང་དེ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། ལམ་འདིའི་དོ་བོ་སྟོང་པ་དེས་པའི་གསལ་རིག་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། དགག་བྱ་ཕྱི་རོལ་དོན་སོགས་བཀག་པའི་སྟོང་སངང་དེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཀུན་གཞིའི་ཁ་དོག་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་པས། གཤེས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བློས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་གསལ་སིང་དེ་བཞག་གོ ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁྱིན་བརླབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་གཞན་ནི་བླ་མའི་ཞལ་ལས་ཀྱངས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཟཁད་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་རེས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་བཅུག་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ནས་འབྲས་བུའི་ས་བོའི་བར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པོ་ལ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་རྟུལ་ཡང་སྨྲག་བསྡུལ་ཏེ་བར་ཆེ་བའི་དམན་པའི་ཚུལ་འདས་

ལ་འགོངས་དགོས་པའི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་དོན་ཤིན། །ཡང་དག་རྫོགས་བའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་གཞན་དོན་འདོད་པ་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་གོགས་སུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལྡངས་པའི་ལག་རྟེས་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟྲབ་ཆུལ་དེ་ཉིད་ཨཱཌ་པ་ཡིན་པས། འདི་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་བསྟོད་པ་ཡོན་ཏན་ཨཱཌ་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་གྱི་ལམ་སྟོམ་ཆུལ་དང་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱས་ཏེ་གཞན་དག་རྟེས་སུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཡིན་ལ། ཆུལ་འདིར་སྟོ་དུ་མ་ནས་བྱང་ཆེན་གྱི་བར་དུ་འབད་པར་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་དོག་ཀུན་གཞིའི་ངང་ལ་འཛོག་ཆུལ་སྐབས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་མཛད་འདུག་པས། དེའི་དོན་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ལ་འཛོག་ཆུལ་ཨཱཌ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདིའི་ལྟ་ཁྲིད་སྐྱོང་ཆུལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་འཁྲེར་ཤེས་པ་ཅིག་གིས་བྱེད་ན། ལྟ་བ་གཉན་ལ་འབེབས་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་ཞབ་ནས་ཀུན་གཞིའི་ངང་ལ་འཛོག་པའི་ཀུན་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལེགས་ཨཱཌ་དུ་གསལ་བ་བཞིན། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཨཱཌ་པའི་སྐྱོང་པོ་འདི་ར་ལེགས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་བྱེད་ན་ཀུན་གཞིའི་སྟླ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ཀུན་གཞིའི་སྟླ་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་ལུགས་མཆོག་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྡེ་ཚོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་མན་ངག་གི་སྐྱིང་པོས་བརྒྱན་ཏེ་བཀོད་པའོ།།

❀ རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཆུལ།

གཉིས་པ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཉན་ལ་ཕབ་ནས་ལྟ་བ་སྐྱོང་

ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་གཉིས་གཅན་ལ་ཕབ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ནས། དངོས་གཞིའི་ལྟ་བ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ་སྐྱོང་ན། དེ་ཡང་དངོས་སྟོབས་བའི་སྐབས་ནི་སྔར་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དངོས་གཞི། ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་སྐྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་རྣམས་རང་བབས་སུ་བློ་ལ་འཆར་དུ་བཅུག་པ་ན། དེ་ཡང་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་པ་ཞེག་འཆར་དུ་བཅུག་པ་ནི་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་དེས་པའི་གནད་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ལ་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་དེ་འགོག་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་སྤྲོ་ཡོངས་གྲུབ་དང་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་ན། སྐབས་འདིའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དོས་འཛིན་ཚུལ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་གང་གས་གཞི་གཞན་དབང་དང་དེ་རྣམས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་རྣམས་དེས་སྟོང་བ་ཡོངས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱ་འཛིག་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱང་ཁྱབ་པར་སྟོང་ཞིང་ཁེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོང་ཞིང་། དངོས་གཞིའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་བློ་གནོད་མེད་ལ་

སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་གཉུག་མའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་གཅོོ་བོར་འབད་དགོས་ཤིང་དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་ཟློ་ལ་འཆར་མི་བའི་བ་འབྱུང་ཚེ་སྐྱུ་མའི་དབེའི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་འགག་དགོས་སོ།། མཇུག་ཏུ་དགེ་བ་རྩོགས་བྱང་ལ་བསྟོ་དགོས་པ་ནི་གོང་འོག་གཉིས་དང་། གསུམ་གཅིག་མཚུངས་སོ།།

❁ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོང་ཚུལ།

གསུམ་པ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐོར་ནས་ལྟ་བ་སྟོང་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཉི་ཁྲིག་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལྟར་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འབྱེད་ཚུལ་གོང་དུ་ཟཁ་དཔའ་བཞིན་འདིར་ཡང་བླངས་ལ། སྐབས་དོན་སྐྱིང་དོར་བསྡིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་ནི་གཞན་དབང་དང་། དེ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས། དེ་འདྲའི་གཞན་དབང་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་དེས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་ལ། དེ་ལ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སོ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་སླའི་སྟོང་ནས་ཀྱང་གསུངས་པས་ན། ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་རྣམ་པ་བདུན་དུ་མེད་པའི་རིགས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པ་བྱེད་དོ། དེ་ཡང་སྟོང་དག་ཏུ་བསྡིལ་ན། གང་ཟག་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དཔྱད་པའི་ཚེ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་གང་རུང་དུ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་བ་དང་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་དང་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་ཁྲུད་པར་
ཙམ་གང་ཡང་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟུབས་པ་ན་དེའི་ཚེགས་སྡུ་སྣུ་བཞི་
ས་སྣོག་རི་པས་ཕུང་པོ་ལྡུ་ཚར་བདག་དང་། སྲུང་བ་པས་སེམས་གཅིག་པུ་བདག་ཏུ་
འདོད་ཅིང་། གནས་མ་བུ་བས་ནི་བདག་དེ་ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་
དུ་མེད་ཅིང་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། དེ་ལྟར་
ཡང་འཕྲུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཕུང་པོ་ནི། །ལྷ་ཚར་ཡང་འདོད་ཁ་
ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མིང་བས་བདག་དེ་
དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །བདག་ནི་ཕྱས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ། །ཕྱས་ལ་
འཕྲུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། །སྐུ་དན་འདས་ཚེ་དེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།
སྐུ་དན་འདས་སྟོན་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི། །སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།
གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕུང་
པོ་ལྷ་ཚར་བདག་ཡིན་ན། །བདག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་མངོན་ཐལ་བའི་
སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཁག་གཅིག་སྐྱེའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་གཅིག་པུ་བདག་ཡིན་ན། སེམས་ཕྱས་ཡོད་དུ་གྱུབ་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་ཕྱས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཕྱིས་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཕྱས་ཡོད་དུ་གྱུབ་པས་སོ།
གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་དེ་བདག་ཡིན་ན། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཚེ་ཚད་མཐར་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་སྡུ་ཕྱི་ངོ་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཉིས་ཀྱི་ནས་བདག་ཏུ་འཛིག་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བདག་སྡུ་མས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་ཕྱི་མས་

སྐྱོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བ་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འབྲས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་སྐྱོང་དགོས་པ་སོགས་འགལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །ཡང་གནས་མ་བུ་པས་འདོད་པའི་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་འདོད་པའི་ཚུལ་དང་དེ་ཉིད་འགོག་ཚུལ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག །ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྣམ་ཡོད་འདོད། །རྟོམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་། །དེ་ནི་དར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་མི་རྟོགས། །དོན་ཡོད་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དོན་གྱུབ་བྱར་ན། །སེམས་ལྟར་གྱུབ་དོན་བརྗོད་དུ་མེད་མི་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི། གནས་མ་བུ་པས་བྱེ་སྨྲ་གཞན་དང་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཚུལ་བྱར་ཡང་འདོད་ཅིང་། དེའི་སྐོར་ནས་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འདོད་པ། དེ་ཉིད་འགོག་པ་ན་བརྗོད་མེད་ལ་ཇུས་ཡོད་འགོག་ཚུལ་གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་དང་པོ་བསྟན་དུ་ཡང་འདོད་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཚོམ་ཞིང་རྟ་མི་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ཆོགས་ཚོམ་གྱི་དབྱེབས་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཚོམ་གྱི་དབྱེབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ལས། ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། །ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་འདི་ར། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདི་ར་འགྱུར་ན། གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། །བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྡན་དོན་སྤྱོར་བ་མེད། །གཞན་ན་གནག་ལྡན་གཞན་མིན་

གཟུགས་ལྟན་ན། །བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། ཅེས་དང་། གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན་ནི། །སིལ་བུར་གནས་ལ་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། དབྱིབས་ཞེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །ཁྲེད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི། །སེམས་སོགས་ཆོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཐུས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ཕུན་མོང་བ་དང་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་གཏན་ནས་མེད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་གཉིས་ཡིན་པས། དེ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་ནི། རྩ་ཤེར་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་རྟེས་སུ་བརྟོད་ནས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཤཱཀ་པ། ཞེས་གསུངས། དེའི་རིགས་པ་ནི། སྐྱེ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གོང་ནས་ལེན་ཞིང་། འཇུག་པར་ཡང་། དེ་ཉི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྐྱེས་ཟིན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། སྐྱེ་གྲུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ས་བོན་སྲིད་མཐའ་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། བྱེད་རྒྱུ་སོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་སྐྱེ་གྲུའི་དབྱིབས་དང་ནི། །ཁ་དོག་རྣ་ཐུས་སྨིན་པའི་ཐ་དད་ཁྲོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ཀ་པ་

ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་ཀྱི་ལེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་གསལ་བའི་རིགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བློངས་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རེས་ཤེས་ཅི་འཇོངས་བྱའོ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་རྣ་བ་དང་སྦྱར་ན། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། སྐྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་ལ་འགྱུར། །དེས་ན་སྐྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་མིན་པས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའི་སྒྲིགས་འདི་བཏང་བར་བྱོས། ཞེས་པ་ནས། །ཤིང་ཡང་བསྡོགས་སོ་སྐམ་དུ་རྟོག་དེས་ན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅས་པའི་བར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །ཨཕད་ཟེན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྱུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཚེ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེས་འགྱུར་ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཐྲག་དག་གི་སྐོར་ནས་སྣུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྟོང་པར་འགྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། །སྣུད་པ་ལ་ཡི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་བཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན། ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲའི་འཇིག་རྟེན་འཛོམ་པའང་ཡིན་དེའི་ཕྱིར། །རང་གི་ཇི་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་བདེས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་བཞིན། ཞེས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེས་བ་སྟན་སོང་དུ་བཀག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་དང་

གཞིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱུ་ལ་མ་བལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དཏོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ།། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་བརྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟུ་སྟེ། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།། ཞེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁཱཏ་གོ །དེ་ལྟར་བཀག་ཟིན་ཀྱང་གནད་ཚེ་བའི་རིགས་པ་ལྟག་མ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཐམས་བསྟན་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་གསུམ་པོ་འདིའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བཀག་ཚུལ་བསམ་མོ། དེས་ན་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་འགོག་ཀྱང་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་གཅོ་ཚེ་བས་ན། དེ་ཡང་ཤིང་རྟ་བྱ་རྣམ་པར་བདུན་གྱིས་དབྱུད་པ་ན་བདུན་པོ་གང་ཡང་ཤིང་རྟར་མི་འཛོག་པ་ཙམ་ནི་བཞིན་ཡོད་པས། སྐབས་འདིའི་བདག་མེད་ཐུབ་མོའི་གྲུབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མིན་ལ། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་ཡོད་མིང་ཙམ་ཙམ་དེས་མ་ཚོམ་པར་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུད་པའི་མཐར་མ་རྙེད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་མེད་ཐུབ་མོའི་འཛོག་ཚུལ་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལྟར་བཅས་སྐྱེ་དགུ་ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་མཚོག་བདག་ཅཱ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་གཅིག་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཚན་བརྗོད་བའང་དཀའ་བ་བློ་བཟང་སྐལ་བཟང་རྒྱུ་མཚོའི་བཀའ་ལས་ཇི་ལྟར་ཕེབས་པ་བཞིན་བགོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་ཐུབ་མོའི་དོན་ལ་གཞིས་སྣང་གི་སྒྲོས་པ་ཆུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མ་བཏང་བར་སྟོང་པའི་དངུ་དཀར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་རྟོག་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་། ཞི་སྒྲུབ་པ་གསལ་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་སྟམ་པའི་མོས་པ་བྱའོ། དེ་ལྟར་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལས་སྣོན་པའི་དབང་གིས་རྟེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པ་ན། ཐུན་མཚམས་སྐུ་མའི་སྐྱེས་བུར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ཚ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཚམ་ཡང་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་ཚུལ་ལ་ཡང་སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་ཚུལ་དང་། སྟོང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་འཇུག་གོ །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཁྱེད་སྐྱོང་ཚུལ་རྣམས་གནད་ཆེ་བ་བསྟན་ནས་ཟཁད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མཚམས་གཉིས་པ་ལས། འགྲོ་སྐྱོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྣང་རྟག འདི་ནི་སྤྱོས་དང་བྲལ་ལའང་སྣང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་མོས་པ་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་ནས་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་། བྱ་བ་དངོས་གཞིའི་ཚེ་ཡང་། སྤྱོར་བ་བཞི་ལྡན་ཐབས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཏིང་སྟེང་གི་དོན་ཐུན་མཚམས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་འོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ནུས་སུ་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པའི་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ཁྱེད་རྣམས་ལ། རྗེ་བཙུན་བཟོོད་ཀ་པ་ཆེན་པོས་དཀྱི་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་དྲི་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ཅི་ཕིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་གྱི་དྲང་དོན་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མཐས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སིར་བཀྲལ་བའི་སྐོར་མང་དུ་སྣང་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཁད་པའི་སྐྱིང་པོ་འདིར་ཕིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་དྲང་དོན་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་དོན་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་

པར་འགོད་པར་མཛད་ནས་གཉན་ལ་ཕབ་ནིན་པ་དེ་ལ། དཔལ་ལྡན་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས། དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དེས་བའི་དོན་དུ་བཞག་པ་གང་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དུ་འདོད་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདྲི་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་བཟོད་ཁ་བ་ཚེན་པོས་བདག་ཅག་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དྲི་བ་མཛད་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ནི་རྐེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། དེ་ལ་ལན་འབྱུལ་བའི་མོས་པ་བྱེད་ན། དེ་ཡང་། རྗེ་བཙུན་བཟོད་ཁ་བ་ཚེན་པོ་ཁྱེད་ཀིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དེའི་རྗེས་སུ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་འབྲངས་ཏེ་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྐོན་ནས་འདི་སྙམ་བའི་ཚུལ་ཅི་ཡང་རུང་ཐོས་པ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་ཐོས་ཤིང་མཐས་བའི་རྒྱུ་ཚམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི། །ལེགས་ཚལ་ཀུན་ལ་སྐྱིན་ནས་གྲུབ་མོད་ཀྱང་། །འོངས་འདས་རྟེན་འབྲེལ་མི་སྐྱེའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །མཚན་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་པ། །རྒྱ་བ་ཡས་འོངས་

མཛོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་བྱོན་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་བློའི་མིར་ཤེས་པའི་སྐུན་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ནས་བློ་བོས་ཀྱི་ཀུན་ཏུའི་དགའ་ཚལ་རབ་ཏུ་ཕེ་བར་མཛད་པའི་ཚེ། ༢རྟེ་བཙུན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྟན་སྐུའི་ཞལ་ལས་མཐའ་དག་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན། དེས་པ་གཏིང་ནས་འཛིངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིངས་ན། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་འདི་ཉིད་སློབ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐའ་ཐུག་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངོ་སྤྲོད་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའོ་ཤིང་རྟའི་སྟེང་ལེགས་པར་ཕེ་བར་མཛད་པ་དེས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཉིད་གཅོ་བོར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རྟེ་བཙུན་བཅོ་པ་ཆེན་པོའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་ལན་གསོལ་འོ། །དེ་ལྟར་སྔར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་རབ་གྱི་དྲང་དེས་ལྟ་ཚུལ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཞུགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ

ནས་སྐྱོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཐུན་མོང་བ་ཡར་ཕྱིན་ཆེག་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་བློ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱངས་པའི་སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་དེ་དག་ལ་སྤྱངས་པའི་འོག་ཏུ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཅེས་མི་བྱ་བར་ཆོ་འཕྲུ་རང་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོང་འཕང་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེས་པ་སྟགས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱིང་པོ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའིཤིང་རྟའི་སྲོལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་བའི་བཟླ་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཅིག་དང་མཐུན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་པས་ཚུལ་འདི་ནི་གསུང་རབ་མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྫོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཆོག་ཉིད་ཐུབ་པའི་དྲུང་ནས་དཔལ་རྫོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུའི་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཐོབ་ཅིང་། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་མའི་སྐུ་བརྙེས་བྱང་འཕྲུག་རྫོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཞུགས་ནས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་བ་ཞིག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལྟ་བའི་མིག་ཏུ་བྱིན་པའི་རིགས་པའི་གནད་ཐུ་བ་ཙང་བཞིན་མེད་པ་ནས་རྟག་གཅིག་ཙང་དབང་ཅན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་བར། བསྟན་བཅོས་འདིར་གསལ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ལྟ་

བའི་ཡས་འདེད་མས་འདེད་ཀྱི་རིམ་པས་སྦྱངས་ནས། གསུང་རབ་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པའི་གནས་རྣམས་ལ་སྦྱོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཟབ་པ་དང་པོ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དབུ་མ་ཆལ་འབྱུར་བའི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟོད་པ་ཙམ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་སྐྱིང་པོར་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལེགས་ཚལ་སྐྱིང་པོར། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་རབ་ལྟ་བའི་མིག་ཏུ་བྱིན་པའི་རིགས་པའི་གནད་ཐུ་རགས་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འདྲིས་པར་བྱས་ནས། གསུང་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པ་དང་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པའི་ཟབ་གནས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཙམ་བོའི་རྒྱུན་ལྟར་རྩོམ་ཞིང་། ཇི་ཙམ་ཤེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་སྐྱིང་པོར་བྱས་ཏེ། ❷རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་ཟཧད་པའི་སྐྱིང་པོ་འདི་གཉམ་དུ་བྱས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ❷རྗེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་དོན་གཉིས་སུ་བསྟན་པར་མོས་ནས་ཉམས་ལེན་སྐྱིང་པོར་བྱའོ།།

❸ མཇུག་ཏུ་ལྟར་བྱ་བ།

གསུམ་པ། མཇུག་ཏུ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་མོའི་མདོ་ཡིས་རབ་བསྟན་བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་འཛིན། ཐུབ་པའི་རིང་ལུགས་ལུགས་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་གཞུང་མང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཁེ་དོན་རྣམ་དབྱེད་དབྱེད་ལྡན་ཡིད་

འཕྲོག་རིགས་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བསམས་པ་དང་། །འཇམ་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་གྲགས་པའི་འཕྲེང་བས་ཀུན་ཁྱབ་ཁྱབ་བདག་དེ་ཡི་ཞབས། །ཕུགས་དྲག་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དད་པ་ཡིས། །སྨིན་གཡོ་བརླབ་ཕྱེ་བར་གྱུར་བསྟེན་པས། །གསུང་རབ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རིགས་སྣྲ་དེས། །རྣམ་བྱང་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་འདི་བྱས་སོ།། ཞེས་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་ལྟོངས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛོད་པས་ན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་རྟེ་བྷོ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྟེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནང་བགྲོས་སུ་བཀོད་པའི་མདུན་ལེགས་མའི་ནང་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་བཏང་ནས་ཐུགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་གསལ་བར་བཀོད་པའི་དོན་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འདོམས་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཕད་པའི་སྨིན་གོ་འདི་ཉིད་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འདོམས་པར་མཛོད་པའི་ཐབས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཕད་པའི་སྨིན་གོ་འདི་ཉིད་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འདོམས་པར་མཛོད་པ་འདི་ལ་རྟེ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་ནས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཕད་པའི་སྨིན་གོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནང་ནས་ཀྱང་ཐུགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི

བཙུན་འཛམ་བའི་དབྱངས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟེས་སུ་བཟུང་བར་མཛད་པའི་མཛད་པ་དེས་ཁྱབ་པར་མཛད་པས་ན། དེ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་རྟེ་བཙུན་འཛམ་བའི་དབྱངས་དེ་ལ་ཁྱབ་བདག་ཅེས་སྨོས་ནས་དེའི་སྐུའི་ཆ་དམའངེས་ཞེས་ཀྱི་རྣལ་སྤྱི་བོས་བཞེས་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་དང་པ་ལྟུགས་དབག་བསྒྱིད་ནས། ཐུགས་ཀའི་བརླའི་ལྟེ་བར་སེང་ཁྲི་པད་ཟླ་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་སྤྱན་དང་ནས་བཞུགས་པ་ལ་བསམ་སྤྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོབ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཏེ། གསུང་རབ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་༸རྟེ་བཙུན་ཁྲིན་བཟང་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་༸བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཁད་པའི་སྨིང་པོའི་དོན་རྣམས་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་བདག་ཅག་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཡི་གེའི་ལམ་དུ་འགོད་པར་མཛད་པ་འདི་ལ་རྣང་བྱང་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་འདི་བྱས་སོ།། ཞེས་བསྟགས་བརྩོད་དུ་འོས་པར་ཞལ་བྱིས་བཞེས་སོ།། དེ་ལྟར་བཞེས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚོན་ཡང་། ལེགས་ཟཁད་གཏེར་ཆེན་དེ་ཡི་གསུང་རབ་དོན། སྒྲུབའི་ཐྲུལ་མཆོག་ཀུན་སྡུས་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཇི་བཞིན་བཀལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིང་རྟའི་སྲོལ། ཤེ་བཞིན་འཆད་པའང་འདི་ལས་གཞན་ན་གང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཁད་པའི་སྨིང་པོ་འདིར་ཀུན་སྡུས་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀལ་བ་བཞིན་བོད་སྐྱམའི་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་བཀལ་བར་མ་ནུས་པ་དེ་ཉིད། ཁོ་བོ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་འདིར་གསལ་བར་ཟཁད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་ལྷག་པ་ལྷོར་ཁས་འདིའི་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླུབ་མཐའ་འཛིན་པ་གང་ནའང་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་གསུངས་དགོས་པ་ཡང་། ཁྲབས་ཆེན་སྒྲོག་པ་རིང་ནས་ཞུགས་པ་ཡི། ཁྲུལ་སྣས་རིགས་གནས་ཀུན་པ་མཁས་པས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་དཔག་དཀའ་ཟད་དང་རྒྱ་ཆེའི་གནས། ཇི་བཞིན་རྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་འཇུས་བྱས་པས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་ཞུགས་ཤིང་རིགས་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཁོ་བོ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྣེད་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇིས་པར་བྱས་པས་ན། རྒྱུ་མཚན་དེས་ལེགས་ཚཀད་ཀྱན་གྱི་གཏེར་ཆེན་གསུངས་རབ་ཀྱན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བཀལ་བ་བཞིན་བཀལ་ལོ་གསུངས། དེ་ལྟར་འཇིས་པར་བྱས་པའི་མཐུ་ལས། རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་ཉམས་ལ་ཇི་ལྟར་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་ནི། ཁིང་འཛོམ་ཤེས་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་དག་པའི། ཀདག་སྟོན་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་ཚོམ་གྱར་ནས། རེས་འགའ་རྒྱལ་ལ་དད་པའི་དགའ་བ་རྒྱས། སྐབས་འགར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དྲིན་བྱན། ཀགཞན་ཚེ་མཁས་པའི་ཕཉེས་ལ་གུས་པ་དང་། ཉམས་ཆུང་འགྲོ་ལ་སྙིང་ནས་བརྩེ་བ་དང་། ཐབྱན་པ་རིན་ཆེན་རིང་དུ་གནས་འདོད་པ། ཐདེ་དག་ཕན་ཚུན་འགྲན་བཞིན་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཀེ་ཚེ་རིང་ནས་ཉམས་པའི་རྟོགས་དཀའི་གནས། གང་གིས་བཙལ་བས་རྣེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ། ཀེ་ཡི་རྣམ་འཕྲུལ་ཀྱི་མཐོ་རིས་མཚར་ཞེས། ཀགཅིག་ཡུར་གནས་ཀྱང་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་འཆེར། ཐཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ནས་བཟུང་། བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པའི་བར་རྒྱུན་པར་ཐྲག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་འགྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཚེ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇོག་མི་ནུས་པར་ཉམས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་འདུག་པ་ལ། ཁོ་བོས་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣེད་པ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་ཞེས་གཅིག་ཡུར་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཡང་དག་བའི་ཚེ་ཆེན་པོ་བྱུར་གསུངས། དེ་ལྟར་གསུང་བའི་རྟེ་བཙུན་བཅོད་ཁ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྨྲ་བའི་རྒྱུ་བ་ཡིས། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་བསམ་གཏན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་མགོ་ལ་འདུག་པ་ཡོ། །རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛིན་དེས་དོན་རྣམ་པཞེས། བསྟོད་པའི་འཕྲེང་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྔགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྨྲ་བའི་རྒྱ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། སྒྲིབ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཆོས་སྐྱབས་སྐྱེ་སྐྲག་པས་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛིན་དུ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པས་ན། རྣ་བཙུན་བཅོད་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛིན་དོན་རྣམ་པ་ཞེས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་བས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་བསྔགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟན་རང་ཉིད་ལ་ཡང་རྒྱལ་བས་བསྔགས་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་བསྔགས་པ་གང་གིས་འདོད། །ཁྱོ་ལྟན་དེ་ཡིས་རྣམ་ཐཿདའི་ཟ་ཞུགས་ནས། །ཁྱོ་མིག་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་དག་པར་གྱིས། །ཞེས་རྒྱལ་བས་བསྔགས་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟན་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ནི་རྒྱལ་བས་བསྔགས་པར་འོས་ལ། དེ་ལྟར་བསྔགས་པའི་གནས་སུ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་ནི་ཁྱོ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཁྱོ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཐཿདའི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནད་ནས་ཀྱང་དབུ་མའི་ཏོག་གི་ཉིང་ལྟར་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཿདའི་སྐྱིང་པོ་འདིར་ཚུལ་བཞིན་ཞུགས་ནས། ཁྱོ་མིག་མ་རིག་པས་སྐྲག་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་གྱིས་ཤིག་དེ་ལྟར་བགྱིས་ནས་ཀྱང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིཡིང་རྟའི་སྟོན་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལམ་དུ་འཛུག་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་རྟེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ཚུལ་གཉིས་ཡིང་རྟའི་སྟོན་པའི་གདུང་འཛིན་དང་བཞད་པས། །དག་གིས་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། ཀུན་ཆོས་མཐའ་དག་ཡུན་རིང་འཛིན་

པར་ཚོག་ །ཚུལ་དེས་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པ་བསྟེད་པ་ལ། །རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཀུན་བཟང་འཛམ་དབྱངས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟར་སྣང་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་། །བླུབས་ཆེན་སྤྱོད་ལ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་པར་ཚོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་རྣམས་ཚོགས་ཆེ་ཞིང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཕྱི་ནས་ལེགས་པར་ཟེ་བ་འདིས་མཆོད་ཚོགས་གཉིས་བོ་ཆེ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་ཕྱིན་ཏུ་ཡུན་རིང་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་བཟང་འཛམ་དབྱངས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྤྱད་དེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྐལ་ལྡན་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཀུན་ལ་སློབ་པའི་རྒྱུར་བསྟེན་ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟོད་དོ།། དེ་ལྟར་ཀུན་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་གཅིག་ཀྱིས་གཅོོོ

མས་འབྲལ་མེད་བཟུང་དུ་གསོལ། དེ་ལ་འདི་ར། ཀུན་མཁྱེན་བུ་རམ་ཤེང་པའི་ སྒགས་ཀྱི་བཅུད། ཚོས་འཁོར་རི་མ་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱིང་པོའི་དོན། ཞལ་སྣ་དགོངས་ འགྲེལ་མཆོག་གིས་བཀྲལ་བའི་སྐོ། ཤེང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཕྱེ། རྗེས་འབྲང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསལ། དེ་ཉིད་ཟབ་ཁྱད་འདུལ་སྙིང་ ཀྱིས། རྣམཊ་དང་སྦྱོང་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་སྟེ། ཁ་ཅད་གདམས་བསྡུན་ པས་ཐོགས་ཀུན་གསལ་བར་མཛད། དེ་ཡང་སྐྱེགས་མའི་དང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོགས་ལྡུང་མཚན་འཛིན་དམ་པོས་རྒྱུད་བཅིངས་ཏེ། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལུགས་ ཀུན་ཚཁེག་ལ། མིའཁེས་བླུན་པོའི་དང་ཚུལ་འཛིན་པ་ན། དེ་ཚོ་འཛམ་མགོན་བླ་མ་ ཞེས་གྲགས་པ། ཁངོས་སུ་བྱོན་ནས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་སོགས། ཐེ་ཚོམ་དུ་བ་ མཐའ་དག་ཀུན་གཅོད་པའི། ཁནམྟ་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཁད་པའི་དགའ་སྟོན་བྱེན། དེ་ཉིད་འཆད་དང་འཛིན་དང་སྒེལ་མཛད་པའི། ཁ་ཤེང་ཟཁད་ལུང་དང་འབྱིད་རྒྱུད་མ་ ཉམས་པ། ཚུལ་བཞིན་འཛིན་ནུས་བུ་སྦྱོབ་སྐར་ཚོགས་བཞིན། ཤེན་ཏུ་མང་བའི་ དབུས་ན་ལྷམ་མེར་བཞུགས། བྱང་པར་ཐུགས་སྲས་གཅིག་པུ་རྣམ་གཉིས་དང་། པཊ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲྭབ་ཚོགས་པཊ་གྲྭབ་བདུན། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་དམ་པ་དུ་མ་ ཡིས། ད་ལྟའི་བར་དུ་མ་ཉམས་ཐྱོགས་བརྒྱར་བསྟེངས། ཁུ་མེད་སྲིད་པར་འཁྲམས་ པའི་བདག་ཚོགས་ཀུན། ཀུན་ནས་སྐྱོབ་མཛད་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཟཁད་ ལུང་ཚུལ་བཞིན་ཐོབ་པའི་རི་གས་ལམ་ནས། ཁེགས་པར་འོངས་པའི་སྐལ་བཟང་ དགའ་སྟོན་མཆོག ཇེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམའི་མཚན་ཅན་ཀྱིས། ཁ་ཅད་གནད་མ་ལུས་ གས་ལ་བའི་དཔལ་བསྟེལ་ཏེ། ལུང་དོན་རི་གས་པས་འབྱེད་པའི་མཐུ་རྟེད་ནས། ཉམས་ལེན་ཀུན་འདུས་རྣམ་ཟཁད་འདི་བརྩམས་སོ།། དེ་ལ་མིའཁེས་བྱིས་པའི་སྐྱོན་ མཆིས་ན། ཁེ་ནི་སྐྱིང་ནས་ཟཁགས་ཤིང་དག་པ་དང་། ཁེགས་པར་བཀག་བའི་

དགེ་བའི་ཚ་མཚིས་ན། ཁེ་ནི་རྒྱལ་རྣམས་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་འབུལ། ཁྱོ་བཟང་བློ་གསལ་ཡོངས་ཀྱི་མིག་གཅིག་པུ། ཁབཟང་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་གིས་རབ་མཛེས་པས། རྣལ་བཟང་སྟོང་གི་དགེ་མཚན་ལེགས་བྱིན་ནས། ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཉ་ཀུན་དང་མཚུངས་བྱང་ཆིག ཁེ་ཕྱིར་བློ་ལྡན་མཁས་པ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱང་། རིགས་ལམ་འདིར་ཞུགས་རྒྱས་སྨྲས་སྟོང་ལ་བརྩེན། ཤེང་རྟ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་ནས། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་པར་མཛོད། ཁངས་ཀྱང་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཆོའི་སྐིང་པོའི་དོན། ཁཤཀ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་དང་སྦྱེལ་བ་ལ། ཁཇམ་མགོན་ཐུབ་མ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤེས། ཁྱད་པར་བདག་དང་སྤྲོབ་མའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། ཚུལ་འདི་ཁཤཀ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ན། ཁདག་ལ་རྒྱན་ཀུན་ཞི་མཐུན་རྒྱན་ཀུན་ཚངས་ནས། སྒྲུན་རས་གཟིགས་དབང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤེས། ཇེས་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཁཤཀ་པའི་སྐིང་པོའི་འགྲེལ་བ་འདི་ཡང་སྟོན་ནས། གང་ཟན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྟ་གཅིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཚེན་པོའི་དྲང་ནས་རྒྱས་ལ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཞི་གཤེད་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་ནན་གྱིས་སྐྱེན་སྒྲིན་གསོལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དེ་ནས་སྐྱེན་བསྐུལ་ཡང་ཡང་ཞུས་ཀྱང་ཡོང་གསུང་བ་ལས་དངོས་སུ། བཀའ་སྩོམ་གནང་ཐུབ་པ་ཞི་གམ་བར་ལུས་པ་དང་། དེའི་བར་སྐབས་ཤིག་ཏུ་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་འགྱུར་མེད་ལགས་ནས་ཀྱང་དོགས་གཅོད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཞེས་དགོས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐྱན་སྒྲིན་གསལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དགེ་བར་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཁྱོ་བཟང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱན་སྒྲིན་བསྐུལ་ཞིང་ཁྱོ་བཟང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།

ཞེབས་ནས་རྟེས་འཛིན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་གནད་ཞིང་། དེ་ལྟར་གནང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་དལན་འདིར་ཡང་དགེ་སློང་འགྲུར་མེད་ལགས་ནས་སྐྱེལ་བ་ཡོ་མཛོད་པ་དང་། སྨྱོར་ཡང་། དེ་ནས་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པ། །རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་རྩ་བ་ནི། །ལམ་སྟོན་བཞེས་གཉེན་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། བདག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཧོད་པའི་སྐྱེད་ཙོའི་འགྲེལ་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྩོམ་པའི་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་ནི། ཏླ་མ་དམ་པ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པ་དེ་ལྟ་བུས་དགྱེས་བཞིན་དུ་འདིའི་འགྲེལ་བ་མཛད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐུ་ཙོ་ནར་གོ་ཞིང་། དེ་ཡང་། རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཆོག་བསྟིལ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དོན་ལ་ཟཧོད་ལུང་ཁྲིད་སོགས་དང་། དམིགས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་མཐའ་བཅད་ཁུལ་གྱི་དགའ་བ་དང་སྤྲོབས་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་ཁར། དལན་འདི་རྩོམ་སྐབས་སྔར་གྱི་དེ་ལས་ཀྱང་ཤ་ཅང་མི་འདྲ་བར་ཤེས་རབ་གསལ་ཤིང་སྙུང་བ་དང་། དཀའ་གནད་རྣམས་ཀྱང་རང་བབས་ཀྱིས་འགྲེལ་ནུས་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐབས་རྣམས་སུ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་གང་གི་མཐུས་ཡིན་སྙམ་དུ་ཡ་མཚན་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས། རང་ལ་ཡང་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ཚོད་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ན། དེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པས་དེ་ནི་སྔར། ཕོང་ས་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འགྲེལ་པ་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་ལ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་ནན་གྱིས་གསོལ་བར་དགྱེས་བཞིན་དུ་ཡོང་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེ་ལྟར་ཡོང་གསུང་བ་ལས་བཀའ་རྩོམ་དངོས་སུ་མ་གནང་བར་དབར་ལུས་པ་འདི་ལ་ད་རེས་དགེ་སློང་འགྲུར་མེད་ལགས་ནས་སྐྱེལ་མ་གཏོ་བོར་མཛད་པ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་དང་དུ་བླངས་ནས་རྩོམ་པ་འདི་ལ་སྔར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཐམས་ཅད་འཛོམ་པའི་མཐུས།

ཤགོང་ས་མཚོག་གི་བྱིན་རླབས་དང་ལས་སུ་ཞུགས་པ་རང་འོས་ཡིན་སྐྱམ་བའི་མོས་གུས་ལྷག་པར་ཆེ་བ་བྱུང་བས་ན། འགྲེལ་པ་འདི་ཉིད་རྫོགས་པའོ་ཞེས་བོ་ཁོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཤགོང་ས་མཚོག་གི་ཡིན་པར་ཐག་དེས་བར་ཆོད་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པས། བོགས་མཆོག་བློ་ལྡན་རྣམས་ལ་ནང་ལུགས་སྐྱིང་གཅམ་ཁོ་ནར་ཞུས་པ་འདི་ལ་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་པར་མཛོད་ནས། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དོན་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་པ་སྐྱིང་པོར་བྱ་བ་རིགས་སོ།། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱིང་པོ་འདིའི་དོན་ལ་རྒྱུན་དུ་འདྲིས་པ་དང་དོ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཐོས་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བ། བསྒྲུབ་དོན་སྐྱིང་པོར་འདྲིལ་བ། ཨཞེས་གཉའ་ཚེན་པོ་དག་སྒོང་འབྱུང་མེད་ལགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་མཛད། ཨཞེས་གཉའ་དམ་པ་རབ་འབྱམས་པ་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ་དང་། བཀའ་ཞིས་དགོན་གསར་བའི་གནས་ཐུབ་དག་སྒོང་ཐྲོ་བཟང་རིན་ཆེན་དང་། དག་སྒོང་ཐྲོ་གོས་དཔལ་འབར། ཨཞེས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ནུས་པའི་དག་བའི་ཨཞེས་གཉའ་ཚེན་པོ་དཀའ་ཚེན་ཐྲོ་བཟང་དགོན་མཆོག་གིས། སྐུལ་བ་པོ་དང་ཡི་གེའི་ཚ་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་མཛད་ཅིང་། བསམ་ཡས་རབ་བྱང་བའི་གནས་ཐུབ་མའི་ཚར་གཅོད་ཐུབ་དག་སྒོང་ཐྲོ་བཟང་དག་ལེགས་སོགས། ཐམས་ཅད་ནས་མཁྱེན་གཅིག་གིས་བསྐུལ་བའི་དོར། ཐུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། ཤཱཀྱའི་བསྟན་ལ་དག་སྒོང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་ཚོ་དང་སྐྱབ་པ་མཉམ་པའི་སེར་བྱེས་རབ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཤོད་ཚང་རེ་ཁོང་དུ་སྐྱར་བའོ།། སྤྱི། ཞེ་མ་ལེགས་ཨཤད་སྐྱིང་པོའི་དཀའ་འགྲེལ་པའི་ཏིག་ཚད་བསྟན་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐབས་ལྡན་བློ་གསལ་རྣམས་ལ་ཐན་ཕྱིར་དུ། དབུས་སྐད་ཟལ་མོ་སྐང་གི་ས་ཡི་ཆ། ཤུ་རྒྱུད་བཀའ་ཤིས་བསམ་འགྲུབ་དགོན་ཆེན་གྱི། བློ་བྱང་ཡ་ཟུར་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ་ནས། ཤུལ་སྐྱེལ་མིང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་པ།

རྣམ་རྒྱལ་གྱུབ་པའི་རྗེ་རྗེ་བདག་གིས་གཅོས། །དེག་དབང་བློ་བཟང་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིལ་དང་། །མཛོད་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ལ་སོགས་པ། །བདག་ཅག་ལྷོས་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ངལ་བ་ཆེན་པོའི་དཔར་འདི་བསྒྲུན་པའི་དགེས། །བདེ་སྐྱིད་ཕྱིཝར་རྒྱལ་ཁམས་བདེར་རྒྱུར་ཅིག །སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་བློགས་བམ་ཀྱིས།། ཥཏྲོ་བ་ཡོངས་ལ་ཐན་ཐོགས་འབྱུང་བ་ལྟར། །བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བློགས་བམ་འདི་བཞེངས་པའི། །མཐོང་ཐོས་འགོག་ལས་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་སོགས། །དཀའ་ཚོགས་མེད་པར་མངོན་པར་འཚལ་བྱེད་པ། །དེའི་འདི་གང་གིས་བཤཾཔེར་འདོན་པ་དང་། །ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་ལན་རེ་ཐོས་པས་ཀྱང་། །མི་དག་སྟིག་པའི་བསམ་སྦྱིར་ལུགས་ཀྱི་འགགས། །རྣམ་དཀར་དགེ་བ་ངང་གིས་འཚལ་བར་ཤོག །ཁྱེགས་བམ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། ནད་མུག་འབྲུག་རྐོད་མིང་ཡང་མི་གྲགས་ཤིང་། །ཡོ་ལེགས་ནོར་འབྱུ་ལོངས་སྤྱོད་འཚལ་ཞིང་རྒྱས། །བཀྲ་ཤིས་བསྟན་སྲུང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐོར། །ཐུབ་དབང་དགེ་བ་ངང་གིས་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་ཟཧཏ་པའི་སྐྱིང་པོའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱས་འཛམ་ཞིང་། རང་རེའི་ཡིག་ཆ་དང་ཁོག་གཅིག་པར་སྣང་བ་དང་། གཞུང་སྤྱིའི་རིག་པམ་འཆོལ་བ་ལ་ལེགས་ཟཧཏ་རྣད་དུ་བྱུང་བར་བརྟེན། བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཐན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་དང་། རང་གཞན་ཀུན་གྱི་བདེ་ལེགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་རེས་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྐོ་ནས། དབུ་མཛོད་མགོན་པོ་བསམ་འབྲུབ་ནས་དཔར་གསར་བསྒྲུན་ཐོག །ཤིང་ཡོས་ལོ་རྡུལ་ཤེར་ཀེ་ཤེར་གན་ཀོ་ཐོག་ཐུབ་བཟང་དཔལ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྱུབ་པའི་རྗེ་རྗེས། མ་བས་མང་བྱེ་བའི་འབྱུང་གནས་སེར་བྱེས་བླ་ཚོང་གི་ཆོས་གྲྭར་ལྷ་ལྡན་སྐོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲ་སྐོར་མིང་བཀྲས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་དམ་

བཅའ་འཛོག་སྐབས་རྟེན་འབྲེང་ལེགས་ཚ་དང་འབྲེལ་བར་སྨྲོར་འཛོག་བགྱིས་པའི་པར་བྲང་སྨོན་ཚོག་ཏུ་སེ་ཐེག་ཆེན་གྱིང་གི་བསྟི་གནས་སུ་སྨྲར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

པར་བྲང་སྨོན་ཚིག

ཨོཾ ནམ་གྱོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གླུང་། །
ཚོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་ཟི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་ཟཁའ་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྣོ་མེ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ། །
གདངས་ཀེ་རྒྱུད་ལྟའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ཉོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཇེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྣོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྱུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྨྲར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྐོན་ཆོག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྨྲར་བའོ།། །།

ཕྱོ་ བསྒོམ་རྟེ་ཆེ་ཞུ།

སེར་བྱེས་བྲ་ཏི་དགེ་ཚལེས་རབ་འབྱུམས་སྨྲ་བ་བློ་བཟང་དགེ་ལེགས་ཀྱི་གསུང་དྲང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་པར་བསྒྲུན་བྱེད་སྐབས་ཞུ་དག་གི་ཐུག་ལས་གནང་མཁན་ངག

ཇི་སྐད་དང་པོའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།།

ཀ་ཁང་གསེར་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམ་དཔལ་ལྡན་ ཏེ་ཡ་མ་རིན་ཆེན། ལྷོ་ཁྲོན་བཟང་། ཏེ་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

ཇི་སྐད་གཉིས་པ་ཞུ་དག་གནང་མཁན།།

གཙང་དགེ་ཚལེས་དགའ་དབང་ལགས། ཏེ་ཁྲོན་བཟང་བསྟན་སྐྱོང་། དགའ་དབང་སངས་རྒྱས།

ཇི་སྐད་གསུམ་པ་ཞུ་དག་གནང་མཁན།།

གཙང་དགེ་ཚལེས་དགའ་དབང་། ཀ་ཁང་གསེར་རིན་པོ་ཆེ། ཏེ་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

ཇི་སྐབཅད་བསྡིགས་མཁན།།

མངའ་དགའ་དབང་སངས་རྒྱས། ཏེ་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

i P·PÅ·n¤·º ’ ħ·^ Ĥ GĜÅ·qº Ĥĝ·GÅ¾·z¼· ‘ ħ·qº Ĥ ¾Ĝ·ü

མཛད་པ་པོ།　　སེར་བྱེས་བྲ་ཏི་དགེ་བཤེས་ཆོས་བཟང་དཀེ་ཚེགས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོའི་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཚྭོགས་ཐུབ་སྟེ་ཚན་ནས་པར་རྒྱབ་བཏུག

སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་འགྲེམས་ཞུས།

འགན་འཛིན།　　ཏེ་ཀོར་དགེ་བཤེས་དངོས་གྲུབ་ཚེ་དབང་།

དྲྭ་ཡིག　　གཙང་ལྷུན་གྲུབ་ཚོས་ལྡན།

ཕྱག་རོགས།　　ཏེ་དགེ་བཤེས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ། ཚེ་རིང་བསོད་ནམས། ཡ་མ་ཟླ་བཟང་། ཟླ་བཟང་ཐུབ་བསྟན། ཕུར་བུ་ཚེ་རིང་། ཟླ་བཟང་བཀྲ་ཤིས།

ཟླ་གཟུགས་ལས་བྱེད།　　ཏེ་ངག་དབང་འཕྲེན་ལས། མགོན་པོ་དགྲ་འདུལ། ལྷན་ཐུབ་བསྟན་ལྷུང་ཀྱོགས། ཏེ་ཕུར་བུ་ཚེ་རིང་། བྱ་ཟླ་བཟང་སྟོབས་རྒྱལ། ཀ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ། ཏེ་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོ། ཟླ་བཟང་ངག་དབང་།